TAJNÁ NÁUKA: Predhovor a Úvod

MIESTA, 24.12.2008 - 17:58

- Predchádzajúci
- Náhodný
- Nasledujúci

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Syntéza vedy,
náboženstva a filozofie

H. P. Blavatská,
Autorka diela „Odhalená Isis“

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda.“

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,
117, Nassau Street, New York.
THE MANAGER OF THE *THEOSOPHIST*,
Adyar, Madras.

1888.

„Prihlásené podľa Zákona Kongresu v roku 1888, H. P. Blavatská,
v Kancelárii knihovníka Kongresu vo Washingtone, D.C.“

Toto dielo venujem všetkým pravým teozofom v každej krajine a v každej rase, pretože si ho vyžiadali a pre nich bolo zaznamenané.

PREDHOVOR

Autorka – skôr zapisovateľka – má pocit nevyhnutnosti obhajovať dlhé oneskorenie, ktoré sa stalo v prípade tohoto diela. Bolo to spôsobené chorobou a rozmerom úlohy. Dokonca ani dva dosiaľ vydané zväzky nemajú kompletnú osnovu a nepojednávajú vyčerpávajúco o svojej téme. Už je pripravené veľké množstvo materiálu zaoberajúce sa históriou okultizmu obsiahnutou v životoch veľkých Majstrov Árijskej Rasy, a ukazuje podiel okultnej filozofie na riadení života taký aký je a aký by mal byť. Uvedené zväzky by sa mali stretnúť s priaznivým prijatím – žiadne úsilie na vykonanie plánu diela vo svojej úplnosti nevyjde nazmar. Tretí zväzok je už pripravený, štvrtý takmer tiež.

Tento plán musí byť pripojený, nebol totiž prijatý v kontemplácii, keď bola prvý krát oznámená príprava diela. Ako pôvodne oznámili, bolo plánované, že „Tajná Náuka“ by mala byť upravenou a rozšírenou verziou „Odhalenej Isis“. Avšak, čoskoro sa zistilo, že vysvetlenia, ktoré sa mohli pridať k tým, ktoré už boli predložené svetu v posledne menovanom diele, alebo v iných dielach, zaoberajúcich sa ezoterickou vedou boli také, ktoré si vyžadovali odlišnú metódu spracovania: a v dôsledku toho súčasné zväzky neobsahujú spolu dvadsať strán extrahovaných z diela „Odhalená Isis.“

Autorka nepovažuje za nutné žiadať o odpustenie čitateľov a kritikov kvôli mnohým chybám v literárnom štýle a nedokonalej angličtine, ktorú môžete na týchto stránkach nájsť. Je cudzinkou a znalosť jazyka nadobudla v neskoršom veku. Anglický jazyk je použitý, pretože je široko rozptýleným médiom šíriacim pravdu, čo sa stalo jej povinnosťou voči svetu.

Tieto pravdy nie sú v žiadnom zmysle ukazované ako *odhalenie*, ani nevyjadrujú autorkinu pozíciu odhaliteľky mystickej náuky, teraz zverejnenej po prvý krát vo svetovej histórii. Kvôli tomu, čo je obsiahnuté v tomto diele, je potrebné nachádzať to roztrúsené v tisícich zväzkoch stelesňujúcich Písma Sväté veľkých ázijských a raných európskych náboženstiev, skryté v glyfoch a symboloch, až doteraz nechaných kvôli tomuto závoju bez povšimnutia. Teraz sa pokúšame zhromaždiť najstaršie princípy a vytvoriť z nich jeden harmonický a neporušený celok. Jediná výhoda, ktorú má pisateľka v porovnaní s jej predchodcami je to, že sa nemusí uchyľovať k osobným dohadom a teóriám. Pretože toto dielo je čiastočne formuláciou toho, čo ju samu učili pokročilejší študenti, doplnené len niekoľkými detailmi, výsledkami jej vlastného štúdia a pozorovania. Uverejnenie mnohých tu uvedených faktov, bolo nutne vyvolané divokými a fantastickými špekuláciami, ktorým sa oddávali mnohí teozofi a študenti mysticizmu, počas niekoľkých minulých rokov, ako si predstavovali vo svojej snahe vypracovať kompletný systém myslenia z tých niekoľkých faktov, ktoré im boli oznámené.

Je zbytočné vysvetľovať, že v tejto knihe nie je Tajná náuka vo svojej úplnosti, ale vo vybranom počte fragmentov jej podstatných princípov, špeciálna pozornosť je venovaná niektorým faktom, ktorých sa chopili rôzni spisovatelia, a skreslili ich bez akejkoľvek podobnosti s pravdou.

Ale snáď je žiadúce jasne uviesť, že náuky, akokoľvek útržkovité a neúplné, obsiahnuté v týchto zväzkoch, nepatria výlučne ani k hinduistickému, zoroastrijskému, chaldejskému ani egyptskému náboženstvu, ani k buddhizmu, islamu, judaizmu, ani kresťanstvu. Tajná náuka je podstatou týchto všetkých. Prameniac v jej pôvode, rôzne náboženské schémy teraz splývajú so svojim pôvodným elementom, z ktorého vyrástlo každé mystérium a dogma, z ktorého sa vyvinuli a zmaterializovali.

Je viac než pravdepodobné, že túto knihu bude veľká časť verejnosti považovať za rozprávku toho najdivokejšieho druhu; pretože kto kedy počul o knihe Dzyan?

Pisateľka je preto plne pripravená prevziať všetku zodpovednosť za to, čo je obsiahnuté v tomto diele, a dokonca čeliť obvineniu, že si to celé vymyslela. Plne si uvedomuje, že má mnoho nedostatkov; všetko, čo žiada, je to, ako sa mnohým môže možno zdať romantické, aby logická súdržnosť a dôslednosť diela oprávňovala túto novú Genezis za každú cenu zaradiť na úroveň „pracovných hypotéz“, bohato akceptovaných modernou

vedou. Ďalej požaduje uvažovanie, nie z dôvodu akéhokoľvek odvolania sa na dogmatickú autoritu, ale preto, lebo sa drží Prírody, a nasleduje zákony rovnorodosti a analógie.

Takto sa môže stanoviť cieľ tohto diela: ukázať, že Príroda nie je „náhodná súčinnosť atómov," a vyhradiť človeku jeho oprávnené miesto v pláne Vesmíru; zachrániť pred degradáciou starobylé pravdy, ktoré sú základmi všetkých náboženstiev; a odkryť, do určitej miery, základnú jednotu, z ktorej všetky pramenia; a nakoniec ukázať, že Veda modernej civilizácie nikdy nepriblížila okultnú stranu Prírody.

Ak sa toto do akejkoľvek miery vykoná, pisateľka bude spokojná. Dielo je napísané v službe ľudstvu, a ľudstvo a budúce generácie ho musia posúdiť. Jeho autorka neuznáva žiadny nižší odvolací súd. Je zvyknutá na osočovanie; s ohováraním sa stretáva denne; na očierňovanie sa usmieva s tichým opovrhnutím.

*De minimis non curat lex.**

H. P. B.

Londýn, október, 1888.

[[Poznámky]] ----------

* *Maličkosťami sa zákon nezaoberá, pozn. prekl.*

ÚVOD

„Starostlivo počúvať, láskavo súdiť."

SHAKESPEARE

Odkedy sa v Anglicku objavila teozofická literatúra, stalo sa zvykom nazývať ju „Ezoterickým Buddhizmom". Zvykom, ako hovorí staré príslovie, založenom na každodennej skúsenosti: „Omyl beží dolu kopcom, zatiaľ čo Pravda musí pracne vystúpiť na veľmi vysoký vrch".

Staré príslovia sú často múdre. Ľudská myseľ môže ťažko zostať celkom nestranná a rozhodné názory bývajú často ustálené ešte predtým, než subjekt podrobíme dôkladnej skúške zo všetkých aspektov. Vraj s ohľadom na prevažujúci dvojaký omyl (*a*) limitovania teozofie buddhizmom a (*b*) zmätku princípov náboženskej filozofie kázaných Gautamom Budhom oproti náukám široko načrtnutých v „Ezoterickom Buddhizme". Ťažko si predstaviť nejaký väčší omyl, než je tento. To urobilo našich nepriateľov schopnými nájsť účinnú zbraň voči teozofii – vynikajúci učenec v Pálí to uštipačne vyjadril pomenovaním zväzku „ani ezoterizmus, ani buddhizmus". Ezoterické pravdy prezentované v diele pána Sinetta prestali byť ezoterické okamihom zverejnenia; ale toto neobsahuje náboženstvo Buddhu, ale jednoducho niekoľko princípov až doteraz skrytého učenia, ktoré sú v prezentovaných zväzkoch omnoho viac doplnené, rozšírené a vysvetlené. Dokonca tento neskorší zväzok, hoci podáva mnoho základných princípov z TAJNEJ NÁUKY *Východu*, poodhaľuje len malý kúsok spod temného závoja. Pretože nikto, dokonca ani ten najväčší žijúci adept by nemal povolené, ani by nemohol – dokonca ani ak by rád – náhodne

oznámiť posmešnému, neveriacemu svetu to, čo bolo pred ním tak účinne utajované počas dlhých eónov a vekov. „Ezoterický Buddhizmus“ bola vynikajúca práca, s veľmi nešťastným názvom, predsa len znamená viac než len názov „TAJNÁ NÁUKA“. Ukázalo sa, že to bola nešťastná voľba, pretože ľudia majú zvyk vždy hodnotiť veci podľa ich zovňajšku skôr, než podľa významu a pretože sa stala chyba tak všeobecnou, že dokonca väčšina priateľov Teozofickej spoločnosti padlo za obeť tej istej mylnej predstave. Za prvé, hoci sa zdvihli protesty od Brahmanov proti titulu diela a, aby sme boli spravodliví, musím dodať, že „Ezoterický Buddhizmus“ mi bol prezentovaný už ako hotový zväzok a nebola som si celkom vedomá spôsobu, ktorým autor zamýšľal hláskovať slovo „Budh-izmus“.

Toto musia mať na pamäti tí, ktorí prví vyniesli vec na verejnosť, zanedbajúc rozdiel medzi „Buddhizmom“ ako náboženským systémom etických kázaní Pána Gautamu – pomenujúc ho podľa jeho titulu Buddha, „Osvietený“ a *Budha*, „Múdrosť“, alebo poznanie (*Vidya*) – a podľa schopnosti rozlišovania zo sanskrtského koreňa „Budh“, *poznať*. My teozofi Indie sme skutočne sami na vine, hoci vtedy sme urobili všetko, aby sme chybu opravili. (Pozri *Teosophist*, jún, 1883.) Napadnúť tento žalostný omyl v názve bolo jednoduché, stačilo zmeniť hláskovanie slova a v zhode obidvoch výslovností napísať „Budhizmus“ namiesto „Buddhizmus“. Tento termín nie je korektne hláskovaný a vyslovovaný tak, ako je povinnosťou v angličtine – Buddhaizmus, a pomenovanie jeho žiakov „Buddhaisti“.

Toto vysvetlenie je rozhodne nutné na začiatku práce ako je táto. „Múdrosť náboženstva“ je dedičstvom všetkých národov celého sveta, i keď vyhlásenie bolo urobené v „Ezoterickom Buddhizme“ (V *Predhovore* k pôvodnému vydaniu), ktoré „pred dvomi rokmi (*t.j.* 1883), ani ja, *ani nijaký žijúci Európan*, poznajúc abecedu vedy tu po prvý krát dostal vedeckú formu“, atď. Táto chyba sa musela vkradnúť nedbalosťou. Zatiaľ čo zapisovateľka vedela všetko o tom, čo je „vyzradené“ v „Ezoterickom Buddhizme“ a omnoho viac, pred mnohými rokmi sa stalo jej povinnosťou (v roku 1880) udeliť malú časť Tajnej náuky dvom *európskym* gentlemanom. Jeden z nich bol autorom „Ezoterického Buddhizmu“ a iste má dnes zapisovateľka nepochybnú, i keď pre ňu skôr pochybnú výsadu bytosti Európana rodom a vzdelaním. A čo viac, značnej časti filozofie vyloženej pánom Sinnettom bol vyučený v Amerike prv, než bola zverejnená v diele „Odhalená Isis“. Dvom Európanom a môjmu spolupracovníkovi plukovníkovi H. S. Olcottovi. Z troch učiteľov má jeden gentleman maďarské zasvätenie, druhý egyptské a tretí hindské. Ako bolo dovolené, plukovník Olcott uvoľnil rôznymi cestami niektoré z týchto učení. Ak ho druhí dvaja nemajú, to bolo jednoducho preto, že nemali povolenie: ich čas pre verejnú činnosť ešte nenastal. No pre iných už áno a objavenie sa niekoľkých zaujímavých kníh pána Sinetta je viditeľný dôkaz tohto faktu. Dôležitosť toho prevyšuje všetko – čo treba mať na pamäti, že žiadna teozofická kniha nenadobúda dodatočne ďalšiu hodnotu z predstierania autority.

V etymológii *Adi*, a *Adhi* Budha, *jediný* (alebo Prvý) a „Zvrchovaná múdrosť“ je Aryasangov termín používaný v jeho Tajných pojednaniach a teraz i všetkými mystikmi Severného Buddhizmu. Je to sanskrtský termín a označenie dané najranejšími Árijmi Neznámemu božstvu. Slovo „Brahma“ nenájdete vo Védach a raných prácach. To znamená absolútnu Múdrosť, a „Adi-bhuta“ je preložené Fitzedwardom Hallom ako „prapôvodná večná príčina všetkého“. Eóny nesmiernej veľkosti museli uplynúť, kým bol Buddha takto, takpovediac, poľudštený, pokiaľ pripustíme, aby bol termín aplikovaný na smrteľníka a nakoniec si privlastníme toho, koho jedinečná sila a poznanie zapríčinili obdržanie titulu „Buddha

nepohnutej múdrosti“. *Bodha* znamená vlastníctvo prirodzeného intelektu alebo „porozumenie“. „Buddha“, nadobudnutie toho osobným úsilím a zásluhou, zatiaľ čo *Buddhi* je schopnosť rozoznania kanálu, cez ktorý dosahuje „Duša“ (tiež „božské vedomie“ a „Spirituálny Duch“, ktorý je dopravným prostriedkom *Átman*) duchovné poznanie, rozpoznávanie dobra a zla. „Keď *Buddhi* pohlcuje naše SEBEctvo (ničí ho) so všetkými jeho *Vikarami*, Avalokitéšvara sa nám manifestuje, a Nirvána, alebo *Mukti*, je dosiahnutá“, „Mukti“ je rovnaká ako Nirvána, *t.j.,* oslobodenie od prekážok „Máji“ alebo *ilúzie*. „Bodhi“ je tak isto pomenovanie jednotlivého stavu tranzu nazývaného *Samádhi*, počas ktorého dôjde u subjektu k vyvrcholeniu duchovného poznania.

Pochabí sú tí, ktorí vo svojej slepote, v našom veku nevhodnou nenávisťou k Buddhizmu a znovu-reakciou, „Budhizmu“, popierajú svoje ezoterické učenie (ktoré je tiež od Brahmanov), jednoducho preto, že názov predpokladá že im, ako Monoteistom, sú náuky škodlivé. Korigovať termín použitý v ich prípade je *pochabé*. Pre Ezoterickú filozofiu je osamelá kalkulácia skúškou, v tomto veku hrubého a nelogického materializmu, opakované útoky na všetkých a všetko vydrží väčšinou človek milý a svätý, vo svojom vnútornom spirituálnom živote. Ozajstný filozof, študent Ezoterickej múdrosti, úplne púšťa zo zreteľa osobné útoky, dogmatické viery a špeciálne náboženstvá. A čo viac, Ezoterická filozofia zmieruje všetky náboženstvá, odstráni to na povrchu – ľudský šat a ukáže koreň identický v každom veľkom náboženstve. Dokazuje potrebnosť absolútneho Božského princípu v prírode. To popiera Božstvo nie viac, než to robí Slnko. Ezoterická filozofia nikdy neodmietla Boha v Prírode, ani nie Božstvo ako absolútno a abstraktné *Bytie (Ens)*. Len odmieta akceptovať niektorých bohov takzvaných monoteistických náboženstiev, bohov vytvorených človekom na svoj vlastný obraz a podobu – je to rúhanie a je mi ľúto karikatúr Nespoznateľného. Navyše zamýšľame záznamy ponechať pred čitateľom zahŕňajúc ezoterické princípy celého sveta od počiatku ľudstva a Buddhistický okultizmus zaujme svoje zákonité miesto, a nič viac. Vskutku, tajné časti „*Dan“* alebo „*Jan-na“* („Dhyan“)* Gautamovej metafyziky, javiacej sa ako veľkej tým neoboznámeným s princípmi Náboženstva Múdrosti staroveku, sú len veľmi malou časťou celku. Hindský Reformátor obmedzoval svoje verejnosti prístupné učenia na čisto morálny fyziologický aspekt Náboženstva Múdrosti, Etiku a osamotenosť ČLOVEKA. Veci „neviditeľné a nehmotné“, tajomstvo Bytia mimo našej zemskej sféry. Veľký Učiteľ odišiel vo svojich verejných prednáškach úplne nepreskúmaný, rezervujúci skryté pravdy pre vyvolený okruh svojich Arhatov. Naostatok menovaný dostal svoje Zasvätenie v slávnej jaskyni Saptaparna (Sattapanni Mahavansa) blízko hory Baibhar (Webhara v pálijských MSS. ***). Táto jaskyňa bola v Radžagriha, v starovekom hlavnom meste Mogadha, a bol v *Četa* jaskyni vo Fa-hian, ako sa plným právom domnievajú niektorí archeológovia.**

Čas a ľudská obrazotvornosť urobila rýchlu prácu rýdzosti a filozofie týchto učení

[[Poznámky]] ----------

**Dan, v modernej čínštine a tibetčine vyslovované čan, je všeobecný termín pre ezoterické školy a ich literatúru. V starých knihách je slovo Janna definované ako „reformovanie niekoho ja meditáciou a vedomosťami“, a za druhé ako vnútorný zrod. Píš Dzan, vyslovuj Džan, „Kniha Dzyan“.*

*** Pán Beglor, hlavný inžinier v Budhagaya a významný archeológ, bol, veríme, prvý, kto to objavil.*

**** rukopisoch, pozn. prekl.*

---

vraj kedysi boli presadené z tajomstva a posvätného kotúča Arhatov, v priebehu ich práce obracania na vieru, do pôdy menej pripravenej pre metafyzické koncepcie než India, *t.j.*, kedysi boli prenesení do Číny, Japonska, Siamu a Burmahu. Ako bolo pojednávané o starodávnej rýdzosti týchto veľkých odhalení, je možné vidieť pri štúdiu niektorej takzvanej „ezoterickej“ buddhistickej školy staroveku v jej modernom háve, nielen v Číne a v iných buddhistických krajinách vo všeobecnosti, ale dokonca v nejednej škole v Tibete, nechanej v ochrane nezasvätených lámov a mongolských inovátorov.

Takto je čitateľ pozvaný mať na pamäti veľmi dôležitý rozdiel medzi *ortodoxným* buddhizmom – *t.j.*, verejným učením Gautamu Buddhu, a jeho ezoterickým *Budhizmom*. Jeho Tajná NÁUKA sa však vôbec nelíši od tej od zasvätených Brahmanov jeho dní. Buddha bol dieťa árijskej zeme, rodený Hind, Kšátrija a učeník „dvakrát zrodených“ (zasvätených Brahmanov) alebo Dwijas. Z toho dôvodu jeho učenia nemôžu byť odlišné od ich náuk, celá buddhistická reforma stála na rozdávaní časti, ktorá bola pred každým človekom utajená mimo „čarovný“ kruh Zasvätencov Chrámu a askétov. Neschopný vyučovať *všetko*, čo mu bolo oznámené – kvôli jeho záväzku – i keď vyučoval filozofiu postavenú na rôznorodosti pravdy ezoterického poznania, Buddha poskytol svetu jedine svoje *vonkajšie* materiálne telo a to držalo jeho *dušu* na základe jeho Voľby. (Pozri tiež Zväzok II.) Mnohí čínski učenci medzi orientalistami počuli o „Náuke Duše“. Žiadny zdá sa nepochopil jej skutočný význam a dôležitosť.

Táto NÁUKA bola v tichosti chránená – možno príliš v tichosti – vnútri útočišťa. Tajomstvo, ktoré je chránené svojou hlavnou dogmou a ašpiráciou – Nirvánou – vyskúšanou a dráždivou raritou tých učencov, ktorí ju študujú, neschopní to vyriešiť logicky a uspokojivo rozťatím Gordického uzla – oni ho režú deklarujúc, že Nirvána znamená *absolútne zničenie*.

Koncom prvej štvrtiny tohto storočia sa vo svete objavil zvláštny druh literatúry, ktorý sa stal vo svojej tendencii každým rokom definovanejším. Bol založený na tzv. učených výskumoch odborníkov v sanskrite a orientalistov všeobecne, držal sa však vedeckosti. Hinduizmus, Egyptská mytológia a ďalšie staroveké náboženstvá, mýty a symboly boli urobené, aby poskytli akúkoľvek hľadanú symboliku, teda často dávajú hrubú *vonkajšiu* formu namiesto *vnútorného* významu. Diela, najpozoruhodnejšie pre ich duchaplné a dômyselné dedukcie a úvahy, v *circulo vicioso**, predchádzajúce závery všeobecne zamieňajúce miesta s priestormi, ako v úsudkoch viacerých než jedného učenca sanskritu a pálí, sa objavili rýchlo jedno za druhým, zaplavujúc knižnice pojednaniami zakladajúcimi sa skôr na falickom a sexuálnom uctievaní, ako na skutočnej symbolike, a navzájom sa popierali.

To je možno pravý dôvod, prečo náčrtom niekoľkých fundamentálnych právd Tajnej Náuky Prastarých vekov je teraz dovolené uvidieť svetlo, po dlhých tisícročiach najhlbšieho ticha

a utajovania. Hovorím zámerne „*niekoľko* právd“, pretože ten, ktorý musí zostať nevyslovený, nemôže byť obsiahnutý ani v sto takých zväzkoch, ani by nemohol byť oznámený súčasnej generácii Saducejov. Ale dokonca menej, než je teraz uvoľnené je lepšie, ako úplné ticho uvalené na tieto životné pravdy. Dnešný svet a jeho pomätený let do neznáma, ktoré je príliš pripravené miasť nepoznateľnosťou, je rýchlo spätne postupujúci k materiálnej úrovni spirituality, kedykoľvek problém unikne uchopeniu prírodovedca. Teraz sa to tu stalo rozsiahlou arénou – skutočným údolím nezhôd a večného sporu – nekropolou, v ktorej lož potopila najvyššie a najsvätejšie túžby nášho Ducha-Duše. Táto duša sa stáva každou novou generáciou stále viac paralyzovanou a zakrpatenou. Slovami Greeleyho „roztomilí neveriaci a vynikajúci samopašníci“ Spoločnosti, drobná starostlivosť na oživenie *mŕtvych* vied minulosti, ale česť výnimkám – vážnym študentom v menšine, ktorí majú právo dozvedieť sa niektoré pravdy, uvoľnené *teraz* v oveľa väčšej miere, ako pred desiatimi rokmi, kedy bola publikovaná „Odhalená Isis“, alebo dokonca neskoršie pokusy vyložiť mystériá ezoterickej vedy.

Jedným z najväčších a k tomu najvážnejších protestov voči správnosti a spoľahlivosti celého diela bude úvodná STROFA: „Ako môžu byť overené v nej obsiahnuté vyhlásenia?“ Popravde, ak aj je ohromná časť sanskritských, čínskych a mongolských diel citovaných v prezentovaných zväzkoch niektorým orientalistom známa, hlavné dielo – tamto, z ktorého sú dané Strofy, európske knižnice nevlastnia. Kniha Dzyan (alebo „Dzan“) je pre našich lingvistov celkom neznáma, alebo rozhodne pod jej súčasným názvom o nej nikdy nepočuli. To je, samozrejme, ohromný nedostatok tých, ktorí nasledujú metódy skúmania

[[Poznámky]] ----------

* *bludnom kruhu, pozn. prekl.*

---

predpísané oficiálnou vedou, no pre študentov okultizmu a každého pravého okultistu to nebude problém. Hlavná časť daných Náuk sa nachádza roztrúsená po stovkách a tisícoch sanskritských MSS., niektorých už preložených – ako obvykle skreslených vo svojich interpretáciách, iné ticho čakajúcich na nápravu. Preto každý učenec má tu urobené vyhlásenia príležitosť skontrolovať, a overiť väčšinu citátov. Niekoľko nových faktov (nových len pre náboženského orientalistu) a pasáží citovaných z komentárov, bude obtiažne sledovať. Niektoré z učení doteraz prenášaných ústne: už je na ne v každom prípade poukazované v skoro nespočítateľných zväzkoch brahmanskej literatúry, a literatúry čínskych a tibetských chrámov.

Hoci to môže byť, a nech už je pre pisateľa prichystaná akokoľvek zlomyseľná kritika, jedna skutočnosť je úplne zaručená. Členovia niekoľkých ezoterických škôl, sídlo ktorých je za Himalájami a ktorého rozvetvenia môžu byť nájdené v Číne, Japonsku, Indii, Tibete a tiež v Sýrii a v Južnej Amerike – robia si právo mať vo vlastníctve *súhrn* posvätných a filozofických diel v MSS. a v skutočnosti všetky diela, ktoré kedy boli napísané v akomkoľvek jazyku alebo znakoch, odkedy vzniklo umenie písať od ideografických hieroglyfov až k abecede z Cadmusu a Devanagari.

Toto bolo nárokované po všetky veky už od doby zničenia Alexandrijskej knižnice (pozri *Odhalená Isis*, Zv. II, s. 27), každého diela, charakter ktorého snáď mal viesť od svetského ku konečnému objavu a pochopeniu niektorých mystérií Tajnej Vedy, ktoré boli vďaka kombinovanému úsiliu členov Bratstva usilovne hľadané. A čo viac, pridali to tí, ktorí vedia, že keď sa už raz našli, tri zvyšné kópie uložili a bezpečne uschovali, také diela boli všetky zničené. Posledné z cenných rukopisov boli zaistené a ukryté v Indii počas vlády panovníka Akbara.*

Je to udržiavané, keď navyše každá posvätná kniha tohto druhu, ktorej text nebol dostatočne zastretý v symbolizme, alebo ktorý mal nejaký

[[Poznámky]] ----------

** Prof. Max Muller ukazuje, že žiadne Akbarove úplatky alebo hrozby nemohli od Brahmanov vymôcť pôvodný text Véd a pýši sa, že európski orientalisti ho majú (čítaj vo „Veda a Náboženstvo“, s. 23). Či Európa má kompletný text je veľmi pochybné a budúcnosť má možno pre Orientalistov prichystané veľmi nepríjemné prekvapenia.*

---

priamy odkaz na staroveké mystériá, potom čo bol starostlivo okopírovaný do zašifrovaných znakov, vzdoruje umeniu najlepšieho a najšikovnejšieho paleografa, bol tiež zničený do poslednej kópie. Počas Akbarovho panovania niektorí fanatickí dvorania, nespokojní s cisárovou hriešnou zvedavosťou o náboženstvá neveriacich, sami pomáhali Brahmanom skryť ich MSS. Taký bol Badaoni, pre ktorého bola Akbarova mánia v modlárskych náboženstvách *naozajstným hororom*.*

A čo viac, vo všetkých veľkých a bohatých lamasériách sú podzemné krypty a *jaskynné knižnice*, vysekané v skale, kedykoľvek sú gonpa a lhakhang situované v horách. Okrem Západného Tsay-damu, v samostatných priechodoch cez Kuen-lun** je tam niekoľko takých skrytých miest. Pozdĺž hrebeňa Altyn-Toga, kde dosiaľ noha Európana nevkročila, je zaručene dedinka, stratená v ľadovcovom kotli. Je to malý strapec domov, skôr dedinka, než kláštor, s na pohľad chudobnou svätyňou, jedným starým lámom, pustovníkom, žijúcim neďaleko a dozerajúcim. Pútnici hovoria, že podzemné galérie a siene obsahujú kolekciu kníh, ktorých počet je podľa výkazov priveľký i na miestnosť v Britskom múzeu .***

Toto všetko veľmi pravdepodobne vylúdi úsmev pochybnosti. Potom ale kým

[[Poznámky]] ----------

** Badaoni písal vo svojich Muntakhab v Tawarikh: „Jeho Veličenstvo vychutnalo skúmanie o sektách týchto neveriacich (ktoré sa nedajú zrátať, tak početné sú a ktoré vlastnia veľké množstvo odhaľujúcich kníh)... Ako oni (Sramana a Brahmani) vynikajú nad inými vzdelanými mužmi vo svojich pojednaniach o morálke, o fyzických a náboženských vedách, a dosiahne vysoký stupeň vo svojich vedomostiach budúcnosti, v duchovnej sile a ľudskej dokonalosti. Prinesené dôkazy založili na dôvode a svedectve, a kázané náuky boli tak pevné, že v nikom už teraz nemohla vzniknúť pochybnosť ohľadom Jeho Veličenstva i keby hory boli rozdrobené na prach, či nebesá roztrhané.“ Táto práca „bola držaná v tajnosti a nebola publikovaná počas panovania Jahangira“. (Ain i Akbari, preložené Dr. Blochmannom, s. 104, poznámka.)*

*** Pohorie Karakoram, západný Tibet.*

**** Podľa rovnakej tradície teraz pustých regiónov suchej zeme Tarim – skutočnej divočiny uprostred Turkestanu – bola v dávnych časoch pokrytá kvitnúcimi a bohatými mestami. V súčasnosti len niekoľko zelených oáz oživuje jeho mŕtvu osamelosť. Jednu takú, rozloženú na pochovanom rozsiahlom mieste, prehltla a zasypala piesočnatá pôda púšte. Nepatrí nikomu, no je často navštevovaná Mongolmi a Budhistami. Tá istá tradícia hovorí o obrovských podzemných sídlach, veľkých chodbách pokrytých dlaždicami a blokmi valcov. Môže to byť iba povesť ale aj suchý fakt.*

čitateľ odmietne pravdivosť správ, dovoľte mu pozastaviť sa a uvažovať nad nasledujúcimi dobre známymi skutočnosťami. Kolektívne výskumy orientalistov, a obzvlášť práce študentov porovnávacej Filológie z obdobia neskorých rokov a Vedy náboženstiev ich viedli k nasledujúcemu zisteniu: Nesmierne, nespočítateľné množstvo MSS., a dokonca vytlačené diela, *o ktorých je známe, že existovali, sa teraz už viac nenájdu*. Zmizli bez toho, aby po sebe zanechali najmenšiu stopu. Ak by ich diela neboli vôbec dôležité, mohli by byť v prirodzenom postupe času ponechané na zánik, a ich pravé názvy by boli vymazané z ľudskej pamäte. Ale nie je to tak; pretože, ako sa teraz zistilo, väčšina z nich obsahovala pravé kľúče k stále existujúcim dielam, a boli *celkom nepochopiteľné*, pre väčšiu časť ich čitateľov, *bez tých doplnkových zväzkov Komentárov a vysvetlení*. Také sú, napríklad, diela autora Lao-tse, predchodcu Konfucia.*

Hovorí sa, že napísal 930 kníh o Etike a náboženstvách, a *sedemdesiat* o mágii, *celkove tisíc*. Avšak jeho veľkolepé dielo, *srdce* jeho náuky, „Tao-te-King," alebo sväté písma *taoistov*, obsahuje, ako ukazuje Stanislas Julien, len „okolo 5000 slov" (*Tao-te-King*, s. xxvii.), sotva tucet strán, predsa profesor Max Muller zisťuje, že „text je bez komentárov nezrozumiteľný, takže p. Julien musel za účelom svojho prekladu konzultovať s viac ako šesťdesiatimi vykladačmi," ten najskorší spadá až do roku 163 **pred Kristom**, *nie skôr*, ako vidíme. Počas štyroch a pol storočí, ktoré predchádzali tomuto najranejšiemu vykladačovi, bol dostatočný čas na zahalenie pravdivej doktríny od Lao-tse pre všetkých, až na jeho zasvätených kňazov. Japonci, medzi ktorými sa teraz nachádzajú tí najvzdelanejší z kňazov a nasledovníkov Lao-tse, sa jednoducho smejú omylom a hypotézam európskych čínskych učencov; a tradícia potvrdzuje, že výklady, ku ktorým majú prístup naši západní sinológovia, nie sú *skutočné okultné* záznamy, ale zámerné závoje, a že pravdivé výklady, a tiež takmer všetky texty, už dávno *zmizli* z očí svetskosti.

[[Poznámka(y)]] ----------

* *„Ak sa obrátime k Číne, zistíme, že náboženstvo Konfucia sa zakladá na Piatich Kráľovských a Štyroch Shu-knihách, sami o sebe značného rozsahu a obklopené obsiahlymi Výkladmi, bez ktorých by sa dokonca ani tí najvzdelanejší učenci neodvážili preskúmať hĺbku ich svätého kánonu." (Prednášky o „Vede náboženstva", s. 185. Max Muller.) Ale nepreskúmali ho – a toto je sťažnosť konfucionistov, ako sa jeden veľmi vzdelaný člen toho spoločenstva v Paríži sťažoval v roku 1881.*

Ak sa niekto obráti k starovekej literatúre semitských náboženstiev, k Chaldejským písmam, staršej sestre a učiteľke, ak nie k zdroju Mojžišovej Biblie, základnému a počiatočnému bodu kresťanstva, čo nachádzajú učenci? Zvečnenie spomienky na staroveké náboženstvá Babylonu; záznamy rozsiahleho cyklu astronomických pozorovaní Chaldejských mágov; zdôvodnenie tradície ich skvostnej a pozoruhodne okultnej literatúry, čo teraz zostáva? – len pár fragmentov, *o ktorých sa hovorí, že sú od* Berosusa.

Avšak tieto sú ako záchytný bod povahy toho, čo zmizlo, takmer bezcenné. Pretože prešli rukami Cteného Biskupa z Cézarei – toho samozvaného cenzora a editora svätých záznamov iných náboženstiev človeka – a bezpochyby nesú od toho dňa znak jeho neobyčajne pravdivej a dôveryhodnej ruky. Pretože aká je história tohto pojednania o tom kedysi veľkolepom náboženstve Babylonu?

Dielo, ktoré napísal v gréčtine Berosus, kňaz chrámu v Beluse, pre Alexandra Veľkého, z astronomických a chronologických záznamov, ktoré uchovávali kňazi toho chrámu, a ktoré pokrývajú obdobie 200.000 rokov, je teraz stratené. V prvom storočí **pred Kristom** Alexander Polyhistor z neho vytvoril série výpiskov – *tiež sú stratené*. Eusébius použil tieto výpisky v spisoch jeho *Chronikonu* (270-340 **A.D.**). Body podobnosti – takmer zhody – medzi židovskými a chaldejskými písmami,* učinili z tých naposledy spomínaných najnebezpečnejšie pre Eusébia, v jeho *úlohe* obhajcu a zástancu novej viery, ktorá prijala židovské Písma, a s nimi absurdnú chronológiu. Je celkom isté, že Eusébius neušetril egyptské Synchronistické tabuľky Manetha – natoľko, že ho Bunsen** obviňuje z najbezohľadnejšieho skomolenia histórie. A Sokrates, historik piateho storočia, a Syncellus, vice-patriarcha Konstantinopolu (ôsme storočie), obidvaja ho odsudzujú ako najtrúfalejšieho a najzúfalejšieho falšovateľa.

Je potom pravdepodobné, že jemnejšie zaobchádzal s Chaldejskými záznamami, ktoré už ohrozovali nové náboženstvo, tak unáhlene prijaté?

[[Poznámka(y)]] ----------

** Zistené a dokázané len teraz, prostredníctvom objavov, ktoré učinil George Smith (vid jeho „Chaldejské vysvetlenie Genezis“), a ktoré, vďaka tomuto arménskemu falšovateľovi, omylom zviedli všetky civilizované národy počas viac ako 1500 rokov k prijatiu židovských odvodení pre priame Božské odhalenie!*

*** Bunsenove „Miesto Egypta v histórii,“ zv. 1. s. 200*

Takže, s výnimkou týchto viac než pochybných fragmentov, zmizla celá chaldejská svätá literatúra z očí svetskosti a sveta tak kompletne, ako stratená Atlantída. Zopár faktov, ktoré boli obsiahnuté v Berosianskej histórii, sú uvedené v Časti II. Zv. II., a môžu vrhať ohromné svetlo na pravý pôvod Padlých anjelov, stelesnených Belom a Drakom.

Obrátiac sa teraz na najstaršiu árijskú literatúru, Rig-Védu, študent zistí, nasledujúc v nej striktne údaje, ktoré poskytli sami uvedení orientalisti, že hoci Rig-Véda obsahuje len „okolo 10.580 veršov, alebo 1.028 chválospevov,“ napriek Brahmanom a množstvu poznámok a komentárov, do dnešného dňa nie je správne pochopená. Prečo je to tak? Zjavne preto, lebo Brahmani, „učené a najstaršie pojednania o prvotných chválospevoch,“ *samé vyžadujú kľúč*, ktorý orientalisti nezabezpečili.

Čo hovoria vedci o buddhistickej literatúre? Majú ju v jej úplnosti? Určite nie. Nehľadiac na 325 zväzkov *Kangjur* a *Tangjur* Severných buddhistov, o každom zväzku nám povedali, „že váži od štyroch do piatich libier," nič, po pravde, nie je známe ohľadom lámaizmu. Avšak, hovorí sa, že svätý kánon Južnej cirkvi obsahuje 29.368.000 listín v Saddharma alankara,* alebo, mimo pojednaní a komentárov, „päť- alebo šesťnásobné množstvo podstaty obsiahnutej v Biblii," to posledne menované, slovami profesora Maxa Mullera, jasá len v 3.567.180 listinách. Nehľadiac na to, potom týchto „325 zväzkov" (*v skutočnosti* ich je 333, *Kanjur* obsahuje 108, a *Tanjur* 225 zväzkov), „prekladatelia, namiesto toho, aby nám poskytli správne verzie, popretkávali ich *svojimi vlastnými výkladmi*, za účelom hájenia dogiem ich niekoľkých škôl."** Okrem toho, „podľa tradície, ktorú zachovávajú buddhistické školy, tie z juhu aj zo severu, svätý buddhistický Kánon obsahoval pôvodne 80.000 alebo 84.000 traktátov, *ale väčšina z nich sa stratila*, takže ich zostalo sotva 6.000," hovorí profesor svojmu obecenstvu. „Stratené" pre Európanov ako obvykle. Ale kto si môže byť celkom istý, že sú stratené takisto pre buddhistov a brahmanov?

Vzhľadom na to, že pre buddhistov je posvätný každý napísaný riadok

[[Poznámka(y)]] ----------

* *Spence Hardy, „Legendy a teórie buddhistov," s. 66.*

** *„Buddhizmus v Tibete," s. 78.*

---

o Buddhovi alebo jeho „Dobrom zákone," strata takmer 76.000 *traktátov* sa predsa zdá byť podivuhodná. Bolo to *naopak*, každý, kto bol oboznámený s prirodzeným behom udalostí, by podpísal vyhlásenie, že z týchto 76.000, päť alebo šesť tisíc pojednaní *sa mohlo* zničiť počas prenasledovaní v, a emigrácií z Indie. Ale ako sa správne zistilo, že buddhistickí Arhati začali svoj náboženský exodus, za účelom propagácie novej viery mimo Kašmíru a Himalájí, už v roku 300 pred našou érou,* a dosiahli Čínu v roku 61 **n.l.**,** keď Kašyapa, na pozvanie cisára Ming-ti, šiel tam, aby oboznámil „Syna Nebies" s princípmi buddhizmu, zdá sa predsa zvláštne, počuť orientalistov hovoriť o takej strate, akoby bola skutočne možná. Nezdá sa, že by na chvíľu považovali za možné, že tie texty sú možno *stratené* len pre Západ a *pre nich samých*; alebo, že by ázijský ľud mal mať bezprikladnú trúfalosť, udržať svoje najsvätejšie záznamy mimo dosahu cudzincov, teda odmietajúc vydať ich znesväteniu a zneužitiu rás, ktoré sú dokonca tak „nesmierne nadradené" im samým.

Kvôli vyjadrenému žiaľu a početným vyznaniam takmer každého z orientalistov (pozrite napríklad *Prednášky* Maxa Mullera) môže mať verejnosť dostatočne jasný pocit, (*a*) že študenti starovekých náboženstiev majú naozaj veľmi málo údajov na vybudovanie takých konečných sumarizácií, ako zvyčajne ohľadom starých náboženstiev činia, a (*b*) že im taký nedostatok údajov nezabráni ich prinajmenšom dogmatizovať. Niekto by si predstavoval, že vďaka početným záznamom egyptskej teogónie a mystériám zachovaným v klasikách, a pri tom množstve starovekých autorov, by sme mali obradom a dogmám faraónskeho Egypta aspoň dobre porozumieť; rozhodne lepšie, než tým príliš ťažko zrozumiteľným filozofiám a panteizmom Indie, o ktorej náboženstve a jazyku mala Európa pred začiatkom súčasného storočia sotva nejakú predstavu. Pozdĺž Nílu a po tvári celej krajiny, stoja k dnešnému dňu, exhumované každoročne a denne, nové pamiatky, ktoré výrečne

rozprávajú svoju vlastnú históriu. Stále to tak nie je. Vzdelaný oxfordský filológ sám priznáva pravdu, keď hovorí, že „Hoci... stále vidíme stáť Pyramídy, a zrúcaniny chrámov a labyrintov, ich múry

[[Poznámka(y)]] ----------

** Lassen, („Ind. Althersumkunde“ Vol. II, s. 1,072) ukazuje buddhistický kláštor postavený v pásme hory Kailas v roku 137* ***pred Kristom****; a General Cunningham, ešte dávnejšie.*

*** Reverend T. Edkins, „Čínsky buddhizmus.“*

---

pokryté hieroglyfickými nápismi, a zvláštnymi obrazmi bohov a bohýň..... Na zvitkoch papyrusu, ktoré, zdá sa, vzdorujú zubu času, máme dokonca fragmenty toho, čo môžeme nazývať svätými knihami Egypťanov; avšak, hoci sa zo starovekých záznamov tejto záhadnej rasy mnohé rozlúštilo, hnacia sila náboženstva Egypta a pôvodný zámer jeho ceremoniálneho uctievania *sú ďaleko od toho, aby sa nám plne* odhalili.“* Opäť sú tu tajomné hieroglyfické dokumenty, ale kľúče, prostredníctvom ktorých sa stávajú zrozumiteľnými, zmizli.

Predsa len, zistiac, že „medzi jazykom a náboženstvom je prirodzená spojitosť“; a po druhé, že pred rozdelením árijskej rasy bolo *spoločné* árijské náboženstvo; *spoločné* semitské náboženstvo pred rozdelením semitskej rasy; a *spoločné* turaniánské náboženstvo pred rozdelením čínskych a iných kmeňov patriacich k turaniánskej skupine; v skutočnosti objaviac len „tri staroveké centrá náboženstva“ a „tri centrá jazyka“, a hoci tak veľmi neznalý ohľadom tých primitívnych náboženstiev a jazykov, ako aj ich pôvodu, ten profesor neváha prehlásiť, „že bol získaný skutočne *historický podklad* pre vedecké spracovanie týchto hlavných náboženstiev sveta!“

„Vedecké spracovanie“ predmetu nie je žiadnou zárukou jeho „historického podloženia“; a s takým nedostatkom údajov v ruke žiadny filológ, dokonca ani spomedzi tých najpoprednejších, nie je oprávnený vynášať svoje vlastné závery ohľadom *historických faktov*. Niet pochýb, a významní orientalisti to dokázali dôkladne pre uspokojenie sveta, že podľa Grimmovho zákona fonetických pravidiel, Odin a Buddha sú dve rôzne osobnosti, navzájom celkom odlišné, a dokázali to *vedecky*. Avšak, keď využije príležitosť povedať jedným dychom, že Odin „bol uctievaný ako najvyššie božstvo *počas obdobia dlho pred vekom Véd* a Homéra“ (*Porov. Teol.*, s. 318), nemá pre to ani ten najnepatrnejší „*historický* podklad“. Robí *históriu* a *skutočnost* prospešnou pre jeho

[[Poznámka(y)]] ----------

** Tak málo sú naši najväčší egyptológovia oboznámení s pohrebnými obradmi Egypťanov a s vonkajšími znakmi rozdielu pohlaví urobenými na múmiách, že to viedlo k najabsurdnejším chybám. Iba rok alebo dva odvtedy bola objavená taká jedna v Boulaq v Káhire. Ukázalo sa, že múmia, ktorá sa považovala za manželku nedôležitého faraóna, vďaka nápisu nájdenému na amulete, ktorý visel na jeho krku, je múmiou Sesostrisa – najväčšieho Kráľa Egypta!*

---

vlastné závery, ktoré môžu byť veľmi „vedecké“ z hľadiska orientálnych učencov, ale ani zďaleka nie z hľadiska skutočnej pravdy. Protichodné pohľady na predmet chronológie, v prípade Véd, rôznych vynikajúcich filológov a orientalistov, od Martina Hauga až po samotného pána Maxa Mullera, sú evidentným dôkazom, že tvrdenie nemá žiaden *historický* podklad, na ktorom by sa zakladalo, „vnútorný dôkaz“ je veľmi často nasledovaním bludičky, namiesto bezpečného svetla majáka. Ani Veda modernej porovnávacej mytológie nemá žiadny lepší dôkaz, ktorým by ukázala, že tí učení spisovatelia, ktorí zhruba počas minulého storočia, trvali na tom, že musia existovať „fragmenty pôvodného odhalenia, udelené predchodcom celej ľudskej rasy.... zachované v chrámoch Grécka a Talianska,“ sa celkom mýlili. Pretože toto je to, čo všetci Východní zasvätenci a učenci hlásali z času na čas svetu. Zatiaľ čo prominentný cejlónsky kňaz uisťoval spisovateľa, že bolo dobre známe, že sa najdôležitejšie buddhistické spisy patriace k svätému zákonu (kánonu) uschovali *v krajinách a na miestach neprístupných pre európskych učencov*, minulý Swami Dayanand Sarasvati, najvýznamnejší sanskritista svojej doby v Indii, uisťoval niektorých členov Teozofickej spoločnosti o tej istej skutočnosti s ohľadom na staroveké brahmanské diela. Keď sa povedalo, že profesor Max Muller vyhlásil pred obecenstvom svojich „Prednášok“, že teória.... „že *existovalo pôvodné nadprirodzené odhalenie* udelené otcom ľudskej rasy, nachádza v súčasnosti len zopár prívržencov,“ – svätý a učený muž sa smial. Jeho odpoveď bola sugestívna. „Ak by pán *Mokš Múler*, ako vyslovil jeho meno, bol Brahmanom, a šiel by so mnou, mohol by som ho vziať do jaskyne *gupta* (tajná krypta) blízko Okhee Math, v Himalájach, kde by čoskoro zistil, že to, čo prešlo *Kalapani* (čierne vody oceánu) z Indie do Európy, boli len *kúsky vyradených kópií niektorých pasáží z našich svätých kníh*. Existovalo „pôvodné odhalenie,“ a stále existuje; ani sa svetu nikdy nestratí, ale sa znovu objaví; hoci Mlechchhovia budú samozrejme musieť počkať.“

Keď sa ho ďalej pýtali na tento bod, nič viac nepovedal. Toto bolo v Meerute, v roku 1880.

Niet pochýb, že mystifikácia, ktorú hrali v minulom storočí v Kalkate Brahmani na plukovníka Wilforda a Sira Williama Jonesa, bola krutá. Ale bola zaslúžená, a nebol viac nikto, koho mali v tej záležitosti obviniť, než samotných misionárov a plukovníka Wilforda. Tí najprv spomenutí, podľa svedectva samotného Sira Williama Jonesa (viď Asiat. Res., Zv. I., str. 272), boli dosť hlúpi na to, aby tvrdili, že „Hindovia boli dokonca teraz takmer kresťanmi, pretože ich Brahma, Vishnu a Mahesa neboli nikým iným, ako kresťanskou trojicou.“* Bola to dobrá lekcia. Spôsobilo to, že orientálni učenci boli dvojnásobne opatrní; ale snáď boli niektorí z nich tiež príliš plachí, a spôsobilo to, že sa kyvadlo dopredu urobených záverov vychýlilo značne iným smerom. Pretože „tá prvá ponuka na Brahmanskom trhu,“ vytvorená pre plukovníka Wilforda, teraz vytvorila u orientalistov očividnú nutnosť a túžbu vyhlásiť takmer každý starobylý sanskritský rukopis za taký moderný, aby poskytli misionárom plné oprávnenie na to, aby sami využili príležitosť. To, že tak činia a v plnom rozsahu svojich mentálnych síl, ukazujú nedávne absurdné pokusy dokázať, že celý puránsky príbeh o Krišnovi bol *brahmanským plagiátom Biblie!* Ale skutočnosti, ktoré citoval oxfordský profesor vo svojich prednáškach o „*Vede náboženstva,*“ týkajúcich sa teraz slávnych vsuviek, v prospech a neskôr na zármutok plukovníka Wilforda, vôbec nenarúšajú závery, ku ktorým niekto, kto študuje Tajnú náuku, musí nevyhnutne dospieť. Pretože ak výsledky ukazujú, že si ani *Nový* a dokonca ani *Starý* Zákon nepožičali nič zo starobylejšieho náboženstva brahmanov a buddhistov,

nevyplýva z toho, že si Židia nepožičali všetko, čo poznali, z chaldejských záznamov, to druhé neskôr spomenuté skomolil Eusébius. Čo sa týka Chaldejcov, nepochybne získali svoje primitívne učenie od brahmanov, pretože Rawlinson ukazuje nesporný védický vplyv v ranej mytológii Babylonu; a pluk. Vans Kennedy už dávno plným právom vyhlásil, že Babylónia bola, od svojho vzniku, sídlom sanskritského a brahmanského učenia. Ale všetky takéto dôkazy musia stratiť svoju hodnotu v prítomnosti najnovšej teórie, ktorú vypracoval prof. Max Muller. Čo ňou je, vie každý. Kód fonetických zákonov sa teraz stal univerzálnym riešením pre každú identifikáciu a „spojenie“ medzi

[[Poznámka(y)]] ----------

** Viď Maxov Mullerov „Úvod do vedy náboženstva“. Prednáška O falošných analógiách v porovnávacej teológii, str. 288 a 296 a nasledujúce. Toto súvisí s dômyselným falzifikátom (na listoch vložených v starých puránskych **MSS**.), v správnom a archaickom Sanskrite, zo všetkých tých vedátorov pluk. Wilforda počuli od neho o Adamovi a Abrahámovi, Noahovi a o jeho troch synoch, atď., atď.*

---

bohmi mnohých národov. Takto, hoci Matka Merkúra (Budhu, Thota-Hermesa, atď.), bola Maia, matka Buddhu (Gautamu), tiež Maya, a matka Ježiša, takisto Maya (ilúzia, pretože Mary (Mária) je *Mare*, More, symbolicky veľká ilúzia) – predsa tieto tri postavy nemajú žiadnu spojitosť, ani žiadnu nemôžu mať, keďže Bopp „položil svoj kód fonetických zákonov.“

V ich snahách o zhromaždenie mnohých klbiek nezapísanej histórie je to pre našich orientalistov odvážny krok, ktorý majú spraviť, poprieť, *apriori*, všetko, čo nezapadá do ich špeciálnych záverov. Takže, zatiaľ čo sa denne vykonávajú nové objavy veľkolepých umeleckých diel a prírodných vied, ktoré existovali veľmi dávno za úsvitu času, dokonca niektorým z tých najstarovekejších národov upierajú znalosť písma a namiesto kultúry im pripisujú barbarizmus. Predsa sú stále nachádzané stopy nesmiernej civilizácie, dokonca v strednej Ázii. Táto civilizácia je nesporne *prehistorická*. A ako môže existovať civilizácia bez literatúry, v nejakej forme, bez letopisov či kroník? Zdravý rozum by mal sám o sebe doplniť pretrhnuté spojenia v histórii vyhynutých národov. Gigantická, nedotknutý múr hôr, ktoré lemujú celú náhornú plošinu Tibetu, od horného toku rieky Khuan-Khe smerom dolu k horám Kara-Korum, bola počas milénií svedkom civilizácie, a mohla by ľudstvu rozprávať neznáme tajomstvá. Východné a centrálne časti tých regiónov - Nan-Schayn a Altyne-taga – boli kedysi pokryté mestami, ktoré by mohli kľudne súperiť s Babylonom. Celé geologické obdobie sa valilo cez krajinu, zatiaľ čo tie mestá mleli z posledného, ako dosvedčujú násypy pohyblivého piesku, a neúrodnej a teraz mŕtvej pôdy nesmiernych centrálnych rovín povodia Tarim. Samotné pohraničie je cestovateľovi povrchne známe. Vo vnútri tých náhorných planín z piesku je voda, a nachádzajú sa tam svieže kvitnúce oázy, do ktorých sa ešte neodvážila vstúpiť noha žiadneho Európana, ani nepošliapala tú teraz zradnú pôdu. Medzi týmito zelenajúcimi sa oázami sú niektoré, ktoré sú úplne neprístupné dokonca ja pre tuzemského pohanského cestovateľa. Hurikány môžu „tie piesky potrhať a odviať celé planiny preč,“ nemajú však moc zničiť to, čo je mimo ich dosah. Zabudované hlboko v útrobách zeme, podzemné zásoby sú bezpečné; a keďže ich vchody sú ukryté v

takých oázach, je len malý strach, že by ich niekto mohol objaviť, dokonca ak by niekoľko armád vtrhlo do piesočnatých pustatín, kde -

---

„Ani len kaluž, krík či dom nie je vidieť,
A horské pásmo vytvára drsný obraz
Vôkol vyprahnutých rovín suchej, suchej púšte.....“

Ale nie je potrebné posielať čitateľa krížom cez púšť, keď sa také isté dôkazy o starovekej civilizácii nachádzajú dokonca v pomerne obývaných oblastiach tej istej krajiny. Oázu Tchertchen, napríklad, situovanú asi 4.000 stôp nad hladinou rieky Tchertchen-Darya, obklopujú zo všetkých strán ruiny archaických miest a veľkomiest. Tam asi 3.000 ľudských bytostí zastupuje pozostatky okolo stovky vyhynutých národov a rás – ktorých skutočné názvy nie sú našim etnológom známe. Antropológ by sa cítil viac než v rozpakoch, keby ich mal roztriediť do oddielov a pododielov o to viac, keďže príslušní potomkovia všetkých týchto *predpotopných* rás a kmeňov sami vedia o svojich predkoch tak málo, ako keby spadli z mesiaca. Pri otázke o ich pôvode odpovedajú, že nevedia, odkiaľ pochádzajú ich otcovia, ale počuli, že im *prvým* (alebo najdávnejším) ľuďom vládli veľkí strážni duchovia týchto púští. Toto sa môže pripisovať neznalosti a poverčivosti, už s ohľadom na učenia Tajnej Náuky sa odpoveď môže zakladať na prastarej tradícii. Samotný kmeň Khoorassan prehlasuje, že pochádza z dnes známeho Afganistanu, z doby dávno pred dňami Alexandra, a prináša legendárnu tradíciu ako potvrdenie tohto javu. Ruský cestovateľ, plukovník (teraz generál) Prjevalsky, našiel celkom blízko oázy Tchertchen zrúcaniny dvoch obrovských miest, z ktorých najstaršie, podľa miestnej tradície, zbúral pred 3.000 rokmi hrdina a gigant; a to druhé Mongoli v desiatom storočí našej éry. „Plochu dvoch miest teraz pokrývajú, v dôsledku posúvajúceho sa piesku a púštneho vetra, zvláštne a rôznorodé pozostatky; rozbitý porcelán, kuchynské riady a ľudské kosti. Domorodci často nachádzajú medené a zlaté mince, roztopené striebro, ingoty, diamanty a tyrkysy, a čo je najpozoruhodnejšie – rozbité sklo.....“ „Truhly z nejakého neporušeného dreva, alebo tiež materiál, v ktorom sa nachádzajú krásne zachované konzervované telá..... Mužské múmie sú všetky mimoriadne vysoké, silne stavaní muži s dlhými, vlnitými vlasmi..... Našla sa krypta s dvanástimi *sediacimi* mužmi. Ďalej sme v samostatnej truhle objavili mladé dievča. Jej oči boli zatvorené so zlatými diskami, a čeľuste pevne držal zlatý krúžok vybiehajúci zo spodku brady cez temeno. Odetá v úzkom vlnenom odeve, jej prsia boli pokryté zlatými hviezdami, chodidlá ponechané nepokryté.“ (z prednášky N. M. Prjevalského.) K tomuto slávny cestovateľ dodáva, že po celý čas ich cesty na rieke Tchertchen počúvali legendy o dvadsiatich troch mestách, pochovaných pred vekmi posúvajúcimi sa pieskami púští. Rovnako sa to traduje na Lob-nore a v oáze Kerya.

Stopy tejto civilizácie, jej podobných a tradície nám dávajú dôveru uveriť ďalšiemu legendárnemu učeniu, ktoré potvrdzujú vzdelaní a učení domáci z Indie a Mongolska, keď hovoria o nesmiernych knižniciach zachránených pred pieskom, spolu s rôznymi pozostatkami starovekého **MAGICKÉHO** učenia, bezpečne uloženého.

Na rekapituláciu. Tajná náuka bola všeobecne rozšíreným náboženstvom starovekého a prehistorického sveta. Dôkazy jej rozšírenia, autentické záznamy jej histórie, kompletná reťaz dokumentov, ukazujúcich jej charakter a prítomnosť v každej krajine, spolu s učením

všetkých jej veľkých majstrov, existujú do dnešného dňa v tajných kryptách knižníc patriacich Okultnému Bratstvu.

Toto tvrdenie sa stáva dôveryhodnejším úvahou o nasledujúcich faktoch: tradícia o tisícich starovekých pergamenoch, keď bola zničená Alexandrijská knižnica, bola zachovaná; tisíce sanskritských diel, ktoré sa v Indii stratili počas vlády Akbara; univerzálna tradícia v Číne a Japonsku o pravdivých starých textoch s komentármi, ktoré samotné ich činia zrozumiteľnými – dosahujúcimi mnoho tisíc zväzkov – boli dlho mimo dosahu pohanských rúk; zmiznutie rozsiahlej svätej a okultnej literatúry Babylonu; strata tých kľúčov, ktoré by samotné mohli vyriešiť tisíce hádaniek egyptských hieroglyfických záznamov; tradícia Indie, že skutočné tajné výklady, ktoré samotné činia Védy zrozumiteľnými, hoci viac nie sú pohanom na očiach, stále sú tu pre zasvätenca, ukryté v tajných jaskyniach a kryptách; a identická viera buddhistov, čo sa týka ich tajných kníh.

Okultisti prehlasujú, že všetky existujú, v bezpečí pred lúpeživými západnými rukami, aby sa znovu objavili v nejakej osvietenejšej dobe, na ktoré, slovami minulého Swami Dayanand Sarasvati, „Mlechchhovia (vyhnanci, divosi, tí nevhodní z árijskej civilizácie) budú musieť počkať.“

Pretože to nie je chyba zasvätencov, že tieto dokumenty sú teraz pre pohana „stratené“; ani ich stratégiu nediktovalo sebectvo, ani žiadna túžba zmonopolizovať životodarné sväté učenie. Existovali časti Tajnej Vedy, ktoré počas nespočetných vekov museli pred očami pohana zostať ukryté. Ale to bolo preto, lebo udelenie množstva tajomstiev takej obrovskej dôležitosti nepripravenému by bolo rovnaké, ako dať v muničnom sklade dieťaťu zapálenú sviečku.

Odpoveď na otázku, ktorá často vyvstala v mysliach študentov, keď sa stretávali s tvrdeniami ako sú tieto, sa tu môže načrtnúť.

„Dokážeme pochopiť,“ hovoria, „dôležitosť pre ukrytie pred hŕbou takých tajomstiev ako Vril, alebo sila schopná zničiť balvan, ktorú objavil J. W. Keely, z Philadelphie, ale nedokážeme pochopiť, ako by mohlo akékoľvek nebezpečenstvo povstať z odhalenia takej čisto filozofickej doktríny, ako *napr.*, evolúcia planetárnych reťazcov.“

Nebezpečenstvom bolo toto: Doktríny ako planetárny reťazec, alebo sedem rás, náhle poskytujú vodítko k sedemnásobnej povahe človeka, pretože každý princíp je súvzťažný s rovinou, planétou, a rasou; a ľudské princípy sú, na každej rovine, súvzťažné so sedemnásobnými okultnými silami – tie z vyšších rovín majú obrovskú silu. Takže akékoľvek sedmičkové delenie ihneď poskytuje vodítko k obrovským okultným silám, ktorých zneužitie by mohlo ľudstvu spôsobiť nevyčísliteľné zlo. Vodítko, ktoré, snáď, nie je vodítkom pre súčasnú generáciu – obzvlášť západnú – tak ako ich ochraňuje úplná slepota a neznalá materialistická neviera v okultné; ale vodítko, ktoré by, predsa, bolo veľmi skutočné v ranných storočiach kresťanskej éry, pre ľudí, ktorí sú úplne presvedčení o realite okultizmu, a vstupujúc do cyklu degradácie, kvôli ich častému zneužívaniu okultných síl a čarodejníctva toho najhoršieho druhu.

Dokumenty boli ukryté, to je pravda, ale samotné poznanie a jeho skutočná existencia nebola nikdy tajomstvom Hierofantov Chrámu, kde **M**YSTÉRIÁ učinili disciplínu a podnety k cnosti. Toto je veľmi stará správa, a opakovane ju oznamovali veľkí majstri, od Pytagora

a Platóna až po Neoplatonistov. Bolo to nové náboženstvo nazaretských, ktoré vytvorilo postupom storočí zmenu k horšiemu.

Okrem toho, existuje dobre známa skutočnosť, veľmi zvláštna, ktorú pisateľke potvrdil dôstojný džentlmen roky oddaný Ruskému veľvyslanectvu – a síce tú, že je niekoľko dokumentov v Sankt Peter-burgských imperiálnych knižniciach, a že dokonca tak dávno, ešte počas dní, keď Slobodomurárstvo a Tajné spoločnosti mystiky nerušene kvitli v Rusku, *t.j.*, na konci minulého a začiatkom tohto storočia, nejeden ruský mystik cestoval do Tibetu cez horu Ural, v hľadaní vedomostí a zasvätení *v neznámych kryptách Strednej Ázie*. A nejeden sa po rokoch vrátil s bohatou zásobou takých informácií, k akým by sa nikdy v Európe nedostal. Mohlo by byť citovaných niekoľko prípadov, a predložiť dobre známe mená, no faktom je, že takáto publicita môže znepokojiť pozostalých zo zmienených nedávnych Zasvätencov. Nech ktokoľvek prezrie Kroniky a Históriu Slobodomurárstva v archívoch Ruských metropol, a sám sa o uvedenom fakte uistí.

Toto je potvrdením toho, čo bolo uvedené veľa krát predtým a nanešťastie, príliš indiskrétne. Miesto prospievania ľudstvu, smrtiaci dozor vynaliezavosti a podvodu s účelom kydať na tých, ktorí tvrdili, no pravdivo, keď dokonca pomerne známy fakt, len si ohovárači vytvárajú zlú Karmu. Ale teraz je zlu koniec a pravda by nemala byť naďalej zakázaná, nech sú dôsledky akékoľvek. Je to nové náboženstvo, pýtame sa? Vôbec nie, to nie je *náboženstvo*, ani *nová* filozofia, ako už bolo uvedené - je tak staré ako mysliaci človek. Jeho princípy nie sú teraz publikované prvý krát, ale boli opatrne dané von, a vyučované, viac ako jedným európskym zasvätencom – obzvlášť neskorým Ragonom.

Nejeden veľký učenec uviedol, že nikdy nebol nijaký zakladateľ náboženstva, či už árijský, semitský alebo turaniánsky, ktorý vynašiel nové náboženstvo, alebo odhalil novú pravdu. Títo zakladatelia boli veľkými vysielačmi, nie pôvodnými učiteľmi. Boli to autori nových foriem a výkladov, zatiaľ čo pravdy, na ktorých to bolo založené boli staré ako ľudstvo samo. Vyberajúc jednu alebo viac z týchto veľkých pravých skutočností viditeľných iba oku skutočného Mudrca a Proroka – mimo mnohých ústnych odhalení človeku na začiatku, uchovaných a zvečnených v *adytách* chrámov prostredníctvom zasvätenia, v priebehu **M**YSTÉRIÍ a osobnou transmisiou odhalili tieto pravdy masám. Tak každý národ obdržal vo svojom obrátení niektorú z povedaných právd, pod závojom svojej vlastnej miestnej a špeciálnej symboliky, z ktorej, ako čas plynul, vyrástli viac-menej filozofické kulty, Panteón v mýtickom preoblečení. Preto Konfucius, veľmi starodávny zákonodarca v historickej chronológii, i keď veľmi moderný Mudrc vo svetovej histórii, ako poukazuje Dr. Legge* – ktorý ho nazýva, „dôrazne *vysielačom*, nie tvorcom“ – ako hovorí: „Ja iba odovzdávam, nemôžem vytvárať nové veci. Verím v kmeťov a preto ich milujem“. **

(citované vo „Veda náboženstiev“ od Maxa Mullera.)

Pisateľka ich miluje tiež, a preto verí v kmeťov a moderných dedičov ich Múdrosti. A vo viere v obidvoje, teraz ona to čo sa naučila a prijala prenáša všetkým tým, ktorí to budú akceptovať. Ako tí, ktorí môžu odmietnuť jej svedectvo, *t.j.* ohromná väčšina – ona nestrpí žiadny zlý úmysel, pretože budú mať tak pravdu v ich spôsobe popretia, ako má ona pravdu vo svojom uistení, keďže sa pozerajú na PRAVDU z dvoch celkom rozdielnych hľadísk. V súlade s pravidlami kritickej učenosti orientalista musí *apriori* odmietnuť akýkoľvek dôkaz, ktorý si nemôže sám úplne overiť. A ako môže západný učenec

akceptovať povesti, o ktorých nič nevie? V skutočnosti tie, ktoré sú v týchto zväzkoch, pochádzajú viac z *ústneho* podania, než písaných náuk. Prvá časť ezoterických náuk je založená na Strofách, čo sú záznamy ľudí etnológii neznámych, tvrdí sa, že sú napísané rečou absentujúcou názvy jazykov a dialektov, s ktorými je jazykoveda oboznámená, majú korene v zdroji okultizmu zapudeného vedou, a nakoniec sú ponúknuté cez agentúru, bez prestávky zdiskreditovanej pred svetom, všetkými tými, ktorí nenávidia nežiadúce pravdy, alebo majú nejaké špeciálne hobby sa obhajovať. Preto môže byť odmietanie týchto náuk očakávané, a musí byť vopred akceptované. Nejeden, čo sa štylizuje ako „učenec“ v akomkoľvek odvetví exaktnej vedy, bude smieť brať tieto náuky vážne. Budú v tomto storočí apriori vysmiaty a odmietnutí, ale iba v tomto. V dvadsiatom storočí našej éry začnú učenci uznávať, že Tajná náuka vôbec nie je vymyslená ani prehnaná, ale naopak, jednoducho neobvyklá, a nakoniec že jej náuky sú skoršieho dáta než Védy.*** Neboli vysmiate, odmietnuté, a

[[Poznámka(y)]] ----------

** Lun Yu (§ I a) Schott. „Čínska literatúra“, s. 7.*

*** „Život Konfucia“, s. 96.*

**** Toto nie je nárok na proroctvo, ale prosto prehlásenie založené na poznaní faktov. Každé storočie sa pokúša ukázať svetu, že Okultizmus [[Poznámka pokračuje na ďalšej strane]]*

---

nazvané ‚moderným podvrhom‘ len pred nejakými päťdesiatimi rokmi? Nebol Sanskrit prehlásený Lemprierеom a inými učencami za potomka a odvodeninu gréčtiny? Okolo roku 1820 nám prof. Max Muller povedal, že posvätné knihy Brahmanov, Mágov a Buddhistov „boli takmer neznáme, ich existencia bola spochybňovaná, a nebolo tam jediného učenca, čo by mohol preložiť vetu z Véd… zo Zend Avesta alebo buddhistickej Tripitaky, a teraz vyšlo najavo, že Védy sú prácou najvzdialenejšieho staroveku, ktorá uchováva takmer zázračné činy“ (Prednáška o Védach).

To isté bude povedané o Tajnej archaickej náuke, keď sú podané dôkazy jej nespornej existencie a záznamov. Ale to bude trvať stáročia, kým sa oveľa viac vecí dostane von. Hovoriac o kľúčoch zodiakálnych mystérií pred svetom skoro stratených, ako to bolo nadhodené pisateľkou ‚Odhalená Isis‘ pred nejakými desiatimi rokmi, že: „Zmienený kľúč musí byť otočený sedem krát predtým, ako bude celý systém prezradený. My to otočíme *jediný* krát a takto dovolíme znesvätiť jediný záblesk mystéria. Šťastný ten, kto pochopil celok!“

To isté môže byť povedané o celom Ezoterickom systéme. Jedno otočenie kľúča, a nie viac, ako bolo dané v „Isis“. Oveľa viac je vysvetlené v týchto zväzkoch. V týchto dňoch pisateľka ledva spoznala jazyk, v ktorom bola práca napísaná, a v ktorom bolo odhalených mnoho vecí, slobodne hovoriaci o prítomnosti, ktorá bola neprístupná. V dvadsiatom storočí niektorý viac informovaný učeník a ďaleko vhodnejší smie byť poslaný Majstrami Múdrosti dať konečné a nezvratné dôkazy, o tam existujúcej vede nazývanej *Gupta-Vidya*; a že tak ako kedysi mysteriózne zdroje Nílu, dnes svetu známy prameň všetkých

náboženstiev a filozofií bol mnohé veky zabudnutý a pre ľudí stratený, no konečne nájdený.

Práca ako táto nemôže byť uvedená jednoduchým *Predhovorom*, ale skôr zväzkom; ktorý by poskytoval *fakty*, nie úplné výklady, odvtedy TAJNÁ DOKTRÍNA nie je pojednanie, alebo séria neurčitých teórií, ale obsahuje všetko, čo môže byť oznámené svetu v tomto storočí.

To by bolo horšie než neužitočné uverejniť na týchto stránkach dokonca tie

[[Poznámka(y)]] ----------

[[Pokračuje poznámka z predošlej strany]] nie je žiadnou zbytočnou poverou. Už raz otvorené dvere sú držané trochu pootvorené a budú sa roztvárať každým novým storočím. Časy sú zrelé pre serióznejšie vedomosti, než boli doteraz uvoľnené, i keď sú zatiaľ stále veľmi limitované.

časti ťažko zrozumiteľných náuk, ktoré boli teraz uvoľnené z obmedzení, s jedinou výnimkou rýdzosti a autentickosti za každú cenu, *pravdepodobnost* – existencie takých učení bola najprv ustanovená. Vyhlásenia, aké budú teraz urobené, musí byť zaručené rozličnými autoritami: tých starovekých filozofov, klasikov a dokonca nepochybne vzdelaných Cirkevných Otcov, z ktorých niektorí tieto náuky poznali, pretože ich študovali, videli a čítali práce napísané na základe týchto náuk a niektorí boli dokonca osobne zasvätení do starovekých Mystérií, v priebehu uskutočňovania ktorých boli tajomné náuky alegoricky ustanovené. Pisateľka musí používať historické a dôveryhodné názvy a citovať dobre známych autorov, starovekých a moderných, s uznávanými schopnosťami, dobrým úsudkom a pravdivých, ako tiež menovať niektorých slávnych odborníkov v tajných umeniach a vede, spolu s neskoršími mystériami, bez vyzradenia, či skôr *čiastočne* ich predstaviť pred verejnosťou v ich neznámej archaickej forme.

Ako sa to stane? Aký je najlepší spôsob pre dosiahnutie takého cieľa bola vždy sa opakujúca otázka. Môžeme sa pokúsiť na objasnenie nášho plánu použiť ilustráciu. Keď turista pochádzajúci z dobre preskúmanej krajiny náhle príde k hraniciam *terra inkognita*, ohradený a s uzavretým výhľadom bariéry neprekonateľných útesov, ešte stále môže odmietnuť uznať vlastnú bezradnosť v svojich plánoch prieskumu. Cesta je neprístupná. Ale, ak nemôže navštíviť tajuplný región osobne, stále môže nájsť spôsob skúmať ho z tak malej vzdialenosti, aká je možná. S pomocou svojich vedomostí navštívených krajín môže získať celkovú a správnu predstavu pohľadu ponad múr, ak sa vyšplhá k najvznešenejšiemu vrcholu pred ním. Keď už tam raz bude, môže vo svojej voľnosti porovnať tú, ktorú matne vníma s tou, ktorú práve nechal dole, teraz keď je, vďaka svojim snahám, nad líniou hmly a útesov dotýkajúcich sa nebies.

Taký bod predbežného pozorovania pre tých, ktorí by radi získali správnejšie porozumenie mystérií pre-archaických období daných v textoch, nemôže im byť ponúknutá v týchto dvoch zväzkoch, ale ak je čitateľ trpezlivý a rád by sa odrazil od súčasného stavu viery a vyznania v Európe, porovnal ju a overil s tým, čo je známe v histórii vekov priamo nadradené a

---

nasledované kresťanskou érou, potom nájde všetko v III. zväzku tejto práce.

V tomto zväzku bude urobená stručná rekapitulácia všetkých hlavných v histórii známych majstrov a popísaný bude zánik mystérií, po ktorom začalo miznutie, konečné a systematické odstránenie reálnej povahy zasvätenia a Posvätnej Vedy z pamäte človeka. Od toho času sa stali náuky okultnými a Mágia pod pláštikom a pričasto neúctivým, no často opakovaným zavádzajúcim názvom hermetickej filozofie. Tak ako bol v priebehu storočí, ktoré predchádzali našu éru, skutočný okultizmus medzi Mystikmi bežný, tak bola Mágia, či skôr Čarodejníctvo so svojim okultným umením, nasledovaná začínajúcim kresťanstvom.

Akokoľvek ohromné a horlivé bolo počas týchto raných storočí fanatické úsilie znehodnotiť každú stopu duševnej a duchovnej práce Paganov, skončilo nezdarom, no ten istý duch temného démona bigotnosti a neznášanlivosti od tej doby systematicky menil každú svetlú stránku napísanú v predkresťanských obdobiach. Jednako vo svojich neurčitých záznamoch, história uchovávala dosť z toho, čo prežilo vrhajúc objektívne svetlo na celok. Dovoľ potom čitateľovi malú chvíľku počkať s pisateľkou, na mieste vybraného komentára. Je pozvaný upriamiť všetku svoju pozornosť na to milénium, ktoré delilo predkresťanské a pokresťanské obdobia rokom JEDEN Zrodenia. Táto udalosť – či už historicky správna, alebo nie, bola napriek tomu vykonaná, aby slúžila ako prvý signál pre stavbu mnohonásobných hrádzí proti akejkoľvek možnej odpovedi, alebo dokonca ani záblesk dovnútra, nenávidené náboženstvá Minulosti, nenávidené a obávané – pretože vrhajúc také jasné svetlo na nové a úmyselne zastreté výklady toho, čo je teraz známe ako „Nové rozloženie moci“.

Ale nadľudské úsilie ranokresťanských otcov vymazať Tajnú náuku úplne z pamäte človeka, bola neúspešná. Pravda nemôže byť nikdy zabitá, preto ten neúspech v snahe zmiesť každý dôkaz tejto starovekej Múdrosti z povrchu zemského, a v spútaní a zapchatí úst každého svedka, ktorý o nej svedčí. Veď len pomyslite na tisíce, možno milióny spálených **MSS.**, pamiatok, s ich príliš indiskrétnym zápisom a obrázkovými symbolmi, rozdrvenými na prach, skupín ranných pustovníkov a askétov túlajúcich sa uprostred ruín miest Horného a Dolného Egypta, v púšti a horách, údoliach a vysočinách, hľadajúc a dychčiac zničiť každý obelisk a stĺp, zvitok či pergamen, ktorý im padne do ruky, s vyrytým symbolom *tau*, alebo hocakým iným znakom vypožičaným a vhodným pre novú vieru, a potom uvidí naplno ako to je, že tak málo zostalo zo záznamov Minulosti. Skutočne, diabolský duch fanatizmu, ranného a stredovekého kresťanstva a islamu, má po prvé lásku k žitiu v temnote a nevzdelanosti a oboje vytvorili

> „slnko ako krv, zemská hrobka, Hrobka pekla, a peklo samo najtemnejšia tma!“

Obidve vyznania vyhrali svojich nových stúpencov mečom, obidve postavili svoje kostoly na *nebies sa dotýkajúcich hekatombách ľudských obetí*. Cez prechod I. storočia našej éry, zlovestné slová „**K**ARMA IZRAELA“, fatálne žiarili. Cez naše vlastné brány vizionár budúcnosti môže rozoznať iné slová, ktoré musia ukazovať na Karmu pre lišiacky vymyslenú HISTÓRIU, pre udalosti zámerne prevrátené, a pre ohromné znaky ohovorené budúcimi generáciami, rozbité na nerozoznanie, medzi dvoma vozmi Jagannatha – Bigotnosti a Materializmu, jedno príliš akceptované, druhé všetko popierajúce. Múdry je ten, kto sa drží zlatej strednej cesty, kto verí vo večnú spravodlivosť vecí. Slovami Faigi

Diwana „svedectvo o skvelých prejavoch voľnomyšlienkára, ktorý patrí tisíckam siekt“: „V zhromaždení dňa vzkriesenia, kde minulé veci budú odpustené, hriechy Ka´bah budú odpustené kvôli prachu kresťanských kostolov“. Na to profesor Max Muller reaguje: „Hriechy islamu sú tak hanebné, *ako prach kresťanstva. V deň vzkriesenia mohamedáni i kresťania uvidia márnosť svojich náboženských doktrín*. Ľudia na zemi bojujú kvôli náboženstvu – v nebi prídu na to, že je iba jediné pravdivé náboženstvo – uctievanie Božieho DUCHA“.*

Inými slovami – „ŽIADNE NÁBOŽENSTVO (ALEBO ZÁKON) NIE JE VYŠŠIE, AKO PRAVDA“ – „**SATYAT NASTY PARO DHARMAM**“ - motto maharadžu z Benares, prijaté Teozofickou spoločnosťou.

Ako už bolo povedané v *Predhovore*, Tajná náuka nie je verziou „Odhalenej Isis“ – ako pôvodného originálu. Je to zväzok skôr vysvetľujúci

[[Poznámka(y)]] ----------

* *„Prednášky o Vede Náboženstva“, od Maxa Mullera, s. 257.*

---

a i keď úplne nezávislý na skoršej práci, je jej nevyhnutným dôsledkom. Veľa toho, čo bolo v Isis, mohlo byť v týchto dňoch teozofmi len ťažko pochopené. Tajná náuka teraz vrhne svetlo na mnoho problémov v prvom diele ponechaných nevyriešených, obzvlášť z úvodných strán, ktoré nikdy neboli pochopené.

Týkajúci sa jednoducho filozofií vnútri nášho historického času a príslušného symbolizmu upadajúcich národov, vrhol by len rýchly pohľad na panorámu okultizmu v dvoch zväzkoch Isis. V tejto práci je podaná detailná kozmogónia a vývoj štyroch rás, ktoré predchádzali našu Piatu rasu Ľudstva, a teraz dva veľké zväzky vysvetlia to, čo bolo uvedené na prvej strane ODHALENEJ ISIS a v niekoľkých zmienkach rozptýlené sem a tam po celej práci. Nemôže sa pokúšať byť v prezentovaných zväzkoch rozsiahlym katalógom archaických vied predtým, než sme sa zbavili tak obrovských problémov ako kozmický a planetárny vývin a postupný vývoj mysterióznych humanitných odborov a rás, ktoré predchádzali nášmu „Adamickému“ ľudstvu. Preto súčasný pokus objasniť niektoré mystériá ezoterickej filozofie popravde nemá nič spoločné s rannejšou prácou. Pisateľke musí byť v príklade dovolené objasniť, čo je povedané.

Zväzok I. „Isis“ začína odkazom na „starú knihu“ -

„Tak veľmi starú, že naša moderná archeológia uvažuje nad jej stránkami o nekonečnom čase, a stále nie celkom súhlasí, čo sa týka povahy látky, na ktorej je napísaná. Teraz existuje iba jediná kópia originálu. Najstarší hebrejský dokument okultného učenia – Siphrah Dzeniouta – bol skompilovaný z nej, a to v čase, keď predloha už bola považovaná za literárnu relikviu. Jedna z jej ilustrácií predstavuje Božskú Esenciu vyžarujúcu z ADAMA* ako svetelný oblúk prechádzajúci do formy kruhu, a potom dosahujúc najvyšší bod svojho obvodu, nevýslovná sláva sa znovu stáča a navracia na zem, prinášajúc vo svojom víre vyšší typ ľudskosti. Ako prichádza bližšie a bližšie k našej planéte, Vyžarovanie sa stáva viac a viac nejasným, až napokon dotýkajúc sa zeme, je čierne ako noc.“

[[Poznámka(y)]] ----------

** Meno je použité vo význame gréckeho slova [[anthropos]].*

„Veľmi stará Kniha“ je originálnym dielom, z ktorej boli zostavené mnohé zväzky *Kiu-ti*. Nie len tento neskorší a *Siphrah Dzeniouta*, ale dokonca *Sepher Jezirah**, dielo prisúdené hebrejskými kabalistami ich Patriarchovi Abrahámovi (!) kniha *Shu-king*, čínska prvotná Biblia, posvätné zväzky egyptského Thotha – Hermesa, Purán v Indii, a chaldejská *Kniha čísel* a samotný *Pentateuch*, sú všetky odvodené od tohto malého prapôvodného zväzku. Tradícia hovorí, že bola zapísaná v jazyku Senzar, v tajnom kňazskom jazyku, zapísaním slov Božských Bytostí, ktoré ju nadiktovali synom Svetla v strednej Ázii, na samom začiatku Piatej (našej) rasy, pretože to bol čas, kedy ich jazyk (Sen-zar) bol známy Zasvätencom každého národa, keď mu predkovia Toltékov rozumeli tak ľahko ako obyvatelia stratenej Atlantídy, ktorí ho zdedili vo svojej schopnosti od mudrcov Tretej rasy, *Manushis*, ktorí sa to naučili priamo od *Dévov* Druhej a Prvej rasy. „Ilustrácia“ hovorená v “Isis“ patrí k vývoju týchto rás a našej Štvrtej a Piatej rasy ľudstva vo Vaivasvata Manvantara alebo „Kruhu“, každý Kruh sa skladá z Júg siedmich období ľudstva, z ktorých štyri už uplynuli v *našom* životnom cykle, stred Piateho je skoro dosiahnutý. Ilustrácia je symbolická, aby zo začiatku každý mohol dobre porozumieť a spracovať základ. Stará kniha, popisujúca Kozmický vývoj a vysvetľujúca pôvod všetkého na zemi, zahrnujúc fyzického človeka, potom čo odhaľuje pravdivú históriu rás od *Prvej* dole k Piatej (našej) rase, už ďalej nepokračuje. Krátko sa zastaví na začiatku Kali Jugy práve 4989 rokov pred smrťou Krišnu, svetla „Slnečného boha“, kedysi žijúci hrdina a reformátor.

Ale existuje ďalšia kniha. Nik z jej držiteľov si nevšimol, aká veľmi stará je, bola zrodená, a je iba tak stará ako Čierny Vek,

[[Poznámka(y)]] ----------

** Rabín Jehoshua Ben Chananea, ktorý zomrel okolo roku 72* ***n.l.****, otvorene deklaroval, že robil „zázraky“ pomocou Knihy Sepher Jezireh, a odmietal každého pochybovača. Franck, citujúci z babylónskeho Talmudu, menuje dvoch ďalších divotvorcov rabínov Chanina a Oshoi. (Pozri „Jerusalem Talmud, Sanhedrin,“ kap. 7, atď., a „Franck,“ stránky 55, 56.) Mnohí zo stredovekých okultistov, alchymistov a kabalistov tvrdilo to isté, a dokonca nedávno moderný Mág, Eliphas Levi, to verejne prehlasuje v tlači i vo svojich knihách o Mágii.*

---

a to asi 5000 rokov. Asi o 9 rokov odo dneška, prvý cyklus prvých piatich milénií, ktorý začal ohromným cyklom Kali-Jugy, skončí. A potom posledné proroctvo obsiahnuté v tejto knihe (prvý zväzok prorockého záznamu pre Čierny Vek) bude hotové. Už nebudeme dlho čakať a mnohí z nás budú svedkami Úsvitu Nového Cyklu, na konci ktorého bude medzi rasami nemálo účtovania umocneného na druhú. II. Zväzok Proroctiev je takmer hotový, bol pripravovaný od doby Buddhovho veľkého nasledovníka, Šankaračarju.

Ešte jeden dôležitý bod musí byť zaznamenaný, ten, ktorý stojí ako prvý v sériách dôkazov daných existenciou jedinej pôvodnej, univerzálnej Múdrosti – rozhodne pre kresťanských

kabalistov a študentov. Náuky boli, prinajmenšom, známe niekoľkým Otcom Cirkví. To je uchované na čisto historických základoch, že Origen, Synesius a taktiež Clemens Alexandrinus, boli sami zasvätení do mystérií pred pripojením k neoplatonizmu Alexandrijskej školy, gnostikov pod kresťanským hávom. Viac než to, niektoré z náuk Tajných škôl – i keď vôbec nie všetky boli ochraňované vo Vatikáne, a odvtedy sa stali časťou mystérií, vo forme zohyzdených dodatkov katolíckej cirkvi k originálnym kresťanským programom. Taká je teraz materialistická dogma partenogenézy. Toto vysvetľuje ohromné prenasledovania začaté rímskokatolíckou cirkvou proti okultizmu, slobodomurárstvu a inovereckému mysticizmu vo všeobecnosti.

Dni Konštantína boli bodom obratu v histórii – obdobím Najvyššieho zápasu, ktorý v západnom svete skončil utlačením starého náboženstva v prospech nového, postaveného na jeho základoch. Odtiaľ smerom do vzdialenej minulosti, ponad „Potopu“ a Rajskú záhradu, začal byť rad udalostí násilne a neoblomne uzatvorený každými čestnými a nečestnými prostriedkami voči nediskrétnemu uprenému pohľadu budúcich generácií. Každá sporná otázka bola zablokovaná, každý záznam, ktorý by sa mohol dostať niekomu do rúk, bol zničený. Predsa len tam ešte ostalo dosť, dokonca i medzi tak zmrzačenými záznamami, oprávňujúcich nás prehlásiť, že je v nich každý možný dôkaz aktuálneho bytia Rodičovskej náuky. Fragmenty, ktoré prežili geologickú a politickú kataklizmu rozprávajú príbeh, a každý pozostatok ukazuje, že Tajná Múdrosť bola raz jedným hlavným prameňom – vždy prúdiacim večným zdrojom, ktorým boli napájané všetky jeho pramienky – neskôr náboženstvá všetkých národov – každého jedného. Toto obdobie začínajúc Buddhom a Pytagorom na jednom konci, a neoplatonikmi a gnostikmi na druhom, je jediným ohniskom opusteným v histórii, kde sa naposledy zbiehajú jasné lúče svetelného prúdenia z eónov, nezatemneného rukou bigotnosti a fanatizmu.

Toto dokladá nutnosť, na základe ktorej pisateľka s veľkým úsilím vždy vysvetľuje fakty vyblednutej minulosti údajmi zhromaždenými z historických období. Žiadne iné záznamy neboli po ruke, dokonca s rizikom byť znovu obvinený nemetodickosťou a nesystematickosťou. Verejnosť musí byť oboznámená s úsilím mnohých svetových majstrov, zasvätených básnikov, spisovateľov a klasikov každej doby, uchovávať v záznamoch ľudstva Vedomosti bytia, prinajmenšom filozofie, ak nie práve jeho doktrín. Zasvätenci z r. 1888 by naozaj zostali nepochopiteľní a vždy zdanlivo nemožným mýtom, neboli ako Zasvätenci, ktorí ukázali, že žili v každom inom veku histórie. To môže byť urobené iba pomenovaním kapitoly a verša, kde môže byť nájdená zmienka o týchto ohromných charakteroch, ktoré predchádzali a nasledovali dlhú a nekonečnú líniu iných slávnych Majstrov umení z období pred a po potope. Takto sa mohlo len ukázať, na polotradičnej a polohistorickej autorite, že znalosť okultna a síl, ktoré udeľuje človeku, nie sú celkom výmysly, ale že sú tak staré, ako svet sám.

Podľa mňa, minulosť a budúcnosť – aj keď sú seriózni literárni kritici, alebo tí vijúci derviši v literatúre, ktorí súdia knihu podľa popularity alebo nepopularity mena autora, ktorí preletia jej obsah, zahryznú sa ako smrtiaca *baktéria* do najslabších miest tela – viac k tomu nemám čo povedať. Ani sa neznížim k poznámkam o tých pojašených ohováračoch, ktorých je našťastie veľmi málo a ktorí dúfajú, že pritiahnú pozornosť verejnosti prekrucujúcou diskreditáciou každého spisovateľa, ktorého meno je známejšie než ich vlastné, penia a osopujú sa v ich veľkom tieni. Títo, majúci prvý pokrok za rok, čo ich

náuky vyškolili na *Teozofa*, a ktorý vyvrcholil v „Ezoterickom buddhizme,“ *boli všetky vynájdené touto pisateľkou*, prekrútenou a odsudzovanou „Odhalenou Isis“ a zvyšok ako plagiátorstvo Eliphasa Leviho (!), Paracelsusa (!!) a *mirabiledictu*, Buddhizmus a Brahmanizmus (!!!) Tiež bremeno Renan s jeho ukradnutou Vie de Jesus z evanjelií a Max Muller svojou „Posvätnou knihou Východu“ alebo jeho „Tesári“ z filozofií Brahmanov a Gautamu, Buddhu. Ale verejnosti vo všeobecnosti a čitateľom „Tajnej náuky“ môžem opakovať čo som uvádzala po celý čas a ktorý teraz vyjadrím slovami z Montaigne: Páni, „MÁM TU LEN UROBENÉ KYTICE Z ROZTRIEDENÝCH KVETOV A NEPRINIESLA SOM NIČ Z MOJICH VLASTNÝCH, AVŠAK POVRÁZOK, KTORÝ ICH SPÁJA.“

Môžeme skončiť slovom na rozlúčku týkajúcim sa I. zväzku. V ÚVODE začnem prejednávaním predovšetkým častí z Kozmogónie, spoľahlivé predmety preložené mohli by byť domnelo nevhodné, no ešte jedna úvaha pridaná k tým už daným ma viedla k tomu, aby som sa ich dotkla. Každý čitateľ bude nevyhnutne posudzovať tu prítomné vyhlásenia z hľadiska svojich vlastných vedomostí, zážitkov a uvedomenia, založeného na tom, čo sa už naučil. Tento fakt má pisateľka neustále na pamäti: preto tak časté vyjadrenia v tejto prvej Knihe materiálov, ktoré, presnejšie povedané, patria k neskoršej časti diela, ale ktorý nemôže byť mlčky prejdený, ak by sa mal čitateľ dívať na túto prácu „cez prsty“, vskutku ako na rozprávku – výmysel niektorého dnešného mozgu.

Takže *Minulost* pomôže pochopiť **P**RÍTOMNOSŤ, a naostatok nastane lepšie ocenenie **M**INULOSTI. Dnešné chyby musia byť vysvetlené a odstránené, predsa len je viac než pravdepodobné, a v danom prípade to znamená presvedčenie, že sa svedectvo dlhých vekov a histórie nevtlačilo do každého, ale len veľmi intuitívne, inak povedané, že len veľmi málo. Ale v tomto, tak ako vo všetkých prípadoch, tí *pravdiví* a *verní* sa môžu pobaviť na prezentovaní skeptického moderného Saduceja s matematickým dôkazom a pomníkom svojej zaťatej tvrdošijnosti a bigotnosti. Niekde v archívoch Francúzskej akadémie stále existuje slávny zákon pravdepodobností, ktorý vypracovali algebrickým postupom v prospech skeptikov istí matematici. Celé to prebieha takto: Ak dve osoby podajú svoj dôkaz skutočnosti a tak udelia každému z nich 5/6 istoty; tá skutočnosť potom bude 35/36 z istoty, *t.j.*, jej pravdepodobnosť dosvedčí jej nepravdepodobnosť pomerom 35 ku 1. Ak sa tri také dôkazy spoja, istota sa stane 215/216. Zhoda desiatich osôb, z ktorých každá poskytne ½ istoty, vyprodukuje 1023/1024, atď., atď. Okultista môže zostať spokojný a viac sa o to nestarať.

STRÁNKY Z PREHISTORICKÉHO OBDOBIA

Prastarý rukopis – súbor palmových listov, ktoré upravili nejakým špecifickým neznámym postupom tak, že neprepúšťajú vodu, sú odolné voči pôsobeniu ohňa aj vzduchu – sa nachádza pred zrakom pisateľky. Na prvej strane je nepoškvrnený biely disk na matnom čiernom pozadí. Na nasledujúcej strane je ten istý disk, ale s jedným bodom vo svojom centre. Študent vie, že ten prvý predstavuje Vesmír vo Večnosti, pred opätovným prebudením ešte spiacej Energie, vyžiarením Slova v neskorších

systémoch. Bod v doteraz nepoškvrnenom Disku, Priestore a Večnosti v Pralaji, znamená úsvit delenia. Je to Bod vo Vajci Sveta (viď Časť II., „Vajce sveta“), zárodok vo vnútri, ktorý sa stane Vesmírom, VŠETKÝM, neohraničeným, periodickým Kozmom. Tento zárodok je skrytý a aktívny, stále sa periodicky opakujúci. Jeden kruh je božská Jednota, z ktorej všetko pochádza, do ktorej sa všetko navracia. Jeho obvod – kružnica, veľmi ohraničený symbol, so zreteľom na obmedzenie ľudskej mysle – vyjadruje abstraktnú, nikdy nepoznateľnú PRÍTOMNOSŤ, a jej úroveň, Univerzálnu Dušu, hoci tieto dve sú jedno. Tvár Disku, ktorá je biela a podklad je celý čierny, jasne ukazuje, že jeho úroveň je jedine poznanie, zahmlené a nejasné, hoci je stále tým, čo je človeku dostupné. A je to táto rovina, na ktorej sa začínajú Manvantarské prejavy; pretože práve v tejto DUŠI drieme počas Pralaje Božia Myšlienka,* v ktorej leží ukrytý plán každej budúcej Kozmogónie a Teogónie.

[[Poznámka(y)]] ----------

** Je bezpodmienečne nutné pripomenúť čitateľovi ešte raz to, že termíny „Božská Myšlienka,“ a „Univerzálna Myseľ,“ nesmú byť považované dokonca za nejasne sa rysujúci intelektuálny proces podobný tomu, akým sa prejavuje človek. „Nevedomý“ podľa von Hartmanna, dosiahol nesmierny tvorivý, či skôr Evolučný Plán „prostredníctvom jasnozrivej múdrosti nadradenej všetkým vedomiam,“ čo v jazyku védanty znamená absolútnu Múdrosť. Len tí, ktorí si uvedomujú, ako vysoko sa vznáša Intuícia nad zdĺhavými procesmi logického uvažovania, si dokážu vytvoriť tú najslabšiu predstavu, o absolútnej Múdrosti, ktorá presahuje idey Času a Priestoru. Myseľ, ako ju poznáme, je rozpustiteľná do stavov vedomia, premenlivého trvania, intenzity, komplexnosti, atď. – prapôvodne všetko spočíva na vneme, ktorý je opäť Maya. Vnem zasa nutne postuluje ohraničenie. Osobný Boh ortodoxného teizmu vníma, myslí a je ovplyvnený emóciou; ľutuje a cíti „prudký hnev.“ Ale predstava takých mentálnych stavov jasne zapríčiní nepravdepodobný postulát externality stimulov vzrušenia, nehovorí nič o nemožnosti pripisujúcej nemennosť k Bytosti, ktorej emócie sa menia udalosťami vo svete, ktorému predsedá. Koncepcie Osobného Boha ako nemenného a nekonečného sú tak nepsychologické a, čo je horšie, nefilozofické.*

Je to JEDEN ŽIVOT, večný, neviditeľný, predsa Všadeprítomný, bez začiatku či konca, predsa periodický v jeho pravidelných prejavoch, medzi

ktorého obdobiami vládne zahalené mystérium Nebytia; nevedomý, predsa absolútne Vedomie; nerealizovaná, predsa jediná samojestvujúca realita; skutočne, „chaos pre zmysly, Kozmos pre príčiny“. Jeden jeho absolútny znak, ktorý je NÍM SAMÝM, večným, ustavičným Pohybom, sa v ezoterickom žargóne nazýva „Veľký Dych,“* ktorý je večným pohybom univerza, v zmysle neohraničeného, všadeprítomného PRIESTORU. To, čo je bez pohybu, nemôže byť Božské. Ale potom v rámci univerzálnej duše nič nie je v skutočnosti a v realite absolútne bez pohybu.

Takmer päť storočí pred Kristom Leukippos, učiteľ Démokrita, tvrdil, že Priestor je večne vyplnený atómmi poháňanými ustavičným pohybom, ktorý je spôsobený tokom času. Keď sa tieto atómy zhlukujú skrze rotačný pohyb, prostredníctvom vzájomných kolízií vytvárajúcich priečne pohyby. Epikuros a Lucretius učili to isté, len pridajúc k postrannému pohybu atómov myšlienku afinity – okultné učenie.

Od počiatku osudu človeka, od prvého objavenia sa architektov planéty, na ktorej žije, neodhalené Božstvo bolo rozpoznávané a brané do úvahy len z jediného filozofického hľadiska – univerzálneho pohybu, napätia tvorivého Dychu v Prírode. Okultizmus zhrňuje „Jednu Existenciu“ takto: „Božstvo je arkánum, žijúci (alebo pohybujúci sa) OHEŇ, a večným svedkom tejto neviditeľnej Prítomnosti sú Svetlo, Žiar, Vlhko,“ – táto trojica zahrňuje, a spôsobuje príčinu každého

[[Poznámka(y)]] ----------

* *Platón sa preukazuje ako Zasvätený, keď hovorí Kratylusovi, ktorý [[theos]] je odvodený od slovesa [[theein]], „hýbať sa,“ „bežať,“ ako prví astronómovia, ktorí pozorovali pohyby nebeských telies nazývaných planéty [[theoi]], bohovia. (Viď Kniha II., „Symbolizmus Kríža a Kruhu.“) Neskôr slovo vyrobilo iný termín [[aletheia]] - „Boží dych.“*

---

javu v prírode.* Vnútro-kozmický pohyb je večný a neustály; kozmický pohyb (viditeľný, alebo ten, ktorý podlieha inému vnímaniu) je konečný a periodický. Ako večná abstrakcia je VŠADE-PRÍTOMNÝ; ako prejav je konečný v smere vznikania a naopak, oboje je alfou a omegou postupných rekonštrukcií sveta. Kozmos - NOUMENON – nemá s bezprostrednými príčinami fenomenálneho Sveta nič spoločné. Je len vo vzťahu s vnútro-kozmickou dušou, ideálom Kozmu v nemennej Božskej Myšlienke, že smieme povedať: „Nikdy nemal začiatok ani koniec nebude mať.“ Čo sa

týka jeho tela alebo Kozmickej konštrukcie, i keď sa nedá povedať, že to bola jeho prvá, alebo posledná konštrukcia, lebo v každom novom Manvantar, môže byť považovaná za prvú a poslednú svojho druhu, ako evoluje vždy na vyššiu úroveň...

Len pred niekoľkými rokmi, bolo stanovené, že: -

„Ezoterická náuka učí, tak ako Buddhizmus a Brahmanizmus a dokonca Kabala, že v celej večnosti existuje jediná nekonečná a nepoznateľná Esencia a v pravidelnej a harmonickej postupnosti je buď pasívna alebo aktívna. V básnickej výrazovosti Manu tieto podmienky sú volané „Dňami“ a „Nocami“ Brahmu, ktorý buď „bdie“ alebo „spí.“ Svabhavikovia, alebo filozofi najstaršej školy buddhizmu (ktorá stále existuje v Nepále), uvažujú len o aktívnom stave tejto „Esencie,“, ktorú nazývajú Svabhavat, majú za bláznov teoretikov abstraktnej a „nepoznateľnej“ sily v jej pasívnom stave. Preto sú nazývaní nevercami – kresťanskými bohoslovcami i modernými vedcami, lebo ani jedni

[[Poznámka(y)]] ----------

** Nominalisti, dohadujúc sa s Berkeleyom, že „to je nemožné... formovať abstraktnú predstavu pohybu odlišného od pohybujúceho sa telesa“ („Prin. ľudských vedomostí,“ Úvod, časť 10), smú položiť otázku, „Čo je teleso, pôvodca toho pohybu? Je to hmota? Potom veríte v Osobného Boha?“ atď., atď. Toto bude zodpovedané ďalej, v doplnku tejto Knihy, zatiaľ žiadame naše práva Konceptualistov voči Rosceliniho materialistickým pohľadom na realizmus a nominalizmus. „Má veda,“ hovorí jeden z jej schopných advokátov, Edward Clodd, „odhaľujúc čokoľvek, čo oslabuje alebo oponuje slovám staroveku, v ktorých je Esencia všetkých náboženstiev, minulých, súčasných i prichádzajúcich; plným právom, k láske milosrdenstva, ujsť pokorne pred tvojim Bohom?“ Ak má vedľajší význam slovo Boh, nie surový antropomorfizmus, ktorý je stále chrbticou našej aktuálnej teológie, ale symbolická koncepcia o tom, čo je Život a Pohyb Vesmíru, poznať, čo je vo fyzickej povahe poznať čas minulý, súčasný a prichádzajúci, v bytí následností javov; poznať čo je, v morálke, vedieť čo bolo, je a bude, vnútri ľudského vedomia. (Viď „Veda a emócie.“ Rozhovor podaný v South Place Chapel, Finsbury, London, 27. dec. 1885.)*

ani druhí nie sú schopní porozumieť hlbokej logike ich filozofie. Tí prví nepripustia iného Boha, než stelesnenie druhotných síl, ktoré vytvorili viditeľný vesmír a ktoré sa stali antropomorfným Bohom kresťanov – mužným Jehovom, burácajúcim uprostred hromov a bleskov. Naopak, racionalistická veda oslavuje Buddhistov a Svabhavikov ako „pozitivistov“ dávnych vekov. Ak vezmeme tento jednostranný pohľad na filozofiu, naši materialisti môžu mať svojim spôsobom pravdu. Buddhisti tvrdia, že niet Stvoriteľa, ale je tu nesmiernosť tvorivých síl, ktoré kolektívne formujú večnú substanciu, základ ktorej je záhadný – preto nie je pre skutočného filozofa predmetom špekulácií. Sokrates sa zásadne odmietal prieť o mystériu univerzálneho bytia, a predsa by ho nikdy nikto nenazval ateistom, okrem tých, ktorí boli naklonení jeho zničeniu. Tajná náuka hovorí, že akonáhle začne aktívna perióda, nastane expanzia tejto Božskej esencie zvonka dovnútra a zvnútra na povrch, v podrobení sa večnému a nezameniteľnému zákonu a fenomenálny alebo viditeľný vesmír je konečným výsledkom dlhej reťaze kozmických síl, postupne daných do pohybu. Rovnako, keď pokračuje pasívny stav, dochádza k zmršťovaniu Božskej esencie a predošlá práca tvorby je postupne a progresívne zničená. Viditeľný vesmír sa rozpadá, jeho materiál je rozptýlený a ´temnota´ opustenosti a samoty dumá znovu nad tvárou ´hlbín´. Použijúc Metaforu z Tajných kníh, ktorá vyjadruje ideu ešte jasnejšie: výdychom ´nepoznateľnej esencie´ produkuje svet a vdychom spôsobí jeho zmiznutie. Tento proces prebieha po celú večnosť a náš dnešný vesmír je len jedným v nekonečnej sérii bez začiatku a bez konca.“ – (*Viď. „Odhalená Isis“, tiež „Dni a Noci Brahmu“ v II. Časti*)

Táto pasáž bude vysvetlená, pokiaľ je to možné, v tomto diele. Hoci, ako to teraz vyzerá, neobsahuje pre orientalistu vôbec nič nového, jej ezoterická interpretácia môže obsahovať často to, čo až doteraz zostalo západnému študentovi celkom neznáme.

Na prvej ilustrácii je čistý disk na druhej jeden z archaických symbolov ukazuje disk s bodom uprostred – prvá diferenciácia v periodických prejavoch večnej podstaty, bezpohlavnej a nekonečnej „Aditi v TOM“ (Rig Véda), bod v disku, alebo potenciálny Priestor vnútri abstraktného Priestoru. V treťom stupni je bod transformovaný do roviny, teda

To symbolizuje božskú nepoškvrnenú Matku-Podstatu vnútri všeobsiahlom absolútnom Nekonečne.

 [[Zv. 1, Strana]] 5 ZAČIATOK

Keď je rovina prekrížená kolmicou

 stáva sa pozemským krížom. Ľudstvo dosiahlo svoj tretí koreň-rasu; je to znak pre začiatok pôvodu ľudského života. Keď obvod kruhu zmizne a ostane len

je to znak, že pád človeka do matérie je dokonaný a ŠTVRTÁ rasa začína.

 Kríž vnútri kruhu symbolizuje čistý panteizmus, keď kríž nebol uvedený, stal sa falickým. Ten mal rovnaké a ešte ďalšie významy ako TAU vpísané vnútri kruhu

 alebo ako „Thorovo kladivo“, takzvaný džinistický kríž, alebo jednoducho Svastika vnútri kruhu

Tretí symbol – kruh rozdeleného na dve vodorovné roviny – znamenal prvý prejav tvorivej Podstaty (stále pasívneho, pretože je femininna). Prvý neurčitý vnem človeka spojeného s plodením je femininny, pretože človek pozná svoju matku skôr než svojho otca. Preto ženské božstvá boli viac

 posvätné než mužské. Podstata je preto femininna a na určitom stupni, objektívna a konkrétna a duch Princípu, ktorý oplodňuje, je skrytý. Pridajúc ku kotúču s horizontálou kolmú priamku, vznikne tau -

 - najstarší tvar písmena. To bol glyf tretej koreňovej rasy v deň jeho symbolického pádu – t.j., kedy sa uskutočnila separácia pohlaví prirodzeným vývinom, kedy sa znázornenie stalo

modifikovaným alebo separovaným kruhom, alebo dvojitým glyfom či

 symbolom značiacim koniec bezpohlavného života. S pokolením

 našej Piatej Rasy, v symbolike sacr´ a v hebrejčine n´cabvah, prvoformovanej rasy,* potom sa zmenil na egyptský

(znak života), a ešte neskôr na znak Venuše

 Potom prichádza na rad Svastika (Thorovo kladivo, alebo teraz „Hermov Kríž“), celkom oddelená od svojho Kruhu, stávajúca sa takto čisto falickou. Ezoterickým symbolom Kálí Jugy je päťcípa obrátená hviezda, teda

- znak ľudského čarodejníctva, so svojimi dvomi bodmi (rohmi) otočenými k nebu, funkciu

[[Poznámka(y)]] ----------

** To je podnetná práca, „Prameň Opatrení“, kde autor vysvetľuje reálny význam slova „sacr´“, od ktorého sú odvodené „sacred“ (svätý), „sacrament“ (posvätný, mystérium), ktoré sa stali synonymami „holiness“ (svätosti), i keď čisto falickej!*

---

rozpozná každý okultista, ako jednu z ciest „ľavej ruky“, a používa ju v ceremoniálnej mágii.*

Dúfam, že v priebehu skúmania tohto diela budú chybné názory na verejnosť vo všeobecnosti pokiaľ sa týkajú Panteizmu upravené. Je nesprávne a nespravodlivé považovať Buddhistov a Okultistov Advaity za ateistov. I keď nie všetci z nich sú filozofi, sú rozhodne všetci logikmi - svojimi námietkami a argumentmi založenými na presnom uvažovaní. Skutočne, ak Parabrahmam Hindov, môže byť považovaný za predstaviteľa skrytých a bezmenných božstiev ostatných národov, tento absolútny Princíp bude objavený ako pravzor, od ktorého boli kopírované všetky ostatné. Parabrahm nie je „Boh“, pretože To nie je Boh. „To je to, čo je i nie je najvyššie (paravara)“, vysvetľuje Mandukya Upanišáda (2.28). TO je „Najvyššie“ ako PRÍČINA, nie ako dôsledok. Parabrahman jednoducho je, ako „Nedvojná Realita“, všezahŕňajúci Kozmos – či skôr, nekonečný Kozmický Priestor – v najvyššom duchovnom zmysle, samozrejme. Brahma (neutrum) je nemenný, čistý, slobodný, neporušený zvrchovaný Koreň, „JEDINÉ pravdivé Bytie, Paramarthika“, a absolútny Čit a Čajtanya (inteligencia, vedomie), nemôže byť poznávajúci, „pre KTORÉHO nemôže byť žiadny subjekt poznávania“. Môže byť plameň nazývaný esenciou Ohňa? Touto Esenciou je „ŽIVOT a SVETLO Univerza, viditeľný oheň a plameň sú deštrukciou, smrťou a zlom.“ Oheň a Plameň zničia telo Arhata, ich esencia ho robí nesmrteľným.“ (*Bodhi-mur, Kniha II.*) Poznanie absolútneho Ducha, tak ako žiara slnka, alebo ohňa, nie je ničím iným, ako samotnou absolútnou Esenciou,“ hovorí Šankaračarja. TO – je „Duch ohňa,“ nie oheň samotný; takže tieto atribúty, žiar alebo plameň, nie sú atribútmi Ducha, ale toho, ktorého je Duch nevedomou príčinou.“ Nie je hore uvedená veta skutočným základným kameňom neskoršej Rozekruciánskej

[[Poznámka(y)]] ----------

** Povedali sme západným matematikom a niektorým americkým kabalistom, že v Kabale je tiež „hodnota Jehovovho mena priemerom kruhu.“ Pridajte k tomu faktu to, že Jehova je tretí Sephiroth, Binah, feminínne slovo, a máte kľúč k tajomstvu. Zaručene Kabalistická transformácia tohto mena, androgynus v prvých kapitolách Genezis, stáva sa vo svojej transformácii úplne maskulínnou, cainite a falickou. Fakt volenia božstva medzi pohanskými bohmi a vyrobenie špeciálneho národného Boha, ktorého nazývajú „Jediným živúcim Bohom,“ „Bohom Bohov,“ a potom vyhlasujú toto uctievanie za monoteistické, nezmení to v JEDINOM Princípe koho „Zhoda dovolená nie násobením, zmenou, alebo formou,“ obzvlášť v prípade priapického božstva, ako sa teraz Jehova demonštruje.*

---

filozofie? Parabrahma je, v krátkosti povedané, súborným zoskupením Kozmu vo svojej nekonečnosti a večnosti, „TOTO“ a „TAMTO“, na ktoré distributívne zoskupenia nemôžu byť aplikované.* „Na počiatku TOHO bolo len jediné jedno Ja“ (*Aitareya Upanišád*); veľký Šankaračarja vysvetľuje, že „TO“ odkazuje na Vesmír (Jagat); „Na začiatku,“ znamená pred reprodukciou fenomenálneho Vesmíru.

Z toho dôvodu ozvena panteistov Upanišád, ktorí tvrdia, tak ako v Tajnej náuke, že „ten“ nemôže tvoriť, nepopierajú Tvorcu, ale skôr *súborné zoskupenie* tvorcov, avšak len veľmi logicky odmietajú, že vlastnosť „tvorby“ a obzvlášť formovania niečoho konečného k nekonečnému Princípu. Pre nich je Parabrahman pasívny, pretože je Absolútnou Príčinou, nepodmienenou *Mukta*. Je to len limitovaná Vševedúcnosť a Všemohúcnosť, ktoré sú neskôr odmietané, pretože tieto sú stálymi vlastnosťami (ako sa zrkadlia v ľudských vnemoch); a pretože Parabrahman, ako „Najvyššie VŠETKO“, vždy neviditeľný duch a Duša Podstaty, nemenná a večná, nemôže mať žiadne vlastnosti; absolútno úplne prirodzene vylučuje akúkoľvek predstavu konečného alebo podmieneného bytia. A ak zástancovia Védanty postulujú vlastnosti jednoducho ako súčasť k jeho emanácie, nazývajúc to „Íšvara plus Mája“, a Avidja (čo je skôr Agnosticizmus a Neznalosť než ignorancia), je potom ťažké nájsť akýkoľvek ateizmus v tejto koncepcii.** Pretože vo Vesmíre, ktorý je považovaný za Nekonečný nemôžu byť dve NEKONEČNÁ, ani dve ABSOLÚTNA, táto Seba-Existencia môže byť ťažko považovaná za

osobne tvoriaceho. Vo význame a vnímaní konečného „Bytia“, je „TO“ Ne-„bytím“, v zmysle, že je to jediné BYTIE (SÚCNO); v tomto VŠETKOM ležia jeho spoluvečné a súčasné emanácie alebo inherentné vyžarovania, ktoré na základe toho, že sa periodicky stáva Brahmom (mužsko-ženskou Mohutnosťou) sa stávajú, alebo expandujú do manifestujúceho sa Univerza. Narayana plávajúca na (abstraktných) vodách Priestoru, je transformovaná na Vody konkrétnej substancie ním danej do pohybu, ktoré sa hneď stávajú manifestovaným SLOVOM alebo Logosom.

[[Poznámka(y)]] ----------

** Pozri „Vedanta Sara,“ od Majora G. A. Jacoba; ako tiež „Sandilyove aforizmy,“ preložil Cowell, s. 42.*

*** Napriek tomu, zaujatí a skôr fanatickí kresťanskí orientalisti by radi dokázali tento čistý ateizmus. Ako dôkaz pozri „Vedanta Sara“ od Majora Jacoba. Táto védantická myšlienka sa ozýva celou Antikou:*

„Omnis enim per se divom natura necesse est

Immortali aevo summa cum pace fruatur.“

Ortodoxní Brahmani, tí, ktorí najviac vystupovali proti panteistom a advaitistom, a nazývali ich ateistami, sú nútení, ak má Manu v tejto záležitosti nejakú autoritu, pripustiť smrť Brahmu - stvoriteľa, pri uplynutí každého „Veku“ tohto (tvorivého) božstva (Jeden Vek je 100 Božích rokov – obdobie, ktorého vyjadrenie v našich rokoch vyžaduje pätnásť čísel). I tak žiadny filozof spomedzi nich by nevidel túto „smrť“ v žiadnom inom zmysle, než ako dočasné zmiznutie z manifestujúcej úrovne existencie, alebo ako pravidelne sa opakujúci odpočinok.

Okultisti sú teda zajedno s advaito-védskymi filozofmi, čo sa týka vyššie uvedeného princípu. Ukazujú nemožnosť prijatia filozofických základov myšlienky absolútne VŠETKEJ tvorby alebo dokonca vyvíjajúceho sa „Zlatého Vajca,“ o ktorom sa hovorí, že do neho vstúpi, aby samo seba transformovalo na Brahmu – Tvorcu, ktorý neskôr expanduje do bohov a do celého viditeľného Vesmíru. Hovorí sa, že Absolútna Jednota nemôže prejsť do nekonečna; pretože nekonečno predpokladá bezhraničné rozšírenie *niečoho*, a trvania tohto „niečoho“; a to Jediné Všetko je ako Priestor – ktorý je jeho jediným mentálnym a hmotným zastúpením na tejto Zemi, alebo našej úrovne existencie – nie je ani objektom, ani subjektom

vnímania. Ak by niekto mohol predpokladať Večné Nekonečné Všetko, Všadeprítomnú Jednotu, namiesto bytia vo Večnosti, ku ktorému dochádza prostredníctvom periodického prejavovania mnohorakého Vesmíru, alebo mnohonásobnej osobnosti, Jednota by prestala byť jedným. Lockeho idea, že „číry Priestor nie je schopný odporu ani Pohybu“ – je nesprávna. Priestor nie je ani „bezhraničná prázdnota,“ ani „podmienená plnosť,“ ale je oboje: bytie, na úrovni absolútnej abstrakcie, vždy-nepoznateľného Božstva, ktoré je prázdnotou len pre konečné mysle,* a z pohľadu vnímania, ktoré je májické, je Úplnosťou, absolútnou Nádobou všetkého, čo je, či prejavené alebo neprejavené: preto je to ABSOLÚTNE VŠETKÝM. Nie je žiadny rozdiel medzi kresťanským Apoštolovým „V Ňom žijeme a pohybujeme sa a sme,“ a hindským Rišiho „Vesmír žije, pochádza a

[[Poznámka(y)]] ----------

** Pravé mená tých dvoch hlavných božstiev, Brahmu a Višnu, by si boli dávno navrhli svoje ezoterické významy. Pretože koreň jedného, Brahmam, alebo Brahm, je odvodený z časti slova Brih, „rásť“ alebo „rozširovať sa“ (vid Calcutta Review, Zv. lxvi., s. 14); a z toho druhého, Višnu, z koreňa Vis, „preniknúť,“ vstúpiť do podstaty esencie; Brahma-Višnu súc týmto nekonečným PRIESTOROM, z ktorého bohovia, Rišiovia, Manuovia, a všetci v tomto vesmíre sú jednoducho sily, Vibhutayah.*

---

vráti sa k Brahmovi (Brahma)“: pretože Brahma (neutrum), neprejavený, je ten Vesmír *in abscondito**, a Brahma, prejavený, je Logos, vytvorený mužský-ženský princíp** v symbolických ortodoxných dogmách. Boh Apoštola-Zasvätenca a Rišiho, je aj Neviditeľný i Viditeľný PRIESTOR. Priestor sa v ezoterickom symbolizme nazýva „Večná Matka-Otec so Siedmimi-Tvárami.“ Skladá sa zo svojich siedmich vrstiev od nerozlíšených až po rozlíšený vonkajšok.

„Čo je to, čo bolo, je a bude, či už existuje Vesmír alebo nie; či sú bohovia alebo nie sú nijakí?“ pýta sa ezoterický Katechizmus Senzaru. A odpoveď znie - PRIESTOR.

Nie je to Nejaký Neznámy všadeprítomný Boh v Prírode, ani Príroda *in abscondito*, to je odmietnuté, ale Boh ľudskej dogmy a jeho *poľudštené* „Slovo.“ Vo svojej nekonečnej domýšľavosti a vrodenej

pýche a márnivosti, človek sa sám formoval so svojím svätokrádežnými rukami z materiálu, ktorý našiel vo svojom vlastnom malom mozgovom tkanive, a nariadil to ľudstvu ako priame odhalenie oného jediného neodhaleného PRIESTORU.*** Okultista

[[Poznámka(y)]] ----------

** skrytý, pozn. prekl.*

*** Viď úvahu Manu o Brahmovi rozdeľujúcom svoje telo na mužské a ženské, to posledne spomenuté ženské Vach, v ktorej tvorí Viraj, a porovnáva toto s ezotericizmom Kapitol II., III., a IV. Genesis.*

**** Okultizmus je neistý na konci tohto nášho storočia skutočne neistý. Medzi mnohými inými dielami, ktoré boli nedávno vydané, by sme doporučili študentom teoretického okultizmu hlavne jedno, pre tých ktorí by sa neodvážili za ríšu našej špeciálnej ľudskej úrovne. Nazýva sa „Nové aspekty života a náboženstva," od MUDr. Henryho Pratta. Je plné ezoterických dogiem a filozofie, tá neskôr menovaná skôr obmedzene, v záverečných kapitolách, čím sa zdá byť duchom podmieneného pozitivizmu. Predsa však si zaslúži citovanie, čo sa hovorí o Priestore ako o „Neznámej prvotnej príčine,". „Toto neznáme niečo, takto rozpoznané, a identifikované s primárnym stelesnením Jednoduchej Jednoty, je neviditeľné a nehmatateľné" - (abstraktný priestor, pripusťme); „a keďže neviditeľný a nehmatateľný, preto nepoznateľný. A táto nepoznateľnosť viedla k chybe predpokladu, že je to jednoduchá prázdnota, číra vnímavá schopnosť. Ale ak sa na to pozeráme dokonca ako na absolútnu prázdnotu, musíme pripustiť, že je buď Samoexistujúci, nekonečný, a večný, alebo že je prvotná príčina vonku, za a nad ním samým.*

„A predsa by sa taká príčina mohla nájsť a definovať, viedlo by to len k prenosu okrem vlastností inak pripadajúcich len priestoru, a teda robí jedine ťažkosti krokom späť, bez dosiahnutia ďalšieho svetla ako prvotnej príčiny." (s. 5.)

*Toto je presne to, čo vykonali veriaci v antropomorfického Stvoriteľa, mimokozmického, namiesto vnútrokozmického Boha. Mnoho – väčšina tém pána Pratta, môžeme povedať – sú staré kabalistické idey a teórie, ktoré prezentuje v celkom novom šate: „Nové Aspekty" okultného v Prírode, naozaj. Priestor, avšak, videný ako „Skutočná Jednota" - „žijúci Zdroj Života" – je ako „Ne*známa Bezpríčinná Príčina," je tá najstaršia dogma v okultizme, miléniá pred *Pater-AEtherom* Grékov a Latinov. Tak sú

„Sila a Hmota ako Mohutnosti Priestoru, neoddeliteľné, a Neznámy odhaľuje Neznáme.“ Všetci sa nachádzajú v árijskej filozofii zosobnení ako Visvakarman, Indra, Višnu, atď., atď. Stále sú vyjadrení veľmi filozoficky, a pod mnohými pozoruhodnými aspektmi, uvedenými v diele.

---

prijíma odhalenie ako niečo prichádzajúce od božských, a predsa stále konečných Bytostí, z prejavených životov, nikdy od Neprejaviteľného JEDINÉHO ŽIVOTA; od tých entít, nazývaných Prvotný Človek, Dhyani-Buddhovia, alebo Dhyan-Čohanovia, „Riši-Pradžapati“ Hindov, Elohim alebo „Synovia Boha,“ Planetárni Duchovia všetkých národov, ktorí sa stali pre ľudí Bohmi. On tiež považuje Ádi-Šakti – priame vyžarovanie Múlaprakriti, večný Koreň TOHO, a ženský aspekt Tvorivej Príčiny Brahma, v jej Akašickej forme Univerzálnej Duše – ako Mája filozoficky, a ako príčina ľudskej Máje. Ale tento pohľad mu nebráni uveriť v jeho existenciu, pokiaľ trvá, to jest, pre jediného Mahamanvantaru; nie z použitia Akáše, vyžarovania Mulaprakriti,* pre praktické účely, spojené tak ako je Duša-Sveta spojená so všetkými prírodnými javmi, pre vedu známymi či neznámymi.

Tie najstaršie viery sveta – exotericky, pretože ezoterický koreň alebo základ je len jeden – sú indická, mazdeánska a egyptská. Potom prichádza chaldejská. Výsledkom sú – teraz pred svetom celkom skryté, s výnimkou ich znetvoreného Sabeanizmu, ako je to v súčasnosti podané archeológmi; potom, prechodom cez množstvo náboženstiev, ktoré budú spomenuté neskôr, prichádza židovské, ezotericky, ako v Kabale, nasledujúc v línii Babylonského Mágizmu; exotericky, ako v Genesis a v Pentateuch, zbierke alegorických legiend. Čítané v svetle Zoharu, začiatočné štyri kapitoly Genesis sú fragmentom

[[Poznámka(y)]] ----------

** Na rozdiel od prejaveného vesmíru hmoty, výraz Mulaprakriti (z Mula, „pôvod,“ a prakriti, „podstata“), alebo neprejavená prvotná hmota – nazývaná západnými alchymistami Adamova Zem – je aplikovaná vo Védante na Parabrahmam. Hmota je duálna v náboženskej metafyzike, a sedmorá v ezoterických učeniach, ako všetko ostatné vo vesmíre. Tak ako Mulaprakriti, je nerozlíšená a večná; ako Vyakta, stáva sa rozlíšenou a podmienenou, podľa Svetasvatara Upanishad, I. 8, a Devi Bhagavata Purana. Autor Štyroch prednášok v Bhagavad Gíte, v rozprave*

o Mulaprakriti hovorí: „Z jeho objektívneho hľadiska (Logosu), Parabrahmam sa mu javí ako Mulaprakriti.... Samozrejme tento Mulaprakriti je pre neho materiálny, ako akýkoľvek materiálny objekt je materiálny pre nás.... Parabrahmam je nepodmienená a absolútna realita, a Mulaprakriti je druh závoja, ktorý je cez ňu prehodený.“ (Teozofista, Zv. VIII., s. 304.)

---

vysoko filozofickej pasáže Svetovej Kozmogónie. (*Vid* Kniha III., *Gupta Vidya a Zohar*.) Zahalené svojim symbolickým prestrojením, sú len detskou historkou, soľou v očiach vedy a logiky, zjavný dôsledok Karmy. Nechať ich slúžiť ako ÚVOD ku kresťanstvu bola krutá pomsta zo strany rabínov, ktorí vedeli lepšie, čo ich Pentateuch znamená. Bol to tichý protest, a Židia to majú teraz určite lepšie, než ich tradiční prenasledovatelia. Vyššie spomenuté exoterické kréda budú vysvetlené vo svetle Univerzálnej náuky, ako s ňou budeme ďalej pokračovať.

Okultný Katechizmus obsahuje nasledujúce otázky a odpovede:

„Čo je to, čo vždy je?“ „Priestor, večná Anupadaka.“ „Čo je to, čo vždy bolo?“ „Zárodok v Pôvode.“ „Čo je to, čo vždy prichádza a odchádza?“ „Veľký Dych.“ „Teda sú tri Večnosti?“ „Nie, tie tri sú jedno. To, čo je vždy, je jedno, to, čo vždy bolo, je jedno, to, čo vždy je a stáva sa, je tiež jedno: a toto je Priestor.“

*„Vysvetli, oh Lanoo (učeník).“ - „To Jedno je súvislý Kruh (prstenec) bez obvodu, pretože je všade a nikde; to Jedno je neohraničená úroveň toho Kruhu, prejavujúca rovinu len počas manvantarických období; to Jedno je nedeliteľný bod, nenachádzajúci sa nikde, vnímaný všade počas tých období; je to to Vertikálne i to Horizontálne, Otec i Matka, vrchol i základ Otca, dve najkrajnejšie medze Matky, v realite nikam nedosahujúce, pretože to Jedno je Prstenec tak ako prstence, ktoré sú vo vnútri toho Prstenca. Svetlo v temnote a temnota vo svetle: ten Dych, ktorý je večný. Pokračuje zvonku do vnútra, keď je všade, a zvnútra smerom von, keď nie je nikde - (t.j., maya,** jedno z centier***). Rozširuje sa a*

[[Poznámka(y)]] ----------

** Znamenajúc „bez rodičov“ – viď ďalej.*

*** Ezoterická filozofia, týkajúca sa Máji (alebo ilúzie z nevedomosti) každej konečnej veci, sa musí nevyhnutne pozerať v tom istom svetle na každú*

vnútro-Kozmickú planétu a teleso, ako na niečo, čo je organizované, a preto konečné. Preto to vyjadrenie, „pokračuje zvonku dovnútra, atď.“ odkazuje v prvej časti vety na úsvit Mahamanvantarickej periódy, alebo na veľkú opätovnú evolúciu po jednom z úplných periodických zánikov každej zloženej formy v Prírode (od planéty k molekule) na svoju konečnú esenciu či prvok; a vo svojej druhej časti, na čiastkovú alebo miestnu manvantara, ktorá môže byť solárna alebo dokonca planetárna.

**** „Stredom,“ centrom energie alebo Kozmickým ohniskom je myslené; keď je takzvané „Stvorenie,“ alebo vyformovanie planéty, vykonané tou silou, ktorú nazývajú okultisti ŽIVOTOM a Veda „energiou,“ sa uskutoční proces* zvnútra smerom von, o každom atóme sa hovorí, že v sebe obsahuje tvorivú energiu božského dychu. Z toho dôvodu, zatiaľ čo po absolútnej pralaya, alebo keď predtým existujúca hmota pozostáva len z JEDNÉHO Elementu, a DYCH „je všade,“ tie posledne menované jednajú zvonku dovnútra: po menšej pralaya, všetko zostávajúc v *status quo* – v ochladenom stave, tak povediac, ako mesiac – pri prvom chvení manvantara, začne planéta alebo planéty svoje vzkriesenie k životu zvnútra smerom von.

---

*sťahuje (vydychovanie a vdychovanie). Keď sa rozťahuje, matka sa rozširuje a rozptyľuje; keď kontrahuje, matka sa sťahuje späť a zhromažďuje. Toto produkuje obdobia Evolúcie a Zániku, Manvantara a Pralaya. Zárodok je neviditeľný a ohnivý; Pôvod-Koreň (rovina kruhu) je chladný; ale počas Evolúcie a Manvantara je jej šat studený a žiariaci. Horúci Dych je Otec, ktorý pohlcuje potomkov mnohotvárneho Elementu (heterogénneho); a zanechá tie rovnorodé (homogénne). Chladný Dych je Matka, ktorá počína, formuje, rodí, a dostáva ich späť do svojho lona, aby ich občerstvila na Úsvite (Dňa Brahmu, alebo Manvantara)**. . . .*“

Kvôli jasnejšiemu pochopeniu časti čitateľskej obce je nutné uviesť, že Okultná Veda rozoznáva *Sedem* Kozmických Elementov – štyri úplne fyzické, a piaty (Éter) polomateriálny, ktorý sa stane viditeľným vo vzduchu smerom ku koncu Štvrtého Cyklu, aby zvrchovane vládol nad inými počas celku Piateho. Zostávajúce dva sú doteraz absolútne nad dosahom ľudského vnímania. Tieto posledne menované sa však objavia ako pojmy počas 6. a 7. Rasy tohto Cyklu, a stanú sa známe každý zvlášť v 6. a 7. Cykle.* Týchto sedem elementov s ich nespočetnými Pod-Elementami

[[Poznámka(y)]] ----------

** Je podivné poznamenať ako, v evolučných cykloch myšlienok, staroveké myslenie zdá sa byť zrkadlené v modernom premýšľaní. Čítal a študoval pán Herbert Spencer starovekých hindských filozofov, keď písal určitú pasáž vo svojich „Prvotných princípoch“ (s. 482), alebo je to nezávislý záblesk vnútorného vnímania, ktorý mu povedal polovicu správne a polovicu nesprávne, „pohyb a tiež hmota, sú fixné v kvantite (?), to vyzerá, že zmena v distribúcii Hmoty ako efektu Pohybu, prichádza k limitu, nech už je uskutočnený v ktoromkoľvek smere (?), nezničiteľný Pohyb hneď potom vyžaduje spätnú distribúciu. Očividne univerzálne koexistujúce sily príťažlivosti a odpudivosti, ktoré z nášho pohľadu, vyžadujú rytmus v celkom nepatrných zmenách v celom Vesmíre, tiež vyžadujú rytmus v celosti jeho zmien – produkujúc teraz nezmerné obdobie, v priebehu ktorého priťahujúc prevládajúce sily, zapríčiňujúc celkovú koncentráciu a potom nemerateľné obdobie, v priebehu ktorého odpudivé sily prevládajúc, zapríčiňujú všeobecnú difúziu – striedajúc Evolúciu a zánik.“*

ďaleko početnejšími, než tie známe Vede) sú jednoducho *podmienené* modifikáciám a aspektom toho JEDINÉHO Elementu. Tento druhý nie je *Éterom*,* dokonca ani *Akášou* ale ich *Zdrojom*. Piaty Element, teraz úplne slobodne obhajovaný Vedou, nie je Éterom hypotézy Sira Isaaca Newtona – hoci ho nazýva tým menom majúc ho asociovaný vo svojej mysli pravdepodobne s AEtherom, „Otcom-Matkou“ dávnoveku. Ako Newton intuitívne tvrdil, príroda je večne kolujúci robotník, vyrábajúci kvapalné zo suchého, stabilné veci z nestálych a nestále zo stabilných, jemné z hrubých a hrubé z jemných. . . . . Takto, možno, môžu všetky veci vznikať z Éteru,“ (Hypoth, 1675).

Čitateľ musí mať na pamäti, že Strofa pojednáva len o Kozmogónii nášho vlastného planetárneho systému a toho, čo je viditeľné vôkol, po Slnečnú Pralaju. Tajná náuka pokiaľ sa týka Evolúcie Univerzálneho Kozmu nemôže byť odovzdaná, od tej doby, čo nemôže byť porozumená najvyššími mysľami tohto veku, a tu, zdá sa byť veľmi málo Zasvätencov, dokonca medzi najväčšími, ktorí si dovolili o tejto veci špekulovať. Navyše Učitelia hovoria otvorene, že dokonca ani najvyšší Dhyani-Čohanovia, ktorí kedy prenikli mystériami za okraje oddeľujúce miliardy slnečných sústav od „Centrálneho Slnka“, ako je nazývané. Preto to, čo je dané, sa vzťahuje len na náš viditeľný Kozmos, po „Noci Brahmu.“

Pred čitateľovým hĺbaním nad Strofami z Knihy Dzyan, ktorá tvorí základ prezentovaného diela, je rozhodne nutné, aby bol oboznámený s niekoľkými podstatnými koncepciami, ktoré sú základom a prenikajú celým systémom myšlienok, ktorý priťahuje jeho pozornosť. Tieto základné myšlienky sú počtom neveľké a na ich jasnom chápaní záleží porozumenie všetkého nasledujúceho, preto žiadna obhajoba nie je potrebná na žiadosť čitateľa oboznámiť sa s nimi ako prvými, pred skúmaním diela samotného.

[[Poznámka(y)]] ----------

* *Akýkoľvek pohľad fyzickej Vedy na subjekt, Okultná Veda sa učila veľmi dlho, že Akáša, ktorej Éter je hrubá forma – piaty univerzálny Kozmický Princíp (ktorý korešponduje a z ktorého ťaží človek Manas) je, kozmicky, žiariaci, chladný, priehrevná plastická matéria, tvorca vo svojej fyzickej podstate, súvzťažný vo svojom veľtucte aspektov, nezameniteľný vo svojich vyšších princípoch. V predošlej podmienke sa to nazýva Pod-Koreň a v spojení so sálavým teplom, si to spomína na „pre život mŕtve svety“. Vo svojom vyššom aspekte to je Duša Sveta; vo svojom nižšom – NIČITEĽ.*

Tajná náuka ustanovuje tri základné tézy:

(a) Všadeprítomný, večný, nekonečný a nemenný PRINCÍP, o ktorom je nemožné špekulovať, pretože presahuje moc ľudskej predstavivosti a nejakým ľudským vyjadrením alebo prirovnaním by len zakrpatel. Je za dosahom ľudských myšlienok – slovami z Mandukja, „nepredstaviteľný a nevysloviteľný.“

Aby sme tieto idey obyčajnému čitateľovi objasnili, dovolíme mu vytýčiť predpoklad, že je v jedinej absolútnej Realite, ktorá predchádza všetko manifestované, podmienené, existujúce. Táto Nekonečná a Večná Príčina – matne formulovaná v „Nevedomí“ a „Nepoznateľnosti“ prúdu európskej filozofie – je koreňom, ktorý nemá koreň „všetkého čo bolo, je, alebo bude.“ Je pravdaže zbavená všetkých atribútov a je zásadne bez akéhokoľvek vzťahu k manifestovanému, konečnému Bytiu. To je „Súcno“ skôr než Bytie (v sanskrte *Sat*) a je za každou myšlienkou alebo špekuláciou.

Toto „Súcno“ je v Tajnej Náuke symbolizované dvomi aspektmi. Na jednej strane úplne abstraktným Priestorom, reprezentujúcim holú subjektivitu,

jedinú vec, ktorú žiadna ľudská myseľ nemôže zahrnúť do nejakej koncepcie, alebo si predstaviť. Na strane druhej absolútne Abstraktným Pohybom reprezentujúcim Nepodmienené Vedomie. Dokonca naši západní myslitelia preukázali, že Vedomie je nepochopiteľné okrem zmeny a pohyb najlepšie symbolizuje zmenu, jej podstatný znak. Tento druhý aspekt jedinej Reality je tiež symbolizovaný termínom „Veľký Dych," symbolom dostatočne názorným bez potreby ďalšieho objasnenia. Teda potom základnou axiómou Tajnej Náuky je toto metafyzické JEDINÉ ABSOLÚTNE SÚCNO – symbolizujúce ohraničenú inteligenciu ako teologickú Trojicu.

Snáď by mohlo prispieť študentovi ešte niekoľko ďalších vysvetlení.

Herbert Spencer nedávno modifikoval svoj Agnosticizmus čo sa týka hľadiska, že povaha „Prvotnej Príčiny,"*, ktorú okultisti logickejšie odvodzujú od „Bezpríčinnej Príčiny," „Večnej" a „Nepoznateľnej," môže byť v podstate rovnaký ako Vedomie, ktoré mohutnie vnútri nás, skrátka, že neosobná realita prenikajúca

[[Poznámka(y)]] ----------

** „Prvotný" predpokladá nevyhnutne niečo, čo je „prednostné, prvé v čase, priestore a stupni" – a preto konečné a podmienené. „Prvotný" nemôže byť absolútny, pretože je to manifestácia. Preto východný okultizmus nazýva Abstraktné Všetko „Nezapríčinenou Jedinou Príčinou", „Koreňom bez koreňa", a limituje „Prvotnú Príčinu" Logosu, vo význame, ktorý dal tomuto termínu Platón.*

Kozmom je čistý noumenon myšlienky. Tento pokrok jeho časti ho priniesol veľmi blízko k ezoterickým a védskym doktrínam.*

Parabrahman (Jediná Realita, Absolútno) je pole Absolútneho Vedomia, *t.j.* tej Esencie, ktorá je mimo akéhokoľvek vzťahu k podmienenému bytiu, a pre ktorú vedomé bytie je podmieneným symbolom. Ale keď už raz v myšlienkach vojdeme do tejto (pre nás) Absolútnej Negácie, nastane dualita v protiklade Ducha (alebo vedomia) a Hmoty, Subjektu a Objektu.

Duch (Vedomie) a Hmota, akokoľvek sa tak môžu zdať, nie sú nezávislými skutočnosťami, ale dvomi stranami či aspektami Absolútna (Parabrahman),

ktoré predstavujú základ podmieneného Bytia, či už subjektívneho alebo objektívneho.

Vzhľadom na túto metafyzickú triádu ako Koreň produkujúci všetky prejavy, veľký Dych predpokladá charakter prekozmických ideí. Je *fons et origo*** sily a všetkých jednotlivých vedomí a privádza riadiacu inteligenciu do širšej schémy kozmickej Evolúcie. Na druhej strane prekozmický koreň-substancia (*Múlaprakriti*) je aspekt Absolútna, ktorý je základom všetkých objektívnych úrovní Prírody.

Tak ako pre-Kozmické vytváranie Ideí, tak aj pre-Kozmická Substancia je substrátom hmoty na rôznych stupňoch jej rozlišovania.

Je teda zjavné, že protiklad týchto dvoch aspektov Absolútna je esenciálny pre existenciu „Manifestovaného Vesmíru“. Okrem Kozmickej Substancie sa Kozmické Vytváranie Ideí nemôže manifestovať ako individuálne vedomie, pretože je len dopravným prostriedkom*** hmoty, skrze ktorú vedomie vyviera ako „Ja som Ja“, fyzický základ bytia nutný na zaostrenie lúča Univerzálnej Mysle v určitom stupni komplexnosti. A nebyť Kozmického Vytvárania Ideí, Kozmická Substancia by zostala prázdnou abstrakciou a nenastalo by vynorenie vedomia.

Preto je „Manifestovaný Vesmír“ prestúpený dualitou, ktorá je, takpovediac, úplnou esenciou jeho EX-istencie ako „manifestácie“.

[[Poznámka(y)]] ----------

** Viď štyri vynikajúce prednášky pána Subbu Rowa o Bhagavadgíte, „Theosophist,“ február, 1887.*

*** zdrojom a pôvodom, pozn. prekl.*

**** Nazývaný v sanskrte: „Upadhi.“*

Ale len ako opačné póly subjektu a objektu, duch a hmota, sú len aspektmi Jedinej Jednoty, v ktorej sú syntetizovaní, v manifestovanom Vesmíre, kde je „to“, čo spája ducha a hmotu, subjekt a objekt.

Toto niečo, neznáme špekuláciám západu, nazývajú okultisti Fohat. Je to „most“ pre „Idey“ existujúce v „Božskej Myšlienke“ sa otlačia v substancii Kozmu ako „Prírodné zákony“. Fohat je teda dynamickou energiou Kozmického Vytvárania Ideí; alebo z iného pohľadu, je to inteligentné

médium, riadiaca sila všetkých manifestácií, „Božská Myšlienka“ prenesená a prejavená cez Dhjána-Čohanov, Architektov viditeľného sveta. Takže z Ducha, alebo Kozmického Vytvárania Ideí pochádza naše vedomie; z Kozmickej Substancie zas niekoľko dopravných prostriedkov, v ktorých je toto vedomie individualizované a dospeje k ja – odrážajúc – vedomie; zatiaľ čo Fohat vo svojich rôznych prejavoch je mysteriózne spojenie medzi Mysľou a Matériou, je oživujúcim princípom elektrizujúcim každý atóm do života.

Nasledujúci súhrn čitateľovi pojem vyjasní.

(1.) **A**BSOLÚTNO; *Parabrahman* véd alebo jediná Realita, **S**AT, ktorá je ako hovorí Hegel, Absolútnym Bytím a Ne-Bytím.

(2.) Prvá manifestácia, neosobný a vo filozofii *nemanifestovaný* Logos, predchodca „manifestovaného.“ Toto je „Prvotná Príčina“, „Nevedomie“ európskych panteistov.

(3.) Duch-Matéria, ŽIVOT; „Duch Univerza,“ Puruša a Prakriti, alebo *druhý* Logos.

(4.) Kozmické Vytváranie Ideí, **M**AHAT alebo Inteligencia, Univerzálna Duša Sveta; Kozmický Noumenon Matérie, základ inteligentného chodu Prírody, nazývaný tiež **M**AHA-**B**UDDHI.

JEDINÁ **R**EALITA; jej *duálne* aspekty v podmienenom Univerze.

Ďalej Tajná Náuka uisťuje:

(b) Večnosť Univerza *in toto* ako nekonečnej úrovne; „ihrisko nesčíselných Vesmírov neustále sa periodicky manifestujúce a miznúce“, nazývané „manifestujúce sa hviezdy,“ a „iskry Večnosti“. „Večnosť Pútnika“** je ako žmurknutie

[[Poznámka(y)]] ----------

** Kresťanskou teológiou nazývaní: Archanjeli, Serafovia, atď., atď.*

*** „Pútnik“ je označenie dané našej Monáde (dva v jednom) v priebehu jej cyklov inkarnácií. Je to jediný nesmrteľný a večný princíp v nás, bytie ako nedeliteľná časť integrálneho celku - Univerzálny Duch, z ktorého vyžaruje, a do ktorého je absorbované na konci cyklu. Keď ako sa vraví vyžaruje z jednoty duch, pre nedostatok vhodných slov v angličtine musí byť používaný nešikovný a nesprávny výraz. Védanta to nazýva Sutratma*

(Vlákno-Duša), ale jej vysvetlenie sa príliš líši od toho okultistického; je zanechané vo Védantách samotných.

Oka Seba-Existencie (Kniha Dzyan). „Vystúpenie a miznutie Svetov je ako pravidelný príliv a odliv“. (Pozri Časť II., „Dni a Noci Brahmu“.)

Tento druhý výrok Tajnej Náuky je absolútne univerzálnym právom periodicity, prílivu a odlivu, stúpania a klesania, ktoré fyzika pozorovala a zaznamenala vo všetkých oblastiach prírody. Striedanie Dňa a Noci, Života a Smrti, Spania a Prebúdzania je fakt natoľko všeobecný, tak bezchybne univerzálny a bez výnimiek, že je ľahké pochopiť, prečo v tom vidíme jeden z absolútnych základov vesmíru.

Ďalej Tajná Náuka učí:

(c) Základná totožnosť všetkých Duší s Univerzálnou Nad-Dušou je sama aspektom Nepoznateľného Koreňa; a povinné putovanie každej Duše – iskry Nad-Duše – prostredníctvom Cyklov Inkarnácie (alebo „Nutnosti“) v priebehu celého obdobia v súlade s právom Cyklu a Karmy. Inými slovami, žiadny čisto duchovný Buddhi (božská Duša) nemôže mať nezávislé (vedomé) bytie pred iskrou, ktorá vyšla z čistej Esencie Univerzálneho Šiesteho Princípu – alebo NAD-DUŠE, prevzatej prostredníctvom každej živelnej formy fenomenálneho sveta Manvantaru a získal individualitu, najskôr prirodzeným impulzom a potom skrze vlastné zobudené a úmyselné úsilie (kontrolované svojou Karmou), vzostupujúc všetkými stupňami inteligencie od najnižšej k najvyšším Manu, od minerálov a rastlín až k najsvätejšiemu archanjelovi (Dhjána-Buddhovi). Ústredná doktrína Ezoterickej filozofie nepripúšťa nijaké privilégiá alebo špeciálne dary človeku, chrániac tých víťazov pred svojim vlastným egom skrze osobné úsilie a zásluhy skrze dlhé série metempsychoses a reinkarnácií. Preto hindovia hovoria, že Vesmír je Brahma a Brahmâ, lebo Brahma je v každom atóme univerza, šesť princípov v prírode je celým dôsledkom – rôzne diferencovanými aspektmi – SIEDMEHO a JEDINÉHO, jedinej reality vo Vesmíre, či už Kozmickej alebo mikro-kozmickej; to je tiež dôvod prečo permutácie (psychické, spirituálne a fyzické), na úrovni manifestácie a formy šiesteho (Brahmâ, dopravný prostriedok Brahmu) sú zobrazené metafyzickou antiformuláciou ako klamné a Májické. Hoci koreňom každého individuálneho atómu a každej kolektívnej formy je siedmy princíp, alebo jediná Realita, ale vo svojich manifestáciách fenomenálneho

a prechodného zovňajšku nie je nič viac než nestálou ilúziu našich zmyslov (Viď pre bližšiu definíciu dodatky „Bohovia, Monády a Atómy“, a tiež „Teofánia“, „Bodhisatvovia a reinkarnácia“, atď., atď.)

Vo svojom absolútne, Jedinom Princípe, vo svojich dvoch aspektoch (Parabrahman a Múlaprakriti) je bezpohlavný, nepodmienený a večný. Jeho periodické (manvantarické) emanácie – alebo prvotné vyžarovanie – je tiež Jediné, androgýnne a fenomenálne konečné. Keď dochádza k vyžarovaniu vo svojom otočení, všetky jeho vyžarovania sú tiež androgýnne, aby sa stali vo svojich nižších aspektoch mužskými alebo ženskými princípmi. Keď po Pralaji veľká alebo malá Pralaja (naostatok opúšťajúca svety *in statue quo**), prvá, ktorá znovu-prebudená do aktívneho života je plastickou Akášou, Otcom-Matkou, Duchom a Dušou Éteru, alebo úrovňou na povrchu Kruhu. Priestor je pred svojou Kozmickou aktivitou nazývaný „Matkou“ a Otcom-Matkou na prvom stupni znovu-prebudenia. (Pozri poznámky, Strofa II.) V Kabale je tiež Otcom-Matkou-Synom. Ale zatiaľ čo vo Východnej náuke sú tieto Siedmym princípom manifestovaného Vesmíru, alebo jeho „Átma-Buddhi-Manas“ (Duch, Duša, Inteligencia), triáda, ktorá sa rozvetvuje, rozdeľuje do siedmich kozmických a siedmich ľudských princípov, v západnej Kabale kresťanských mystikov je to Triáda alebo Trojica, a v kabalistickom okultizme mužský-ženský Jehovah, Jah-Havah. V tom spočíva celý rozdiel medzi ezoterickou a kresťanskou trojicou. Mystici a filozofi, východní a západní panteisti syntetizujú svoju pregenetickú triádu v čistej božskej abstrakcii. Ortodoxní stúpenci ju antropomorfizujú. *Hiranyagarbha, Hari,* a *Sankara*. Tri hypostázi manifestujúce „Ducha Zvrchovaného Ducha“ (ktorého titulom Pritvi – Zem víta Višnua v jeho prvom Vtelení – sú čisto metafyzické abstraktné kvality formovania, zachovania a deštrukcie a sú tri božské Avasthas (lit. hypostases toho, ktorý

[[Poznámka(y)]] ----------

** Nie je to fyzický organizmus, ktorý zostane in statu quo, najmenší zo všetkých ich psychických princípov, v priebehu veľkých Kozmických alebo dokonca Solárnych pralají, ale len ich Akášická alebo astrálna „fotografia“. Ale počas malých pralají, raz predstihnutých „Nocou“, planéty zostávajú nedotknuté, predsa len mŕtve, ako obrovské zviera, chytené a vložené do polárneho ľadu, ostáva rovnaké veľmi dlho.*

„nehynie s vytvorenými vecami“ (alebo Ačiuta, meno Višnu); zatiaľ čo ortodoxní kresťania oddeľujú svoje osobné kreatívne Božstvo do troch osobností Trojice a nepripúšťajú žiadne vyššie Božstvo. Neskôr je v Okultizme abstraktný Trojuholník; s ortodoxnou, perfektnou Kockou. Kreatívny boh alebo zhluk bohov je považovaný Východným filozofom ako *Brantidarsanatah – nepravé* chápanie“, niečo „koncipované z dôvodu chybného zdania ako materiálna forma“, a vysvetlené ako vyplývajúce z klamnej koncepcie Egotistickej osoby a ľudskej duše (nižší piaty princíp). To je nádherne prejavené v novom preklade Višnu Purána. „Brahma vo svojej úplnosti má esenciálny aspekt Prakriti, vyvinutý a nevyvinutý (Mulaprakriti), a tiež aspekt Ducha a aspekt Času. Duch, ó dva krát zrodený, je vedúcim aspektom Zvrchovaného Brahmu.* Ďalej je dvojnásobným aspektom, - Prakriti, vyvinutý i nevyvinutý, a čas trvá“. Kronos je ukázaný v orfickej teogónii ako tiež vytváraný boh alebo agent.

Na tomto stupni znovu sa prebúdzajúceho Univerza to posvätný symbolizmus prezentuje ako dokonalý Kruh s (koreňom) bodom v Centre. Tento znak bol univerzálny, preto ho nájdem tiež v Kabale. Avšak Západná

Kabala, teraz v rukách kresťanských mystikov, ho vcelku ignoruje, i keď je jasne vyobrazený v Zohare. Títo sektári začínajú od konca a ako symbol pregenetického Kozmu používajú tento znak ,

nazývajúc ho „Jednotou Ruže a Kríža“, ohromné mystérium okultnej generácie, odkiaľ pochádza názov – Rozekruciáni (Rose Cross)!

Pokiaľ je možné posúdiť, najdôležitejším a najznámejším rozekruciánskym symbolom, ktorý až doteraz nebol nikdy pochopený, dokonca ani modernými mystikmi. Je to „Pelikán“ rozovierajúci svoju hruď, aby nakŕmil svojich sedem mláďat – skutočné učenie Bratov Ruža a Kríža a priamy dôsledok Východnej

[[Poznámka(y)]] ----------

** Tak Spencer, ktorý predsa len, ako Schopenhauer a von Hartmann, len odráža hľadisko starých ezoterických filozofov a preto zeme jeho čitateľov na pustom brehu agnostického zúfalstva – úctivo formulujú veľké mystérium; „ten, ktorý vytvára nemenné vo veľkom množstve, ale vždy meniace sa vo forme, pod týmito citlivými príznakmi, ktoré nám Vesmír prezentuje, je neznáma i nepoznateľná sila, ktorú musíme rozpoznať bez limitu v Priestore a bez počiatku a bez konca v čase.“ Je to len odvaha*

Teológie – nikdy Vedy alebo filozofie, ktorá hľadá mieru Nekonečna a odhaľuje Nezmernosť a Nepoznateľnosť.

Tajnej Náuky. Brahma (neuter) je nazývaný Kalahansa, znamenajúc podľa vysvetlenia Západných Orientalistov Večnú Labuť alebo hus (viď Strofa III., Poznámka 8), a tak je Brahma, Stvoriteľ. Ohromný omyl si vyžiadal poznámku; je to Brahma (neuter), ktorý má povinnosť byť označovaný ako Hansa-vahana (Ten, ktorý používa labuť ako svoj dopravný prostriedok) a nie Brahma Stvoriteľ, ktorý je skutočný Kalahansa, zatiaľ čo Brahma (neuter) je hamsa, a „A-hamsa“, ako bude vysvetlené vo výklade. Na vysvetlenie, termíny Brahma a Parabrahma sa tu nepoužívajú preto, že patria k našej Ezoterickej nomenklatúre, ale jednoducho preto, že sú dôverne známejšie študentom na Západe. Obidva sú perfektným ekvivalentom našej jedničky, trojky a sedmičky bezsamohláskových termínov, ktoré stoja pred JEDINÝM VEŠKERENSTVOM, a Jediným „Všetkým vo všetkom“.

Také sú základné koncepty, na ktorých Tajná Náuka spočíva.

Nebolo by tu miesto na nejaké ospravedlnenie alebo dôkaz ich vlastného odôvodnenia; ani nemôžem ukázať, ako sú v skutočnosti – i keď pričasto pod klamným zovňajškom – v každom myšlienkovom alebo filozofickom systéme dôstojného mena.

Akonáhle z nich čitateľ získa jasné pochopenie a uvedomí si svetlo, ktoré vrhajú na každý problém existencie, nebudú v jeho očiach potrebovať žiadne ďalšie zdôvodnenie, pretože jeho pravda bude pre neho zjavnejšia ako slnko na nebi. Prejdem preto k predmetnej skutočnosti Strof daných v tomto zväzku pripojac náčrt ich osnovy v nádeji, že takto bude študentova úloha ľahšia, niekoľkými slovami, v ktorých bude vysvetlená hlavná koncepcia.

Strofa I. História kozmickej evolúcie, ako je vykreslená v Strofe, je takmer, zhrnutie algebraickej formulácie tejto Evolúcie. Preto študent nesmie očakávať, že tam nájde výpočet všetkých stupňov a zmien, ktoré sprostredkúvajú medzi prvotnými začiatkami „Univerzálneho“ vývinu a nášho dnešného stavu. Podať taký výpočet by bolo nemožné, keďže by to bolo nepochopiteľné pre človeka, ktorý nemôže rovno pochopiť povahu ďalšej úrovne bytia, nateraz je ich uvedomenie limitované.

Z toho dôvodu Strofy dávajú abstraktnú formuláciu, ktorá môže byť aplikovaná, *mutatis mutandis*, na celú evolúciu: na našu malú planétu,

na reťazec planét, medzi ktoré zem patrí, na solárny Univerz, do ktorého tento reťazec patrí, a tak ďalej, vo vzostupnej škále až kam myseľ dosiahne a je vyčerpaná v úsilí.

Sedem Strof vydaných v tomto zväzku reprezentuje sedem termínov tejto abstraktnej formulácie. Odvolávajú sa a opisujú sedem ohromných stupňov vývojového procesu, o ktorých sa hovorí v Puránach ako o „Siedmich Stvoreniach“, a v Biblii ako o „Dňoch“ Stvorenia.

Prvá Strofa popisuje stav JEDINÉHO VEŠKERENSTVA počas Pralaji pred prvým chvením znovu sa prebúdzajúcej manifestácie.

Myšlienka momentu ukazuje, že taký stav môže byť vyjadrený iba symbolicky, je nemožné ho opísať. Symbolicky s výnimkou záporov; pretože je to stav výbežku Absolútna *per se*, nemôže vlastniť žiaden z tých špecifických atribútov, ktorý nám slúži na popísanie v kladných termínoch. Preto ten stav môže len naznačovať zápormi všetkých tých najabstraktnejších atribútov, ktoré môže človek skôr cítiť, než pojať, pretože najvzdialenejší limituje dosiahnuteľnosť svojou silou predstavy.

Usporiadanie popísané v Strofe II. je, západnej mysli skoro identické tomu spomenutému v prvej Strofe, pričom vyjadriť myšlienku ich rozdielnosti by si žiadalo samostatné pojednanie. Preto musí byť ponechané na intuíciu a vyššie schopnosti čitateľa pochopiť, pokiaľ môže, význam použitých alegorických fráz. Naozaj si pamätajte, že všetky tieto Strofy sa obracajú na skryté schopnosti skôr, než na štandardné chápanie fyzického mozgu.

Strofa III. popisuje znovu-prebudenie Univerza k životu po Pralaji. Popisuje výstup „Monády“ z jej stavu pohltenia vnútri JEDINÉHO, najranejšieho a najvyššieho stupňa formovania „Svetov“, termín Monáda môže byť aplikovaný rovnako na rozsiahlu Slnečnú Sústavu ale i na nepatrný atóm.

Strofa IV. ukazuje rozlišovanie „Zárodku“ Univerza do sedmičkovej hierarchie vedomých Božských Síl, ktoré sú aktívnymi prejavmi Jedinej Zvrchovanej Energie. Sú pôvodcami, tvarovačmi a napokon tvorcami celého manifestovaného Univerza, v jedinom zmysle, v ktorom je pomenovanie „Stvoriteľ“ zrozumiteľné. Informujú a vedú, sú to inteligentné Bytosti, ktoré regulujú a riadia evolúciu, stelesňujúc v sebe samých prejavy JEDINÉHO ZÁKONA, ktorý poznáme ako „Zákony Prírody“.

Rodovo sú známy ako Dhjána Čohanovia, i keď každá z rôznych skupín má svoj vlastný názov v Tajnej Náuke.

O tomto stupni evolúcie je hovorené v hindskej mytológii ako o „Stvorení“ Bohov.

V Strofe V. je proces formovania sveta popísaný takto: Za prvé, dochádza k rozptýleniu Kozmickej Matérie, potom k „ohnivému víru“, prvý stupeň vo formovaní hmloviny. Táto hmlovina sa zhusťuje a po prechode rôznymi transformáciami vytvára Solárny Vesmír, planetárny reťazec, alebo jednotlivé planéty, ako kde.

Ďalšie stupne formovania „Sveta“ sú indikované v Strofe VI. Prinášajú evolúciu sveta smerom dolu k jeho štvrtému ohromnému obdobiu, korešpondujúceho s obdobím, v ktorom teraz žijeme.

Strofa VII. Pokračuje v histórii, sledujúc zostup života dolu a objavenie sa Človeka, a tak končí prvá Kniha Tajnej Náuky.

Vývoj „Človeka“ od jeho prvého objavenia sa na Zemi v tomto Cykle smerom k stavu, v ktorom sme teraz, bude tvoriť obsah Knihy II.

POZNÁMKA

Strofy, ktorých forma téz každej časti je daná v modernej preloženej verzii, bolo by to horšie

---

než márne vytvorenie subjektu stále ťažšieho predstavujúceho archaickú výrazovosť originálu, s jeho záhadným štýlom a slovami. Výťahy sú urobené z čínskeho, tibetského a sanskrtského prekladu originálu senzarských komentárov a poznámok Knihy DZYAN – tieto sú teraz prístupné prvý krát v európskom jazyku. Je takmer zbytočné udávať, že sú tu k dispozícii iba časti siedmich Strof. Keby boli vydané kompletné, ostali by nepochopiteľné pre všetkých okrem niekoľkých vyšších okultistov. Takisto nie je potrebné uisťovať čitateľa, že nie viac než väčšina svetskej, spisovateľka, či skôr skromná zapisovateľka, chápe tým zakázaným pasážam. Za účelom uľahčenia čítania a vyvarovania sa príliš častého poukazovania na poznámky pod čiarou, ukázalo sa ako najlepšie zmiešať text a poznámky spolu, použijúc sanskritské a tibetské vlastné názvy, ktoré vzhľadom na originál nebolo možné vynechať. Viaceré také termíny, o

ktorých som sa zmienila, sú nahradené prípustnými synonymami, obvykle používané len medzi Majstrom s jeho čélom (alebo učeníkom).

Teda pri preklade použijúc len substantíva a technické termíny zahrnuté v jednej z verzií tibetčiny a jazyka Senzar, čítala by som verš nasledovným spôsobom: „Tho-ag v Zhi-gyu spal sedem Khorlo. Zodmanas zhiba. Všetko Nyug prsia. Konch-hog nie; Thyan-Kam nie; Lha-Čohan nie; Tenbrel Čugnyi nie; Dharmakaya ustala; Tgenchang sa nestalo; Barnang a Ssa v Ngovonyidj; osamotená Tho-og Yinsin v noci Sun-čan a Yong-grub (Parinišpanna), atď., atď.,“ čo znie ako číre *Abracadabra*.

Táto práca je písaná pre poučenie študentov okultizmu a nie pre potešenie filológov, môžeme sa cudzím termínom dobre vyhnúť, kedykoľvek je to možné. Nepreložené termíny samotné, bez vysvetlenia ich významu nezrozumiteľné, sú ponechané vo svojej sanskrtskej forme. Je zbytočné čitateľovi pripomenúť, že tieto sú v skoro každom prípade neskoršou formou jazyka náležiacemu Piatej koreňovej rase. Sanskrt, ako ho dnes poznáme, Atlanťania nepoužívali a väčšina filozofických termínov použitých v systémoch Indie v post-mahábharátskej perióde vo Védach nenájdeme, nenachádzajú sa ani v originálnych Strofách, kde sú len ich ekvivalenty. Čitateľa, ktorý nie je Teozof, znovu pozývame všímať si všetko ako rozprávku, ak ich má rád – v najlepšom prípade za nedokázané špekulácie *rojkov* prinajhoršom ako ďalšiu hypotézu v rade mnohých vedeckých hypotéz minulosti, súčasnosti a budúcnosti, niektoré vyvrátené, iné stále pretrvávajúce. Nie je to však v nijakom zmysle horšie, než mnoho takzvaných vedeckých teórií a v každom prípade je to viac filozofické a pravdepodobné.

So zreteľom na výdatné komentáre a nutné vysvetlenia, odkazy na poznámky pod čiarou, sú dané v obvyklej ceste, zatiaľ čo komentované vety sú označené číslami. Ďalšia skutočnosť sa nachádza v kapitole o symbolizme vytvárajúci Časť II., a tiež Časť III., tieto majú často viac informácií než textu.

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

SEDEM STROF PRELOŽENÝCH S KOMENTÁRMI
Z
TAJNEJ KNIHY DZYAN

Neexistovalo ani Hocičo ani Nič, oná svetlá obloha
nebola, ani široká roztiahnutá klenba.
Čo všetko zakrývala? Čo chránila? Čo skrývala?
Bola to vodná nezmerná hlbočina?
Nebola smrť – ešte tam nebolo nič nesmrteľné,
Nebola žiadna hranica medzi dňom a nocou,
Len Jediné vdychovalo bez dychu samé seba,
Nič iné než To tu nebolo.
Temnota tam bola a všetko bolo najprv zastreté
V hlbokom šere – oceán bez svetla –
Zárodok, ktorý stále uložený
Vo svojej šupke
Vyrazil, jedna podstata, z ohnivej žiary

. . . . . .

Kto pozná tajomstvo? Kto to tu proklamuje?
Odkiaľ sa táto početná tvorba vynorila?
Bohovia samotní prišli neskôr –
Kto vie odkiaľ sa táto ohromná tvorba vynorila?
Tak odkiaľ všetka táto ohromná tvorba prišla,
Či ju vytvorila Jeho vôľa, alebo bola potlačená,
Najvyšší prorok, ktorý je v najvyšších nebesiach,
On to pozná – ale čo keď dokonca ani On o tom nič nevie.“
„Uprene hľadiaci do večnosti . . .
skôr než boli položené základy zeme,

. . . . .

Ty si. A keď podzemný plameň
Roztrhal svoje väzenie a pohltil kostru . . .
Ty budeš stále, tak ako si bol predtým
A vedel si bezo zmeny, keď viac nebolo času.
Ach! Nekonečná myšlienka, božská **V**EČNOSŤ.“

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

V Siedmich Strofách preložených z Knihy Dzyan

STROFA I.

1. **V**EČNÍ RODIČIA JU ZAHALILI DO VŽDY NEVIDITEĽNEJ RÓBY DRIEMAJÚC OPÄŤ SEDEM VEKOV.

2. **Č**AS NEBOL, LEBO LEŽAL SPIACI NA NEKONEČNÝCH PRSIACH DOBY.

3. **U**NIVERZÁLNA MYSEĽ NEBOLA, PRETOŽE TAM NEBOL ŽIADEN AH-HI, KTORÝ BY JU OBSAHOVAL.

4. **S**EDEM CIEST DO BLAŽENOSTI NEBOLO. NEBOLO ANI VEĽKEJ PRÍČINY UTRPENIA, PRETOŽE TAM NEBOL NIKTO, KTO BY ICH PRODUKOVAL A BOL NIMI CHYTENÝ DO PASCE.

5. **T**EMNOTA SAMOTNÁ PLNILA NEKONEČNÉ VEŠKERENSTVO, PRETOŽE OTEC, MATKA A SYN BOLI ZNOVU JEDNO A SYN EŠTE NEBOL PREBUDENÝ DO NOVÉHO KOLA A SVOJHO PUTOVANIA.

6. **S**EDEM VZNEŠENÝCH PÁNOV A SEDEM PRÁVD PRESTALO EXISTOVAŤ A VESMÍR, SYN **N**UTNOSTI, BOL PONORENÝ V **P**ARANIŠPANE, VYDYCHOVANÝ TÝM, KTORÝ JE A PREDSA NIE JE. NEBOLO NIČ.

7. **P**RÍČINY BYTIA BOLI PREČ; TO VIDITEĽNÉ, KTORÉ BOLO A NEVIDITEĽNÉ, KTORÉ JE, ULOŽENÉ VO VEČNOM NE-BYTÍ – JEDINOM BYTÍ.

8. **O**SAMOTENÁ JEDINÁ FORMA BYTIA BEZMEDZNE ROZTIAHNUTÁ, NEKONEČNÁ, BEZPRÍČINNÁ, V BEZSNOVOM SPÁNKU; A ŽIVOT PULZUJÚCI NEVEDOME V UNIVERZÁLNOM PRIESTORE, CEZ KTORÝ TÁ VŠETKA PRÍTOMNOSŤ, KTORÁ JE VNÍMANÁ OTVORENÝM OKOM **D**ANGMY.

9. **A**LE KDE JE TU **D**ANGMA, KEĎ **A**LAYA VESMÍRU BOLA V **P**ARAMARTHA A OHROMNÉ KOLESO BOLO ANUPADAKA?

STROFA II.

1. . . . **K**DE BOLI STAVITELIA, SVETELNÍ SYNOVIA MANVANTARICKÉHO ÚSVITU? . . . V NEZNÁMEJ TEMNOTE V ICH AH-HI **P**ARANIŠPANE. VÝROBCOVIA FORMY Z NE-FORMY – KOREŇ SVĚTA, **D**ÉVAMATRIOVIA A **S**VABHAVATI, ODPOČÍVAJÚCI V BLAŽENOSTI NE-BYTIA.

2. . . . **K**DE BOLO TICHO? A **K**DE UŠI, KTORÉ BY HO VNÍMALI? NIE, TAM NIE JE ANI TICHO, ANI ZVUK. NIČOTA CHRÁNI NEUTÍCHAJÚCI, VEČNÝ DYCH, KTORÝ SÁM SEBA NEPOZNÁ.

3. TÁ **H**ODINA EŠTE NEUDRELA; LÚČ EŠTE NEZAŽIARILL DO VNÚTRA ZÁRODKU; **M**ATRIPADMA EŠTE NEOPUCHLA.

4. **J**EJ SRDCE SA EŠTE NEOTVORILO TOMU JEDINÉMU LÚČU, PRETO PADÁ AKO TRI DO ŠTYROCH V LONE **M**ÁJE.

5. **S**IEDMI SYNOVIA SA EŠTE NEZRODILI Z TKANIVA SVETLA. **T**EMNOTA SAMOTNÁ BOLA OTEC-MATKA, **S**VABHAVAT; A **S**VABHAVAT BOLO V TEMNOTE.

6. **T**ÍTO DVAJA SÚ **Z**ÁRODKOM, A ZÁRODOK JE - JEDNÝM. VESMÍR BOL PREDSA UKRYTÝ V BOŽSKEJ MYSLI A NA BOŽSKÝCH PRSIACH. . . .

STROFA III.

1. . . . **P**OSLEDNÁ VIBRÁCIA SIEDMICH VEKOV SA CHVELA NEKONEČNOM. MATKA ZMOHUTNELA, EXPANDUJÚCA Z VNÚTRA VON AKO PÚČIK LOTOSU .

2. **V**IBRÁCIA SA ROZLIEHALA VÔKOL, DOTÝKAJÚC SA SVOJIMI RÝCHLYMI KRÍDLAMI CELÉHO VESMÍRU I ZÁRODKU SPOČÍVAJÚCEHO V TEMNOTE: V TEJ TEMNOTE, KTOREJ DYCH VANUL NAD DRIEMAJÚCIMI VODAMI ŽIVOTA. . .

3. **T**EMNOTA VYŽARUJE SVETLO A SVETLO VYPUSTILO JEDEN JEDINÝ LÚČ DO MATKY-HLBINY. LÚČ VYRÁŽA CEZ PANENSKÉ VAJCE, LÚČ ZAPRÍČIŇUJE CHVENIE VEČNÉHO VAJCA A VYPÚŠŤA NE-VEČNÝ ZÁRODOK, KTORÝ KONDENZUJE DO SVET-VAJCA.

4. **P**OTOM SA TRI ROZPADLI NA ŠTYRI. ŽIARIVÁ ESENCIA SA STALA SEDMIČKOU VNÚTRI, SEDMIČKOU ZVONKA, ŽIARIACIM VAJCOM, KTORÉ V SEBE SAMOM JE TROJKOU, ZRAZÍ SA A ROZŠÍRI V

MLIEČNO-BIELOM TVAROHU VO VŠETKÝCH DIMENZIÁCH MATKY, KOREŇ, KTORÝ SA VYVÍJA V DIMENZIÁCH OCEÁNU ŽIVOTA.

5. **K**OREŇ ZOSTÁVA, SVETLO ZOSTÁVA, TVAROH ZOSTÁVA A OEAOHOO JE JEDINÉ.

6. **K**OREŇ ŽIVOTA BOL V KAŽDEJ KVAPKE OCEÁNU NESMRTEĽNOSTI A OCEÁN BOL ŽIARIACIM SVETLOM, KTORÉ BOLO OHŇOM A ŽIAROU A POHYBOM. **T**EMNOTA ZANIKLA A VIAC JEJ NEBOLO; ZMIZLA VO SVOJEJ VLASTNEJ ESENCII, TELE Z OHŇA A VODY, ALEBO OTCA A MATKY.

7. **H**ĽA, Ó UČENÍK! ŽIARIACE DIEŤA DVOJKY, JEDINEČNÁ LIGOTAVÁ NÁDHERA: **S**YN **J**ASNÉHO **P**RIESTORU Z **T**EMNÉHO **P**RIESTORU, KTORÝ SA VYNÁRA Z HĹBKY OHROMNÝCH TEMNÝCH VÔD.
JE **T**O **O**EAOHOO MLADŠÍ, * * * ŽIARI VPRED AKO SYN; ON JE OSLNIVÝ **B**OŽSKÝ **D**RAK MÚDROSTI; **J**EDINÝ JE **Š**TVORKOU A **Š**TYRI DÁVA SEBE **T**RI,** A JEDNOTA PRODUKUJE **S**APTA, V KTOROM SA SEDEM STÁVA **T**RIDASA (ALEBO HOSTITEĽMI A MASAMI). **H**ĽA, NÍM ZDVIHNUTÝ ZÁVOJ, ROZŤAHUJÚCI SA OD VÝCHODU NA ZÁPAD. ON ZAHRADÍ VÝŠINY A NECHÁ TO DOLE UZRIEŤ AKO OHROMNÚ ILÚZIU. ON OZNAČÍ MIESTA OSLNIVÉHO JEDINÉHO A OTOČENIA HORNÉHO DO BEZBREHÉHO MORA OHŇA A JEDINÉHO MANIFESTOVANÉHO DO OHROMNÝCH VÔD.

8. **K**DE JE TU ZÁRODOK A KDE BOLA TERAZ TEMNOTA? KDE JE TU DUCH OHŇA, KTORÝ HORÍ V TVOJEJ LAMPE, Ó UČENÍK? ZÁRODOK JE TEN A TO JE SVETLO, BIELY SKVELÝ SYN TEMNÉHO SKRYTÉHO OTCA.

9. **S**VETLO JE STUDENÝ PLAMEŇ A PLAMEŇ JE OHEŇ A OHEŇ PRODUKUJE ŽIARU, KTORÁ DÁVA VODU: VODU ŽIVOTA V OHROMNEJ MATKE.

10. **O**TEC-MATKA SPRIADA SIEŤ, KTOREJ VRCHNÝ KONIEC JE UPEVNENÝ K DUCHU – SVETLU JEDINEJ TEMNOTY – A DOLNÝ K SVOJMU TIENISTÉMU KONCU, HMOTE; A TÁTO SIEŤ JE VESMÍR SPRADENÝ Z DVOCH SUBSTANCIÍ VYROBENÝCH V JEDNEJ, KTORÁ JE SVABHAVAT.

[[Poznámka(y)]] ----------

*** V anglickom preklade zo sanskritu sú uvedené v tomto jazyku, Eka, Chatur, atď. atď. Mienilo sa, že bude najlepšie uviesť ich v angličtine.*

---

11. EXPANDUJE, KEĎ NA ŇOM SPOČINIE DYCH OHŇA; SŤAHUJE SA, KEĎ SA HO DOTKNE DYCH MATKY. POTOM SA SYNOVIA ODLUČUJÚ A ROZPTYĽUJÚ, VRACAJÚC SA K MATKINYM PRSIAM NA KONCI OHROMNÉHO DŇA, A ZNOVU SA S ŇOU SPÁJAJÚ; KEĎ JE TO OCHLADENÉ, STANE SA ŽIARIACIM, A SYNOVIA RASTÚ A SPOLUPRACUJÚ SKRZE SEBA SAMÝCH A SRDCIA; OBJÍMAJÚ NEKONEČNO.

12. **P**OTOM **S**VABHAVAT POSIELA **F**OHAT TVRDNÚŤ ATÓMY. **K**AŽDÝ JE ČASŤOU SIETE. **O**DRÁŽAJÚC „**S**EBA-**E**XISTUJÚCEHO **P**ÁNA“ AKO ZRKADLO, KAŽDÝ SA STREDAVO STÁVA SVETOM.

STROFA IV.

1. . . . **P**OČÚVAJTE, VY **S**YNOVIA **Z**EME, VAŠICH INŠTRUKTOROV – **S**YNOV OHŇA. **U**ČTE SA, TAM NIE JE ANI PRVÝ ANI POSLEDNÝ. NAPRIEK TOMU JE TAM JEDNOTKA: ČÍSLO POCHÁDZAJÚCE Z NEČÍSLA.

2. **U**ČTE SA, ŽE MY, KTORÍ POCHÁDZAME Z PRVOTNÝCH SIEDMICH, MY, KTORÍ SME ZRODENÍ Z **P**RVOTNÉHO OHŇA, UČIAC SA OD NAŠICH OTCOV. . . .

3. **Z**O ŽIARI SVETLA – LÚČ VEČNEJ TEMNOTY – VYTRYSKOL V PRIESTORE ZNOVU PREBUDENÝCH ENERGIÍ; JEDNOTKA Z VAJCA, ŠESTKA A PÄŤKA. **P**OTOM TROJKA, JEDNOTKA, ŠTVORKA, JEDNOTKA, PÄŤKA – SPOLU DVA KRÁT SEDEM. A TIETO SÚ ESENCIAMI, PLAMEŇMI, ELEMENTMI, STAVITEĽMI, ČÍSLAMI, ARUPAMI, RUPAMI A SILOU **B**OŽSKÉHO ČLOVEKA – CELKOVÝM SÚČTOM. A Z BOŽSKÉHO ČLOVEKA VYCHÁDZAJÚCE FORMY, ISKRY, POSVÄTNÉ ZVIERATÁ A POSLOVIA ZASVÄTENÝCH OTCOV VNÚTRI SVÄTÝCH ŠTYROCH.

4. **T**O JE ARMÁDA HLASU – BOŽSKÁ MATKA SEDMIČKY. ISKRY SIEDMICH PODLIEHAJÚ A SLÚŽIA PRVÉMU, DRUHÉMU, TRETIEMU, ŠTVRTÉMU, PIATEMU, ŠIESTEMU A SIEDMEMU ZO SIEDMICH: **T**IETO „ISKRY“ SÚ NAZÝVANÉ SFÉRAMI, TROJUHOLNÍKMI, KOCKAMI,

LÍNIAMI A MODELÁRMI; TAKTO STOJÍ **V**EČNÁ **N**IDANA – OEAOHOO, KTORÉ JE:

5. „**T**EMNOTA BEZ HRANÍC“, ALEBO NEČÍSLO, ADI-NIDANA SVABHAVAT: -

I. **A**DI-**S**ANAT, ČÍSLO, PRETOŽE ON JE JEDNOTKA.

II. HLAS **P**ÁNA SVABHAVAT, ČÍSLA, PRETOŽE ON JE JEDNOTKA A DEVIATKA.

 III. „BEZTVARÝ ŠTVOREC.“

A TÚTO TROJICU OBKLOPOVALA VNÚTRI

POSVÄTNÁ ŠTVORICA; A DESAŤ JE ARUPA VESMÍRU. **P**OTOM PRICHÁDZAJÚ „SYNOVIA“, SEDEM BOJOVNÍKOV, JEDEN, ÔSMY VYNECHAL A JEHO DYCH, KTORÝ JE VÝROBCOM SVETLA.

6. **P**OTOM DRUHÝCH SEDEM, KTORÍ SÚ **L**IPIKA, TVORIA TROJICU. NEVYDARENÝ SYN JE JEDEN. „**S**YNOVIA SLNKA“ SÚ NESPOČÍTATEĽNÍ.

STROFA V.

1. **P**RVOTNÝCH SEDEM, PRVÝCH SEDEM DYCHOV DRAKA MÚDROSTI, TVORIA VO SVOJOM OTOČENÍ Z ICH SVÄTÉHO ROTUJÚCEHO DYCHU OHNIVÝ VÍCHOR.

2. ROBIA Z NEHO KURIÉRA SVOJEJ VÔLE. **D**ZYU SA STÁVA **F**OHATOM, RÝCHLY SYN **B**OŽSKÝCH SYNOV, KTORÝCH SYNOVIA SÚ LIPIKA, OBIEHA DOKOLA. **F**OHAT JE TÁTOŠ A MYŠLIENKA JE JAZDCOM, PLYNIE AKO BLESK CEZ OHNIVÉ MRAKY; BERIE TRI, A PÄŤ, A SEDEM KROKOV CEZ SEDEM REGIÓNOV HORE, A SEDEM DOLE. ZDVIHNE SVOJ HLAS A VOLÁ NESPOČETNÉ ISKRY A SPÁJA ICH.

3. JE ICH VEDÚCIM DUCHOM A VODCOM. **K**EĎ ZAČÍNA PRÁCU, ODDEĽUJE ISKRY NIŽŠIEHO **K**RÁĽOVSTVA, KTORÉ SA VZNÁŠAJÚ A CHVEJÚ RADOSŤOU VO SVOJICH ŽIARIACICH OBYDLIACH, A TÝM FORMUJÚ ZÁRODKY KOLIES. ON ICH UMIESTNI V ŠIESTICH SMEROCH PRIESTORU A JEDEN UPROSTRED – CENTRÁLNE KOLESO.

4. **F**OHAT NAČRTÁVA ŠPIRÁLOVITÉ LÍNIE – ABY SPOJIL ŠIESTE SO SIEDMYM – KORUNU; VOJSKÁ SYNOV **S**VETLA STOJA V KAŽDOM ROHU A **L**IPIKA V STREDNOM KOLESE, HOVORIA: **T**O JE DOBRE,

PRVÝ **B**OŽSKÝ SVET JE PRIPRAVENÝ, PRVÝ JE TERAZ DRUHÝ. **P**OTOM „**B**OŽSKÉ **A**RUPA“ ODRÁŽA SAMÉ SEBA V ČAJA **L**ÓKA, PRVOM ŠATE **A**NUPADAKA.

5. **F**OHAT UROBÍ PÄŤ KROKOV A BUDUJE OKRÍDLENÉ KOLESÁ V KAŽDOM ROHU ŠTVORCA PRE ŠTYRI SVÄTÉ JEDNOTKY A ICH VOJSKÁ.

6. **L**IPIKA VYMEDZÍ TROJUHOLNÍK, PRVÝ JEDINÝ, KOCKU, DRUHÚ JEDINÚ A PENTAGRAM VNÚTRI VAJCA. **T**O JE PRSTENEC ZVANÝ „NEPRIECHODNÝ“ PRE TÝCH, KTORÍ ZOSTUPUJÚ A VYSTUPUJÚ. **T**IEŽ PRE TÝCH, KTORÍ V PRIEBEHU **K**ALPY POSTUPUJÚ K OHROMNÉMU DŇU „**Z**JEDNOTENIA“. TAK BOLI VYTVORENÉ **R**UPA A **A**RUPA: Z JEDNÉHO SVETLA SEDEM SVETIEL; Z KAŽDÉHO Z TÝCHTO SIEDMICH, SEDEM KRÁT SEDEM SVETIEL. KOLESÁ SLEDUJÚ PRSTENEC. . . . .

STROFA VI.

1. **V**ĎAKA SILE **M**ATKY **M**ILOSRDENSTVA A **P**OZNANIA – **K**WAN **Y**IN – „TROJNÁSOBNEJ“ **K**WAN-SHAI-**Y**IN, SÍDLIACEJ V **K**WAN-YIN-**T**IEN, **F**OHAT, **D**YCH SVOJICH **P**OTOMKOV, **S**YNA **S**YNOV, VOLANÉHO VPRED Z NIŽŠEJ PRIEPASTI, ILUZÓRNEJ FORMY SIEN-TCHANG A SIEDMICH ELEMENTOV:*

2. **R**ÝCHLE A ŽIARIACE JEDINÉ PRODUKUJE SEDEM LAYA CENTIER, KTORÉ NIČ NEPREVÁŽI AŽ DO VEĽKÉHO DŇA „ZJEDNOTENIA“ A POJÍMA VESMÍR NA TOMTO VEČNOM ZÁKLADE OBKLOPUJÚC TSIEN-TCHAN S ELEMENTÁRNYMI ZÁRODKAMI.

3. **Z**O **S**IEDMICH – JEDINÝ PRVÝ MANIFESTOVANÝ, ŠESŤ SKRYTÝCH, DVA MANIFESTOVANÉ, PÄŤ SKRYTÝCH, TRI MANIFESTOVANÉ, ŠTYRI SKRYTÉ; ŠTYRI PRODUKUJÚCE, TRI SKRYTÉ, ŠTYRI A JEDEN TSAN ODKRYTÝ, DVA A JEDNA POLOVICA SKRYTÁ; ŠESŤ EXISTUJÚCICH OČIVIDNE, JEDNO ZOSTÁVAJÚCE BOKOM. **N**AKONIEC, SEDEM MALÝCH OTÁČAJÚCICH SA KOLIES; JEDNO RODIACE DRUHÉ.

[[Poznámka(y)]] ----------

** Verš 1 zo STROFY VI. Je ďaleko neskoršieho dáta než druhé STROFY, hoci tiež veľmi staré. Starý text tohto verša, majúci názvy orientalistom celkom neznáme, nedal študentovi nijakú stopu.*

---

4. **F**OHAT ICH BUDUJE AKO STARŠIE KOLESÁ, UMIESTŇUJÚC ICH V NEZNIČITEĽNÝCH **S**TREDOCH.

AKO ICH **F**OHAT BUDUJE? ZBIERA OHNIVÝ PRACH. ROBÍ GULE OHŇA, PREBIEHA NIMI A OKOLO NICH, NALIEVA ŽIVOT DOVNÚTRA, VTEDY ICH DÁVA DO POHYBU; NIEKTORÉ JEDNOU CESTOU, NIEKTORÉ INOU. SÚ STUDENÉ, ON ICH ROBÍ HORÚCIMI. SÚ SUCHÉ, ZVLHČUJE ICH. ŽIARIA, OVIEVA ICH A CHLADÍ. TAK KONÁ FOHAT OD SVITU DO MRKU POČAS **S**IEDMICH **V**EKOV.

5. **V**O ŠTVRTEJ JE SYNOM POVEDANÉ ABY TVORILI SVOJE OBRAZY. **J**EDNA TRETINA ODMIETA – DVE POČÚVNU.

KLIATBA JE VYSLOVENÁ; BUDÚ ZRODENÍ VO ŠTVRTOM, BUDÚ TRPIEŤ A ZAPRÍČIŇOVAŤ UTRPENIE; TO JE PRVÁ VOJNA.

6. **S**TARŠIE KOLESÁ ROTUJÚ NADOL A NAHOR. . . . MATKIN POTER PLNÍ CELOK. TAM BOLI BITKY MEDZI TVORCAMI A NIČITEĽMI, BITKY O PRIESTOR; SEMENÁ SA ZJAVUJÚ A ZNOVUZJAVUJÚ KONTINUÁLNE.

7. **V**YRÁTAJ, **U**ČENÍK, AK SI SCHOPNÝ DOZVEDIEŤ SA SPRÁVNY VEK TVOJHO MALÉHO KOLESA. JEHO ŠTVRTÁ REČ JE NAŠOU MATKOU. **D**OSIAHNI ŠTVRTÝ „PLOD“ ŠTVRTEJ CESTY POZNANIA, KTORÉ VEDIE DO NIRVÁNY A TY POCHOPÍŠ, LEBO BUDEŠ VIDIEŤ. . . . .

STROFA VII.

1. **S**POZORUJ ZAČIATOK VNÍMAJÚCEHO ŽIVOTA BEZ FORMY.

PRVÝ **B**OŽSKÝ, TEN OD **M**ATKY-**D**UCHA; POTOM **D**UCHOVNÝ; TRI Z JEDNÉHO, ŠTYRI Z JEDNÉHO A PÄŤ Z KTORÝCH TRI, PÄŤ A SEDEM. **T**IETO SÚ TROJVRSTVÉ, ŠTVORVRSTVÉ ZOSTUPNE; „MYSĽOU-ZRODENÍ“ SYNOVIA PRVÉHO **P**ÁNA; ŽIARIVÝCH SEDEM.

SÚ **T**O ONI, KTORÍ SÚ TEBOU, MNOU, NÍM, Ó **U**ČENÍK. **O**NI, KTORÍ DOZERAJÚ NA TEBA A TVOJU MATKU ZEM.

2. JEDEN LÚČ NÁSOBÍ MENŠIE LÚČE. **Ž**IVOT PREDCHÁDZA FORMU A ŽIVOT PREŽIJE POSLEDNÝ ATÓM FORMY. **P**ROSTREDNÍCTVOM NESPOČÍTATEĽNÝCH LÚČOV POSTUPUJE ŽIVOT-LÚČ, AKO PREVLEČENÝ CEZ MNOHÉ KLENOTY.

3. **K**EĎ SA JEDNO STANE DVOMI, TROJNÁSOBNÉ VYJDE NAJAVO, A TRI SÚ JEDNO; A TO JE NAŠE VLÁKNO, Ó **U**ČENÍK, SRDCE ČLOVEKA-RASTLINY NAZÝVA SA **S**APTASARMA.

4. JE **T**O KOREŇ, KTORÝ NIKDY NEUMIERA; TROJ-JAZYČNÝ PLAMEŇ ŠTYROCH KNÔTOV. KNÔTY SÚ ISKRY, KTORÉ POCHÁDZAJÚ Z TROJ-JAZYČNÉHO PLAMEŇA VYSTREĽUJÚCE SIEDMIMI – ICH OHŇAMI – PAPRŠLEKMI A ISKRAMI JEDNÉHO MESIACA ODRÁŽAJÚCEHO SA V BEŽIACICH VLNÁCH VŠETKÝCH RIEK ZEME.

5. ISKRA VISÍ NA OHNI NAJSKVELEJŠIEHO VLÁKNA **F**OHATU. TO CESTUJE SIEDMIMI SVETMI **M**ÁJE. ZASTAVÍ SA V PRVOM A JE KOV A KAMEŇ; TO PLYNIE DO DRUHÉHO A UZRIE – RASTLINU; RASTLINA VÍRI SIEDMIMI ZMENAMI A STANE SA POSVÄTNÝM ZVIERAŤOM. KOMBINÁCIOU VLASTNOSTÍ TÝCHTO, **M**ANU, MYSLITEĽ JE SFORMOVANÝ. **K**TO SFORMOVAL JEHO? SEDEM ŽIVOTOV A JEDEN ŽIVOT. **K**TO SKOMPLETOVAL JEHO? PÄŤ VRSTVOVÉ **L**HA. **A** KTO ZDOKONALÍ POSLEDNÉ TELO? **R**YBA, HRIECH A TELO. . . . .

6. **O**D PRVORODENÉHO SA VLÁKNO MEDZI TICHÝM STRÁŽNIKOM A JEHO TIEŇOM STANE KAŽDOU ZMENOU SILNEJŠÍM A ŽIARIVEJŠÍM. RANNÉ SLNKO-SVETLO MENÍ SA NA NÁDHERU POLUDNIA-DŇA. . . . .

7. **T**O JE TVOJE SÚČASNÉ KOLESO,
POVEDAL **P**LAMEŇ **I**SKRE. **T**VOJE UMENIE SEBA, MÔJ OBRAZ A MÔJ TIEŇ. PREOBLIEKOL SOM SA ZA TEBA A TY SI MOJOU VAHANOU AŽ DO DŇA „**Z**JEDNOTENIA“, KEDY SA ZNOVU STANEŠ MNOU A ĎALŠÍ TEBOU A MNOU. **P**OTOM STAVITELIA, KTORÍ SI OBLIEKLI SVOJ PRVÝ ŠAT, ZOSTÚPILI NA ŽIARIACU ZEM A VLÁDLI NAD ĽUĎMI – KTORÍ SÚ NIMI SAMOTNÝMI. . . .

Takto končí táto časť prastarého rozprávania, temného, zmäteného, skoro nezrozumiteľného. Teraz bude urobený pokus vrhnúť svetlo na túto temnotu, dať zmysel tomuto zjavnému NE-ZMYSLU.

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

STROFA I.

1. „**V**EČNÍ **R**ODIČIA (Priestor), JU ZAHALILI DO VŽDY NEVIDITEĽNEJ RÓBY DRIEMAJÚC OPÄŤ SEDEM VEKOV (*a*).“

„Rodičovský Priestor“ je večný, vždy poskytuje príčinu všetkého – nepochopiteľné BOŽSTVO, ktorého „neviditeľné róby“ sú mystickým koreňom všetkej hmoty a Univerza. Priestor je jedno večné niečo, ktoré si môžeme ľahko predstaviť, nehybné vo svojej abstrakcii a neovplyvnené ani prítomnosťou ani jeho absenciou v objektívnom Univerze. Je bez dimenzií a samostatné. Duch je prvým rozlíšením od **T**OHO, bezdôvodná príčina oboch – Ducha i Hmoty. Nie je to, ako vyučujú v ezoterickom katechizme, ani neohraničená prázdnota, ani nepodmienená plnosť, ale oboje. To bolo a vždy bude. (Viď Začiatok s. 2 a nasl.)

Teda „Róby“ predstavujú noumenon nerozlíšenej Kozmickej Hmoty. Nie je to hmota, ako ju poznáme, ale duchovná esencia hmoty, a je rovnako večná a dokonca zajedno s Priestorom v jeho abstraktnom zmysle. Koreňová podstata je tiež zdrojom jemných neviditeľných vlastností vo viditeľnej hmote. Je to Duša, takpovediac, z toho JEDINÉHO nekonečného Ducha. Hindovia to nazývajú Mulaprakriti, hovoria, že je to prvotná substancia, ktorá je základom Upadhi alebo dopravného prostriedku každého javu, či fyzického, mentálneho alebo psychického. Je to zdroj, z ktorého Akáša vyžaruje.

(*a*) Siedmimi „Večnosťami“, je myslené eónmi alebo periódami. Slovo „Večnosť“, chápané v kresťanskej teológii, nemá pre ucho Ázijca žiaden význam, s výnimkou jeho uplatnenia v JEDINOM bytí; tiež nie je stálym termínom, večnosťou len v posmrtnom živote, čokoľvek lepšie než chybné pomenovanie.* Také slová nie sú a vo filozofickej metafyzike nemôžu jestvovať, a boli do príchodu cirkevného kresťanstva neznáme. Sedem Vekov znamená sedem periód, alebo periódu potvrdzujúcu vo svojom trvaní sedem periód, z Manvantara, a predlžujúcu cez Mahá-Kalpa alebo „Veľký Vek“ – 100 rokov Brahmu – tvoriaci celkove 311.040.000.000.000 rokov; každý rok Brahmu sa skladá z 360 „dní“ a toho istého počtu „nocí“

Brahmu (vypočítané od Čandrajána alebo slabého roku); a „Deň Brahmu“ pozostáva zo 4.320.000.000 ľudských rokov. Tieto „Veky“ patria k najtajnejším výpočtom, ktorým aby sa prišlo na pravdivý úhrn, každé číslo musí byť 7x (7 k sile x); x sa mení podľa povahy cyklu v subjektívnom alebo reálnom svete; a každé číslo alebo počet týkajúci sa, alebo reprezentujúci všetky rozdielne cykly od najväčších po najmenšie – v objektívnom alebo nereálnom svete – musí nevyhnutne byť mnohonásobok siedmich. Kľúč k tomu nemôže byť daný, pretože je v ňom tajomstvo ezoterických výpočtov a pre účely štandardných výpočtov nemá žiadny zmysel. „Číslo sedem“, hovorí Kabala, „je veľkým číslom Božských Mystérií“; číslo desať je číslom všetkých ľudských vedomostí (pytagorejská dekáda); 1.000 je číslom desať na tretiu, a preto číslo 7.000 je tiež symbolické. V Tajnej Náuke číslo a počet 4 je mužským symbolom len na najvyššej úrovni abstrakcie; na úrovni hmoty je 3 mužským a 4 ženským: vertikála a horizontála v štvrtom stupni symbolizmu, kedy symboly sa stali glyfmi plodiacimi mocnosti na fyzickej úrovni.

STROFA I. - *Pokračovanie*

2. **Č**AS NEBOL, LEBO LEŽAL SPIACI NA NEKONEČNÝCH PRSIACH DOBY (a).

[[Poznámka(y)]] ----------

** Stanovené je to v Knihe II., k. viii., Višnu Purány: "Nesmrteľnosťou sa mieni bytie ku koncu Kalpy;" a Wilson, prekladateľ, postrehol v poznámke pod čiarou: "To, podľa Véd, je všetko, čo má byť pochopené z nesmrteľnosti (alebo večnosti) bohov; zahynuli na konci všeobecného zániku (alebo Pralaje)." A ezoterická filozofia hovorí: Oni „nezahynuli“, ale sa re-absorbovali.*

(*a*) Čas je len ilúzia produkovaná následnosťou našich stavov vedomí počas našej cesty večným trvaním, a neexistuje tam, kde neexistuje nijaké vedomie, v ktorom by ilúzia mohla byť vyrobená; ale „leží spiaca“. Súčasnosť je len matematickou líniou, ktorá delí časti večného trvania, ktoré voláme budúcnosťou, a ktoré voláme minulosťou. Nič na zemi nemá reálne trvanie, nič nezostáva bezo zmeny – alebo také isté – ani na miliardtinu sekundy; a máme zdanie reality, úseku „času“ známeho ako

prítomnosť, pochádzajúceho z rozmazania toho krátkodobého záblesku, alebo následnosti zábleskov, všetkého, čo nám dajú naše zmysly, ako všetko pochádzajúce z oblasti myšlienok, čo nazývame budúcnosť, a z oblasti spomienok, čo nazývame minulosť. Rovnako zažijeme senzáciu trvania v prípade okamihu elektrickej iskry, kvôli rozmazanému a pokračujúcemu dojmu na sietnici oka. Skutočná osoba alebo vec sa formálne neskladá z toho, čo je videné v nejakom jednotlivom momente, ale skladá sa zo súčtu všetkých jeho početných a meniacich sa podmienok od jeho vystúpenia v materiálnej forme až po jeho zmiznutie zo zeme. Je to tento „celkový súčet“, ktorý existuje z večnosti v „budúcnosti“, a prebieha v stupňoch cez hmotu, existujúc pre večnosť v „minulosti“. Nejeden môže povedať, že tyč z kovu hodená do mora prišla do bytia keď opustila vzduch, prestala existovať, keď vstúpila do vody, a že tyč sama o sebe pozostávala len z priečneho rezu, toho ktorý sa na nejaký daný moment zhodoval s matematickou rovinou, ktorá oddeľuje a súčasne spája atmosféru a oceán. Dokonca osoby a veci, ktoré prechádzajú z „bude“ do „bolo“, z budúcnosti do minulosti – prezentujú na okamih našim zmyslom takpovediac prierez úhrnu ich samotných, ako prejdú časom a priestorom (akože hmotou) na ich ceste od jedného veku k ďalšiemu: a tieto dve ustanovujú „trvanie,“ v ktorom samotné niečo má pravdivú existenciu, len naše zmysly boli schopné to tam spoznať.

STROFA I. - ***Pokračovanie***

3. . . . **U**NIVERZÁLNA MYSEĽ NEBOLA, PRETOŽE TAM NEBOLI ŽIADNE AH-HI (nebeské bytosti), KTORÉ BY JU OBSAHOVALI (a preto prejavovali) (*a*).

(*a*) Myseľ je pomenovanie dané súčtom stavov Vedomia zoskupeného pod Mysľou, Vôľou a Cítením. Počas hlbokého spánku predstavivosť na fyzickej úrovni ustane a pamäť je latentná; takže pre časové-bytie „Myseľ nie je“, pretože orgán, cez ktorý sa Duša manifestuje predstavivosťou a pamäťou na materiálnej úrovni, dočasne prestane fungovať. Noumenon sa môže stať javom na hociktorej úrovni bytia len manifestáciou na úrovni cez vhodnú bázu alebo dopravný prostriedok; a počas dlhej noci odpočinku nazývaného Pralaja, kedy všetky existencie sú rozpustené, „**U**NIVERZÁLNA **M**YSEĽ“ ostáva ako trvalá možnosť mentálneho činu,

alebo ako abstrakt absolútnej myšlienky, z ktorých myseľ je konkrétnou relatívnou manifestáciou. **A**H-HI (Dhjána-Čohanovia) sú kolektívnym základom duchovných bytostí – Anjelským Vojskom Kresťanstva, Elohimami a „Poslami“ Židov – ktorí sú dopravným prostriedkom manifestácie duchovnej alebo univerzálnej myšlienky a vôle. Sú Inteligentnou Armádou, ktorá poskytuje a uzákoňuje v Prírode jej „práva“, zatiaľ čo sami činia podľa zákona ním predpísaného podobným spôsobom ešte vyššími Mocnosťami; ale nie sú „zosobnenia“ mocností Prírody, ako sa chybne myslelo. Táto hierarchia duchovných Bytostí, cez ktorú Univerzálna Myseľ pôsobí, je ako armáda – „Vojsko“, skutočne – pomocou, ktorého bojová sila vlasti manifestuje samú seba, a ktorá sa skladá z armádnych zborov, divízií, brigád, regimentov, a tak ďalej, každý so svojou zvláštnou individualitou respektíve životom a svojou limitovanou slobodou v konaní a limitovanými úlohami; každý obsiahnutý vo väčšej individualite, ktorej sú jej vlastné záujmy nápomocné, a každý obsahujúci v sebe menšie individuality.

STROFA I. - *Pokračovanie*

4. **S**EDEM CIEST DO BLAŽENOSTI (Mókša* alebo Nirvána) NEBOLO (a). NEBOLO ANI VEĽKEJ PRÍČINY UTRPENIA (Nidana† a Mája) PRETOŽE TAM NEBOL NIKTO, KTO BY ICH PRODUKOVAL A BOL NIMI CHYTENÝ DO PASCE (b).
(*a*) Je tam sedem "Trás" alebo "Ciest" k blahu Ne-Existen-

[[Poznámka(y)]] ----------

** Nippang v Číne; Neibban v Barme; alebo Mókša v Indii.*

† "12" Nidán (v Tibetskom Ten-brel čug-nji) vrchných príčin bytia, účinku vytváraného zreťazením vyrobených príčin (pozri Poznámku II).

---

cie, ktoré je absolútnou Bytosťou, Existenciou a Vedomím. Neboli tam, pretože Vesmír bol, až doposiaľ, prázdny a existoval len v Božskej Mysli. Pretože to je . . .

(*b*) Dvanásť Nidán alebo príčin bytia. Každá je následkom svojej predchádzajúcej príčiny a príčiny v jej otočení k svojmu nástupcovi;

celkový súčet Nidán je založený na štyroch pravdách, náuke obzvlášť charakteristickej pre systém Hínajány.* Patria k teórii toku zreťazeného zákona, ktorý produkuje zásluhy a vinu a nakoniec prináša Karme plnú moc. To sa zakladá na ohromnej pravde, že reinkarnácia má byť obávaná, akože bytie na tomto svete pôsobí človeku len utrpenie, biedu a bolesti; samotná Smrť je neschopná z toho človeka uvoľniť, smrť je iba dvermi, cez ktoré plynie na zem ďalší život po tom, čo trochu spočíval na svojom prahu – Dévačane. Systém Hínajány, alebo Školy „Malého Vozu“ má veľmi starý pôvod; zatiaľ čo Mahájána je z neskoršieho obdobia, vznikla po smrti Buddhu. Už doktríny z tohto obdobia, starého ako svet sám, obsahujú podobné školy od nepamäti a Školy Hínajány a Mahájány (neskôr „Veľkého Vozu“) obe v skutočnosti učia tú istú náuku. *Jána*, alebo Voz (v Sanskrte Vahan) je mystické vyjadrenie, oba „vozy“ hlásajú, že človek môže uniknúť utrpeniu znovuzrodení a dokonca falošnej blaženosti Dévačanu získaním Múdrosti a Poznania, ktoré samotné môže rozohnať mraky Ilúzie a Nevzdelanosti.

Mája alebo ilúzia je prvkom, ktorý vstupuje do všetkých konečných vecí, do všetkého, čo existuje len relatívne, nie absolútne, reálne, pretože zjavenie sa skrytého noumenonu akémukoľvek pozorovateľovi závisí na jeho sile poznávania. Netrénovanému oku divocha sa maľba na prvý krát javí ako nezmyselný chaos pruhov a vrstiev farby, zatiaľ čo vzdelané oko vidí okamžite tvár alebo krajinu. Nič nie je trvalé okrem jediného skrytého absolútneho bytia, ktoré obsahuje v sebe samom noumenony všetkých skutočností. Existencie náležiace ku každej úrovni bytia až k najvyšším Dhjána-Čohanom sú pre porovnanie ako tiene vrhané laterna magica na bezfarebnú stenu; ale všetky veci sú relatívne reálne, pre poznávajúceho je ním aj odraz a veci poznávané sú pre neho tak reálne ako on sám. Akúkoľvek realitu vecí musíme hľadať v sebe

[[Poznámka(y)]] ----------

* *Viď Vasiljev v Buddhizme, stránky 97-950.*

---

predtým alebo potom, čo prešli ako blesk materiálnym svetom; ale my nemôžeme poznať nejaké také bytie priamo, pokiaľ máme zmyslové nástroje, ktoré prinášajú do oblasti nášho vedomia iba materiálnu existenciu. Akokoľvek môže byť úroveň nášho vedomia činná v obidvoch, my a veci náležiace k určitej úrovni sú zatiaľ našimi jedinými realitami. Ako

povstávame v škále vývoja, všímame si, že v priebehu stupňov, ktoré sme prešli, sme nesprávne pochopili tiene realít a stúpajúci pokrok Duše je sériou progresívnych prebudení, každým pokrokom so sebou prinášajúc ideu, že teraz, konečne, dosahujeme „realitu“, ale len keď budeme mať dosiahnuté absolútne Vedomie, a zmiešané s našim vlastným, budeme oslobodení od klamov vyrobených Májou.

STROFA I. - *Pokračovanie*

5. **T**EMNOTA SAMOTNÁ ZAPĹŇALA NEKONEČNÉ VEŠKERENSTVO (*a*), PRETOŽE OTEC, MATKA A SYN BOLI ZNOVU JEDNO A SYN EŠTE NEBOL PREBUDENÝ DO NOVÉHO KOLA* A SVOJHO PUTOVANIA (*b*).

(*a*) „Temnota je Otec-Matka: svetlo ich syna“, hovorí jedno východné príslovie. Svetlo je nepredstaviteľné, jedine ako prichádzajúce z nejakého zdroja, ktorý je jeho príčinou; a ako v prípade prvotného svetla, zdroj je neznámy, i keď tak silno požadovaný rozumom a logikou, preto je to nami nazývané z rozumového hľadiska „Temnotou“. Čo sa týka vypožičaného alebo sekundárneho svetla, akýkoľvek jeho zdroj môže mať len prechodný májický charakter. Temnota, potom, je večný

[[Poznámka(y)]] ----------

** To, čo je nazývané „kolom“, je symbolickým výrazom pre svet alebo zemeguľu, ktorý ukazuje, že ľudia žijúci v staroveku si boli vedomí, že naša Zem bola otáčajúcim sa glóbusom, nie nehybným štvorcom, ako vyučujú niektorí kresťanskí predstavení. „Veľké Kolo“ je celým trvaním nášho Cyklu bytia, alebo Mahá Kalpa, t.j., celé otočenie našej špecifickej reťaze siedmich planét alebo Sfér od začiatku do konca; „Malé Kolá“ znamenajú Kruhy, ktorých je tiež Sedem.*

Matrix, v ktorom sa zdroje svetla zjavujú a miznú. Nič nie je na tejto našej úrovni pridané k temnote, aby bola svetlom, alebo aby bolo svetlo temnotou. Sú zameniteľné a, vedecky, svetlo je len modus temnoty a *vice versa**. I tak sú obidva javmi toho istého noumenonu – ktorý je pre vedeckú myseľ absolútnou temnotou, a sivým súmrakom vo vnímaní priemerného mystika, no pre duchovný zrak Zasvätenca je absolútnym svetlom. Do akej miery rozoznáme svetlo, ktoré žiari v temnote, závisí na našej moci vidieť. Čo je svetlo pre nás je temnota pre hmyz a oko

jasnovidca vidí iluminániu tam, kde obyčajné oko vníma iba čerň. Keď bol celý vesmír ponorený do spánku, vrátil sa do neho jediný prvotný element – nebolo tam vôbec centrum jasnosti, nijaké oko nevnímalo svetlo a temnota bez rozdielu vypĺňala všetko bez hraníc.

(*b*) Otec-Matka sú mužským a ženským princípom v koreni-prírode, protiľahlé póly, ktoré sa manifestujú vo všetkom na každej úrovni Kozmu, alebo Ducha a Substancie v menej alegorickom aspekte, výsledkom ktorých je Vesmír, alebo Syn. Sú „znovu Jednotou“ keď v „Noci Brahmu“, počas Pralaje, sa všetko v objektívnom Vesmíre vracia do svojej jedinej prvotnej a večnej príčiny, znovu sa ukazujúc v nasledujúcom Úsvite - periodicky. „Karana“ – večná príčina – bola osamelá. Jednoducho povedané: Karana je osamelá počas „Noci Brahmu“. Predchádzajúci objektívny Vesmír sa rozpustil do jedinej prvotnej a večnej príčiny, a je, takpovediac, držaný rozpustený v priestore, aby sa znova odlíšil a vykryštalizoval následkom Manvantarického úsvitu, ktorý je začiatkom nového „Dňa“ alebo novej aktivity Brahmu – symbolu Vesmíru. V ezoterickom žargóne, Brahma je Otec-Matka-Syn, alebo Duch, Duša a Telo v jednom; každá osobnosť je symbolom vlastnosti, a každá vlastnosť alebo kvalita je postupné vytekanie Božského Dychu v jeho cyklickej diferenciácii, involučnej a evolučnej. V kozmofyzikálnom zmysle, je to Vesmír, reťaz planét a zem; v čisto duchovnom, Nepoznanom Božstve, Planetárny Duch a Človek – Syn dvojky, bytosť Ducha a Hmoty a ich manifestácia v jeho periodických objavovaniach sa na Zemi počas „kôl“ alebo Manvantarov. (Viď. Časť II. §: "*Dni a Noci Brahmu.*")

[[Poznámka(y)]] ----------

* *naopak, pozn. prekl.*

STROFA I. - *Pokračovanie*

6. **S**EDEM VZNEŠENÝCH PÁNOV A SEDEM PRÁVD PRESTALO EXISTOVAŤ (*a*), A **V**ESMÍR, SYN **N**UTNOSTI, BOL PONORENÝ V **P**ARANIŠPANE (*b*) (absolútna dokonalosť, Paranirvána, ktorá je Jong-Grup) VYDYCHOVANÝ TÝM, KTORÝ JE A PREDSA NIE JE. NEBOLO NIČ (*c*).

(*a*) Sedem vznešených pánov je Sedem Tvorivých Duchov, Dhjána-Čohanov, ktorí zodpovedajú hebrejským Elohimom. Je to tá istá hierarchia

Archanjelov, do ktorej v kresťanskej teogónii patrí Sv. Michal, Sv. Gabriel a ďalší. Len zatiaľ čo napríklad Sv. Michal má v dogmatickej latinskej teológii povolené dozerať na všetky zákutia, v ezoterickom systéme Dhjánovia sledujú postupne ponad jeden z Kruhov a ohromný Koreň-rasu nášho planetárneho reťazca. Sú navyše vyslancami svojich Bhodisatvov, ľudských dopisovateľov Dhjáni-Budhov (*vide infra**) počas každého Kola a Rasy. Zo Siedmich Právd a Odhalení, alebo skôr odhalených tajomstiev, z ktorých nám boli odhalené iba štyri, sme stále v Štvrtom Kole, a svet mal zatiaľ tiež len štyroch Buddhov. Je to veľmi komplikovaná otázka a neskôr sa jej dostane rozsiahlejšieho spracovania.

Až doposiaľ „Sú len Štyri Pravdy a Štyri Védy“ – hovoria hinduisti a buddhisti. Z podobného dôvodu Ireneus trval na potrebe Štyroch Evanjelií. Ale ako každý nový Koreň-rasa musí mať na čele Kola svoje odhalenie a odhaliteľov, ďalšie kolo prinesie Piatu, nasledujúce Šiestu, a tak ďalej.

(*b*) "*Paranišpana*" je absolútna dokonalosť, do ktorej všetky existencie dospejú na konci ohromnej periódy aktivity, alebo Mahá-Manvantara, a v ktorej zostanú počas nasledujúcej periódy odpočinku. V Tibete to volajú Jong-Grub. Od čias školy Jógačarja bola povaha Paranirvány vyučovaná verejne, ale od tej doby sa stala úplne ezoterickou, preto tak veľa protichodných interpretácií. Iba skutočný Idealista tomu môže porozumieť. Všetko musí byť videné ako ideové, s výnimkou Paranirvány, tým, kto by pochopil ten stav, a nadobudol vedomosti, že Ne Duša, Prázdnota a Temnota sú Tri v Jednom a samotné Seba-existujúce a dokonalé. Je absolútna, avšak, len v relatívnom

[[Poznámka(y)]] ----------

* *viď nižšie, pozn. prekl.*

---

zmysle, preto musí dať priestor vždy ďalšej absolútnej dokonalosti, podľa vyššieho štandardu dokonalosti v nasledujúcej perióde aktivity – práve tak ako dokonalý kvet musí prestať byť dokonalým kvetom a umiera, aby sa stal dokonalým ovocím, - ak môžem trochu použiť írsky spôsob vyjadrenia.

Tajná Náuka učí o progresívnom vývoji všetkého, tak svetov ako aj atómov; a tento úžasný vývoj má nepredstaviteľný počiatok a koniec. Náš „Vesmír“ je len jedným z nekonečného počtu Vesmírov, všetkých „Synov Nutnosti,“ pretože je zapojený v ohromnej Kozmickej reťazi Vesmírov, kde

každý jeden je efektom vzhľadom k svojmu predchodcovi a ktorý je príčinou vo vzťahu k svojmu nasledovníkovi.

Objavenie sa a zmiznutie Vesmíru je zobrazené ako výdych a nádych „Veľkého Dychu,“ ktorý je večný, a ktorý je Pohybom, jedným z troch aspektov Absolútna – Abstraktný Priestor a Trvanie sú ďalšími dvomi. Keď je „Veľký Dych“ premietaný, nazýva sa Božským Dychom a je považovaný za dýchanie Nepoznateľného Božstva – Jediného Bytia – ktoré vydychuje myšlienky, ktoré sa takpovediac stávajú Kozmom. (Viď „Odhalená Isis.“) Taktiež je to vtedy, keď Božský Dych je inšpirovaný opätovným zmiznutím Vesmíru na prsiach „Veľkej Matky“, ktorá vtedy spí „zahalená svojimi neviditeľnými šatami.“

(*c*) „Tým ktorý je a predsa nie je“ je myslený Veľký Dych samotný, čo môžeme povedať len o absolútnej existencii, ale nemôžeme si to predstaviť ako nejaký tvar existencie, ktorý môžeme odlišovať od Ne-existencie. Tri periódy – Prítomnosť, Minulosť a Budúcnosť – sú v ezoterickej filozofii zložkami času; pretože tie tri sú zloženým číslom len vo vzťahu k úrovni javov, ale v ríši noumenonu nemajú žiadnu oddelenú platnosť. Ako sa hovorí v Svätých písmach: “Minulý čas je Prítomný čas, a tiež Budúci, ktorý aj keď sa neuskutočňuje, stále je“; podľa pravidla v učení Prasanga Madhjamika, ktorého dogmy sú známe odvtedy, čo sa odtrhol od čisto ezoterických škôl.* Naše myšlienky, v krátkosti, v trvaní a čase, sú všetky odvodené z našich

[[Poznámka(y)]] ----------

** Viď Džungarskú "Mani Kumbum," "Knihu 10,000 Nariadení." Tiež konzultujte s Vasiljevovou knihou "Buddhizmus," s. 327 a 357, atď.*

---

pocitov podľa zákona Asociácie. Neuvoľniteľne zviazaný relativitou ľudského poznania, napriek tomu nemajú žiadnu existenciu s výnimkou skúsenosti individuálneho ja, a zanikajú keď jeho evolučný marš rozoženie Máju existencie javov. Čo je Čas, len panoramatická následnosť našich stavov vedomia? Slovami Majstra, „irituje ma, keď mám použiť tieto tri nemotorné slová – Minulosť, Prítomnosť a Budúcnosť – biedne koncepty objektívnych fáz subjektívneho celku, sú asi tak vhodné pre tento účel, ako sekera na jemnú rezbársku prácu.“ Človek musí získať *Paramartha* aby sa časom nestal príliš ľahkou korisťou *Samvriti* – je filozofická axióma.*

STROFA I. - ***Pokračovanie***

7. **P**RÍČINY EXISTENCIE BOLI PREČ (*a*); TO VIDITEĽNÉ, KTORÉ BOLO A NEVIDITEĽNÉ, KTORÉ JE, ULOŽENÉ VO VEČNOM NE-BYTÍ – JEDINOM BYTÍ (*b*).

(*a*) „Príčiny Existencie“ znamenajú nielen fyzické príčiny známe vede, ale aj metafyzické príčiny, vodcom ktorých je túžba existovať, výsledok Nidany a Máje. Túžba po čulom živote sa prejavuje vo všetkom, od atómu po slnko a je odrazom Božskej Myšlienky poháňanej do objektívnej existencie, do zákona, aby Vesmír mohol existovať. Podľa ezoterického učenia, skutočná príčina tejto predpokladanej túžby a všetkej existencie, ostáva navždy skrytá a jej prvé emanácie sú najkompletnejšie abstrakcie, aké myseľ môže pochopiť. Tieto abstrakcie musia byť nutne postulované ako príčiny materiálneho Univerza, ktoré sa prezentuje zmyslom a intelektom; a oni tvoria základ sekundárnych a podriadených mocností Prírody, ktoré personifikované boli uctievané ako Boh a bohovia davom každého veku. Je nemožné pochopiť čokoľvek bez príčiny; pokus o to robí myseľ prázdnou.

[[Poznámka(y)]] ----------

** Stručne povedané: „Jeden musí získať pravé Seba-Uvedomenie za účelom pochopenia Samvriti, alebo ´pôvodu klamu.´“ Paramartha je synonymum sanskritského termínu Svasam-vedana, alebo „reflexia, ktorá analyzuje seba.“ Tam je medzi Jógačarjami a Madhjamikmi rozdiel v interpretácii významu „Paramartha“, z ktorých však žiadny nevysvetľuje skutočný a pravdivý ezoterický zmysel vyjadrenia. Viď ďalej, verš č. 9.*

To je v skutočnosti podmienka, ku ktorej myseľ musí prísť ako k poslednej, keď sa vraciame späť reťazou príčin a následkov, ale oboje, veda i náboženstvo, preskočia do tohto stavu prázdnoty omnoho rýchlejšie než je nevyhnutné; pretože ignorujú metafyzické abstrakcie, ktoré sú jedinou predstaviteľnou príčinou fyzických zhutnení. Tieto abstrakcie sa stávajú ešte konkrétnejšími, ako sa blížia k našej úrovni existencie, až kým definitívne sfenomenalizujú vo forme materiálneho Vesmíru, procesom prechodu z metafyziky do fyziky, podobne ako para môže byť kondenzovaná na vodu a voda zmrznutá na ľad.

(*b*) Idea večného Ne-Bytia, ktoré je Jediným Bytím, sa javí ako paradox každému, kto si nepamätá, že naše názory na bytie limitujeme našou súčasnou vedomou existenciou; činiac ho špecifickým namiesto všeobecného termínu. Nenarodené dieťa, ak by dokázalo myslieť v našom bežnom výklade tohto termínu, nevyhnutne by limitovalo svoje ponímanie bytia, podobným spôsobom, na vnútromaternicový život, ktorý samé pozná; a keby sa malo snažiť vyjadriť svojím vedomím myšlienku života po narodení (preň smrť), tak by, v neprítomnosti údajov, o ktoré by sa opieralo, a schopností pre pochopenie takých údajov, pravdepodobne vyjadrilo ten život ako „Ne-Bytie, ktoré je Skutočným Bytím.“ V našom prípade to Jediné Bytie je noumenonom všetkých noumenonov, ktoré poznáme, musí ležať pod javmi, a dávať im nejaký tieň reality, ktorý vlastnia, ale ktorý teraz zmyslami alebo intelektom nemáme poznávať. Nehmatateľné atómy zlata roztrúsené v hmote tony zlatonosného kremeňa môžu byť pre oko baníka nepostrehnuteľné, a predsa vie, že nielenže sú tam, ale že oni samotné dávajú svojmu kremeňu všetku oceniteľnú hodnotu; a tento vzťah zlata ku kremeňu môže vytvoriť nejasný obrys vzťahu noumenonu k javu. Ale baník vie, ako zlato bude vyzerať, keď ho vyextrahuje z kremeňa, zatiaľ čo bežný smrteľník nemôže vytvárať žiadny koncept reality vecí oddelených od Máje, ktorá ich zahaľuje, a v ktorej sú skryté. Osamotený Zasvätenec, bohatý na vedomosti získané nesčíselnými generáciami jeho predchodcov, mieriac „Oko Dangmy“ k esencii vecí, v ktorej nijaká Mája nemôže mať žiadny vplyv. Je to tak, že náuky ezoterickej filozofie, vo vzťahu k Nidanám a Štyrom Pravdám sa stali najdôležitejšími; ale sú tajné.

STROFA I. - ***Pokračovanie***

8. **O**SAMOTENÁ JEDINÁ FORMA EXISTENCIE BEZMEDZNE ROZTIAHNUTÁ, NEKONEČNÁ, BEZPRÍČINNÁ, V SPÁNKU BEZ SNOV (*a*); A ŽIVOT PULZUJÚCI NEVEDOME V UNIVERZÁLNOM PRIESTORE, SKRZE TÚ VŠADE-**P**RÍTOMNOSŤ, KTORÁ JE VNÍMANÁ **O**TVORENÝM **O**KOM* **D**ANGMY (b).†

(*a*) Tendenciou moderného myslenia je vracať sa k prastarej predstave rovnorodého základu očividne značne rozdielnych vecí – rôznorodosť vznikla z rovnorodosti. Biológovia teraz hľadajú svoju rovnorodú protoplazmu a chemici svoju hypotetickú pralátku, zatiaľ čo veda hľadá

silu, z ktorej je odvodená elektrina, magnetizmus, teplo a tak ďalej. Tajná Náuka prináša túto ideu do oblasti metafyziky a predpokladá „Jedinú Formu Bytia“ ako základ a zdroj všetkých vecí. Ale možno slovné spojenie „Jediná Forma Bytia,“ nie je vcelku korektné. Sanskritský výraz je Prabhavapjaja, „miesto, či skôr úroveň, odkiaľ sa vynoril počiatok, a v ktorej sa všetky veci rozpúšťajú,“ hovorí komentátor. To nie je „Matka Sveta,“ ako prekladá Wilson (viď Kniha I., Višnu Púrana); za Džagad Joni (ako je ukázané Fitzedwardom Hallom) je sotva „Matka Sveta“ alebo „Lono Sveta“ ako „Materiálna Príčina Univerza.“ Vykladači Purán to vysvetľujú Karanou – „Príčinou“ – ale Ezoterická filozofia, *ideálnym duchom tej príčiny*. Je to, vo svojom druhom stupni, Svabhavat Buddhistického filozofa, večná príčina a následok, všadeprítomná a predsa abstraktná, samostatná plastická Esencia a koreň všetkých vecí, videná v tom istom dvojitom svetle ako Védantisti vidia svoj Parabrahm a Mulaprakriti, ten pod dvoma aspektmi. Zdá sa skutočne výnimočným nájsť ohromných bádateľov premýšľajúcich o možnostiach Védanty, obzvlášť Uttara-Mimansa, ktorú „evokovali učeniami Buddhistov,“

[[Poznámka(y)]] ----------

** V Indii sa to nazýva „Oko Šivu,“ ale za ohromným horským hrebeňom je to v ezoterickej frazeológii známe ako „Otvorené oko Dangmy“.*

† Dangma znamená očistenú dušu, ktorá sa stane Džívanmuktom, najvyšším adeptom, alebo skôr takzvaným Mahátmom. Jeho „otvorené oko“ je vnútorné duchovné oko proroka, a schopnosť, ktorou sa manifestuje nie je jasnozrivosťou v bežnom slova zmysle, t.j., mocou vidieť vzdialené, ale je skôr schopnosťou duchovnej intuície, cez ktorú sú dosiahnuteľné vedomosti priamo a spoľahlivo. Táto schopnosť je dôverne spojená s „tretím okom“, ktoré mytologická tradícia prisudzuje nepochybne rasám človeka. Úplné vysvetlenia budú nájdené v Knihe II.

---

zatiaľ čo, je to naopak Buddhizmus (Gautamu, Buddhu), ktorý bol „evokovaný“ a úplne pozdvihnutý doktrínami Tajnej Náuky, z ktorých sa tu pokúšame o čiastočný náčrt, a na ktorom tiež spočívajú Upanišády.* Hore uvedené, podľa náuk Šri Šankaračarju,** je nesporné.

(*b*) Spánok bez snov je jedným zo siedmich v orientálnom ezoterizme známych stavov vedomia. V každom z týchto stavov prichádza do činnosti iná časť mysle; alebo ako to vyjadruje Védanta, jedinec je vedomý v

rôznych úrovniach svojho bytia. Termín „spánok bez snov,“ je v tomto prípade použitý alegoricky k Univerzu vyjadrujúc okolnosť trocha podobne, ako stav vedomia v človeku, ktorý si v bdelom stave nepamätá, zdá sa byť prázdnotou, práve ako sa mu spánok zhypnotizovaného subjektu zdá byť bezvedomou prázdnotou, keď sa vráti do svojho normálneho stavu, hoci rozprával a jednal vedome.

STROFA I. - *Pokračovanie*

9. **A**LE KDE JE TU **D**ANGMA, KEĎ **A**LAJA **V**ESMÍRU (*Duša ako základ všetkého, Anima Mundi*) BOLA V **P**ARAMARTHA (*a*) (*Absolútne Bytie a Vedomie, ktoré sú Absolútnym Ne-Bytím a Nevedomím*) A OHROMNÉ KOLESO BOLO **A**NUPADAKA (*b*)?

[[Poznámka(y)]] ----------

** A predsa jedna reklamujúca autorita, menovite Sir Monier Williams, Boden profesor sanskritu v Oxforde, popieral práve tento fakt. Tu je to čo vyučoval svojich poslucháčov 4. júna 1888 vo svojom každoročnom vystúpení pred Viktóriiným inštitútom Veľkej Británie: „Pôvodne bol Buddhizmus proti akémukoľvek osamotenému asketizmu . . . na dosiahnutie vznešených výšin poznania. Nemá nijaký okultný, nijaký ezoterický systém náuky . . . odoprený obyčajnému človeku“ (!!) a opäť: „Keď neskôr Gautama Buddha začal svoju kariéru, nižšie formy Jógy, zdá sa, boli málo známe.“ A potom, popierajúc sám seba, učený prednášateľ okamžite informuje svoje obecenstvo „Dozvedáme sa z Lalita-Vistara, že rôzne formy fyzických múk, sebatrýznenie, a prísnosť boli v Gautamových časoch bežné.“ (!!) Ale prednášajúci zdá sa nemá vôbec vedomosť o tom, že tento druh múk a sebatrýznenia je správne povedané nižšou formou Jógy, Hatha Jógou, ktorá bola „málo známou“ a predsa tak „bežnou“ v Gautamových časoch.*

*** Argumentuje sa dokonca, že všetkých Šesť Daršanov (Škôl filozofie) nesie znaky Buddhovho vplyvu, buď prevzatých z Buddhizmu alebo ovplyvnených gréckym učením! (Viď Weber, Max Muller, atď.) Pracujeme pod vplyvom toho, že Colebrook, „najvyššia autorita“ v takých záležitostiach, dávno dokázal, že „Hindovia boli v tomto príklade učiteľmi, nie žiakmi.“*

(*a*) Máme tu pred sebou predmet stáročí učených dišpút. Dva termíny, „Alaja“ a „Paramartha“, spôsobili rozdelenie školy a rozštiepenie pravdy do viac rozdielnych aspektov, než ktorékoľvek iné mystické termíny. Alaja je doslova „Duša Sveta“ alebo Anima Mundi, „Nad-Duša“ Emersona, a podľa ezoterického učenia pravidelne mení svoju povahu. Alaja, večná a nemenná vo svojej vnútornej esencii na úrovniach, ktoré sú pre ľudí alebo Kozmických Bohov (Dhjáni-Buddhov) nedosiahnuteľné, mení sa počas aktívneho života – periódy vzhľadom na nižšie úrovne, vrátane našej. V tom čase nielen Dhjáni-Buddhovia sú zajedno s Alajou v Duši a Esencii, ale dokonca človek silný v Jóge (mystickej meditácii) „môže s tým spájať svoju dušu“ (Arjasanga, Škola *Bumapa*). To nie je Nirvána, ale jej podmienka. Preto rozpor. Teda, zatiaľ čo Jógačarjovia (z Mahájánskej školy) hovoria, že Alaja je zosobnenie Prázdnoty a predsa Alaja (*Nyingpo* a *Tsang* v Tibete) je základom každej viditeľnej a neviditeľnej veci, a že i keď je to večné a nezameniteľné vo svojej podstate, odzrkadľuje sa v každom objekte Univerza „tak ako mesiac v čírej pokojnej vode“; iné školy o tomto vyjadrení diskutujú. Rovnako o Paramartha; Jógačarjovia termín interpretujú ako to, ktoré je závislé na iných veciach (*paratantra*); a Madhjamikovia hovoria, že Paramartha je limitovaná Paranišpanou alebo absolútnou dokonalosťou; *t.j.*, vo výklade týchto „dvoch právd“ (mimo štyroch), predchádzajúci verí a zastáva názor, že (na tejto úrovni, rozhodne) tam existuje len Samvritisatva alebo relatívna pravda; a tento vyučuje existenciu Paramarthasatja, „absolútnej pravdy.“ * „Žiaden Arhat, ach žobráci, nemôže dosiahnuť absolútne poznanie predtým, ako sa spojí s Paranirvánou. *Parikalpita* a *Paratantra* sú jeho dvaja veľký nepriatelia“ (aforizmus Bodhisattvov). *Parikalpita* (po tibetsky *Kun-ttag*) je omyl vyrobený tými, ktorí nie sú schopní uvedomiť si prázdnotu a iluzórnu povahu všetkého; ktorí neveria, že existuje niečo, čo neexistuje – *napr.*, Ne-Duša. A

[[Poznámka(y)]] ----------

** „Paramartha“ je vedomie vlastného Ja v Sanskrite, Svasamvedana, alebo „sebaanalyzujúca reflexia“ – z dvoch slov, parama (nad všetkým) a artha (pochopenie), Satja znamená absolútne pravdivé bytie, alebo Esse. V tibetskej Paramarthasatja je Dondampaidenpa. Opak tejto absolútnej reality, alebo skutočnosti, je Samvritisatja – len relatívna pravda – „Samvriti“ znamená „nepravdivú koncepciu“ a iluzórne bytie, Máju; po tibetsky Kundzabchi-denpa, „ilúzia-vytvárajúca zovňajšok.“*

Paratantra je tým všetkým, čo existuje len skrze závislosť alebo príčinné spojenie, a ktoré musí zmiznúť akonáhle príčina, z ktorej pochádza, je odstránená – *napr.* svetlo knôtu. Zničte alebo zhasnite ho a svetlo zmizne.

Ezoterická filozofia učí, že všetko je živé a vedomé, ale nie, že celý život a vedomie sú podobné ľudskému alebo dokonca zvieraciemu bytiu. Na život sa dívame ako na „formu existencie," manifestujúcu sa v takzvanej hmote; alebo v človeku, nesprávne ich separujúc, nazývame Duchom, Dušou a Hmotou. Hmota je dopravným prostriedkom pre manifestáciu duše na tejto úrovni bytia, a duša je dopravným prostriedkom na vyššej úrovni pre manifestáciu ducha, a tieto tri sú trojicou syntetizované Životom, ktorý všetkým preniká. Predstava univerzálneho bytia je jednou z tých starovekých koncepcií, ktoré sa v tomto storočí vracajú do ľudskej mysle v dôsledku jej oslobodenia od antropomorfnej teológie. Veda, to je pravda, obsahuje kópie alebo postulujúce znamenia univerzálneho života a dokonca dosť nesmelo šepká „Anima Mundi!". Idea „kryštalického života,", ktorá je teraz vede dôverne známa, by bola pred polstoročím zosmiešnená. Botanici hľadajúci teraz nervstvo rastlín, nepredpokladajú, že rastliny môžu cítiť alebo myslieť ako zvieratá, ale pretože veria, že nejaká štruktúra, funkčne nesúca pre život rastliny ten istý vzťah, ktorý nervstvo nesie pre zvierací život, je nutná na vysvetlenie rastu a výživy rastlín. Zdá sa byť ťažko možné, že veda môže obyčajným použitím termínov ako „sila" a „energia," maskovať oveľa dlhšie skutočnosť, že veci, ktoré majú život sú živými vecami, aj keď sú atómami alebo planétami.

„Aká je ale viera skrytých ezoterických Škôl?", môže sa opýtať čitateľ. Aké sú náuky vyučované o tejto veci Ezoterickými „Buddhistami"? S ich „Alajou" má dvojaký a dokonca trojaký význam. V systéme Jógačarja kontemplatívnej mahájánskej školy, je Alaja oboje: Univerzálnou Dušou (Anima Mundi) a Ja pokročilého adepta. „Ten, kto je silný v Jóge, môže sa uviesť podľa priania svojej Alaje prostredníctvom meditácie do pravdivej Povahy Bytia." „Alaja má absolútne večné bytie," hovorí Arjasanga – rival Nágárdžunu.* V jednom zmysle to je *Pradhana*; ktorá

[[Poznámka(y)]] ----------

** Arjasanga bol predkresťanský Majster a zakladateľ Buddhistickej ezoterickej školy, hoci Csoma di Koros ho umiestňuje, z určitých jemu vlastných dôvodov, do siedmeho storočia n.l. Tam bol iný Arjasanga, ktorý*

žil počas prvého storočia našej éry a maďarský bádateľ si ho najpravdepodobnejšie s ním splietol.

---

je vysvetlená vo Višnu Puráne ako: „tá, ktorá je nevyvinutou príčinou, je dôrazne spomínaná najvýznamnejšími mudrcmi Pradhany, pôvodný základ, ktorý je jemnou Prakriti, viď to čo je večné a ktoré súčasne je (alebo obsahuje) čo je a čo nie je, alebo je iba procesom.“ „Prakriti,“ hoci je nesprávnym pomenovaním a Alaja to vysvetľuje lepšie; pre Prakriti nie je „nepoznateľné Brahma.“* To je omyl tých, ktorí nevedia nič o Univerzalite Okultných náuk od úsvitu ľudskej rasy, a obzvlášť tak tých bádateľov, ktorí odmietajú samotnú predstavu „prvotného odhalenia,“ učiac, že Anima Mundi, Jediný Život alebo „Univerzálna Duša,“ je známa len od Anaxagorasa, respektíve od jeho doby. Tento filozof posunul učenie vpred jednoduchým postavením do protikladu príliš materialistických koncepcií v Kozmogónii Démokrita, založených na jeho exoterickej teórii *slepo* sa ženúcich atómov. Anaxagoras z Klazomen nebol jej tvorcom, ale jej jediným propagátorom, tak ako bol Platón. Ten, ktorého nazýval Svetskou Inteligenciou ([[*nous*]]), princípom, ktorý podľa jeho hľadiska je rozhodne separovaný a oslobodený od matérie a jedná podľa plánu,** ktorý bol nazývaný Pohybom, JEDINÝM ŽIVOTOM, alebo *Dživatma*, veky pred rokom 500 p.n.l. v Indii. Iba árijskí filozofi nikdy neobdarili princíp, ktorý je spolu s nimi nekonečný, konečným „prívlastkom myslenia.“

To samozrejme čitateľa vedie k „Najvyššiemu Duchu“ Hegela a nemeckých transcendentalistov ako kontrast, ktorý by mohlo byť užitočné zdôrazniť. Schellingove a Fichteho školy značne nesúhlasia s primitívnou archaickou koncepciou ABSOLÚTNEHO princípu, a odrážajú len aspekt základnej predstavy Védanty. Dokonca „Absolútny Intelekt“ načrtnutý vo von Hartmanovej pesimistickej filozofii Nevedomia, zatiaľ čo je to možno najbližším priblížením sa hindským náukám Advaity, vyprodukovanom európskym premýšľaním, podobne značne zaostáva za realitou.

[[Poznámka(y)]] ----------

** Súvislou príčinou, ktorá je jednotná, a obojím, príčinou i následkom, a ktorá pre tých, čo sú oboznámení s prvými princípmi hovorov Pradhana a Prakriti, je nepoznateľným Brahmom, ktorý bol nad všetkým“ (Vaju Purana); t.j., Brahma neprejavuje svoju evolúciu alebo tvorbu, ale len ukazuje svoje rôzne aspekty, z ktorých jeden je Prakriti, aspekt Pradhana.*

*** Myslím Konečné Sebauvedomenie. Pretože ako ho môže absolútno dosiahnuť inak, než jednoducho ako aspekt, ktorý najvyšší nám známy, je ľudským uvedomením?*

Podľa Hegela by „Nevedomý“ nikdy nebol prevzal nedohľadnú a namáhavú úlohu vývoja Univerza, mimo nádej na dosiahnutie jasného Seba-uvedomenia. V tejto spojitosti je to byť zrodený v mysli, ktorá je v prejavenom Duchu, pre ktorý európski panteisti používajú ekvivalent Parabrahm, ako nevedomý, nepriraďujú k tomu výraz „Duch“ – použitý kvôli neprítomnosti lepšieho symbolu hlbokého mystéria, – ktorého je zvyčajne nositeľom.

„Absolútne Vedomie,“ hovoria nám, „za“ javmi, ktoré je len označené ako nevedomie za neprítomnosti nejakého elementu osobnosti, presahujúc ľudskú predstavu. Človek, neschopný utvoriť jediný koncept mimo termínov empirických javov, je bezmocný zo samotnej povahy svojho bytia zdvihnúť závoj, ktorý zväzuje majestát Absolútna. Len oslobodený Duch je schopný mdlo si uvedomiť povahu zdroja odkiaľ pochádza a kam sa musí napokon navrátiť. . . . Ako najvyšší Dhjána Čohan, napokon, nemôže nič iné, iba sa v nevedomosti skloniť pred vznešeným mystériom Absolútneho Bytia; a keďže, dokonca v tej kulminácii vedomého bytia – „spájajúc individuálne s univerzálnym vedomím“ – použijúc Fichteho frázu – Konečné nemôže pochopiť Nekonečno, ani naň nemôže aplikovať svoj vlastný štandard mentálnych skúseností, môžeme povedať, že „Nevedomý“ a Absolútno môže mať dokonca inštinktívny podnet, alebo nádej dospieť k jasnému seba-uvedomeniu?* Védantin by nikdy neuznal túto hegelovskú ideu; a Okultista by povedal, že to platí perfektne pre prebudenú MAHAT, Univerzálnu Myseľ už premietnutú do sveta javov ako prvý aspekt nemenného ABSOLÚTNA, ale nikdy nie pre to posledne spomenuté. „Duch a Hmota, alebo Puruša a Prakriti sú len dva pôvodné aspekty Jediného a Druhého,“ tak nás učili.

Intelekt hýbuci hmotou, oživujúca Duša, imanentná v každom atóme, manifestujúca sa v človeku, latentná v kameni, má rozdielne stupne sily; a táto panteistická predstava celkového Ducha-Duše prenikajúceho celou Prírodou je najstarší zo všetkých filozofických názorov. Archaeus nebol objavom Paracelsusa, ani jeho žiaka Van Helmonta; pretože je to zasa ten istý Archaeus alebo „Otec-Éter,“ – manifestovaný základ

[[Poznámka(y)]] ----------

** Viď Schweglerovu "Príručku histórie filozofie" v Sterlingovom preklade, s. 28.*

---

a zdroj nespočetných fenoménov života – umiestnených. Celé série nesčíselných špekulácií tohto druhu sú len variácie na túto tému, základný tón, ktorý bol rozozvučaný týmto pôvodným Odhalením. (Viď Časť II., „Prvotná Substancia.“)

(*b*) Termín Anupadaka, „osirelý,“ alebo bez pôvodcov, je mystický opis majúci vo filozofii osobitné významy. Pod týmto pomenovaním sú obvykle mienené nebeské bytosti, Dhjána-Čohanovia alebo Dhjáni-Buddhovia. Ale ako títo mysticky korešpondujú s ľudskými Buddhami a Bodhisattvami, známymi ako „Manuši (alebo ľudskí) Buddhovia,“ neskoršie nazývaní tiež ako „Anupadaka,“ akonáhle je ich celá osobnosť zlúčená zmiešaním šiesteho a siedmeho princípu – alebo Átma-Buddhi, a že sa stali „diamantovými dušami“ (Vadžra-sattvami),* plnými Mahátmami. „Skrytý Pán“ (Sangbai Dagpo), „ten, čo je spojený s absolútnom,“ nemôže mať rodičov odvtedy, čo je Seba-existujúci a s Univerzálnym Duchom (Svadžambhu),** Svabhavat v najvyššom aspekte. Mystérium v hierarchii Anupadaka je ohromné, jeho vrchol je univerzálnym Duchom-Dušou, a nižšia priečka Manuši-Buddhom; a každý Dušou obdarený človek je Anupadaka v latentnom stave. Preto, keď hovoríme o Vesmíre v jeho beztvarom, večnom, alebo absolútnom stave, predtým, ako bol tvarovaný „Staviteľmi“ – vyjadrujeme ho výrazom, „Univerzum bolo Anupadaka.“ (Viď Časť II., „Prvotná Substancia.“)

[[Poznámka(y)]] ----------

** Vadžra – držiteľ diamantu. V tibetčine Dordžesempa; sempa znamená dušu, jeho nepoddajnosť odkazujúca na nezničiteľnosť v budúcnosti. Vysvetlenie dané v Kálačakre vzhľadom k „Anupadaka“, prvom v Gju(t) oddiele Kandžur, je poloezoterické. Ono má orientalistov zviesť k chybným špekuláciám pokiaľ ide o Dhjáni-Buddhov a ich pozemských korešpondentov, Manuši-Buddhov. Skutočný princíp je naznačený v ďalšom Zväzku, (viď „Tajomstvo o Buddhovi“), a bude úplnejšie vysvetlené na náležitom mieste.*

*** Znova citujúc Hegela, ktorý so Schellingom prakticky akceptovali panteistickú koncepciu periodických Avatarov (špeciálnych inkarnácií Sveta – Ducha v Človeku, ako môžeme vidieť v prípade všetkých veľkých náboženských reformátorov) . . . . „esencia človeka je duch . . . . len odstraňovaním samého seba zo svojej konečnosti a vzdávajúc sa samého seba pre číre seba-uvedomenie on dospeje k pravde. Kristus-človek, ako človek, v ktorom sa zjavila Jednota Boha-človeka (totožnosť individuálneho s Univerzálnym vedomím ako vyučuje Védanta a niektorí Advaitisti), vo svojej smrti a histórii sám prezentuje večnú históriu Ducha – históriu, ktorú každý človek musí uskutočniť v sebe samom aby existoval ako Duch.“ – Filozofia Histórie. Sibreeho anglický preklad, str. 340.*

TAJNÁ NÁUKA: STROFA II. – IDEA DIFERENCIÁCIE

Syntéza vedy, náboženstva a filozofie
H. P. Blavatská,

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Autorka diela
„Odhalená Isis“

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda.“

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,
117, Nassau Street, New York.
THE MANAGER OF THE *THEOSOPHIST*,
Adyar, Madras.

1888.

[[Zv. 1, Strana]] 53 STAV PARANIRVÁNY

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

STROFA II.

1. . . . . Kde boli stavitelia, svetelní synovia manvantarického úsvitu (a)? . . . . V neznámej temnote v ich Ah-hi (Čohanická, Dhjáni-Buddhická) Paranišpane, tvorcovia formy (rupa) z ne-formy (arupa), koreň sveta — Dévamatriovia* a Svabhavati, odpočívali v blaženosti ne-bytia (b).

(a) "Stavitelia," "Synovia Manvantarického Úsvitu," sú skutoční tvorcovia Univerza; a v tejto náuke, ktorá sa zaoberá len naším Planetárnym Systémom, oni, ako jeho architekti, sa tiež nazývajú "Strážcovia" Siedmich Sfér, ktoré sú exotericky Siedmimi planétami, a ezotericky siedmimi zemeguľami alebo sférami (planétami) tiež z nášho reťazca. Úvodná veta Strofy I., ktorá sa zmieňuje o "Siedmich Vekoch," je urobená, aby platila jednak pre Mahá-Kalpa alebo "(ohromný) vek Brahmu," a tiež pre Solárnu pralaju a následné vzkriesenie nášho Planetárneho Systému na vyššiu úroveň. Existujú mnohé druhy pralaje (zjavný zánik veci), ako bude ukázané niekde inde.

(b) Pamätajte, Paranišpanna je summum bonum**, Absolútno, preto to isté, ako Paranirvána. Okrem toho, že je konečným stavom, je tým stavom subjektivity, ktorý nemá žiadny vzťah k ničomu, len k jednej absolútnej pravde (Para-marthasatja) na jeho úrovni. Je to ten stav, ktorý vedie človeka k tomu, aby správne oceňoval úplný význam Ne-Bytia, ktoré, ako je to vysvetlené, je absolútnym Bytím. Skôr či neskôr, všetko, čo teraz zdanlivo existuje, bude v realite a vlastne v stave Paranišpanna. Ale medzi vedomým a nevedomým "bytím" je veľký rozdiel. Stav Paranišpanna, bez Paramartha, Seba-analy-

[[Poznámka(y)]] ----------

** "Matka Bohov," Aditi, alebo Kozmický Priestor. V Zohar, sa nazýva Sefira Matka Sefirota, a Šekinah vo svojej prvotnej forme, in abscondito (skrytý, pozn. prekl.).*

*** najvyššie dobro, pozn. prekl.*

---

zujúce vedomie (Svasamvedana), nie je žiadne blaho, ale jednoducho vyhasnutie (pre Sedem Vekov). Takto sa železná gulička umiestnená pod spaľujúcimi lúčmi slnka rozžeraví, ale nepocíti ani neocení teplo, zatiaľ čo človek áno. To len "s mysľou jasnou a nezatemnenou osobnosťou, a asimiláciou hodnoty mnohonásobných existencií zasvätených bytiu vo svojej kolektivite (celé žijúce a vnímajúce Univerzum)," sa ten zbavuje osobnej existencie, splývajúc, zjednocujúc sa s Absolútnom,* a pokračujúc v plnej držbe Paramartha.

STROFA II. — *Pokračovanie*

2. . . . . Kde bolo ticho? A kde uši, ktoré by ho vnímali? Nie, tam nie je ani ticho, ani zvuk (a). Ničota chráni neutíchajúci, večný dych (Pohyb), ktorý sám seba nepozná (b).

(a) Predstava, že veci môžu prestať existovať a stále ešte byť, je základom Východnej psychológie. Za týmto zjavným protikladom termínov sa ukrýva fakt Prirodzenosti, ktorú je dôležité si uvedomiť v mysli, a nie sa hádať kvôli slovám. Dobre známy príklad podobného paradoxu poskytuje chemická zlúčenina. Otázka, či vodík a kyslík prestanú existovať, keď sa zlúčia, aby vytvorili vodu, je stále sporná, niektorí, argumentujúc, že odkedy sa znovu nájdu, keď sa voda rozloží, musia tam byť po celý ten čas; iní naopak tvrdiac, že keď sa skutočne zmenia na niečo úplne odlišné, musia zatiaľ prestať existovať; ale ani jedna strana nie je schopná sformovať čo i len najslabšiu koncepciu skutočného stavu veci, ktorá sa stala niečím iným a predsa neprestala byť sama sebou. O existencii, ako je voda, sa môže povedať, že je pre kyslík a vodík stavom Ne-bytia, ktoré je “reálnejším bytím”, než ich existencia ako plynov; a môže slabo symbolizovať

[[Poznámka(y)]] ----------

** Z toho dôvodu je Ne-bytie “Absolútnym Bytím” v ezoterickej filozofii. V princípoch toho druhého dokonca Adi-Budha (prvá alebo pôvodná múdrosť) je, zatiaľ čo je manifestovaná, v jednom zmysle ilúziou, Májou, keďže všetci bohovia, vrátane Brahmu, musia zomrieť na konci “Veku Brahmu”; abstraktne nazývaná jedine Parabrahm — či už ju nazývame Ensof, alebo Herbertove Spencerove Nepoznateľné — bytie “Jedinej Absolútnej” Skutočnosti. Jediná Existencia bez dvojnosti je advaita, “Bez Druhého,” a všetko ostatné je Mája, učí filozofia Advaity.*

---

stav Univerza, keď usína, alebo prestane jestvovať, počas “Nocí Brahmu” — aby sa znovu prebudilo alebo objavilo, keď ho úsvit nového Manvantara zavolá späť k tomu, čo nazývame existenciou.

(b) “Dych” Jedinej Existencie je Archaickým ezoterizmom aplikovaný len na duchovný aspekt; inak ho nahrádza jeho ekvivalent na materiálnej úrovni — Pohyb. Jeden Večný Element, alebo element-obsahujúci Dopravný prostriedok, je Priestor, bezrozmerný v každom zmysle; s ktorým sú koexistujúce — nekonečné trvanie, prvotná (preto nezničiteľná) hmota, a pohyb — absolútne “večný pohyb”, ktorý je “dychom” “Jediného” Elementu. Tento dych, ako je možné vidieť, nikdy nemôže prestať, dokonca ani počas Pralajických vekov. (Viď “Chaos, Teos, Kozmos,” v Časti II.)

Ale “Dych Jedinej Existencie” sa nedá aplikovať na Jedinú Bezpríčinnú Príčinu, alebo “Všetko Ne-Bytie” (na rozdiel od Vše-Bytia, ktoré je Brahmom alebo Univerzom). Brahma (alebo Hari), boh štyroch tvárí, ktorý po vyzdvihnutí Zeme z vôd, “dokonalej Tvorbe,” je považovaný len za praktickú, a nie, ako je jasne naznačované, ideovú Príčinu. Žiadny Orientalista, zdá sa, doteraz úplne nepochopil skutočný zmysel veršov v Purane, ktoré pojednávajú o “stvorení.”

Tam je Brahma príčinou síl, ktoré budú potom generované pre dielo “stvorenia.” Keď prekladateľ povie, “A z neho postupovali sily, aby boli stvorené potom, ako sa stali skutočnou príčinou”: “a z TOHO postupujú sily, ktoré sa stvoria, keď sa stanú skutočnou

príčinou” (na materiálnej úrovni) by snáď bolo správnejšie? Ibaže okrem tamtej (bezpríčinnej) ideovej príčiny, neexistuje žiadna iná, ku ktorej sa vesmír môže vzťahovať. “Najvzácnejší z askétov! Prostredníctvom jeho mohutnosti — t.j., prostredníctvom mohutnosti tej príčiny — prichádza každá stvorená vec cez svoju vrodenú alebo pravú povahu.” Ak je, vo Védante a v Njaja, nimitta pôvodnou príčinou, ako kontrast voči upadane, materiálnej príčine, (a v Sankja, pradhana naznačuje funkcie obidvoch); v Ezoterickej filozofii, ktorá zmieruje všetky tieto systémy, a ktorej najbližším mocniteľom je Védanta, tak ako je vyložená Advaitistickými Védantinmi, nedá sa premýšľať o ničom inom, než o upadane; to je to, čo je v mysliach Vaišnavov (Vašišta-dvaita) ako ideál v protiklade k reálnemu — alebo Parabrahm a Íšvara — nemôže nájsť žiadne miesto v publikovaných úvahách, keďže

---

to ideové je dokonca nesprávne pomenovanie, keď sa aplikuje na to, čo žiadny ľudský rozum, dokonca ani rozum adepta, nedokáže pojať.

Mať skúsenosť onoho respektíve samého seba vyžaduje vedomie a vnímanie (obidvoje obmedzené schopnosti vo vzťahu k akémukoľvek predmetu okrem Parabrahm), aby sa poznalo. Z toho dôvodu “Večný Dych, ktorý seba nepozná.” Nekonečno nemôže pochopiť Konečno. Neohraničenosť nemôže mať žiadny vzťah k ohraničenému a podmienenému. V okultných učeniach, Neznámy a Nepoznateľný iniciátor, alebo Seba-Existujúci, je absolútnou božskou Esenciou. A takto bytím Absolútnym Vedomím, a Absolútnym Pohybom — pre obmedzené zmysly tých, ktorí opisujú toto neopísateľné — je to nevedomie a nepohyblivosť. Konkrétne vedomie nemôže vypovedať o abstraktnom Vedomí väčšmi než voda o kvalite mokrosti — keďže mokrosť je jej vlastným atribútom a príčinou kvality mokrosti v iných veciach. Vedomie obsahuje obmedzenia a výhrady; niečo, čo môže byť uvedomované, a niekoho, kto si toto uvedomuje. Ale Absolútne Vedomie obsahuje poznávajúceho, poznávanú vec i poznávanie, všetky tri v sebe samom a všetky tri sú jedno. Žiadny človek si nie je vedomý viac než časti svojich vedomostí, na ktorú si náhodou spomenie vo svojej mysli v nejakej jednotlivej chvíli, avšak jazyk má taký nedostatok, že nemáme žiadny výraz na rozlíšenie vedomosti, na ktorú sa aktívne nemyslí, od vedomosti, ktorú si nedokážeme vybaviť. Zabudnúť je synonymom slova nepamätať si. O čo obtiažnejšie musí byť nájsť termíny popisujúce a rozlišujúce abstraktné metafyzické fakty alebo rozdiely. Nesmie sa tiež zabúdať, že veci pomenúvame podľa vonkajších príznakov, ktoré si osvojujeme. Absolútne vedomie nazývame “nevedomím,” pretože sa nám zdá, že to tak nevyhnutne musí byť, práve ako nazývame Absolútno “Temnotou,” pretože nášmu obmedzenému chápaniu sa javí úplne nepreniknuteľné, predsa plne uznávame, že naše vnímanie takých vecí nie je spravodlivé. Mimovoľne v našich mysliach rozlišujeme, napríklad, medzi nevedomým absolútnym vedomím, a nevedomím, prostredníctvom tichého odkazu na to skôr menované nejakou neurčitou kvalitou, ktorá korešponduje s vyššou úrovňou, než môžu dosiahnuť naše myšlienky, s tou, čo poznáme ako vedomie v nás samých. Ale toto nie je nejaký druh vedomia, ktoré dokážeme rozlíšiť od toho, ktoré sa nám javí ako nevedomie.

STROFA II. — *Pokračovanie*

3. Tá hodina ešte neudrela; lúč ešte nezažiaril do vnútra zárodku (a); matri-padma (matka lotos) ešte neopuchla (b).*

(a) Lúč “Stálej Temnoty” sa stáva, tak ako je vyžiarený, lúčom žiarivého svetla respektíve života, a zažiari do “Zárodku” — bodu vo Vajci Sveta, ktorý je reprezentovaný hmotou v jej abstraktnom zmysle. Ale termín “Bod” nesmie byť chápaný ako niečo aplikovateľné na nejaký špecifický bod v Priestore, pretože zárodok existuje v strede každého atómu, a tieto kolektívne tvoria “Zárodok;” alebo presnejšie, tak ako žiadny atóm nie je možné spraviť viditeľným pre naše fyzické oko, kolektivita týchto (ak je ten termín možné aplikovať na niečo, čo je neohraničené a nekonečné) tvorí noumenon večnej a nezničiteľnej podstaty.

(b) Jedným zo symbolických znakov pre Duálnu tvorivú silu v Prírode (hmota a sila na materiálnej úrovni) je Padma, lekno Indie. Lotos je produktom žiary (oheň) a vody (hmla alebo Éter); oheň zastupuje v každom filozofickom a náboženskom systéme Ducha Božstva,† aktívny, mužský, plodiaci princíp; a Éter, alebo Duša hmoty, svetlo ohňa, pasívny ženský princíp, z ktorého pochádza všetko v tomto Univerze. Z toho dôvodu, Éter alebo Voda je Matka, a Oheň je Otec. Sir W. Jones (a pred ním archaická botanika) ukázali, že semená Lotosu obsahujú — dokonca predtým, než vyklíčia — perfektne vytvorené listy, ktorých miniatúrny tvar sa jedného dňa stane perfektnou rastlinou: takto nám príroda poskytuje vopred ukážku tvarovania svojej produkcie . . . semená všetkých jednomaternicových rastlín nesúcich hotové kvety obsahujúce zárodok už vyformovanej klíčnej rastlinky.‡ (Viď Časť II., “Lotosový Kvet ako Univerzálny Symbol.”) Toto vysvetľuje vetu “Matka ešte nenapuchla” — formu obvykle zasvätenú skrytej alebo koreňovej idei v Archaickej symbolike.

Lotos, alebo Padma, je, navyše, veľmi starobylé a obľúbené

[[Poznámka(y)]] ----------

** Nepoetický termín, predsa len veľmi názorný. (Viď poznámku k Strofe III.)*

† Dokonca v Kresťanstve. (Viď Časť II., “Prvotná Látka a Božská Myšlienka.”)

‡ Gross, “Pohanské Náboženstvo,” s. 195.

---

prirovnanie pre samotný Kozmos, a tiež pre človeka. Populárnymi sú dané dôvody, po prvé, kvôli práve spomenutej skutočnosti, že semeno Lotosu obsahuje v sebe perfektnú miniatúru budúcej rastliny, ktorá znázorňuje skutočnosť, že duchovné prototypy všetkých vecí existujú v nemateriálnom svete predtým, ako sa tie veci na Zemi zmaterializujú. Za druhé, skutočnosť, že rastlina Lotosu vyrastá cez vodu, majúc svoj koreň v Iluse, alebo bahne, rozprestierajúc svoj kvet nahor do vzduchu. Lotos takto znázorňuje život človeka a tiež Kozmu; pretože Tajná Náuka učí, že základy obidvoch sú rovnaké, a že obidva sa vyvíjajú v tom istom smere. Koreň Lotosu ponorený v bahne zastupuje materiálny život, stonka vychádzajúca nahor cez vodu znázorňuje existenciu v astrálnom svete, a kvet plávajúci na vode a otvárajúci sa k oblohe je symbolom duchovného bytia.

STROFA II. — *Pokračovanie*

4. Jej srdce sa ešte neotvorilo pre vstup jedného lúča, preto padá ako tri do štyroch v lone Máje, (a).

(a) Prvotná Substancia ešte neprešla zo svojej pred-kozmickej latencie do rozlíšenej objektivity, ani sa dokonca nestala (pre človeka, zatiaľ) neviditeľnou Hypotetickou Pralátkou Vedy. Ale, ako hodiny bijú a stáva sa vnímavou na Fohatické pôsobenie Božskej Myšlienky (Logos, alebo mužský aspekt Anima Mundi, Alaja) — jej srdce sa otvára. Diferencuje sa, a traja (Otec, Matka, Syn) sa transformujú do štyroch. V tom leží pôvod dvojitého mystéria Trojice a nepoškvrneného Počatia. Prvá a Základná dogma Okultizmu je Univerzálna Jednota (alebo Homogenita) pri troch aspektoch. Toto viedlo k možnej koncepcii Božstva, ktoré ako absolútna jednota musí zostať pre ohraničené intelekty navždy nepochopiteľné. “Ak by si veril v Silu, ktorá je činná v koreni rastliny, alebo by si si predstavil koreň ukrytý v pôde, musel by si myslieť na jej stonku alebo kmeň a na jej listy a kvety. Nemôžeš si predstaviť tú Silu nezávisle od týchto objektov. Život je možné spoznať len prostredníctvom Stromu Života. . . .” (Pravidlo pre Jógu). Predstava Absolútnej Jednoty by sa v našej koncepcii celkom rozpadla, keby sme nemali pred očami niečo konkrétne, čo túto Jendotu obsahuje. A keďže je božstvo absolútne, musí byť všadeprítomné, z toho dôvodu nie atóm, ale vnútri seba obsahuje TO. Korene, kmeň a jeho mnohé vetvy sú tri odlišné objekty, a predsa sú jedným stromom. Kabalisti hovoria: “Božstvo je jedno, pretože Ono je nekonečné. Je trojité, pretože sa vždy manifestuje.” Táto manifestácia je vo svojich aspektoch trojnásobná, pretože požaduje, podľa Aristotela, pre každé pôvodné telo, aby sa stalo objektívnym, tri princípy: oddelenie, formu, a hmotu.* Oddelenie znamenalo v mysli veľkého filozofa to, čo Okultisti nazývajú pravzormi odtlačenými v Astrálnom Svetle — najnižšej úrovni a svete Anima Mundi. Jednota týchto troch princípov závisí od štvrtého — od života, ktorý vyžaruje z najvyšších úrovní Nedosiahnuteľného, aby sa stala univerzálne rozptýlenou Esenciou na manifestovaných úrovniach Existencie. A táto štvorica (Otec, Matka, Syn, ako jednota, a štvorica, ako živá manifestácia) sú prostriedkami vedúcimi k veľmi archaickej Idei Nepoškvrneného Počatia, nakoniec kryštalizovaného do dogmy Kresťanskej Cirkvi, ktorá túto metafyzickú ideu bez štipky zdravého rozumu sexualizovala. Preto je nutné čítať Kabalu a študovať jej numerické metódy interpretácie, aby sa našiel pôvod tejto dogmy. Je čisto astronomická, matematická, a predovšetkým metafyzická: Mužský element v Prírode (stelesnený mužskými božstvami a Logom — Viraj, alebo Brahma; Horus, alebo Osiris, atď., atď.) sa narodí nie prostredníctvom nepoškvrneného zdroja, stelesneného “Matkou”; pretože ten Muž, majúci Matku, nemôže mať “Otca” — keďže abstraktné Božstvo je bezpohlavné, a dokonca ani nie Bytosť, ale By-tie, respektíve Život sám. Skúsme toto zachytiť matematickým jazykom autora “Zdroj Mier.” Hovoriac o “Miere Človeka” a jeho numerickej (Kabalistickej) hodnote, píše, že v Genesis, kap. iv., v. 1, “Je nazývaný ako Miera ‘Človeka rovného Jehovovi’

[[Poznámka(y)]] ----------

** Védantin filozofie Visištadvaita by povedal, že hoci jediná nezávislá Realita, Parabrahmam, je neoddeliteľná od svojej trojice. Že On je tri, “Parabrahmam, Čit, a Ačit,” posledné dva sú závislé reality, neschopné existovať oddelene; alebo, aby to bolo jasnejšie, Parabrahmam je substancia — nemenná, večná, a nepoznateľná — a Čit (Átma), a Ačit (Anátma) sú kvality, ako tvar a farba sú kvalitami akéhokoľvek predmetu. Tá*

dvojica je odevom, alebo telom, či skôr vlastnosťou (Sarira) Parabrahmam. Ale Okultista by toho našiel veľa čo vytknúť tomuto tvrdeniu, a takisto aj Advaita Védantin.

---

a to sa získa týmto spôsobom, totiž: 113 x 5 = 565, a hodnota 565 sa môže umiestniť pod formu výrazu 56.5 x 10 = 565. Tu sa číslo Človeka 113 stáva faktorom 56.5 x 10, a (Kabalistické) čítanie tohto posledne očíslovaného výrazu je Jod, On, Vau, On, alebo Jehova. . . . Rozšírenie 565 na 56.5 x 10 je za účelom zobrazenia emanácie mužského (Jod) zo ženského (Eva) princípu; alebo, takpovediac, narodenie mužského elementu z nepoškvrneného zdroja, inými slovami, nepoškvrnené počatie."

Takto sa opakuje na Zemi ustanovené mystérium, podľa Prorokov, na božskej úrovni. "Syn" nepoškvrnenej Nebeskej Panny (alebo nediferencovanej kozmickej pralátky, Hmoty vo svojej nekonečnosti) sa narodí znovu na Zemi ako Syn pozemskej Evy — našej matky Zeme, a stáva sa Ľudstvom ako celok — minulosť, prítomnosť a budúcnosť — pretože Jehovah (Jahve) alebo Jod-he-vau-he je androgýn, alebo muž aj žena. Hore je Synom celý Vesmír; dolu je Ľudstvom. Trojica alebo trojuholník sa stáva Tetraktis, Sväté Pytagorejské číslo, perfektný Štvorec, a 6-stenná kocka na Zemi. Makroprosopus (Veľká Tvár) je teraz Mikroprosopus (menšia tvár); alebo, ako to majú Kabalisti, "Z Pradávnych Dní," zostupujúc na Adama Kadmona, ktorého používa ako svoj prostriedok na prejavenie, sa transformuje na Tetragrammaton. Teraz je to v "Lone Máje," Veľkej Ilúzie, a medzi sebou a Realitou má Astrálne Svetlo, veľký Klam obmedzených ľudských zmyslov, kým nepríde Poznanie, záchranca prostredníctvom Paramartasatja.

STROFA II. — *Pokračovanie*

5. Siedmi (Synovia) sa ešte nezrodili z Tkaniva Svetla. Temnota samotná bola Otec-Matka, Svabhavat, a Svabhavat bolo v temnote (a).

(a) Tajná Náuka, v tu uvedených Strofách, sa zaoberá predovšetkým, ak nie úplne, naším Solárnym Systémom, a obzvlášť naším planetárnym reťazcom. "Siedmi Synovia," preto, sú tvorcovia toho posledne menovaného. Toto učenie bude úplnejšie vysvetlené neskôr. (Viď Časť II., "Teogónia Vytvárajúcich Bohov.") Svabhavat, "Plastická Esencia", ktorá vypĺňa Vesmír, je koreňom všetkých vecí. Svabhavat je, takpovediac, buddhistický konkrétny aspekt abstrakcie nazývanej v Hinduistickej filozofii Mulaprakriti. Je telom Duše, a tým, čím by bol Éter pre Akášu, ten druhý je informujúcim princípom predošlého. Čínski mystici z toho spravili synonymum "bytia." V Ekasloka-Šastra z Nagardžuna (Lung-šu z Číny), nazývaný Číňanmi Jih-šu-lu-kia-lun, sa hovorí, že pôvodné slovo Jeu je "Bytie" alebo "Subhava," " Substancia dávajúca substanciu sebe," tiež ním vysvetľuje ako význam "bez činu a s činom," "povaha ktorého nemá svoju vlastnú povahu." Subhava, z ktorého Svabhavat, sa skladá z dvoch slov: Su "spravodlivý," "pekný," "dobrý"; Sva, "ja"; a bhava, "bytie" alebo "stavy bytia."

STROFA II. — *Pokračovanie*

6. Títo dvaja sú Zárodkom, a Zárodok je — jedným. Vesmír bol predsa ukrytý v Božskej Mysli a na Božských prsiach.

“Božská Myšlienka” neobsahuje predstavu Božského mysliteľa. Vesmír je nielen minulosť, prítomnosť a budúcnosť — ktoré ľudská a ohraničená predstava vyjadrila ohraničenou myšlienkou — ale vo svojej úplnosti je Sat (nepreložiteľný výraz), absolútne bytie, s Minulosťou a Budúcnosťou kryštalizovali vo večnej Prítomnosti, je onou Myšlienkou zrkadliacou samu seba v druhotnej alebo manifestovanej príčine. Brahma (neutrum), ako Mysterium Magnum od Paracelsa je pre ľudskú myseľ absolútnym mystériom. Brahma, muž-žena, jeho aspekt a antropomorfné zrkadlenie, je predstaviteľné pre vnímanie v slepej viere, hoci ho ľudský intelekt odmieta, keď dosiahne svoju dospelosť. (Viď Časť II., “Prvotná Substancia a Božská Myšlienka.”)

Z toho dôvodu je tu tvrdenie, že počas prológu, takpovediac, drámy Stvorenia, alebo začiatku kozmickej evolúcie, Vesmír alebo “Syn” leží stále skrytý “v Božskej Myšlienke,” ktorá ešte neprenikla “na Božské Prsia.” Táto idea, všimnite si dobre, je pri koreni, a vytvára pôvod všetkých alegórií o “Synoch Boha” zrodených z nepoškvrnených panien.

TAJNÁ NÁUKA: STROFA III. – PREBUDENIE KOZMU

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Syntéza vedy,
náboženstva a filozofie

H. P. Blavatská,
Autorka diela „Odhalená Isis“

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda.“

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,
117, Nassau Street, New York.
THE MANAGER OF THE *THEOSOPHIST*,
Adyar, Madras.

1888.

[[Zv. 1, Strana]] 62 TAJNÁ NÁUKA

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

STROFA III.

1. POSLEDNÁ VIBRÁCIA SIEDMEJ VEČNOSTI ROZOCHVIEVA PROSTREDNÍCTVOM NEKONEČNOSTI (*a*). MATKA ZMOHUTNELA, EXPANDUJÚC ZVNÚTRA VON AKO PÚČIK LOTOSU (*b*).

(*a*) Zdanlivo paradoxné používanie vety „Siedma Večnosť," takto rozdeľujúca nerozdeliteľné, je v ezoterickej filozofii posvätená. Rozdeľuje neohraničené trvanie na nepodmienečne večný a univerzálny Čas a podmienené jediné (*Khandakala*). Prvé je abstrakciou alebo noumenonom nekonečného času (Kala); to druhé je javom objavujúcim sa periodicky, ako účinok *Mahat* (Univerzálna Inteligencia limitovaná Manvantarickým trvaním). Pre niektoré školy je Mahat „prvorodeným" Pradhany (nediferencovaná substancia, alebo periodický aspekt Mulaprakriti, koreňa Prírody, ktorá (Pradhana) sa nazýva Mája, Ilúzia. V tomto ohľade verím, že sa ezoterické učenie odlišuje od oboch náuk Védanty, škôl Advaity, ako aj Visistadvaity. Pretože hovorí, že zatiaľ čo Mulaprakriti, noumenon, je samoexistujúci a bez akéhokoľvek pôvodu — je skrátka bez rodičov, Anupadaka (ako jedno s Brahmam) — Prakriti, jeho jav, je periodický a nie viac ako prelud predchádzajúceho, takisto Mahat, je u Okultistov, prvorodeným vedomosti Gnana (alebo *gnóza*), múdrosť alebo Logos — je prelud odrážaným z Absolútnej nirguna (Parabrahm, reality „zbavenej atribútov a kvalít"; viď Upanišády); zatiaľ čo u niektorých Vedantins Mahat je manifestáciou Prakriti, alebo Hmoty.

(*b*) Preto bola „posledná vibrácia Siedmej Večnosti" „vopred ustanovená" — nie obzvlášť Bohom, ale vyskytla sa v cnosti večného a nemenného Zákona, ktorý spôsobuje ohromné periódy Aktivity a Odpočinku, nazvaných tak opisne, a zároveň poeticky, „Dni a Noci Brahmu." Expanzia Matky „z vnútra von", nazvaná niekde inde „Vody Priestoru," „Univerzálna Matrica," atď., sa nezmieňuje o expanzii z malého centra alebo ohniska, ale, bez ohľadu na veľkosť alebo obmedzenie či oblasť, znamená vývoj neobmedzenej subjektivity na neobmedzenú objektivitu. „(Pre nás) vždy neviditeľná a nehmotná Substancia prítomná vo večnosti, vrhá svoj periodický tieň zo svojej vlastnej úrovne do lona Máje" Naznačuje to, že táto expanzia, ktorá nie je zväčšením vo veľkosti — pretože nekonečná expanzia nepripúšťa žiadne zväčšenie — bola zmenou stavu. „Expandovala ako púčik Lotosu"; pretože rastlina Lotos neexistuje len ako miniatúrne embryo vo svojom semene (fyzikálna charakteristika), ale jeho prototyp je prítomný v ideálnej forme v Astrálnom Svetle od „Úsvitu" do „Súmraku" počas Manvantarickej periódy, ako všetko ostatné, ako v skutočnosti, v tomto objektívnom Vesmíre; od človeka až po roztoč, od obrovských stromov po tie najtenšie steblá trávy.

Všetko toto, vyučované skrytou Vedou, je len dočasný odraz, tieň večného ideálneho pravzoru v Božskej Myšlienke; slovo „Večný," opäť si správne všimnite, stojac tu len v zmysle „AEón," ako trvajúci počas zdanlivo nekonečného, ale stále obmedzeného cyklu aktivity, ktorý nazývame Manvantara. Pretože čo je skutočný ezoterický význam Manvantara, alebo skôr Manu-Antara? To znamená, ezotericky, „medzi dvomi Manu," z ktorých existuje štrnásť v každom „Dni Brahmu," ako „Deň" pozostávajúci z 1000

nahromadení zo štyroch vekov, alebo 1000 „Veľkých Vekov," Mahajúg. Dovoľte nám teraz analyzovať slovo alebo názov Manu. Orientalisti a ich Slovníky nám povedia, že výraz „Manu" je z koreňa Man, „myslieť"; preto „mysliaci človek." Ale, ezotericky, každý Manu, ako perzonifikovaný patrón jeho špeciálneho cyklu (alebo Kruhu), je len perzonifikovanou ideou „Božskej Myšlienky" (ako Hermetický „Poimander"); preto každý z Manuov, je špeciálnym bohom, tvorcom a návrhárom všetkého, čo sa objavuje počas jeho vlastného individuálneho cyklu bytia alebo Manvantara. Fohat riadi posolstvá Manuov (alebo Dhjána-Čohanov), a spôsobuje expanziu ideálnych pravzorov z vnútra von — totiž postupne skrížiť, na zostupnej stupnici, všetky úrovne od noumena k najnižšiemu javu, vykvitnúť nakoniec do plnej objektivity — vrcholu ilúzie, alebo tej najhrubšej hmoty.

STROFA III. — *pokračovanie*

2. VIBRÁCIA SA ROZLIEHA VÔKOL, DOTÝKAJÚC SA SVOJÍM RÝCHLYM KRÍDLOM (*súčasne*) CELÉHO VESMÍRU, I ZÁRODKU, SPOČÍVAJÚCEHO V TEMNOTE: V TEMNOTE, KTOREJ DYCH VANIE (*hýbe sa*) PONAD DRIEMAJÚCE VODY ŽIVOTA (*a*).

(*a*) O Pythagorejskej Monáde sa tiež hovorí, že prebýva v samote a temnote ako „zárodok." Predstava „dychu" Temnoty pohybujúcej sa ponad „spiace Vody života," ktoré sú prvotnou hmotou s latentným Duchom v sebe, spomína prvá kapitola Genesis. Jej originál je Brahminická Narajána (iniciátor na Vodách), ktorý je perzonifikáciou večného Dychu nevedomého Všetkého (alebo Parabrahm) Východných Okultistov. Vody Života, alebo Chaos — ženský princíp v symbolizme — sú prázdnotou (pre náš mentálny zrak), v ktorej ležia latentný Duch a Hmota. Toto prinútilo Demokrita tvrdiť, po jeho učiteľovi Leukippovi, že prvotné princípy všetkého boli atómy a prázdnota, v zmysle priestoru, ale nie prázdneho priestoru, „Príroda sa desí prázdnoty" podľa Peripatetikov, a každého starovekého filozofa.

Vo všetkých Kozmogóniách hrá „Voda" tú istú dôležitú úlohu. Je základom a zdrojom materiálnej existencie. Vedci, pomýliac si slovo s vecou, chápali pod pojmom voda definovanú chemickú kombináciu kyslíka a vodíka, takto dávajúc špecifický význam termínu, ktorý používajú Okultisti vo všeobecnom zmysle, a ktorý sa používa v Kozmogónii v metafyzickom a mystickom význame. Ľad nie je voda, takisto ani para, hoci všetky tri majú presne to isté chemické zloženie.

STROFA III. — *Pokračovanie*

3. „TEMNOTA" VYŽARUJE SVETLO, A SVETLO VYPUSTÍ JEDEN JEDINÝ LÚČ DO VÔD, HLBOKO DO MATKY. LÚČ VYSTRELÍ CEZ PANENSKÉ VAJCE; LÚČ SPÔSOBÍ, ŽE SA VEČNÉ VAJCE ROZOCHVEJE, A VYPUSTÍ NE-VEČNÝ (*periodický*) ZÁRODOK, KTORÝ KONDENZUJE NA VAJCE SVETA (*a*).

(*a*) Jediný lúč vypustený hlboko do matky sa môže chápať ako zmysel Božskej Myšlienky alebo Inteligencie, nasycujúcej chaos. Avšak toto nastane na úrovni metafyzickej abstrakcie, ale skôr na úrovni, na ktorej to, čo nazývame metafyzická abstrakcia, je realitou. Panenské vajce je v jednom zmysle abstraktné vajce-bytie (egg-ness), alebo sila stávajúca sa vrcholnou prostredníctvom oplodnenia, večná a navždy tá istá. A práve tak

ako sa oplodnenie vajca stane predtým, ako je vypustené; tak ne-večný periodický zárodok, ktorý sa neskôr stáva v symbolizme svetským vajcom, obsahuje v sebe, keď sa objaví z vyrieknutého symbolu, „nádej a mohutnosť" celého Univerza. Hoci pojem *per se* je, samozrejme, abstrakciou, symbolickým spôsobom vyjadrenia, je to skutočne symbol, ako to predpokladá predstava nekonečna ako kruh bez konca. Prináša to pred oko mysle obraz Kozmu objavujúceho sa z a v bezhraničnom priestore, Vesmír ako bezbrehý vo veľkosti, ak nie ako nekonečný vo svojom objektívnom prejavení. Podobenstvo s vajcom tiež vyjadruje skutočnosť, ktorú učí Okultizmus, že prvotná forma všetkého prejaveného, od atómu po zemeguľu, od človeka po anjela, je sféroidálna, sféra je u všetkých národov emblémom večnosti a neobmedzenosti — had prehĺtajúci svoj chvost. Avšak pre uvedomenie si toho významu, na sféru sa musí pomýšľať, akoby bola videná zo svojho centra. Pole pohľadu alebo myšlienky je ako sféra, ktorej okruhy pochádzajú z jedného ja v každom smere, a rozširujú sa do priestoru, otvárajúc bezhraničné perspektívy všade dookola. Je to symbolický kruh Pascala a Kabalistov, „ktorého stred je všade a obvod nikde," koncepcia, ktorá vstupuje do zloženej predstavy tohto znaku.

„Svetské Vajce" je možno jedným z najuniverzálnejšie prijatých symbolov, vysoko sugestívnym, akým je, rovnako v duchovnom, fyziologickom i kozmologickom zmysle. Preto sa nachádza v každej svetovej teogónii, kde je prevažne spájané so symbolom hada; to druhé menované je všade, vo filozofii, ako aj v náboženskom symbolizme, znakom večnosti, nekonečnosti, obnovenia a omladenia, a tiež múdrosti. (Viď Časť II. „Uctievanie Stromu a Hada a Krokodíla.") Mystérium zjavného seba-vytvárania a vývoja prostredníctvom svojej vlastnej kreatívnej sily opakujúc v zmenšenom meradle proces Kozmického vývoja vo vajci, oboje kvôli teplu a vlhkosti v súlade s vytekaním neviditeľného tvorivého ducha, úplne odôvodňuje výber tohto grafického symbolu. „Panenské Vajce" je mikrokozmickým symbolom makrokozmického pravzoru — „Panenská Matka" — Chaos alebo Prapôvodná Hlbina. Mužský Tvorca (pod akýmkoľvek menom) vyviera z ženskej Panny, nepoškvrneného koreňa oplodneného Lúčom. Ak je niekto skúsený v astronómii a prírodných vedách, môže nevidieť jeho sugestívnosť? Kozmos ako vnímavá Podstata je Vajce oplodnené — predsa ponechané nepoškvrnené; keď už raz považované za neohraničené, nemohlo mať iné znázornenie ako sféroid. Zlaté Vajce bolo obklopené siedmimi prírodnými elementmi (éter, oheň, vzduch, voda), „štyri pripravené, tri tajné." Je možné nájsť to uvedené vo Višnu Purane, kde sú elementy preložené ako „Obálky" a je pridané tajomstvo jeden: „Aham-kara" (viď Wilsonova Višnu Purana, Kniha I., s. 40). Pôvodný text nemá žiadnu „Aham-kara;" zmieňuje sa o siedmich Elementoch bez špecifikovania posledných troch (viď Časť II. „Svetské Vajce").

STROFA III. — *Pokračovanie*

4. (*Potom*) TROJKA (*trojuholník*) PADNE DO ŠTVORKY (*štvoruholník*). ŽIARIACA ESENCIA SA STÁVA SEDMIČKOU VO VNÚTRI, SEDMIČKOU VONKU (*a*). SVETELNÉ VAJCE (*Hiranyagarbha*), KTORÉ JE V SEBE SAMOM TROJKOU (*trojitá hypostáza Brahmu, alebo Vishnu, tri „Avasthas"*), STUHNE A ROZŠÍRI SA V MLIEČNE-BIELYCH ZAHUSTENINÁCH HLBINAMI MATKY, KOREŇA, KTORÝ VYRASTÁ V OCEÁN ŽIVOTA (*b*).

Používanie geometrických figúr a časté narážky na čísla vo všetkých starovekých písmach (viď Purany, Egyptské papyrusy, „Knihu mŕtvych" a dokonca Bibliu) je potrebné vysvetliť. V „Knihe Dzyan," ako v Kabale, sú na štúdium dva druhy čísloviek — čísla, často prosto zaslepujú, a Posvätné Čísla, ktorých všetky hodnoty sú Okultistom známe prostredníctvom Iniciácie. Tie predchádzajúce sú dohodnutým glyfom, tie ďalšie sú základným symbolom všetkého. To jest, tamtie sú čisto fyzické, tie druhé čisto metafyzické, obidve navzájom v takom vzťahu ako hmota k duchu — extrémne póly jednej Substancie.

Keď Balzac, nevedomý Okultista francúzskej literatúry, niekde hovorí, že Číslo je pre Myseľ to isté, čím je pre hmotu: „nepochopiteľným agentom;" (snáď pre svetskú, nikdy nie pre Zasvätenú myseľ). Číslo je, ako veľkolepá spisovateľova myšlienka, Entitou, a súčasne, Dychom vychádzajúcim z toho, čo nazýval Bohom a čo nazývame všetkým; dych, ktorý by samotný mohol organizovať fyzický Kozmos, „kde ničota získava svoju formu, ale prostredníctvom Božstva, čo je účinkom Čísla." Je poučné citovať Balzacove slová ohľadom tejto veci: —

„Tak ako tie najmenšie, aj tie najnesmiernejšie stvorenia, nie sú odlíšené jedno od druhého svojou kvantitou, kvalitou, rozmermi, silami a atribútmi, všetky plodené Číslom? Nekonečnosť Čísel je skutočnosť dokázaná našej mysli, ale nie je možné poskytnúť žiadny dôkaz fyzicky. Matematik nám povie, že nekonečnosť čísel existuje, ale nie je demonštrovaná. Boh je Číslo obdarené pohybom, ktorý je cítený, ale nie demonštrovaný. *Ako Jednota, začína Číslami, s ktorými nemá nič spoločné*. . . . . Existencia Čísla závisí od Jednoty, ktorá, bez jednotlivého Čísla, plodí ich všetky. . . . . Čože! neschopní zmerať prvú abstrakciu, ktorú vám poskytne Božstvo, alebo ju zachytiť, stále dúfate, že mystérium Tajných Vied, ktoré vyžaruje z toho Božstva, podlieha vašim proporciám? . . . . A čo by ste cítili, keby som vás ponoril do priepastí Pohybu, Sily, ktorá organizuje Číslo? Čo by ste si mysleli, keby som doplnil, že *Pohyb* a *Číslo** sú plodené slovom, Zvrchovanou Príčinou Vizionárov a Prorokov, ktorí, za dávnych dní, vnímali mocný Dych Boha, svedkom ktorého je Zjavenie?"

(*b*) „Žiariaca esencia sa zrazila a rozšírila hlbinami" Priestoru. Z astronomického hľadiska je to ľahké vysvetliť: je to „mliečna dráha," hmota-sveta, alebo prvotná podstata vo svojej prvej forme. Avšak, je ťažšie to vysvetliť niekoľkými slovami alebo dokonca riadkami zo stanoviska Okultnej Vedy a Symbolizmu, keďže je to najkomplikovanejší z glyfov. Je tu uchovávaných viac ako tucet symbolov. Na začiatok, celý panteón mysterióznych objektov,† každý jeden z nich majúci nejaký definovaný Okultný význam, extrahovaný z alegorického „čerenia oceánu" hinduistickými bohmi. Okrem *Amrita*, vody života alebo nesmrteľnosti, „*Surabhi*", „krava hojnosti," nazývané „žriedlom mlieka a tvarohu††," bolo extrahované z tohto „Mora Mlieka." Preto to univerzálne uctievanie kravy a býka, ona produktívna, on generatívna sila v Prírode: symboly spájané jednak so Slnečnými a tiež Kozmickými božstvami. Špecifické vlastnosti, pre okultné účely, „štrnástich drahocenných vecí," vysvetlených len pri štvrtom Zasvätení, sa tu nesmú uviesť; ale je možné poznamenať nasledujúce. V „Satapatha Brahmana" sa uvádza, že vírenie „Oceánu Mlieka" sa uskutočnilo v Satja Juge, v prvom veku, ktorý hneď nasledovala „Potopa." Ako však ani Rig-Véda, ani

[[Poznámka(y)]] ----------

** Číslo áno, ale nikdy nie Pohyb. Je to Pohyb, ktorý, v okultizme, plodí Logos, Svet.*

† „Štrnásť drahocenných vecí." Rozprávanie alebo alegória sa nachádza v Satapatha Brahmana a iných. Japonská Tajná Veda Buddhistickej Mystiky, Yamabooshi, má „sedem drahocenných vecí." Budeme o nich hovoriť neskôr.

†† inde zrazeniny, pozn. prekl.

Manu — oboje predchádzajúce Vaivasvatovu „povodeň," ktorá z prevažnej časti Štvrtej rasy — zmieňujúc túto povodeň, je zrejmé, že to nie je oná „veľká" povodeň, ani tá, ktorá odniesla Atlantídu, dokonca ani Noeho povodeň, ktorá sa tu myslí. Toto „čerenie" sa vzťahuje na obdobie pred formovaním zeme, a je v priamej súvislosti s tou ďalšou univerzálnou legendou, ktorej rozmanité a protichodné verzie vyvrcholili v kresťanskej dogme „Vojny v Nebi," a páde Anjelov (viď Knihu II., tiež Zjavenia kap. xii.). Brahmanas, ktorým Orientalisti vyčítali ich verzie tých istých tém, často navzájom v konflikte, *sú predovšetkým okultnými dielami*, z toho dôvodu používanými zámerne ako skryté. Smeli pretrvať vo verejnom užívaní a vlastníctve len preto, že boli a sú masám absolútne nezrozumiteľné. Inak by boli zmizli z obehu tak dávno, ako boli dni Akbar.

STROFA III. — *Pokračovanie*

5. KOREŇ ZOSTÁVA, SVETLO ZOSTÁVA, ZRAZENINA ZOSTÁVA, A OEAOHOO (*a*) JE DOSIAĽ JEDNO (*b*).

(*a*) Oeaohoo sa vyjadruje ako „*Otec-Matka Bohov*" v Komentároch, alebo šesť v jednom, *alebo sedmičkový koreň, z ktorého všetko postupuje*. Všetko závisí od prízvuku, ktorý sa dáva týmto siedmim samohláskam, ktoré sa môžu vysloviť ako jedna, tri, alebo dokonca sedem slabík pridaním *e* po písmene „o." Toto mystické meno sa rozširuje, pretože bez dokonalého majstrovstva trojitej výslovnosti zostáva navždy neefektívne.

(*b*) Toto odkazuje na Neoddeliteľnosť všetkého, čo žije a má svoje bytie, či už v aktívnom, alebo pasívnom stave. V jednom zmysle, Oeaohoo je „Bezkoreňový Koreň Všetkého"; z toho dôvodu, jedno s Parabrahmam; v ďalšom zmysle je to názov pre prejavený jediný život, Večnú žijúcu Jednotu. „Koreň" znamená, ako už bolo vysvetlené, čisté poznanie (Sattva),*

[[Poznámka(y)]] ————————————————

** Originál pre Pochopenie je Sattva, ktorému Sankara (ačarja) poskytuje antahkarana. „Zušľachtené," hovorí, „obeťami a inými svätiacimi operáciami." V Katha, na s. 148, hovorí Sankara o Sattve, že znamená buddhi — bežne používané slovo. („Bhagavadgíta s Sanatsugatija a Anugita," prelo žil Kašinat Trimbak Telang, M.A.; editoval Max Muller.) Akýkoľvek význam môžu dať termínu rôzne školy, Sattva je pomenovanie dané medzi študentmi Okultizmu Školy Arjasanga duálnej Monáde alebo Átma-buddhi, a Átma-buddhi na tejto úrovni zodpovedá Parabrahm a Múlaprakriti na vyššej úrovni.*

---

večná (*Nitja*) nepodmienená realita alebo sat (*Satja*), či to nazývame Parabrahmam alebo Múlaprakriti, pretože tieto sú dva aspekty jedného. „Svetlo" je ten istý Všadeprítomný Duchovný Lúč, ktorý vstúpil a hneď oplodnil Božské Vajce, a zvoláva kozmickú hmotu, aby začala svoju dlhú sériu diferenciácií. Zrazeniny sú prvou diferenciáciou, a pravdepodobne poukazujú tiež na tú kozmickú hmotu, o ktorej sa predpokladá, že je pôvodom z „Mliečnej Cesty" — hmoty, ktorú poznáme. Táto „hmota," ktorá, podľa odhalenia prijatého od prvotných Dhjáni-Buddhov, je, počas periodického spánku Vesmíru, konečnej jednoduchosti predstaviteľnej pre oko perfektného Bódhisatvu — táto hmota, základná a chladná, sa stáva, pri prvom znovuprebudení kozmického pohybu, rozptýlenou skrze Priestor; objaviac sa, keď je videná zo Zeme, v zhlukoch a hrčkách, ako zrazenina v riedkom mlieku. Toto sú semená budúcich svetov, „Hviezdna hmota."

———————

STROFA III. — *Pokračovanie*

6. KOREŇ ŽIVOTA BOL V KAŽDEJ KVAPKE OCEÁNU NESMRTEĽNOSTI (*Amrita*)* A OCEÁN BOL ŽIARIACIM SVETLOM, KTORÉ BOLO OHŇOM A HORÚČAVOU A POHYBOM. TEMNOTA ZMIZLA A VIAC NEBOLA.† STRATILA SA VO SVOJEJ VLASTNEJ ESENCII, TELO OHŇA A VODY, OTCA A MATKY (*a*).

(*a*) Esencia temnoty súc absolútnym svetlom, Temnota je braná ako príslušná alegorická reprezentácia stavu Vesmíru počas Pralaje, alebo výraz absolútneho odpočinku, či nebytia, ako sa to javí našim ohraničeným mysliam. „Oheň," „horúčava" a „pohyb", o ktorých sa tu hovorí, nie sú, samozrejme, ohňom, horúčavou ani pohybom fyzikálnej vedy, ale základnými abstrakciami, noumenonmi, alebo dušou, z esencie týchto materiálnych prejavov — „vecami samými v sebe," ktoré, ako moderná veda priznáva, celkom unikajú laboratór-

[[Poznámka(y)]] ————————————————

* *Amrita je „nesmrteľnosť."*

† *Viď Komentár č. 1 k tejto Strofe.*

---

nym prístrojom, a ktoré dokonca ani myseľ nedokáže uchopiť, hoci sa môže dostatočne tesne vyhnúť záveru, že tieto základné esencie vecí musia existovať. Oheň a Voda, alebo Otec* a Matka, sa tu môžu brať tak, že znamenajú božský Lúč a Chaos. „Chaos, z tejto jednoty s Duchom získajúc zmysel, svietil s radosťou, a takto sa vyprodukoval Protogonos (prvorodené svetlo)," hovorí časť Hermas. Damascius to nazýva Dis v „Teogónii" — „pripravovateľ všetkých vecí." (Viď Coryho „*Staroveké fragmenty*," s. 314.)

Podľa Rosekruciánskych princípov, ako to ovládal a vysvetlil svetský človek tentoraz správne, hoci iba čiastočne, tak „Svetlo a Temnota sú identické samé v sebe, súc oddeliteľné v ľudskej mysli"; a podľa Roberta Fludda, „Temnota prijala iluminácium, aby urobila samú seba viditeľnou" (*On Rosenkranz*). Podľa princípov Východného Okultizmu, Temnota je jednou pravdivou skutočnosťou, základom a koreňom svetla, bez ktorej by sa nemohlo samotné nikdy prejaviť, dokonca ani existovať. Svetlo je hmota, a Temnota čistý

Duch. Temnota, vo svojom úplnom, metafyzickom základe, je subjektívnym a absolútnym svetlom; zatiaľ čo Svetlo v celej svojej zdanlivej žiare a nádhere, je iba masou tieňov, keďže nikdy nemôže byť večné, a je jednoducho ilúziou, alebo Májou.

Dokonca v myseľ mätúcej a vedu znepokojujúcej Genesis, svetlo je vytvorené z temnoty „a temnota bola na tvári hlbiny" (k. i. v. 2.) — a nie *vice versa*†. „V nej (v temnote) bol život; a *život bol svetlom ľudí*" (Ján i. 4). Môže prísť deň, keď oči ľudí budú otvorené; a potom môžu pochopiť lepšie, ako chápu teraz, verš v Evanjeliu podľa Jána, ktorý hovorí „A svetlo svieti v temnote; a temnota ono nepochopila." Potom uvidia, že slovo „temnota" sa netýka duchovného pohľadu človeka, ale skutočne „Temnoty," absolútna, ktoré nepochopilo (nedokáže poznávať) pominuteľné svetlo, akokoľvek transcendentné pre ľudský zrak. *Demon est Deus inversus.* Diabla teraz nazýva Cirkev Temnotou, zatiaľ čo v Biblii ho nazývajú „Syn Boha" (viď Jób), jasná hviezda skorého rána, Lucifer (viď Izaiáš). Tam je celá filozofia dogmatickej zručnosti v dôvode, prečo prvý Archanjel, ktorý skákal z hĺbok Chaosu, bol nazývaný Lux (Lucifer), „Jasný Syn Rána," alebo man-

[[Poznámka(y)]] ————————————————

* *Viď „Kwan-Shai-Yin." Skutočné meno z textu nie je možné poskytnúť.*

† *naopak, pozn. prekl.*

---

vantarický Úsvit. Cirkev ho transformovala na Lucifera alebo Satana, pretože je vyšší a starší ako Jehova, a musel byť obetovaný novej dogme. (Viď Kniha II.)

———————

STROFA III. — *Pokračovanie*

7. HĽA, Ó LANOO!† JASNÉ DIEŤA DVOJKY, JEDINEČNÁ LIGOTAVÁ NÁDHERA, JASNÝ PRIESTOR, SYN TMAVÉHO PRIESTORU, KTORÝ SA VYNÁRA Z HLBÍN OHROMNÝCH TMAVÝCH VÔD. JE TO OEAOHOO, MLADŠÍ, * * * (*ktorého ty poznáš teraz ako Kwan-Shai-Yin. — Poznámka*) (*a*). ON ŽIARI VPRED AKO SLNKO. ON JE PLANÚCI BOŽSKÝ DRAK MÚDROSTI. EKA JE CHATUR (*štyri*), A CHATUR SI BERIE K SEBE TRI, A ZJEDNOTENIE VYTVORÍ SAPTA (*sedem*), V KTOREJ JE SEDEM, KTORÁ SA STÁVA TRIDASA‡ (*trikrát desat*) MNOŽSTVÁ A POČETNOSTI (*b*). ZBADAJÚC JEHO DVÍHAJÚCI SA ZÁVOJ, A ROZŤAHUJÚC HO OD VÝCHODU NA ZÁPAD. ON ZAHRADÍ TO NAD A ZANECHÁ TO DOLNÉ, ABY BOLO VIDENÉ AKO OHROMNÁ ILÚZIA. OZNAČÍ MIESTA ZA SVIETIACE (*hviezdy*) A ZMENÍ HORNÝ (*priestor*) NA BEZBREHÉ MORE OHŇA, A TEN JEDEN SA MANIFESTOVAL (*element*) DO OHROMNÝCH VÔD (*c*).

„Svetlý Priestor, syn tmavého Priestoru," zodpovedá Lúču klesnutému pri prvom rozochvení nového „Úsvitu" do ohromných Kozmických hlbín, z ktorých sa znovu vynára rozlíšený ako Oeaohoo mladší, („nový ŽIVOT"), aby sa stal, do konca životného cyklu, zárodkom všetkých vecí. On je „Nehmotným človekom, ktorý v sebe obsahuje božskú Ideu," — pôvodca Svetla a Života, pre použitie výrazu Philo Judaeus. On sa nazýva „Planúcim Drakom Múdrosti,"

[[Poznámka(y)]] ————————————————

† Lanoo je študent, služobník, ktorý študuje praktický Ezoterizmus.

‡ „Tri-dasa," alebo trikrát desať (30), naráža na Védické božstvá, v okrúhlych číslach, alebo presnejšie 33 — sväté číslo. Je ich 12 Adityas, 8 Vasus, 11 Rudras, a 2 Aswins — synovia dvojičky Slnka a Oblohy. Toto je koreňové číslo Hindu Panteónu, ktorý vymenováva 33 desiatok miliónov alebo vyše tristo miliónov bohov a bohýň.

---

pretože, po prvé, on je tým, čo grécki filozofi nazývali Logos, Verbum Božskej Myšlienky; a po druhé, pretože v Ezoterickej filozofii táto prvá manifestácia, súc syntézou alebo úhrnom Univerzálnej Múdrosti, Oeaohoo, „Syn Syna," obsahuje v sebe Sedem Tvorivých Základov (Sefirot), a je takto esenciou prejavenej Múdrosti. „Ten, ktorý sa kúpe vo svetle Oeaohoo, nebude nikdy oklamaný závojom Máje."

Kwan-Shai-Yin je identický so Sanskritským *Avalokitešvarom* a jeho ekvivalentom, a ako taký je obojpohlavným božstvom, ako Tetragrammaton a všetky Logosy* staroveku. Len prostredníctvom niektorých siekt v Číne je antropomorfizovaný a zastúpený ženskými atribútmi,† kedy, pod jeho ženským aspektom, sa stáva Kwan-Yin, bohyňou milosrdenstva, nazývaný „Božský Hlas."‡ Ten posledne menovaný je patrónom božstva Tibetu a ostrova Puto v Číne, kde majú obe božstvá množstvo kláštorov.§ (Viď Časť II. Kwan-Shai-Yin a Kwan-yin.)

[[Poznámka(y)]] ——————————————————

** Z toho dôvodu sú všetci vyšší bohovia staroveku „Synovia Matky", predtým ako sa stanú tými „Otca." Logoi, ako Jupiter alebo Zeus, Syn Kronosu-Saturnu, „Nekonečný Čas" (alebo Kala), vo svojich počiatkoch boli opisovaní ako mužsko-ženskí. O Diovi sa hovorí ako o „krásnej Panne," a Venuša je vytvorená s bradou. Apollo je pôvodne bisexuál, tak ako aj Brahma-Vach v Manu a Puranách. Osiris je zameniteľný s Izis, a Horus má obe pohlavia. Nakoniec videnie sv. Jána v Zjavení, videnie Logosu, ktorý sa teraz spája s Ježišom — je hermafrodit, pretože sa popisuje tak, že má ženské prsia. Takisto je aj Tetragrammaton = Jehovah. Ale v Ezoterizme sú dvaja Avalokitešvarovia; prvý a druhý Logos.*

† Žiadny náboženský symbol nemôže v našej dobe politiky a Vedy uniknúť pred znesvätením a dokonca ani pred výsmechom. V Južnej Indii videla zapisovateľka konvertovaného domorodca, ako robí pujah s obeťami pred sochou Ježiša odetého v ženských šatách a s prsteňom v nose. Po opýtaní sa na význam tej maškarády nám odpovedal, že to je Ježiš-Mária zmiešaní v jedno, a že sa to vykonalo s povolením Padri, keďže horlivý konvertita nemal dosť peňazí na kúpu dvoch sôch alebo „idolov", ako ich, veľmi náležite, nazýval svedok — ďalší hinduista, ale nie konvertovaný. Dogmatickému kresťanovi sa to bude zdať ako rúhanie, ale teozof a okultista musia udeliť konvertovanému hinduistovi cenu za logiku. Ezoterický Kristus v gnóze je, samozrejme, bezpohlavný, ale v exoterickej teológii je muž a žena.

‡ Gnostická Sofia, „Múdrosť", ktorá je „Matkou" Ogdoad (Aditi, v určitom zmysle, s jej ôsmimi synmi), je Duchom Svätým a Tvorcom všetkého, ako v starovekých systémoch. „Otec" je oveľa neskorším objavom. Najskôr prejavený Logos bol všade ženský — matka siedmich planetárnych síl.

§ Viď „Čínsky buddhizmus," od Rev. J. C. Edkinsa, ktorý vždy udáva správne skutočnosti, hoci jeho závery sú veľmi často chybné.

(*b*) „Drak Múdrosti" je Jeden, „Eka" (Sanskrit) alebo Saka. Je zvláštne, že meno Jehova by v hebrejčine tiež malo byť Jeden, Echod. „Jeho meno je Echod": hovoria Rabíni. Filológovia by mali rozhodnúť, ktorý z tých dvoch je odvodený od toho ďalšieho — lingvisticky a symbolicky: isto, nie Sanskrit? „Jeden" a Drak sú výrazy používané starovekými národmi v spojitosti s ich príslušnými Logosmi. Jehova — ezotericky (ako Elohim) — je tiež Had alebo Drak, ktorý pokúšal Evu, a „Drak" je starým glyfom pre „Astrálne Svetlo" (Prvotný Princíp), „ktorý je Múdrosťou Chaosu." Archaická filozofia, nerozpoznávajúca Dobro ani Zlo ako základnú alebo nezávislú silu, ale začínajúc od Absolútneho všetkého (večná Univerzálna Dokonalosť), sledovala oboje v priebehu prírodnej evolúcie k čistému Svetlu kondenzujúcemu sa postupne do formy, z toho dôvodu stanúc sa Hmotou alebo Zlom. Bolo to klamstvo skorých a neznalých kresťanských otcov, aby degradovali filozofickú a vysoko vedeckú ideu tohto symbolu (Draka) na absurdnú poverčivosť nazývanú „Diabol." Prevzali to od neskorších Zoroastriánov, ktorí videli diablov alebo Zlo v hinduistických Dévoch, a slovo Zlo sa takto stalo prostredníctvom dvojitej transmutácie D'Evil v každom jazyku (Diabol, Diabolos, Diable, Diavolo, Teufel). Ale Pohania vždy ukazovali vo svojich symboloch filozofické rozlišovanie. Primitívny symbol hada symbolizoval božskú Múdrosť a Dokonalosť, a vždy znamenal psychickú Regeneráciu a Nesmrteľnosť. Z toho dôvodu — Hermes, nazývajúci hada najduchovnejším zo všetkých bytostí; Mojžiš, zasvätený do múdrosti Herma, nasledujúca zhoda v Genesis; Gnostický Had so siedmimi samohláskami nad hlavou, ktoré sú symbolom siedmich hierarchií Sedmičkových alebo Planetárnych Tvorcov. Z toho dôvodu, tiež hinduistický had Seša alebo Ananta, „Nekonečno," meno Višnu, ktorého prvý Vahan alebo vozidlo na prvotných vodách je tento had.* Predsa oni všetci rozlišovali medzi dobrým a zlým Hadom (Astrálne Svetlo

[[Poznámka(y)]] ————————————————

** Ako logosy a Hierarchie Mocností, avšak, „Hadi" sa musia jeden od druhého rozlišovať. Seša alebo Ananta, „lôžko Višnu," je alegorickou abstrakciou, symbolizujúcou nekončený Čas v Priestore, ktorý obsahuje zárodok a chrlí periodicky rozkvet tohto zárodku, prejavený Vesmír; pričom gnostický Ofis obsahoval rovnaký trojitý symbolizmus vo svojich siedmich hláskach ako Jeden, Tri a Sedem-slabičný Oeaohoo Archaickej náuky; t.j., Jeden Neprejavený Logos, Druhý prejavený, trojuholník konkretizujúci sa do Štvoruholníka alebo Tetragrammatonu, a lúče toho posledne menovaného na materiálnej úrovni.*

Kabalistov) — medzi tým skôr menovaným, stelesnením božskej Múdrosti v oblasti Duchovnej, a tým neskôr menovaným, Zlom, na úrovni hmoty.* Ježiš prijal hada ako synonymum Múdrosti, a toto sformovalo časť jeho učenia: „Buďte múdri ako hadi," hovorí. „Na začiatku, predtým, ako sa Matka stala Otcom-Matkou, ohnivý Drak sa pohyboval v nekonečnostiach sám" (*Kniha Sarparajni.*) Aitareja Brahmana nazýva Zem Sarparajni, „Hadia Kráľovná," a „Matka všetkého, čo sa pohybuje." Predtým, ako naša Zem dostala

vajcovitý tvar (a tiež Vesmír) „dlhá dráha Kozmického prachu (alebo ohnivej hmly) sa pohybovala a vinula ako had v Priestore.” „Boží Duch postupujúci Chaosom” každý národ symbolizoval v tvare ohnivého hada vydychujúceho oheň a svetlo ponad prvotné vody, až kým vyliahol kozmickú hmotu prstencovitého tvaru hada so svojím chvostom v ústach — ktorý symbolizuje nielen Večnosť a Nekonečnosť, ale tiež guľovitý tvar všetkých tiel formovaných vnútri Vesmíru z tejto ohnivej hmly. Vesmír, ako tiež Zem a Človek, periodicky odkladajú, ako had, svoje staré kože, aby po čase odpočinku prijali nové. Had nie je, isto, menej pôvabným alebo menej poetickým obrazom, než húsenica a kukla, z ktorej vyletí motýľ, grécky symbol Psyché, ľudskej duše. „Drak” bol tiež symbolom Logosu pre Egypťanov, tak ako u Gnostikov. V „Knihe Herma,” Poimander, najstarší a najduchovnejší z Logosov Západného Kontinentu, sa Hermovi javí v tvare Ohnivého Draka „Svetla, Ohňa a Plameňa.” Poimander, zosobnená „Božská Myšlienka”, hovorí: ja som Svetlo, ja som Intelekt (myseľ alebo Manu), ja som tvoj Boh, a ja som oveľa starší, než ľudský princíp, ktorý uteká z tieňa („*Temnota*,” alebo ukryté Božstvo). Ja som zárodkom myšlienky, žiarivé *Slovo, Syn* Boha. Teda všetko, čo v tebe vidí a počuje, je *Verbum* Pána, je to Myšlienka (*Mahat*), ktorá je Boh, Otec.†

[[Poznámka(y)]] ———————————————

** Astrálne Svetlo, alebo Éter starovekých pohanov (pretože názov Astrálne Svetlo je dosť moderný) je Duch-Hmota. Začínajúc s čistou duchovnou úrovňou, stáva sa hrubším, ako zostupuje, až kým sa stane Májou, alebo zvodným a zradným hadom na našej úrovni.*

† „Bohom, Otcom,” siedmym princípom v Človeku a Kozme sa tu určite myslí tento princíp, ktorý je neoddeliteľný vo svojom Bytí a Podstate zo siedmeho Kozmického princípu. V jednom zmysle je to Logos Grékov a Avalokitešvara ezoterických Buddhistov.

Nebeský Oceán, AÉter . . . . je *Dychom* Otca, život oživujúci princíp, *Matka*, Duch Svätý, ... pretože títo nie sú oddelení, a ich jednota je život.”

Tu neomylne nachádzame ozvenu Archaickej Tajnej Náuky, ako je teraz vyložená. Len ten posledne menovaný sa neumiestňuje na čele a v Evolúcii Života, „Otec,” ktorý prichádza tretí a je „Synom Matky,” ale „Večným a Neustálym Dychom Všetkého.” *Mahat* (Pochopenie, Univerzálna Myseľ, Myšlienka atď.), predtým, než sa prejaví ako Brahma alebo Šiva, javí sa ako Višnu, hovorí *Sankhja Sara* (s. 16); z toho dôvodu má *Mahat* niekoľko aspektov, tak ako *logosy*. *Mahat* sa nazýva Pánom, v *Prvotnej* Tvorbe, a je, v tomto zmysle, Univerzálnym Poznávaním alebo *Božskou Myšlienkou*; ale, „Tá Mahat, ktorá sa vytvorila ako prvá, sa (potom) nazýva *Ego-izums*, keď sa narodí ako „Ja,” čomu sa hovorí *druhá* Tvorba” (*Anugita*, k. xxvi.). A prekladateľ (schopný a učený Brahmín, nie Európsky Orientalista), vysvetľuje v poznámke (6), „*t.j.*, keď sa Mahat vyvinie do pocitu Vedomia vlastného ja — Ja — potom prevezme názov Egoizmus,” ktorý, preložený do našej ezoterickej frazeológie, znamená, keď je *Mahat* transformovaná do ľudskej *Manas* (alebo dajme tomu konečných bohov), a stáva sa *Aham*-stvom. Prečo sa nazýva *Mahat Druhej* tvorby (alebo *deviatym*, tým *Kumarom* vo *Višnu Purane*), bude vysvetlené v Knihe II. „More Ohňa” je potom Super-Astrálne (*t.j.*, noumenálne) Svetlo, prvé vyžarovanie z *Koreňa*, Múlaprakriti, nerozlíšená Kozmická Substancia, ktorá sa stáva *Astrálnou* Podstatou. Nazýva sa tiež „Ohnivý Had,”

ako je popísané vyššie. Ak má študent na pamäti, že tam je Jeden Univerzálny Element, ktorý je nekonečný, nezrodený, a neumierajúci, a že celý zvyšok — i keď vo svete javov — je tak veľa rôznych rozlíšených aspektov a transformácií (korelácií, tak sa teraz nazývajú) toho Jedného, od Kozmického dolu k mikrokozmickým efektom, od nad-ľudských k ľudským a pod-ľudským bytostiam, celosť, skrátka, objektívnej existencie — potom prvá a hlavná prekážka zmizne a je možné ovládnuť Okultnú Kozmológiu.* Všetci Kabalisti a Okultisti, východní i západní, rozoznávajú (*a*)

[[Poznámka(y)]] ————————————————

** V Egyptskej, ako aj v Indickej teogónii bolo skryté božstvo, jediný, a tvorivý, hermafroditický boh. Teda Shoo je boh tvorby a Osiris je, vo svojej pôvodnej prvotnej forme, „boh, ktorého meno je neznáme." (Viď Mariettov Abydos II., s. 63, a Zväz. III., s. 413, 414, Č. 1122.)*

---

identitu „Otca-Matky" s prvotným *AÉterom* alebo *Akášou*, (Astrálne Svetlo)*; a (*b*) jeho homogénnosť pred evolúciou „Syna," kozmicky *Fohat*, pretože to je Kozmická Elektrina. „Fohat stvrdne a rozptýli sa sedem bratov" (Kniha III. Dzyan); čo znamená, že prvotná Elektrická Entita — pretože Východní Okultisti trvajú na tom, že Elektrina je Entita — sa elekrifikuje na život, a oddeľuje prvotnú látku alebo pregenetickú hmotu na atómy, oni samotné zdroj všetkého života a vedomia. „Existuje univerzálny *agent unique*** všetkých foriem a života, ktorý sa nazýva Od,† Ob, a Aour, aktívny a pasívny, pozitívny a negatívny, ako deň a noc: je to prvé svetlo v Stvorení" (Kabala Elifasa Léviho): — prvé Svetlo prvotného Elohima — Adam, „mužský a ženský" — alebo (vedecky) elektrina a život.

(*c*) Pradávni reprezentovaní hadom, pretože „Fohat syčí, ako sa plazí sem a tam" (kľukato). Kabala to zobrazuje hebrejským písmenom Teth

, ktorého symbolom je had, čo hral tak prominentnú rolu v Mystériách. Jeho univerzálnou hodnotou je deväť, pretože je to deviate písmeno abecedy a je deviatou bránou päťdesiatich portálov, alebo priechodov, ktoré vedú k skrytým mystériám bytia. Je to magický činiteľ *par excellence*, a určuje v Hermetickej filozofii „Život naliaty do prvotnej hmoty," esencia, ktorá sa skladá zo všetkých vecí, a duch, ktorý určuje ich formu. Ale sú dve tajné Hermetické operácie, jedna spirituálna, druhá materiálno-korelatívna, a sú navždy spojené. „Ty budeš oddeľovať zem od ohňa, jemné od pevného . . . to, ktoré vystupuje zo zeme k nebu a zostupuje znovu z neba na zem. To (jemné svetlo), je silnou mocou každej sily, pretože zdolá každú jemnú vec a prenikne do každej pevnej látky. Takto bol formovaný svet" (*Hermes*).

Nebol to len Zeno sám, zakladateľ Stoikov, ktorý učil, že

[[Poznámka(y)]] ————————————————

** Viď ďalšiu poznámku.*

*** jedinečný činiteľ, pozn. prekl.*

† Od je čisté, životodarné Svetlo, alebo magnetická tekutina; Ob, posol smrti využívaný čarodejníkmi, mrzká, zlá tekutina; Aour je syntézou tých dvoch, vlastné Astrálne Svetlo.

Môžu filológovia povedať, prečo Od — výraz, ktorý používa Reichenbach na pomenovanie životodárnej tekutiny — je tiež tibetským slovom znamenajúcim svetlo, jas, žiarenie? Rovnako znamená „Oblohu" v okultnom zmysle. Odkiaľ je koreň toho slova? Ale Akáša nie je úplne Éter, je oveľa vyššie, ako bude ukázané.

Vesmír sa vyvíja, keď sa jeho prvotná substancia transformuje zo stavu ohňa na vzduch, potom na vodu, atď. Hérakleitos z Efezu tvrdil, že princíp, ktorý je základom všetkých javov v Prírode, je oheň. Inteligencia, ktorá hýbe Vesmírom, je oheň, a oheň je inteligencia. A zatiaľ čo Anaximenes povedal to isté o vzduchu, a Táles z Milétu (600 rokov B.C.) o vode, Ezoterická Náuka urovnáva spor všetkých tých filozofov ukázaním, že hoci mal každý pravdu, systém žiadneho z nich nebol úplný.

STROFA III. — *Pokračovanie*

8. KDE BOL ZÁRODOK, A KDE TERAZ BOLA TEMNOTA? KDE JE DUCH PLAMEŇA, KTORÝ HORÍ V TVOJEJ LAMPE, Ó LANOO? JADRO JE TAMTO, A TOTO JE SVETLO; BIELY OSLNIVÝ SYN TMAVÉHO SKRYTÉHO OTCA (*a*).

(*a*) Odpoveďou na prvú otázku, ovplyvnenú druhou, ktorá je odpoveďou učiteľa žiakovi, obsahuje v jedinej fráze jednu z najpodstatnejších právd okultnej filozofie. Indikuje existenciu vecí našimi fyzickými zmyslami nepostrehnuteľných, ktoré sú oveľa dôležitejšie, reálnejšie a trvalejšie, ako tie, ktoré pôsobia na samotné tieto zmysly. Predtým, ako Lanoo môže dúfať, že pochopí transcendentne metafyzický problém obsiahnutý v prvej otázke, musí byť schopný odpovedať na tú druhú, zatiaľ čo skutočná odpoveď, ktorú dáva na tú druhú otázku, mu poskytne záchytný bod pre správnu odpoveď na prvú.

V Sanskritskom Komentári ohľadom tejto Strofy, sú použité mnohé termíny pre skrytý a neodhalený Princíp. V najrannejších MSS. indickej literatúry toto Neodhalené, Abstraktné Božstvo nemá žiadne meno. Nazýva sa všeobecne „*To*" (*Tad* v sanskrite), a znamená všetko, čo je, bolo a bude, alebo čo môže byť prijaté ľudskou mysľou.

Medzi takými pomenovaniami, danými, samozrejme, len v ezoterickej filozofii, ako „Nesmierna Temnota," „Víchor," atď. — tiež sa nazýva „To z Kalahansa, Kala-ham-sa," a dokonca „Kali Hamsa," (Čierna labuť). Tu sú *m* a *n* zameniteľné, a obidve znejú ako nosové francúzske *an* alebo *am*, alebo, opäť, *en* alebo *em* (*Ennui*, *Embarras*, atď.) Ako v hebrejskej Biblii, mnoho mysterióznych, svätých mien v sanskrite znie uchu pohana nie lepšie, než nejaké bežné, a často vulgárne slovo, pretože je anagramaticky alebo inak skryté. Toto slovo Hansa alebo ezotericky „hamsa" je len ako púzdro. Hamsa sa rovná a-ham-sa, trom slovám znamenajúcim „Ja som on" (v angličtine), zatiaľ čo rozdelené predsa iným spôsobom sa bude čítať ako „So-ham," „on (je) Ja" — Soham sa rovná Sah, „on," a aham, „Ja," alebo „Ja som on." V tomto samotnom je obsiahnuté univerzálne mystérium, náuka totožnosti podstaty človeka s podstatou boha, pre toho, kto rozumie jazyku múdrosti. Z toho dôvodu glyf, a alegória Kalahansa (alebo hamsa), a meno dané bezpohlavnému Brahmovi (neskôr, mužskému Brahmovi) „Hansa-Vahana," ten, ktorý používa Hansa ako svoje vozidlo." To isté slovo je možné čítať „Kalaham-sa" alebo „Ja som Ja" vo večnosti Času, zodpovedajúc biblickému, alebo skôr Zoroastrijskému „Som

אני, את ה, הי א ten, ktorý som“. Tá istá náuka sa dá nájsť v Kabale, ako svedčí nasledujúci úryvok z nezverejnených MS. od p. S. Liddella McGregora Mathersa, učeného Kabalistu: „Tri zámená

, Hoa, Atah, Ani; On, Ty, Ja; sa používajú na symbolizovanie ideí Makroprosopus a Mikroprosopus v hebrejskej Qabalah. Hoa, „On,” sa aplikuje na skryté a utajené Makroprosopus; Atah, „Ty,” na Mikroprosopus; a Ani, „Ja,” na posledne menovaného, kedy

א On je zastúpený ako hovoriaci. (Viď *Menšie Sväté Zhromaždenie - Lesser Holy Assembly*, 204 *et seq.*) Je potrebné poznamenať, že každé z týchto mien pozostáva z troch písmen, z ktorých písmeno Aleph

א , A, tvorí záver prvého slova Hoa, a začiatok Atah a Ani, ako keby to bol spojovací článok medzi nimi. Ale

א je symbolom Jednoty a následne nemennej Idey Božského konajúceho

י prostredníctvom týchto všetkých. Ale za

ה v mene Hoa sú písmená

a

, symboly čísel Šesť a Päť, Muž a Žena, Hexagram a Pentagram. A čísla týchto troch slov, Hoa Atah Ani, sú 12, 406 a 61, ktoré pokračujú v kľúčových číslach 3, 10 a 7, podľa Qabalah Deviatich Komnát, ktorá je formou exegetického* pravidla Temura.”

Je zbytočné pokúšať sa vysvetliť mystérium úplne. Materialisti a ľudia modernej Vedy ho nikdy nepochopia, keďže, aby

[[Poznámka(y)]] ———————————————

* *vykladačského, pozn. prekl.*

---

sa získalo jeho jasné pochopenie, je potrebné, aby človek predovšetkým pripustil predpoklad univerzálne rozptýleného, všadeprítomného, večného Božstva v Prírode; po druhé, aby pochopil mystérium elektriny v jej pravej podstate; a po tretie, aby uznal, že človek je sedmičkový symbol, na pozemskej úrovni, Jedného Veľkého Celku (Logosu), ktorý je sám Sedem-samohláskovým znakom, Dychom kryštalizovaným do Slova.* Ten, kto verí v toto všetko, musí tiež veriť v mnohonásobnú kombináciu siedmich planét Okultizmu a Kabaly, s dvanástimi zodiakálnymi znameniami; pripisovať, ako aj my, každej planéte a každému súhvezdiu vplyv, ktorý, slovami Ely Stara (francúzskeho Okultistu), „je jej vlastný, blahodarný alebo škodlivý, a takto, potom ako planetárny Duch, ktorý tomu vládne, ktorý, vo svojom otočení, je schopný ovplyvňovať ľudí a veci, ktoré sa nachádzajú s ním v harmónii a s ktorými má akúkoľvek afinitu.” Z týchto dôvodov, a keďže len menšina verí v skôr uvedené, všetko, čo je teraz možné poskytnúť, je to, že v obidvoch prípadoch je symbol Hansa (či „Ja,” „On,” Hus alebo Labuť) dôležitým symbolom, zastupujúcim, napríklad, Božskú Múdrosť, Múdrosť v temnote nad dosahom ľudí. Pre všetky exoterické účely, Hansa, ako vie každý Hind, je vybájený vták, ktorý, keď dostal mlieko zmiešané s

vodou ako potravu (v alegórii), oddelil tie dva, vypijúc mlieko a zanechajúc vodu; teda ukážuc vnútornú múdrosť — mlieko zastupujúc symbolicky ducha, a voda hmotu.

To, že táto alegória je veľmi stará a datuje sa do najskoršieho archaického obdobia, je ukázané zmienkou (v Bhagavata Purana) o istej kaste nazvanej „Hamsa" alebo „Hansa," ktorá bola tou „jednou kastou" *par excellence*; keď veľmi dávno v ďalekej zabudnutej minulosti existovala medzi Hinduistami len „Jedna Veda, Jedno Božstvo, Jedna Kasta." Existuje tiež horský hrebeň v Himalájach, opísaný v starých knihách ako situovaný severne od hory Meru, nazývaný „Hamsa," a spájaný s epizódami vzťahujúcimi sa k histórii náboženských mystérií a zasvätení. Čo sa týka názvu Kala-Hansa, ktorý sa považuje za vozidlo Brahma-Pradžapati, v exoterických textoch a prekladoch

[[Poznámka(y)]] ————————————————

** Toto je zasa podobné náuke Fichteho a nemeckých Pantheistov. Ten skôr menovaný uctieva Ježiša ako veľkého učiteľa, ktorý kázal o jednote ducha človeka s Duchom-Boha (náuka Advaity) alebo o univerzálnom Princípe. Je ťažké nájsť jednu jedinú úvahu v Západnej metafyzike, ktorú by nepredvídala Archaická Východná filozofia. Od Kanta po Herberta Spencera, je to všeobecne všetko viac alebo menej skreslená ozvena Dvaity, Advaity a náuk Védanty.*

Orientalistov, je to čistý omyl. Brahmu, bezpohlavného, nazývajú Kala-Hansa a Brahmu, muža, Hansa-Vahana, pretože vskutku „jeho vozidlo alebo Vahan je labuť alebo hus" (viď „Klasický Slovník Hindu.") Toto je čisto exoterická poznámka. Ezotericky a logicky, ak Brahma, nekonečný, je všetko to, čo opisujú Orientalisti, a to, súhlasne s Védantickými textami, abstraktné božstvo žiadnym spôsobom necharakterizované popisom akýchkoľvek ľudských vlastností a stále sa zastáva názor, že on alebo ono sa nazýva Kala-Hansa — potom ako sa to vôbec stalo Vahanom Brahmu, prejaveným konečným bohom? Je to celkom opačne. „Labuť alebo hus" (Hansa) je symbolom toho mužského alebo dočasného božstva, keďže on, emanácia prvotného Lúča, je vytvorený, aby slúžil ako Vahan alebo vozidlo pre ten božský Lúč, ktorý by sa inak sám nemohol prejaviť vo Vesmíre, súc, nefrázovite, sám vyžarovaním „Temnoty" — pre náš ľudský intelekt, rozhodne. Je to Brahma, teda, ktorý je Kala-Hansa, a Lúč, Hansa-Vahana.

Čo sa týka zvoleného cudzieho symbolu, je rovnako sugestívny; pravý mystický význam je ideou univerzálnej matrice, vzorkovanej prvotnými vodami „hlbiny," alebo otvorením sa kvôli prijímaniu, a následne kvôli výdaju, toho jedného lúča (Logos), ktorý obsahuje sám v sebe iných sedem tvorivých lúčov alebo mocností (logosy alebo stavitelia). Z toho dôvodu voľba Rosekruciánov, vodného vtáka — či labute alebo pelikána,* so siedmimi mláďatami ako symbol, modifikovaný a prispôsobený náboženstvu každej krajiny. En-Soph sa volá „Ohnivá Duša Pelikána" v Knihe Čísel.† (Viď Časť II. „Skryté Božstvo a jeho Symboly a Glyfy."). Objavujúc sa s každým Manvantara ako Narajan, alebo Svajambhuva

[[Poznámka(y)]] ————————————————

** Či je to druh vtáka cygnus, anser, alebo pelecanus, na tom nezáleží, keďže je to vodný vták plávajúci alebo pohybujúci sa na vodách ako Duch, a potom vychádzajúci z tých vôd, aby zrodil iné bytosti. Pravdivý význam symbolu Osemnásteho Stupňa Rose-Croix*

(Rosekruciánskeho, pozn. prekl.) je presne tento, hoci neskôr poetizovaný na materský cit Pelikána rozorvúc svoje prsia, aby nakŕmil svojich sedem mláďat vlastnou krvou.

† Dôvod, pre ktorý Mojžiš zakazuje jesť pelikána a labuť, zatrieďujúc tieto dva medzi nečisté vtáky, a povoľuje jedenie „bezsrstých sarančov, chrobákov a kobyliek podľa jeho druhu" (Leviticus xi. a Deuteronomy xiv.) je čisto fyziologický, a má čo do činenia s mystickou symbolikou len potiaľ, pokiaľ slovo „nečistý," ako každé iné slovo, by sa nemalo čítať a chápať doslovne, keďže je ezoterické ako všetky ostatné, a môže takisto znamenať „svätý" ako aj nie. Je to závoj, veľmi sugestívny v spojitosti s istými poverami — napr., Rusov, ktorí nepoužijú holuba ako potravu; nie pretože je „nečistý," ale pretože „Duchu Svätému" je pripisované, že sa zjavil vo forme Holubice.

(Sebaexistujúci), a prenikajúci do Svetského Vajca, vynára sa z neho na konci božského liahnutia ako Brahma alebo Pradžapati, predchodca budúceho Univerza, do ktorého expanduje. On je Puruša (duch), ale je tiež Prakriti (hmota). Preto je to len po jeho oddelení na dve polovice — Brahma-vach (žena) a Brahma-Viraj (muž), kedy sa Pradžapati stáva mužským Brahmom.

———————

STROFA III. — *Pokračovanie*

9. SVETLO JE STUDENÝ PLAMEŇ, A PLAMEŇ JE OHEŇ, A OHEŇ PRODUKUJE TEPLO, KTORÉ DÁVA VODU, VODU ŽIVOTA V OHROMNEJ MATKE (*Chaos*) (*a*).

(*a*) Je potrebné pamätať si, že slová „Svetlo," „Oheň," a „Plameň" použité v Strofách boli prijaté ich prekladateľmi zo slovníka starých „Filozofov ohňa,"* aby lepšie vyjadrili význam archaických výrazov a symbolov použitých v origináli. Inak by zostali európskemu čitateľovi úplne nezrozumiteľné. Ale pre študenta Okultného budú použité termíny dostatočne jasné.

Všetky tieto — „Svetlo," „Plameň," „Teplé," „Studené," „Oheň," „Teplo," „Voda," a „voda života" sú, na našej úrovni, potomstvom; alebo ako by povedal moderný fyzik, koreláciami elektriny. Mocné slovo, a ešte mocnejší symbol! Svätý ploditeľ nie menej svätého potomstva; z ohňa — tvorca, ochranca a ničiteľ; zo svetla — esencie našich božských predkov; z plameňa — Duše vecí. Elektrina, jeden Život na vrchnom stupienku Bytia, a Astrálna Tekutina, Athanor† Alchymistov, na najnižšom; boh a diabol, dobro a zlo. . . .

[[Poznámka(y)]] ——————————————

** Nie stredovekí Alchymisti, ale Ctitelia Mágie a Ohňa, od ktorých si Rosekruciáni alebo Filozofi per ignem (ohňa, pozn. prekl.), následníci mágov, si požičali všetky ich idei týkajúce sa Ohňa, ako mystického a božského elementu.*

† pec, pozn. prekl.

Teda, prečo sa Svetlo nazýva v Strofách „studený plameň"? Pretože v poriadku Kozmickej evolúcie (ako učí Okultista), energia, ktorá poháňa hmotu po jej prvom formovaní na atómy je generovaná na našej úrovni prostredníctvom Kozmického tepla; a pretože

Kozmos, v zmysle oddelenej hmoty, pred tým obdobím nebol. Prvá praveká hmota, večná a súčasná s Priestorom, „ktorá nemá ani začiatok ani koniec," nie je „ani horúca ani studená, ale má svoju špeciálnu povahu," hovorí Komentár (Kniha II). Teplo a chlad sú relatívne vlastnosti a týkajú sa ríš prejavených svetov, ktoré všetky pochádzajú z prejavenej *Surovej hmoty*, ktorá, vo svojom absolútne skrytom aspekte, sa uvádza ako „chladná Panna," a keď sa prebudí k životu, ako „Matka." Staroveké Západné Kozmogonické mýty uvádzajú, že najprv bola chladná hmla, ktorá bola Otcom, a plodné bahno (Matka, Íl alebo Surová hmota), z ktorej sa vyplazil Svetský had-hmota, (*Izis*, zväz. i., s. 146). Praveká hmota vtedy, predtým, ako sa objavuje z nikdy-neprejavujúcej sa úrovne, a prebudí sa rozochvením činu pod impulzom Fohat, je len „chladným Žiarením, bezfarebným, beztvarým, bez chuti a zbavené každej vlastnosti a každého aspektu." Dokonca takí sú jej prvorodení, „štyria synovia," ktorí „sú Jedným, a stanú sa Siedmimi," — entity, ktorých kvalifikáciami a menami nazývali starovekí Východní Okultisti štyri zo siedmich pôvodných „centier Síl," alebo atómov, ktoré sa neskôr vyvinuli na veľké Kozmické „Elementy," teraz rozdelené na sedemdesiat alebo asi toľko pod-elementov, známych vede. Štyri pôvodné povahy prvých Dhjána Čohanov, sú takzvané (pre nedostatok lepších termínov) „Akášické," „Étérické," „Vodné" a „Ohnivé," zodpovedajúc, v terminológii praktického okultizmu, vedeckým definíciám plynov, ktoré, aby sa sprostredkovala jasná predstava pre Okultistov a tiež laikov, musia sa definovať ako Parahydrogenické,* Paraoxygenické, Oxyhydrogenické a Ozonické, alebo možno Nitro-zonické; posledne menované sily alebo plyny (v Okultizme, superzmyslové, predsa atomické substancie) súc najefektívnejšími a najaktívnejšími, keď sa energetizujú na úrovni hrubo (makroskopicky) diferenciovanej hmoty.† Tieto sú elektropozitívne a elektronegatívne.

[[Poznámka(y)]] ————————————————

** [[Para]], „za," vonku.*

† Každý z týchto a mnoho ďalších sú pravdepodobne chýbajúcimi článkami chémie. Sú známe pod inými názvami v Alchýmii a u Okultistov, ktorí sa cvičia v neobyčajných silách. Tie najväčšie javy sa produkujú kombináciou a rekombináciou (alebo oddeľovaním) „Elementov" istým spôsobom prostredníctvom astrálneho ohňa.

STROFA III. — *Pokračovanie*

10. OTEC-MATKA SPRIADA SIEŤ, KTOREJ HORNÝ KONIEC JE PRIPEVNENÝ K DUCHU (*Puruša*), SVETLU JEDINEJ TEMNOTY, A DOLNÝ KONIEC K HMOTE (*Prakriti*) JEHO (*Ducha*) TIENISTÉMU KONCU; A TÁTO SIEŤ JE VESMÍR SPRADENÝ Z DVOCH SUBSTANCIÍ UČINENÝCH V JEDNU, KTORÁ JE SWABHAVAT (*a*).

(*a*) V Mandukja (Mundaka) Upanišádach je napísané, „Ako pavúk napína a sťahuje svoju pavučinu, ako byliny vypučia v zemi . . . tak je Vesmír odvodený od jedného neporušeného" (I. 1. 7). Brahma, ako „zárodok neznámej Temnoty," je materiálom, z ktorého sa všetko vyvíja a rozvíja „ako pavučina z pavúka, ako pena z vody," atď. Toto je len obrazné a pravdivé, ak Brahma je „Tvorca", ako termín, odvodený od koreňa *brih*, pre zväčšiť alebo roztiahnuť sa. Brahma „sa rozťahuje" a stáva sa Vesmírom tkaným mimo svojej vlastnej podstaty.

Tú istú ideu krásne vyjadril Goethe, ktorý hovorí:

„Tak na búrlivých krosnách Času ja činím,
A tkám pre Boha rúcho, ktoré Mu vidíš."

STROFA III. — *Pokračovanie*

11. TO (*Siet*) SA ROZTIAHNE, KEĎ DYCH OHŇA (*Otec*) JE NAD ŇOU; STIAHNE SA, KEĎ SA JEJ DYCH MATKY (*koreň Hmoty*) DOTKNE. POTOM SA SYNOVIA (*Elementy s ich príslušnými Silami, alebo Inteligenciami*) ODLUČUJÚ A ROZPTYĽUJÚ, ABY SA VRÁTILI K MATKINÝM PRSIAM NA KONCI „OHROMNÉHO DŇA" A OPÄŤ SA S ŇOU STALI JEDNÝM (*a*). KEĎ SA TO (*Siet*) OCHLADZUJE, STÁVA SA ŽIARIACOU, JEJ SYNOVIA SA ROZŤAHUJÚ A SŤAHUJÚ PROSTREDNÍCTVOM SEBA SAMÝCH A SVOJICH SŔDC; OBJÍMAJÚ NEKONEČNO. (*b*)

Rozpínanie Vesmíru pod dychom Ohňa je veľmi sugestívne vo svetle obdobia „Ohnivej hmly", o ktorom moderná veda tak veľa hovorí, a ktoré v skutočnosti tak málo pozná.

Veľké teplo rozbije zlúčené elementy a rozloží nebeské telesá na ich prvotný jeden element, vysvetľuje komentár. „Už rozložené na svoj pôvodný prvok tým, že sa dostane do príťažlivosti a dosahu ohniska, alebo centra tepla (energie), z ktorých mnohé sú nesené sem a tam v priestore, telo, či živé alebo mŕtve, sa premení na pary a bude držané na „prsiach Matky", až kým ho Fohat, zhromaždiac zopár zhlukov Kozmickej hmoty (hmloviny), tým, že dá impulz, znovu uvedie do pohybu, vyvinie požadované teplo, a potom ho nechá nasledovať svoj vlastný, nový rast.

Rozťahovanie a sťahovanie Siete — *t.j.*, hmoty sveta alebo atómov — tu vyjadruje pulzujúci pohyb; pretože to je pravidelné sťahovanie a rozťahovanie nekonečného a bezbrehého Oceánu toho, ktorý môžeme volať noumenon hmoty vyžarovanej Swabhavat, ktorá zapríčiňuje univerzálnu vibráciu atómov. Ale naznačuje to tiež niečo iné. Ukazuje, že staroveké národy boli oboznámené s tým, čo je teraz hádankou pre mnohých vedcov a obzvlášť astronómov: príčina prvého vznietenia podstaty alebo hmoty sveta, paradox tepla produkovaného ochladzovacím stiahnutím a ďalšie Kozmické rébusy. Pretože poukazuje neomylne na znalosti takých javov u starovekých národov. „V každom atóme je vnútorné a vonkajšie teplo," hovoria Komentáre rukopisu, ku ktorým má autorka prístup; „dych Otca (alebo Duch) a dych (alebo teplo) Matky (hmota);" a oni poskytujú vysvetlenia, ktoré ukazujú, že moderná teória vyhasnutia solárnych ohňov stratou tepla prostredníctvom radiácie, je mylná. Že je predpoklad nesprávny dokonca pripúšťajú i samotní Vedci. Pretože ako zdôrazňuje profesor Newcomb (Populárna Astronómia, s. 506-508), „stratou tepla sa plynné teleso sťahuje, a teplo generované stiahnutím prekračuje to, ktoré muselo stratiť, aby produkovalo stiahnutie." Tento paradox, že teleso bude horúcejšie, pretože sťahovanie produkované jeho ochladením je väčšie, viedol k dlhým diskusiám. Prebytok tepla, ako sa argumentovalo, sa stratil prostredníctvom vyžarovania, a predpoklad, že teplota sa nezníži *pari passu** so úbytkom objemu pod stálym tlakom, má stanoviť nulový zákon Charlesa (Nebulárna Teória, Winchell). Stiahnutie vyvíja teplo, to je pravda; ale stiahnutie (z ochladenia) nie je schopné kedykoľvek vyvolať celé množstvo tepla existujúc

vcelku, alebo dokonca udržovať teleso pri stálej teplote, atď. Profesor Winchell sa pokúša zmieriť paradox — len zdanlivo jednotka v skutočnosti, ako

[[Poznámka(y)]] ————————————————

* *rovnakým spôsobom, pozn. prekl.*

---

dokázal Homer Lanes, — naznačením „niečoho okrem tepla.” „Nemôže to byť,” pýta sa, „jednoducho odpudivosť medzi molekulami, ktorá sa mení podľa nejakého zákona vzdialenosti?” Ale to sa bude považovať za nezmieriteľné, pokiaľ toto „niečo okrem tepla” nebude označené ako „Bezdôvodné Teplo,” „Dych Ohňa,” vševytvárajúca Sila plus absolútna inteligencia, ktorú fyzikálna veda pravdepodobne neprijme.

Nech už je to akokoľvek, čítanie tejto Strofy to ukazuje, hoci jeho archaická frazeológia je dokonca vedeckejšia ako moderná veda.

———————

STROFA III. — *Pokračovanie*

12. POTOM SVABHAVAT VYSIELA FOHAT SPEVNIŤ ATÓMY. KAŽDÝ (*z týchto*) JE ČASŤOU SIETE (*Univerzum*). ODRÁŽAJÚC „SEBA-EXISTUJÚCEHO PÁNA” (*Prvotné Svetlo*) AKO ZRKADLO, KAŽDÝ SA POSTUPNE STÁVA SVETOM.* . . .

„Seba-Existujúceho Pána” (*Prvotné Svetlo*) ako zrkadlo, každý sa postupne stáva svetom.* . . .

„Fohat spevní atómy”; *t.j.*, vleje do nich energiu: rozptýli atómy alebo prvotnú hmotu. „On sa rozptýli sám, počas rozptyľovania hmoty do atómov” (MSS. Komentáre.)

Idey Univerzálnej Mysle sa vtláčajú do hmoty prostredníctvom Fohat. Z pomenovania „Kozmická Elektrina” môže byť aplikovaná jedna slabá predstava o povahe Fohat; ale k bežne známym vlastnostiam elektriny sa musia, v tomto prípade, pridať iné, vrátane inteligencie. Je dobré poznamenať, že moderná veda prišla k záveru, že mozgovú činnosť a rozumovú aktivitu sprevádzajú elektrické javy. (*Pre ďalšie podrobnosti týkajúce sa „Fohat” Viď Strofu V. a Komentáre.”*)

[[Poznámka(y)]] ————————————————

** V tom zmysle, že plameň ohňa je nekonečný, a svetlá celého Univerza by bolo možné opísať jedným jednoduchým rýchlym zažatím sviečky bez oslabenia jeho plameňa*.

TAJNÁ NÁUKA: STROFA IV. – SEDMIČKOVÉ HIERARCHIE

Syntéza vedy, náboženstva a filozofie
H. P. Blavatská,

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Autorka diela „Odhalená Isis“

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda.“

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,
117, Nassau Street, New York.
THE MANAGER OF THE *THEOSOPHIST*,
Adyar, Madras.

1888.

Zv. 1, Strana 62 TAJNÁ NÁUKA

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

STROFA IV.

1. **P**OČÚVAJTE, VY **S**YNOVIA **Z**EME, VAŠICH UČITEĽOV – **S**YNOV **O**HŇA (*a*). **U**ČTE SA, TAM NIE JE ANI PRVÝ, ANI POSLEDNÝ; NAPRIEK TOMU JE TAM JEDNOTKA, ČÍSLO POCHÁDZAJÚCE Z NEČÍSLA (*b*).

(*a*) Tieto termíny, “Synovia Ohňa,” “Synovia Ohňovej hmly,” a podobné, vyžadujú vysvetlenie. Sú spojené s veľkým prvotným a univerzálnym mystériom, a nie je ľahké ich objasniť. V *Bhagavadgíte* sa nachádza pasáž (k. viii.), v ktorej Krišna, hovoriac symbolicky a ezotericky, hovorí: “Stanovím časy (podmienky) . . . za ktorých oddaní odchádzajúci (z tohto života) konajúci tak, aby sa nikdy nevrátili (znovu sa zrodiť), alebo vrátili (znovu sa inkarnovať). Oheň, Plameň, deň, jasné (šťastné) dva týždne, šesť mesiacov Zimného slnovratu, odchádzajúc (umierajúc) v tieto, tí, ktorí poznajú Brahman (Jogíni) choďte k Brahman. Dym, noc, tmavé (nešťastné) dva týždne, šesť mesiacov Letného slnovratu, (umierajúc) v týchto, oddaný ide k lunárnemu svetlu (alebo príbytku, taktiež astrálnemu svetlu) a vracia sa (je znovuzrodený). O týchto dvoch cestách, jasnej a temnej, sa hovorí

ako o večných v tomto svete (alebo veľkej kalpe, ‘Veku’). Pri prvej človek ide, aby sa nikdy nevrátil, pri tej druhej sa vracia.” Teraz tieto názvy, “Oheň,” “Plameň,” “Deň,” “jasné dva týždne,” atď., ako “Dym,” “Noc,” a tak ďalej, vedúc len ku koncu lunárnej cesty, sú bez znalosti Ezoterizmu nezrozumiteľné. Sú *všetky názvami rôznych božstiev*, ktoré riadia Kozmo-psychické Sily. Často hovoríme o Hierarchii “Plameňov” (viď Kniha II.), o “Synoch Ohňa,” atď. Šankaračarja, najväčší z Ezoterických majstrov Indie hovorí, že *oheň* znamená božstvo, ktoré riadi Čas (kala). Schopný prekladateľ Bhagavadgíty, Kašinath Trimbak Telang, M.A., z Bombaja, priznáva, že nemal “žiadnu jasnú predstavu o význame týchto veršov” (s. 81, poznámka). Zdá sa to celkom jasné, na druhej strane, pre toho, kto pozná okultnú náuku. S týmito veršami je spojený mystický význam solárnych a lunárnych symbolov: Pitris sú *lunárne* božstvá a naši predkovia, pretože *stvorili fyzického človeka*. Agnišvatha, Kumara (sedem mystických mudrcov), sú solárne božstvá, hoci tí predchádzajúci sú tiež Pitris; a títo sú “tvorcami *Vnútorného* Človeka.” (Viď Knihu II.) Oni sú: —

“Synovia Ohňa” — pretože sú prvými Bytosťami (v Tajnej Náuke sú nazývaní ako “Mysle”), vyvinutými z Prvotného Ohňa. “Pán je stravujúcim Ohňom” (Deuteronómium iv. 24); “Pán (Kristus) sa zjaví so svojimi mocnými anjelmi v planúcom ohni” (2 Thessal. i. 7, 8). Svätý Duch sa zniesol na Apoštolov ako “rozštiepené jazyky ohňa,” (Skutky ii. v. 3); Višnu sa vráti na *Kalkim*, Bielom Koni, ako posledný Avatar uprostred ohňa a plameňov; a *Sosioš* sa znesie dolu takisto na Bielom Koni v “tornáde ohňa.” “A videl som otvoriť sa nebesá a uzrel som bieleho koňa, a on, ktorý na ňom sedel . . . . sa nazýva Slovom Boha,” (Vzkr. xix. 13) uprostred prudkého Ohňa. Oheň je AÉter vo svojej najčistejšej forme, a z toho dôvodu sa nepovažuje za hmotu, ale je jednotou Éteru — druhého prejaveného božstva — vo svojej univerzalite. Ale existujú dva “Ohne” a v Okultných učeniach sa medzi nimi robí rozdiel. Prvý, alebo čisto *beztvarý a neviditeľný* Oheň ukrytý v *Centrálnom Spirituálnom Slnku*, sa spomína ako “trojitý” (metafyzicky); zatiaľ čo Oheň prejaveného Kozmu je Sedmičkový, naprieč Vesmírom a tiež naším Solárnym Systémom. “Oheň alebo vedomosť rozhorí všetky činy na úrovni ilúzie,” hovorí komentár. “Preto tí, ktorí ho získali a sú oslobodení, sa nazývajú ‘Ohne.’” Hovoriac o *siedmich* zmysloch symbolizovaných ako *Hotris*, kňazi, Brahmani hovoria v *Anugíte*: “Takže týchto *sedem* (zmysly, čuch a chuť, a farba, a zvuk, atď., atď.) sú príčiny oslobodenia;” a komentátor pridáva: “Je to z týchto siedmich, od ktorých sa má Ja oslobodiť. ‘Ja’ (som tu zbavený kvalít) musí znamenať Ja, nie Brahmani, ktorí hovoria.” (“*Sväté Knihy Východu*,” ed. Max Muller, Zväz. VIII., 278.)

(*b*) Výraz “Všetko je Jedno Číslo, prameniace zo Žiadneho Čísla”, sa týka znovu univerzálneho a filozofického princípu správne vysvetleného v Slohe III. (Kom. 4). To, čo je absolútne, je samozrejme Žiadne Číslo; ale v jeho neskoršom význame má použitie v Priestore ako v Čase. Znamená, že nielen každý prírastok času je časťou väčšieho prírastku, až po najnekonečnejšie predĺžené trvanie predstaviteľné ľudským intelektom, ale tiež to, že žiadna prejavená vec nemôže byť považovaná za iné, než za súčasť väčšieho celku: celkový súhrn, ktorý je Jedným prejaveným (manifestovaným) Vesmírom, ktorý pramení z neprejaveného alebo Absolútneho — nazývaného Ne-bytie alebo “Ne-číslo,”*, kvôli jeho odlíšeniu od Bytia alebo “Jedného Čísla.”

Poznámka(y) ----------

** Žiadne Číslo, pozn. prekl.*

(2) **Z**ISTITE, KTO SME MY, KTORÍ POCHÁDZAME Z **P**RVOTNÝCH **S**IEDMICH, MY, KTORÍ SME ZRODENÍ Z **P**RVOTNÉHO **P**LAMEŇA, ZÍSKANÉHO OD NAŠICH **O**TCOV (*a*).

(*a*) Toto je vysvetlené v Knihe II., a tento názov, “Prvotný Plameň” dosvedčuje, čo sa hovorí v prvom odstavci predchádzajúceho komentára k Strofe IV.

Rozdiel medzi “Prvotným” a následnými siedmimi Staviteľmi je tento: Tí predchádzajúci sú Lúčom a priamym vyžarovaním prvých “Svätých Štyroch,” *Tetraktis*, to je, večne Samo-Existujúci Jeden (Večný v *Podstate* všimnite si dobre, nie v prejavení, a odlišný od univerzálneho JEDNÉHO). Latentný, počas Pralaje, a aktívny, počas Manvantara, “Prvotný” pokračuje z “Otca-Matky” (Duch - Surová hmota, alebo *Ilus*); zatiaľ čo ten druhý prejavený Kvartérny a tí Siedmi povstávajú z Matky samotnej. Je to ten druhý spomínaný, ktorý je nepoškvrnená panna-Matka, ktorá je zahalená, nie nasiaknutá, Univerzálnym MYSTÉRIOM — keď vystupuje z jej stavu Laja alebo nediferencovaný stav. V skutočnosti sú, samozrejme, všetci jedno; ale ich aspekty na rôznych úrovniach bytia sú rôzne. (Viď Časť II., “Teogónia Stvoriteľských Bohov.”)

Prví “Prvotní” sú najvyššie Bytosti na stupnici Existencie. Oni sú Archanjelmi kresťanstva, tí, ktorí odmietajú — ako Michael učinil v posledne menovanom systéme, a ako učinili najstarší “Mysľou-zrodení synovia“ Brahmu (Veddhovia) — kvôli stvoreniu alebo skôr znásobeniu.

3. **Z**O ŽIARY SVETLA — LÚČA VŽDY-TEMNOTY — VYSKOČILI V PRIESTORE ZNOVU-PREBUDENÉ ENERGIE (*Dhjána Čohanovia*): TEN JEDEN Z VAJCA, TÝCH ŠESŤ A TÝCH PÄŤ (*a*); POTOM TIE TRI, TEN JEDEN, TIE ŠTYRI, TEN JEDEN, TÝCH PÄŤ — TÝCH DVAKRÁT SEDEM, TEN CELKOVÝ POČET (*b*). **A** TIETO SÚ: ESENCIE, PLAMENE, ELEMENTY, STAVITELIA, ČÍSLA, ARUPA (*beztvarí*), RUPA (*s telami*), A SILA ALEBO BOŽSKÝ ČLOVEK — CELKOVÝ POČET. **A** Z BOŽSKÉHO ČLOVEKA VYCHÁDZALI FORMY, ISKRY, POSVÄTNÉ ZVIERATÁ, A POSLOVIA SVÄTÝCH OTCOV (*Pitris*) V RÁMCI TÝCH SVÄTÝCH ŠTYROCH.*

(*a*) Toto sa týka posvätnej Vedy Čísel: tak posvätnej, naozaj, a tak dôležitej v štúdiu Okultizmu, že ten predmet je sotva možné prehliadnuť, dokonca v takom rozsiahlom diele, ako je toto. Na Hierarchiách a správnych číslach týchto Bytostí, je vybudované neviditeľné (pre nás) mystérium celého Vesmíru. *Kumaras*, napríklad, sa nazývajú “Štyri”, hoci sú v skutočnosti počtom siedmi, pretože Sanaka, Sananda, Sanatana and Sanat-Kumara sú hlavní Vaidhatra (ich rodové meno), keďže pramenia zo “štvornásobného mystéria.” Aby sme to celé ujasnili, musíme zmeniť naše vyobrazenie princípov pre niektorých našich čitateľov na známejšie, a síce pre Brahminických.

Podľa Manu, Hiranjagarbha je Brahma *prvým mužom* utvoreným nerozpoznateľnou Bezpríčinnou príčinou v “Zlatom Vajci jasnom ako Slnko,” ako uvádza Hindský klasický slovník. “Hiranjagarbha” znamená zlaté, alebo skôr “Žiarivé Lono” alebo Vajce. Ten význam sa zložito zhoduje s epitetom “muž.” Isto je ezoterický význam vety dostatočne jasný. V Rig Véde sa hovorí: — “Že, jeden Pán všetkých bytostí . . . . ten jeden oživujúci princíp bohov a človeka,” vznikol na začiatku, v Zlatom Lone, Hiranjagarbha — ktoré je Svetským Vajcom alebo sférou nášho Vesmíru. Tá Bytosť je isto obojpohlavná, a alegória

o Brahmovi rozdeľujúcom sa na dvoch a obnovujúcom sa v jednej z jeho polovíc (ženský Vach), on samotný ako Viradž, je toho dôkazom.

“Ten Jeden z Vajca, Šesť a Päť,” dáva číslo 1065, hodnotu prvorodeného (neskôr muž a žena Brahma-Pradžapati), ktorý zodpovedá číslam 7, a 14, a 21 jednotlivo. Pradžapati sú, ako Sefirot, len sedem, zahŕňajúc

Poznámka(y) ----------

** 4, zastúpená v okultných číslovkách prostredníctvom Tetraktis, Posvätným alebo Dokonalým Štvorcom, je Posvätným Číslom v mystike každého národa a rasy. Má jeden a ten istý význam v Brahmanizme, Buddhizme, Kabale a v Egyptských, Chaldejských a iných číselných systémoch.*

---

syntetickú Sefiru triády, z ktorej pramenia. Takže z Hiranjagarbha alebo Pradžapati, *trojjedinost* (prvotné Védické Trimurti, Agni, Vayu a Surya), vyžaruje ďalších sedem, alebo znovu desať, ak oddelíme prvé tri, ktoré jestvujú v jednom, a jeden v troch, všetky, okrem toho, pochopené v rámci toho jedného “najvyššieho” Parama, nazývaného Guhya alebo “tajomstvo,” a Sarvatma, “Super-Duša.” “Sedem Pánov Bytia leží skrytých v Sarvatma ako myšlienky v jednom mozgu.” Takisto sú Sefirot. Je to buď sedem, keď sa počíta od hornej Triády vedenej Ketherom, alebo desať — exotericky. V Mahábhárate sú Pradžapati počtom 21, alebo desať, šesť a päť (1065), trikrát sedem.*

(b) “Tri, Jeden, Štyri, Jeden, Päť” (v ich celosti — dvakrát sedem), zastupujú 31415 — číselnú hierarchiu Dhjána-Čohanov rôznych poradí, a vnútorného alebo ohraničeného sveta.† Pri umiestnení na hranicu veľkého kruhu “Neprekročenia” (viď Strofa V.), nazývaného tiež Dhjánipasa, “povraz Anjelov,” “povraz”, ktorý ohradzuje fenomenálny Kozmos od noumenálneho, (nespadajúci do rámca nášho súčasného objektívneho vedomia); toto číslo, keď nie je zväčšené permutáciou a expanziou, je vždy 31415 anagramaticky a Kabalisticky, súc číslom kruhu a tiež mystickej Svastiky, ešte raz dvakrát sedem; pretože akýmkoľvek spôsobom sa tie dve sady číslic počítajú, keď sa pričítajú oddelene, jedna číslica za druhou, či krížom, zprava alebo zľava, vždy dajú štrnásť. Matematicky predstavujú dobre známy výpočet, a síce, že koeficient priemeru obvodu kruhu je ako 1 k 3,1415, alebo hodnota (pí), ako sa tento koeficient nazýva — symbol, ktorý sa vždy používa v

Poznámka(y) ----------

** V Kabale sú tie isté čísla hodnotou Jehovaha, viz., 1065, keďže číselné hodnoty troch písmen, z ktorých pozostáva jeho meno — Jod, Vau a dvakrát He†† — sú príslušne 10:*

,
6:

a 5:
; alebo znovu trikrát sedem, 21. “Desať je Matka Duše, pretože sú tam zjednotené Život a Svetlo,” hovorí Hermes. “Pretože číslo jeden je zrodené z Ducha a číslo desať z hmoty (chaos, ženský); jednota vytvorila desať, desať jednotu” (Kniha Kľúčov). Prostredníctvom

Temura, anagramatickej metódy Kabaly, a znalosťou 1065 (21), je možné získať univerzálnu vedu týkajúcu sa Kozmu a jeho mystérií" (Rabbi Yogel). Rabíni považujú čísla 10, 6, a 5 za najsvätejšie zo všetkých.

† Čitateľovi je možné povedať, že americký kabalista teraz objavil to isté číslo pre Elohim. K Židom prišlo od Chaldejcov. Viď "Hebrejskú Metrológiu" v Masonic Review, júl 1885, McMillan Lodge, č. 141.

†† On, pozn. prekl.

---

matematických rovniciach na jeho vyjadrenie. Táto sada číslic musí mať ten istý význam, keďže 1 : 314,159, a potom znovu 1 : 3 : 1,415,927 sú vypracované v tajných výpočtoch pre vyjadrenie rôznych cyklov a vekov "prvo-narodeného," alebo 311,040,000,000,000 so zlomkami, a získa sa to isté 13,415 postupom, s ktorým sa v súčasnosti nezaoberáme. A môže sa ukázať, že p. Ralston Skinner, autor *Zdroja meraní*, číta hebrejské slovo א Alhim s tými istými číselnými hodnotami, vynechaním, ako je povedané, číslic a permutáciou — 13,514: keďže (a) je 1:

ל (l) je 3 (alebo 30);

ה (h) je 5;

י (i) 1 pre 10;

ם a (m) sú 4 (40), a anagramaticky — 31,415 ako on vysvetľuje.

Takže, zatiaľ čo v metafyzickom svete, kruh s jedným stredovým Bodom v ňom nemá žiadne číslo, a nazýva sa Anupadaka (bez rodičov a bez čísla) — viď, nemôže spadať pod žiadny výpočet, — v prejavenom svete svetské Vajce alebo Kruh je ohraničený v rámci skupín nazývaných Línia, Trojuholník, Pentagram, druhá Línia a Kocka (alebo 13514); a keď Bod vytvoril Líniu, takže sa stáva priemerom, ktorý zastupuje obojpohlavný Logos, potom sa čísla stanú 31415, alebo trojuholníkom, líniou, kockou, druhou líniou, a pentagramom. "Keď sa Syn oddelí od Matky, stane sa Otcom," priemer zastupujúci Prírodu, alebo ženský princíp. Preto sa hovorí: "Vo svete bytia, jeden Bod oplodňuje Líniu — Panenská Matrica Kozmu (nula v tvare vajca) — a nepoškvrnená Matka rodí formu, ktorá kombinuje všetky formy." Pradžapati sa nazýva prvým plodiacim mužom, a "jeho Matkiným manželom."* Toto poskytuje kľúčovú myšlienku pre všetkých neskorších božských synov nepoškvrnených matiek. Obzvlášť je to potvrdené významnou skutočnosťou, že Anna (meno Matky Panny Márie) teraz predstavovaná Rímsko-katolíckou cirkvou tak, že porodila svoju dcéru nepoškvrneným spôsobom ("Mária počatá bez hriechu"), je odvodené od Chaldejského Ana, nebo, alebo Astrálne Svetlo, Anima Mundi; z čoho Anaitia, Devi-durga, žena Šivu, sa tiež nazýva Annapurna,

Poznámka(y) ----------

** Nachádzame to isté vyjadrenie v Egypte. Mout znamená, pre jednu vec, "Matka," a ukazuje charakter, ktorý je jej pridelený v triáde tej krajiny. "Ona nebola menej matkou než ženou Amona, jeden zo zásadných titulov boha je "manžel jeho matky." Bohyňa Mout, alebo Mut, je oslovovaná "naša pani," "kráľovná Nebies" a "Zeme," teda "zdieľajúc tieto tituly s inou matkou bohýň, Izis, Hathor, atď." (Maspero).*

a Kanya, Panna; “Uma-Kanya” súc jej ezoterické meno, a znamená, že “Panna svetla,” Astrálne Svetlo je jedným z jeho početných aspektov.

(*c*) Dévovia, Pitriovia, Rišiovia; Surovia a Asurovia; Daitjaovia a Áditjaovia; Danavovia a Gandharvovia, atď., atď., majú všetky svoje synonymá v našej Tajnej Náuke, ako tiež v Kabale a Hebrejskej Angelológii; ale je zbytočné udávať ich staroveké mená, pretože by to len vytvorilo zmätok. Mnohé z týchto je možné nájsť aj teraz, dokonca v kresťanskej hierarchii božských a nebeských síl. Všetky tie Tróny a Domíniá, Cnosti a Kniežatstvá, Cherubíni, Serafíni a démoni, rôzni obyvatelia Hviezdneho Sveta, sú moderné kópie archaických prototypov. Pravý symbolizmus v ich názvoch, keď sú prepísané a upravené v gréčtine a latinčine, je dostatočný, aby to ukázal, ako ďalej uvidíme v niekoľkých prípadoch.

‘‘Posvätné Zvieratá” sa nachádzajú v Biblii, ako aj v Kabale, a majú svoj význam (jeden až príliš vážny) čo sa týka začiatkov Života. V Sepher Jezirah sa uvádza, že “Boh vyryl do Svätej Štvorky trón svojej slávy, Ofanim (Kolesá alebo Svetové Sféry), Serafim,* Posvätné Zvieratá a slúžiaci anjeli, a z týchto troch (Vzduch, Voda a Oheň alebo Éter) vytvoril svoje obydlie.” Takže svet bol vytvorený “prostredníctvom troch Serafim — Sefer, Safar a Sipur,” alebo “prostredníctvom Čísla, Počítania a Číslovania.” S astronomickým kľúčom sa tieto “Posvätné Zvieratá” stanú znameniami Zverokruhu.

Poznámka(y) ----------

** Toto je doslovný preklad z IX. a X. Sekcie: “Desať čísel bez čoho? Jeden: duch žijúceho Boha . . . . ktorý žije vo večnosti! Hlas a Duch a Slovo, a toto je Duch Svätý. Dva: Duch z Ducha. Navrhol a vytesal v tom dvadsaťdva písmen základu, tri Matky a sedem dvojitých a Dvanásť jednotlivých, a jeden duch z nich. Tri: Voda z ducha; navrhol a vytesal s nimi neúrodné a pusté, blato a zem. Navrhol ich ako kvetinový záhon, vytesal ich ako múr, prikryl ich ako dlažbu. Štyri: Oheň z vody. Navrhol a vytesal v tom trón slávy a kolesá, a serafínov a posvätné zvieratá a slúžiacich anjelov, a z troch On založil svoj príbytok, ako je povedané, On vytvorí svojich anjelských duchov a svojich služobníkov ohnivé plamene!” Ktoré slová “založil svoj príbytok” ukazujú jasne, že v Kabale, ako v Indii, Božstvo sa považovalo za Vesmír, a nebol, svojím pôvodom, extra-kozmickým Bohom, ktorým je teraz.*

STROFA IV. — *Pokračovanie*

4. **T**OTO BOLA **A**RMÁDA **H**LASU — **B**OŽSKÉ **S**EDMIČKOVÉ **Č**ÍSLO. **I**SKRY SEDMIČKY SÚ SUBJEKTOM, A SLUHOVIA PRVÉHO, DRUHÉHO, TRETIEHO, ŠTVRTÉHO, PIATEHO, ŠIESTEHO A SIEDMEHO ZO SEDMIČKY (*a*). **T**IETO (“*iskry*”) SA NAZÝVAJÚ SFÉRY, TROJUHOLNÍKY, KOCKY, LÍNIE A MODELÁRI; PRETOŽE TAKTO STOJÍ **V**EČNÁ **N**IDANA — **O**I-**H**A-**H**OU (*permutácia Oeaohoo*) (*b*).*

(*a*) Táto Strofa poskytuje opäť stručnú analýzu Hierarchií Dhjána Čohanov, nazývaných Dévovia (bohovia) v Indii, alebo vedomé, inteligentné sily v Prírode. S touto Hierarchiou korešpondujú skutočné typy, do ktorých môže byť ľudstvo rozdelené; pretože ľudstvo, ako celok, je v skutočnosti materializovanou myšlienkou, doteraz toho nedokonalým

vyjadrením. “Armáda Hlasu” je termín úzko spojený s mystériom Zvuku a Reči, ako efekt a dôsledok príčiny — Božskej Myšlienky. Ako to krásne vyjadril P. Christian, učený autor “Histórie Mágie” a “L’Homme Rouge des Tuileries,” slovo hovorené, ako tiež meno každého jednotlivca, do značnej miery určujú jeho budúci osud. Prečo? Pretože —

— “Keď naša Duša (myseľ) vytvorí myšlienku, zastupujúci znak tej myšlienky sa vyryje na astrálnu tekutinu, ktorá je schránkou, a takpovediac, zrkadlom všetkých manifestácií bytia.

“Znak vyjadruje dielo: dielo je (skrytou alebo okultnou) mocou znaku.

“Vyslovenie slova je vyvolanie myšlienky, a jej sprítomnenie: magnetická sila ľudskej reči je počiatkom každého prejavu v Okultnom Svete. Vysloviť Meno nie je len definovať Bytosť (Entitu), ale umiestniť ju v súlade a posúdiť ju prostredníctvom emisie Slova (Verbum), do vplyvu jednej alebo viacerých Okultných možností. Veci sú, pre každého z nás, také, aké ich to (Slovo) vytvára počas ich menovania. Slovo (Verbum) alebo reč každého človeka, je, vcelku nevedome pre neho, POŽEHNANÍM alebo KLIATBOU; kvôli tomuto je naša súčasná neznalosť ohľadom vlastností alebo atribútov IDEY, ako tiež ohľadom atribútov a vlastností HMOTY, často pre nás fatálnou.

Poznámka(y) ----------

** Doslovný význam slova je, medzi Východnými Okultistami Severu, kruhový vietor, víchrica; ale v tomto príklade je to termín pre označenie ustavičného a večného Kozmického Pohybu; alebo skôr Sily, ktorá tým pohybuje, Sily, ktorá je automaticky prijímaná ako Božstvo, ale nikdy nepomenované. Je to večné Karana, vždy-jednajúca Príčina.*

“Áno, názvy (a slová) sú buď blahodárne, alebo škodlivé; sú, v istom zmysle, buď jedovaté, alebo zdravie-dávajúce, podľa skrytých vplyvov priradených Najvyššou Múdrosťou k ich elementom, čo je takpovediac, k písmenám, z ktorých sa skladajú, a čísel súvzťažných s týmito písmenami.”

Toto je striktne pravdivé ako ezoterické učenie prijaté všetkými Východnými Školami Okultizmu. V Sanskrite, ako tiež v Hebrejčine a všetkých iných abecedách, má každé písmeno svoj okultný význam a svoje odôvodnenie; to je príčina a následok predchádzajúcej príčiny a kombinácia týchto veľmi často produkuje najmagickejší dôsledok. Najmä samohlásky obsahujú najokultnejšie a najimpozantnejšie sily. Mantry (ezotericky, skôr magické ako náboženské), prespevujú Brahmíni a takisto aj Védy a iné Sväté Písma.

“Armáda Hlasu,” je prototypom “Hostiteľa Logosu,” alebo “slova” Sefer Jezira, nazývaného v Tajnej Náuke “Jedno číslo vychádzajúce zo Žiadneho Čísla” — Jeden Večný Princíp. Ezoterická teogónia začína s Jedným, prejaveným, preto nie večným v jeho prítomnosti a bytí, ak večné je jeho podstata; číslo, počítanie a číslovanie — ten naposledy spomenutý postupujúci z Hlasu, ženský Vach, Satarupa “stoviek foriem,” alebo Príroda. Práve z tohto čísla 10, alebo tvorivej povahy, Matky (okultnej šifry, alebo “ničoho,” vždy plodiaceho a násobiaceho v zjednotení s Celkom “1,” jedným, alebo Duchom Života), pochádzal celý Vesmír.

V *Anugíte* je udaná konverzácia (k. vi., 15) medzi Brahmanom a jeho ženou, ohľadom pôvodu Reči a jej okultných vlastností.* Žena sa pýta, ako Reč vznikla, a čo bolo skôr, Reč alebo Myseľ. Brahman jej hovorí, že Apana (*inšpirujúci dych*) sa stáva pánom, mení tú inteligenciu, ktorá nerozumie Reči alebo Slovám, na stav Apana, a takto otvára myseľ. Následkom toho rozpráva príbeh, dialóg medzi Rečou a Mysľou. “Obidve išli k Ja Bytia (*t.j.*, k individuálnemu Vyššiemu Ja, ako myslí Nilakantha, k Pradžapati, podľa komentátora Ardžuna Misra), a poprosili ho, aby zničilo ich pochybnosti a rozhodlo, ktorá z nich predchádzala a bola nadradená

Poznámka(y) ----------

* *Anugíta tvorí časť Asvamedha Parvan “Mahábhárat y.” Prekladateľ Bhagavadgíty, editovanej Maxom Mullerom, to považuje za pokračovanie Bhagavadgíty. Jej originál je jedným z najstarších Upanišád.*

---

druhej. Tejto pán povedal: ‘Myseľ je Nadradená.’ Ale Reč odvetila Ja Bytiu, hovoriac: ‘Ja skutočne uznávam (tebe) tvoje túžby,’ čo znamená, že rečou získal, po čom túžil. Hneď na to znovu, Ja povedalo, že existujú dve mysle, ‘pohyblivá’ a ‘nepohyblivá.’ ‘Tá nepohyblivá je so mnou,’ povedal, ‘tá pohyblivá je tvojim domíniom’ (*t.j.* Reči) na úrovni hmoty. Pre tú si nadradená. Ale vzhľadom k tomu, Ó krásna, keď si osobne prišla so mnou hovoriť (spôsobom, ktorým si to vykonala, *t.j.* hrdo), preto, Ó, Sarasvati! nikdy nebudeš hovoriť po (ťažkom) výdychu.” “Bohyňa Reč” (Sarasvati, neskoršia forma alebo aspekt Vachu, taktiež bohyne tajného učenia alebo Ezoterickej Múdrosti), “skutočne, prebývala vždy medzi Pránou a Apanou. Ale Ó, vznešená! Idúc s vetrom Apany (životodarný vzduch), hoci hnaný, bez Prány (vyhasínajúci dych), ona bežala nahor k Pradžapati (Brahma), hovoriac, ‘Buď potešený, Ó ctihodný pane!’ Potom sa Prána objavila opäť, vyživujúc Reč. A preto, Reč nikdy nehovorí po (ťažkom alebo inšpiratívnom) výdychu. Je vždy hlučný alebo bez hluku. Z týchto dvoch, ten bez hluku je nadradený tomu hlučnému (Reč) . . . . Tá (reč), ktorá sa produkuje v tele prostredníctvom Prány, a ktorá potom prechádza (transformuje sa) do Apany, a potom sa stáva prispôsobenou s Udana (fyzické orgány Reči) . . . potom nakoniec prebýva v Samana (‘v pupku vo forme zvuku, ako materiálna príčina všetkých slov,’ hovorí Ardžuna Misra). Tak Reč predtým hovorila. Preto je myseľ odlíšená z dôvodu, že je nepohyblivá, a Bohyňa (Reč) preto, že je pohyblivá.”

Táto alegória je pri koreni Okultného zákona, ktorý predpisuje mlčanie ohľadom znalosti istého tajomstva a neviditeľných vecí vnímateľných len duchovnou mysľou (6. zmyslom), a ktoré sa nedajú vyjadriť “hlučnou” alebo prednesenou rečou. Táto kapitola *Anugíty* vysvetľuje, hovorí Ardžuna Misra, Pránajámu, alebo reguláciu dychu v jógových cvičeniach. Avšak táto technika, bez predchádzajúceho získania, alebo aspoň plného pochopenia dvoch vyšších zmyslov, ktorých je sedem, ako sa ukáže, prináleží skôr k nižšej Jóge. Takzvaná *Hatha* bola a stále je neschvaľovaná Arhatmi. Je zdraviu škodlivá a samotná sa nikdy nedokáže rozvinúť do Rádža Jógy. Tento príbeh sa uvádza, aby sa ukázalo, ako neoddeliteľne sú spojené, v metafyzike starých, inteligentných bytostí, či skôr “Inteligencií,” s každou zmyslovou funkciou, či fyzickou alebo mentálnou. Okultné tvrdenie, že existuje sedem zmyslov v človeku, ako v prírode, pretože existuje sedem stavov vedomia, je potvrdené v tom istom diele, kapitola vii., o Pratjaháre (zdržanlivosť a

ovládanie zmyslov, Pránajáma je tými “podstatnými vetrami” alebo dychom). Brahmana o nej hovorí ako “o inštitúcii siedmich obetných Kňazov (Hotris). Hovorí: “Nos a oči, a jazyk, a pokožka a ucho ako piate (alebo čuch, zrak, chuť, dotyk a sluch), myseľ a chápanie je sedem obetných kňazov umiestnených každý zvlášť”; a ktorí “prebývajúc v priestore okamihu (stále) nevnímajú jeden druhého” na tejto zmyslovej úrovni, žiadny z nich okrem mysle. Pretože myseľ hovorí: “Nos necíti bezo mňa, oko nevníma vo farbe, atď., atď. Ja som večný vodca spomedzi všetkých elementov (*t.j.*, zmyslov). Bezo mňa zmysly nikdy nesvietia, ako prázdny príbytok, alebo ako ohne, ktorých plamene sú vyhasnuté. Bezo mňa všetky bytosti, ako palivo napoly vysušené a napoly vlhké, nevnímajú kvality alebo objekty, dokonca ani keď sa zmysly samotné usilujú.”*

Toto, samozrejme, s ohľadom len na *myseľ na zmyslovej úrovni*. Duchovná myseľ (vrchná časť alebo aspekt *neosobných* MANAS) nepreberá žiadnu kompetenciu zmyslov vo fyzickom človeku. Ako dobre boli staroveké národy oboznámené so vzájomným vzťahom síl a všetkých tých nedávno objavených javov mentálnych a fyzických schopností a funkcií, s oveľa viacerými mystériami — tiež sa dajú nájsť čítajúc kapitoly vii. a viii. tohto (vo filozofii a mystickom učení) drahocenného diela. Pozrite si spor zmyslov ohľadom ich príslušnej nadradenosti a ich považovaním Brahmana, pána všetkých bytostí, za svojho sudcu. “Všetci ste najväčší a nie najväčší,” alebo nadradení predmetom (objektom), ako hovorí A. Misra, žiadny z nich nie je nezávislý na tom druhom. “Vy všetci máte kvality iného človeka. Všetky sú najväčšie vo svojich vlastných sférach a všetky sa navzájom podporujú. Existuje jeden nepohybujúci sa (vietor života alebo dych, takzvaná ‘*Jógová inhalácia*,’ čo je dychom *Jedného* alebo Vyššieho Ja). To je to (alebo moje) vlastné Ja, akumulované v početných (formách).”

Tento Dych, Hlas, Ja alebo “Vietor” (*pneuma*?) je Syntézou Siedmich Zmyslov, *noumenálne* všetkých menších božstiev a ezotericky — *sedmičkových* a “Armády Hlasu.”

Poznámka(y) ----------

** Toto ukazuje moderným metafyzikom, pridaným k všetkým minulým a súčasným Haegelom, Berkeleyom, Schopenhauerom, Hartmannom, Herbertom Spencerom, a dokonca moderným Hylo-Idealistom, aby sa naštartovali, nie lepšie než nevýrazným kopírovačom úctyhodnej starobylosti.*

(*b*) Ďalej vidíme, ako sa Kozmická hmota rozptyľuje a formuje do prvkov; zoskupených do mystických štyroch v rámci piateho elementu — Éteru, línia Akáše, Anima Mundi alebo Matky Kozmu. “Bodky, Línie, Trojuholníky, Kocky, Kruhy” a nakoniec “Sféry” — prečo alebo ako? Pretože, hovorí Komentár, ako je prvý zákon Prírody, a pretože Príroda geometrizuje univerzálne vo všetkých svojich prejavoch. Existuje neodmysliteľný zákon — nie len v prvotnej, ale tiež v prejavenej hmote našej fenomenálnej úrovne — ktorým Príroda koreluje svoje geometrické formy, a neskôr tiež svoje zmiešané elementy; a v ktorých nie je žiadne miesto pre náhodu či možnosť. V Okultizme je to fundamentálny zákon, že v Prírode nie je žiadny oddych ani zastavenie pohybu.* To, čo sa zdá, že oddychuje, je len zmena jednej formy na ďalšiu; zmena substancie idúca ruka v ruke so zmenou formy —

ako nás učí Okultná fyzika, ktorá zdá sa, že predvídala objavenie “Zachovania hmoty” pred značným časom. Staroveký Komentár † k Slohe IV. hovorí: —

“*Matka je ohnivou Rybou Života. Rozptyľuje svoje ikry a Dych (Pohyb) to zohrieva a urýchľuje. Zrná (ikier) sa čoskoro navzájom priťahujú a tvoria zrazeninu v Oceáne (Priestoru). Väčšie hromady splývajú a prijímajú nové ikry — v ohnivých bodoch, trojuholníkoch a kockách, ktoré zrú, a v ustanovenom čase sa niektoré z tých hromád oddelia a naberajú sféroidný tvar, proces, ktorý je účinný, len ak do neho nezasahujú iné. Po ktorom začína platiť zákon č. * * *. Pohyb (Dych) sa stáva víchricou a začne ich otáčať.*”‡

Poznámka(y) ----------

** Je to znalosť tohto zákona, ktorý povoľuje a pomáha, že Arhat vykonáva svoje Siddhi, alebo rôzne javy, ako dezintegrácia hmoty, prenos objektov z jedného miesta na druhé.*

† Toto sú staroveké Komentáre, pripojené s modernými Glosármi k Strofám, keďže Komentáre v ich symbolickom jazyku sú zvyčajne tak ťažké na pochopenie, ako samotné Strofy.

‡ V polemickom vedeckom diele, “Moderná Genezis,” sa autor, reverend W. B. Slaughter, kritizujúci pozíciu, predpokladanú astronómami, pýta: — “Malo by sa ľutovať, že zástancovia tejto (hmlovinovej) teórie nevstúpili vo väčšej miere do diskusie o nej (začiatok rotácie). Nikto nám neráči poskytnúť zdôvodnenie toho. Ako proces chladnutia a kontrakcie hmoty udeľuje rotačný pohyb?” Táto otázka je dostatočne rozobratá v Dodatku. Nie je to materialistická veda, ktorá to dokáže vyriešiť. “Pohyb je večný v neprejavenom, a periodický v prejavenom,” hovorí Okultné učenie. To je “keď horúčava spôsobila pri zostupe PLAMEŇA do prvotnej hmoty, že jeho častice sa pohybujú, a pohyb ktorých sa stáva Víchricou.” Kvapka tekutiny predpokladá sféroidálnu formu kvôli pohybu jej atómov okolo seba v ich konečnej, nerozpustnej a noumenálnej esencii; rozhodne neriešiteľné pre fyzickú vedu.

STROFA IV. — *Pokračovanie*

○ 5. . . . . KTORÉ JE: —

“**T**EMNOTA,” **N**EOHRANIČENÉ ALEBO **Ž**IADNE ČÍSLO, **A**DI-**N**IDANA **S**VABHAVAT: (*pre x, neznáme množstvo*):

I. **A**DI-**S**ANAT, **Č**ÍSLO, PRETOŽE ON JE **J**EDEN (*a*).
○ II. **H**LAS **S**VETA, **S**VABHAVAT, **Č**ÍSLA, PRETOŽE ON JE **J**EDEN A **D**EVÄŤ.*
III. “**B**EZTVARÝ **Š**TVOREC.” (*Arupa*.) (*b*).

A TIETO TRI UZAVRETÉ VNÚTRI
(*nekonečného kruhu*), SÚ SVÄTÉ ŠTYRI, A DESAŤ ZNAMENÁ **A**RUPA (*subjektívny, beztvarý*) **V**ESMÍR (*c*); POTOM PRICHÁDZAJÚ “**S**YNOVIA,”
SEDEM **B**OJOVNÍKOV, **J**EDEN, OSEM PONECHANÝCH VONKU, A JEHO **D**YCH, KTORÝ JE **T**VORCOM SVETLA (*Bhaskara*) (*d*).

(*a*) “Adi-Sanat,” doslovne preložené je Prvý alebo “prvotný” starobylý, ktoré meno identifikuje kabalistické “Pradávni” a “Svätí Dlhovekí“ (Sefira a Adam Kadmon) s Brahmom Stvoriteľom, nazývaným tiež *Sanat* medzi jeho inými menami a titulmi.

Svabhavat je mystickou Esenciou, plastickým koreňom fyzickej Povahy — “Číslami”, keď sa manifestuje; Číslom, vo svojej Jednote Substancie, na najvyššej úrovni. Ten názov sa používa v Budhizme a je Synonymom pre štvornásobné Anima Mundi, kabalistický “Archetypálny Svet,” odkiaľ pokračujú “Kreatívne, Formatívne a

Poznámka(y) ----------

** Ktorý činí desať, alebo dokonalé číslo aplikované na “Stvoriteľa,” meno dané celku Stvoriteľov zmiešaných Monoteistami do Jedného, ako “Elohim,” Adam Kadmon alebo Sefira — Koruna — sú androgýnnou syntézou 10 Sefirotov, ktorí predstavujú symbol prejaveného Vesmíru v spopularizovanej Kabale. Avšak ezoterickí Kabalisti, nasledujúci Východných Okultistov, oddeľujú vrchný sefirotický trojuholník od zvyšných (alebo Sefira, Chochmah a Binah), ktorý zanecháva sedem Sefirotov. Čo sa týka Svabhavat, Orientalisti vysvetľujú ten výraz ako Vesmírnu plastickú hmotu rozptýlenú v Priestore, snáď s privretým okom tak ako Éter Veda. Ale Okultisti ju identifikujú s “OTCOM-MATKOU” na mystickej úrovni. (Viď vyššie.)*

Materiálne Svety”; Scintily alebo Iskry, — rôzne iné svety obsiahnuté v posledných troch.

- Všetky tie Svety sú podmienené Vládcami alebo Správcami — sú to Rišiovia a Pitriovia u Hindov, Anjeli u Židov a Kresťanov, Bohovia u starovekých národov vo všeobecnosti.

(*b*)
Toto znamená, že “Nekonečný Kruh” (Nula) sa stáva číslom alebo číslicou, len keď ho jedno z deviatich čísel predchádza, a takto manifestuje jeho hodnotu a silu, Slovo alebo Logos v zjednotení s HLASOM a Duchom* (vyjadrenie a zdroj Vedomia) predstavujúc deväť čísel a takto tvoriac, s Nulou, Dekádu, ktorá obsahuje v sebe celý Vesmír. Triáda tvorí vo vnútri kruhu Tetraktis alebo Svätú Štvorku, Štvorec vnútri Kruhu, ktorá je najsilnejšia zo všetkých magických čísel.

(*c*) Ten “Jeden Odmietnutý” je Slnkom nášho systému. Exoterickú verziu je možné nájsť v najstarších Sanskritských Písmach. V Rig Véde, Aditi, “Neohraničený” alebo nekonečný Priestor, preložený pánom Maxom Mullerom ako “viditeľný nekonečný, viditeľný púhym okom (!!); nekonečná rozloha nad Zemou, nad oblakmi, nad oblohou,” je ekvivalentom “Matky-Priestoru” súčasnou s “Temnotou.” Veľmi náležite sa nazýva “Matkou Bohov,” DEVA-MATRI, ako sa z jej Kozmickej matrice zrodili všetky nebeské telesá nášho systému — Slnko a Planéty. Takto sa opisuje, alegoricky, v tejto múdrosti: “Osem Synov sa zrodilo z tela Aditi; pristúpila k bohom so siedmimi, ale odvrhla ôsmeho, Martanda,” naše slnko. Tí siedmi synovia nazývaní Aditya sú, kozmicky alebo astronomicky, siedmimi planétami; a Slnko, vyradené z ich počtu ukazuje jasne, že Hindovia možno poznali, a v skutočnosti vedeli o siedmej planéte, bez toho, aby ju nazvali Urán.† Ale ezotericky a teologicky,

Poznámka(y) ----------

** "V zjednotení s Duchom a Hlasom," naväzujúc na Abstraktnú Myšlienku a konkrétny Hlas, alebo ich prejavenie, účinok Príčiny. Adam Kadmon alebo Tetragrammaton je Logosom v Kabale; preto táto triáda zodpovedá v tom neskôr spomínanom najvyššom trojuholníku Kether, Chochmah a Binah, poslednej ženskej sile a zároveň mužskému Jehovah, ako súčasť povahy Chochmah, alebo mužskej Múdrosti.*

† Tajná Náuka učí, že Slnko je centrálnou Hviezdou a nie planétou. Predsa Starovekí poznali a uctievali siedmich veľkých bohov, okrem Slnka a Zeme. Ktorý bol ten "Tajomný Boh", ktorý bol vyčlenený? Samozrejme nie Urán, ktorý objavil Herschel v roku 1781. Ale nebol známy pod iným menom? Hovorí autor "Maconnerie Occulte": — "Okultné Vedy objavili prostredníctvom astronomických výpočtov, že počet planét musí byť sedem, a starobylé národy boli vedené, aby uviedli Slnko do stupnice nebeských harmónií, a učinili, aby obsadil prázdne miesto. Takže, zakaždým, keď si všimli vplyv, ktorý sa netýkal žiadnej zo známych šiestich planét, pripísali ho Slnku. Tá chyba sa zdá byť dôležitou, ale nebola takou v praktických výsledkoch, len ak starovekí astrológovia nahradili Urán Slnkom, ktoré je centrálnou Hviezdou relatívne bez pohybu, otáčajúcou sa len okolo svojej osi a riadiacou čas a mieru; a ktorú nie je možné prehliadať pre jej pravé funkcie." . . . . . Takže označenie dní v týždni je chybné. "Deň Slnka má byť dňom Uránu (Urani dies, Urandi)," pridáva učený autor Ragon.

---

takpovediac, Áditjovia sú vo svojich prvotných najstarobylejších významoch ôsmi a dvanásti veľkí bohovia Hinduistického Panteónu. "Tí Siedmi umožňujú smrteľníkom vidieť ich príbytky, ale ukazujú sa len Arhatom," hovorí staré príslovie, "ich príbytky" tu predstavujú planéty. Staroveký Komentár udáva alegóriu a vysvetľuje ju: —

"*Osem domov bolo postavených Matkou. Osem domov pre jej Osem Božích synov; štyri veľké a štyri malé. Osem žiarivých sĺnc, podľa ich veku a podstaty. Bal-ilu (Martanda) nebol spokojný, hoci jeho dom bol najväčší. Začal (pracovať) ako obrovské slony. Vdýchol (vtiahol) do svojho žalúdka vitálne ovzdušie svojich bratov. Snažil sa ich pohltiť. Tí väčší štyria boli ďaleko; ďaleko, na okraji svojho kráľovstva.* Ich neolúpil (neovplyvnil), a smiali sa. Sprav to najhoršie, čo môžeš, Pane, nemôžeš nás dosiahnuť, povedali. Ale tí menší plakali. Sťažovali sa Matke. Deportovala Bal-i-lu do stredu jej Kráľovstva, z ktorého sa nedokázal pohnúť. (Odvtedy) sa (len) pozerá a hrozí. Sleduje ich, pomaly sa otáčajúc okolo seba, oni sa rýchlo od neho odvracajú, a on z diaľky sleduje smer, ktorým sa jeho bratia pohybujú na ceste, ktorá obklopuje ich domy.† Od toho dňa sa on kŕmi potom Matkinho tela. Napĺňa sa jej dychom a odpadom. Preto ho odmietla.*"

Takže "odmietnutým Synom" je evidentne naše Slnko, ako je to ukázané hore, "Slneční-Synovia" neodkazujú len na naše planéty, ale aj na nebeské telesá všeobecne. On sám len odrazom Centrálneho Duchovného Slnka, *Surya* je prototypom všetkých tých tiel, ktoré sa vyvinuli po ňom. Vo Védach sa nazýva *Loka-Čakšuh*, "Oko Sveta" (náš

Poznámka(y) ----------

** Planetárny Systém.*

† "Slnko rotuje okolo svojej osi vždy v tom istom smere, v ktorom planéty obiehajú na svojich príslušných dráhach," ako nás učí astronómia.

planetárny svet), a je jedným z troch hlavných božstiev. Nazýva sa indiferentne Syn *Djausa* a *Aditi*, pretože sa nerobí žiadny rozdiel v spojitosti, alebo v rozsahu povolenom pre ezoterický význam. Takže je zobrazený ako ťahaný siedmimi koňmi, a jedným koňom so siedmimi hlavami; ten najprv spomínaný odkazujúc na svojich sedem planét, ten neskôr spomínaný na ich jeden spoločný pôvod z Jedného Kozmického Prvku. Tento "Jeden Prvok" sa nazýva obrazne "OHEŇ." Védy (tiež Aitareya-Brahmana z Haug; s. i) učia, "že oheň skutočne je všetkými božstvami." (Narada v Anugíte).

Význam alegórie je jasný, pretože máme oboje, Komentár Dzyan a tiež modernej vedy na jej vysvetlenie, hoci sa tie dva líšia viac než v jednej zvláštnosti. Okultná Náuka odmieta hypotézu zrodenú z Nebulárnej Teórie, že tých (sedem) veľkých planét sa vyvinulo z centrálnej hmoty Slnka, rozhodne nie z tohto nášho viditeľného Slnka. Prvá kondenzácia Kozmickej hmoty sa samozrejme uskutočnila okolo centrálneho jadra, jeho pôvodného (rodičovského) Slnka; ale naše slnko, ako sa učí, sa jedine oddelilo skôr než všetky ostatné, ako sa rotujúca hmota zmrštila, a je preto ich starším, väčším bratom, nie ich otcom. Týto ôsmi Áditjovia, "bohovia," sú všetci vytvorení z večnej substancie (Kometárna hmota* — Matka) alebo "Látka Sveta", ktorá je piatym aj šiestym KOZMICKÝM Princípom, Upadhi alebo základom Univerzálnej Duše, práve ako v človeku, Mikrokozmos, Manas† je Upadhi z Buddhi.‡

(d) Existuje celá poéma o predgenetických bojoch, ktoré bojovali rastúce planéty pred záverečným formovaním Kozmu, a tak zodpovedné za zdanlivo porušenú pozíciu systémov niekoľkých planét, vychýliac úroveň niektorých ich satelitov (Neptúna a Uránu napríklad, o ktorých staroveké národy, hovorí sa, nevedeli nič), poskytnúc im takto zdanie spätného pohybu. Tieto planéty sa nazývajú bojovníci, Architekti, a sú akceptované

Poznámka(y) ----------

** Táto Podstata Kometárnej hmoty, ako učí Okultná Veda, je úplne odlišná od akejkoľvek chemickej alebo fyzickej charakteristiky, s ktorou je oboznámená moderná veda. Je homogénna vo svojej prvotnej forme za Solárnymi Systémami, a diferencuje sa úplne, akonáhle prekročí hranice región našej Zeme, znečistená atmosférami planét a už spojená hmota medziplanetárneho materiálu, heterogénna len v našom manifestovanom svete.*

† Manas — Princíp-Mysle, alebo ľudská Duša.

‡ Buddhi — božská Duša.

Rímsko – katolíckou Cirkvou ako vodcovia nebeských Hostiteľov, takže ukazujú tie isté tradície. Vyvinúc sa z Kozmického Priestoru, a pred finálnym vznikom primárnych častíc a prstencovitej planetárnej hmloviny, Slnko, ako nás učia, vtiahlo do hĺbok svojej masy všetku Kozmickú vitalitu, ktorú mohlo, hroziac, že pohltí svojich slabších „bratov" predtým, než bol nakoniec upravený zákon príťažlivosti a odpudzovania; po ktorom sa začalo kŕmiť "odpadom a potom Matky"; inými slovami, tými časťami Éteru ("dych Univerzálnej Duše") existencie a konštitúcie, ohľadom ktorých je veda doteraz absolútne neznalá. Teória tohto druhu, ktorú predložil Sir William Grove (viď "*Korelácia fyzikálnych síl*," 1843, s. 81; a "*Reč*

k britskej asociácii, 1866”), ktorý teoretizoval, že systémy “sa postupne menia atmosférickými prírastkami alebo odčítaniami, alebo usadeninami a úbytkami vznikajúcimi z nebulárnych substancií” . . . a znovu, že “Slnko môže zhustiť plynnú látku, ako cestuje v Priestore a tak sa môže produkovať teplo” — archaické učenie sa zdá byť dosť vedecké, dokonca v tejto dobe.* Pán W. Mattieu Williams naznačil, že rozptýlená hmota alebo Éter, ktorá je prijímateľom tepelnej radiácie vesmíru, je týmto vťahovaná do hĺbok solárnej hmoty. Vypudzujúc odtiaľ predtým kondenzovaný a tepelne vyčerpaný Éter, stáva sa stlačenou a vydáva svoje teplo, aby sa samotná postupne vytlačila von v zriedenom a ochladenom stave, aby absorbovala čerstvú dodávku tepla, v ktorom sa predpokladá, že je týmto spôsobom zachytená Éterom, a znovu koncentrovaná a prerozdelená Slncami Vesmíru.†

Toto je o takom blízkom priblížení k Okultným učeniam, než aké si Veda kedy dokázala predstaviť; pretože Okultizmus to vysvetľuje výrazom “mŕtvy dych” obnoveným prostredníctvom Marttanda jeho kŕmením sa “potom a odpadom” “Matky Priestoru.” Čo mohlo ovplyvniť Neptún,‡ Saturn a Jupiter,

Poznámka(y) ----------

** Veľmi podobné myšlienky v diele pána W. Mattieu Williamsa’ “Palivo Slnka;” v diele Dr. C. Williama Siemensa’ “O konzervácii solárnej energie” (Nature, XXV., s. 440-444, 9. marca 1882); a tiež v diele Dr. P. Martina Duncana “Prejav prezidenta Geologickej spoločnosti,” Londýn, máj 1877.*

† Viď “Komparatívna geológia,” od Alexandra Winchella, LL.D., s. 56.

‡ Keď hovoríme o Neptúne, tak nie ako Okultista ale ako Európan. Pravý Východný Okultista bude trvať na tom, že zatiaľ čo je v našom systéme ešte veľa neobjavených planét, Neptún tam nepatrí, nehľadiac na jeho zjavné spojenie s naším slnkom a vplyv na toho neskôr menovaného, na Neptún. Toto spojenie je májavické, imaginárne, ako sa hovorí.

---

ale trochu by zabilo také pomerne malé “Domy” ako Merkúr, Venuša a Mars. Keďže Urán nebol pred koncom osemnásteho storočia známy, názov štvrtej planéty spomenutej v alegórii, musí pre nás zatiaľ zostať tajomstvom.

O “Dychu” všetkých „siedmich” sa hovorí ako o Bhaskare (vytváraní svetla), pretože oni (planéty) boli svojím pôvodom všetky kométami a slnkami. Vyvinuli sa do Manvantarického života z prvotného Chaosu (teraz noumenon nerozpustnej hmloviny) hromadením a akumuláciou prvotných primárnych diferenciácií večnej hmoty, podľa nádherného vyjadrenia v Komentári, “Takto sa Synovia Svetla zaodeli do látky Temnoty.” Alegoricky sa nazývajú “Nebeskými Slimákmi,” kvôli ich (pre nás) beztvaré INTELIGENCIE obývajúce neviditeľne svoje hviezdne a planetárne domovy, a, takpovediac, nesúc ich ako slimáky so sebou vo svojom otáčaní. Náuka o spoločnom pôvode všetkých nebeských telies a planét bola, ako vidíme, tá, ktorú kázali archaickí astronómovia pred Keplerom, Newtonom, Leibnitzom, Kantom, Herschelom a Laplaceom. Teplo (Dych), príťažlivosť a odpudivosť — tie tri veľké faktory Pohybu — sú podmienkami, za ktorých sa všetci členovia celej tejto prvotnej rodiny rodia, vyvíjajú a umierajú, aby sa znovu zrodili po “Noci Brahmu,” počas

ktorej večná hmota znovu upadne periodicky do svojho prvotného nerozlíšeného stavu. Najoslabenejšie plyny nedokážu poskytnúť modernému fyzikovi o prírode žiadnu predstavu. Najprv centrá Síl, neviditeľné iskry prvotných atómov sa diferencujú na molekuly, a stanú sa Slnkami — prechádzajúc postupne do reality plynnej, žiariacej, kozmickej, tej jednej "Víchrice" (alebo pohybu) nakoniec dávajúc impulz forme, a počiatočnému pohybu, regulovanému a ustálenému neprestajnými Dychmi — Dhjána Čohanmi.

———————

STROFA IV. — *Pokračovanie*

6. . . . . **P**OTOM TÝCH DRUHÝCH **S**EDEM, KTORÍ SÚ **L**IPIKA, PRODUKOVANÍ TROMI (*Slovom, Hlasom a Duchom*). **O**DMIETNUTÝM **S**YNOM JE **J**EDEN, "**S**LNKÁ-**S**YNOVIA " SÚ NESPOČETNÍ.

Lipi-ka, od slova *lipi*, "písanie," znamená doslovne

"Pisári."* Mysticky, tieto Božské Bytosti sú spojené s Karmou, Zákonom Odplaty, pretože sú Zaznamenávateľmi alebo Kronikármi, ktorí vtláčajú na (pre nás) neviditeľné dosky Astrálneho Svetla, "veľkú obrazovú galériu večnosti" — verný záznam každého činu, a dokonca myšlienky človeka, o všetkom, čo bolo, je alebo kedy bude, vo fenomenálnom Vesmíre. Ako sa hovorí v "*Izis*," toto božské a nevidené plátno je **K**NIHA ŽIVOTA. Tak, ako sú Lipika, ktorí projektujú do reality z pasívnej Univerzálnej Mysle ideálny plán sveta, na základe ktorého "Stavitelia" prebudujú Kozmos po každej Pralaje, sú to oni, kto stoja paralelne k Siedmym Anjelom Prítomnosti, ktorých Kresťania poznávajú v Siedmych "Planetárnych Duchoch" alebo "Duchoch Hviezd;" pretože takto sú to oni, kto sú priamymi pisármi Večnej tvorby ideí — alebo, ako to nazýva Platón, "Božskej Myšlienky." Večný Záznam nie je žiadny fantastický sen, pretože sa s tými istými záznamami stretávame vo svete pevnej hmoty. "Tieň nikdy nepadne na stenu bez toho, aby na nej nezanechal trvalú stopu, ktorú je možné zviditeľniť použitím správnych postupov," hovorí Dr. Draper. . . . "Portréty našich priateľov alebo výhľady na krajinu môžu byť ukryté pred pohľadom na citlivom povrchu, ale sú pripravené, aby sa objavili, akonáhle sa použijú správne vývojky. Spektrum je ukryté na striebornom alebo sklovitom povrchu, pokým prostredníctvom našej nekromantie nespôsobíme, že vystúpi do viditeľného sveta. Na stenách našich najsúkromnejších bytov, kde si myslíme, že vtieravé oko vôbec nie je vpustené dovnútra, a naše ústranie nikdy nie je možné znesvätiť, tam existujú pozostatky všetkých našich činov, siluety toho, čokoľvek sme vykonali."† Dr. Jevons a Babbage veria, že každá myšlienka, premiestňujúc častice mozgu a uvádzajúc ich do pohybu, ich rozptýli vo Vesmíre, a myslia si, že "každá častica existujúcej hmoty musí byť registrom všetkého, čo sa stalo." (Princípy Vedy, Zväz. II. s. 455.) Teda staroveká náuka začala získavať občianske práva v špekuláciách vedeckého sveta.

Štyridsať "Poradcov", ktorí stoja v oblasti Amenti ako žalobcovia Duše pred *Osirisom*, patria k tej istej skupine božstiev ako Lipika, a mohli by stáť súbežne, keby Egyptskí bohovia

Poznámka(y) ----------

** Títo sú tí štyria "Nesmrteľní", o ktorých sa zmieňuje Atharva Véda ako o "Pozorovateľoch" alebo Strážcoch štyroch štvrtín oblohy (viď kap. lxxvi., 1-4, a ďalšie.).*

† "Konflikt medzi Náboženstvom a Vedou." — Draper, s. 132 a 133.

---

neboli tak málo pochopení v ich ezoterickom význame. Hinduistický *Čitra-Gupta*, ktorý prečíta účet života každej Duše z jej záznamu, nazývaného Agra-Sandhani; "Poradcovia", ktorí čítajú svoje zo srdca zosnulého, ktorý sa stáva otvorenou knihou pred (či) Yamom, Minosom, Osirisom alebo Karmou — sú všetky tak početnými kópiami a variantmi Lipika, a ich Astrálnych Záznamov. Avšak, Lipi-ka nie sú božstvami spojenými so Smrťou, ale s Večným Životom.

Keďže Lipika sú spojení s osudom každého človeka a s narodením každého dieťaťa, ktorých život je už narysovaný v Astrálnom Svetle — nie fatalisticky, ale len pretože budúcnosť, ako aj MINULOSŤ, je vždy živá v PRÍTOMNOSTI, — môže sa o nich tiež povedať, že majú vplyv na Vedu o Horoskopoch. Musíme uznať pravdu toho, čo sme spomenuli naposledy, či áno alebo nie. Pretože ako pozoroval jeden z moderných adeptov Astrológie, "Teraz, keď nám fotografia odhalila chemický vplyv Hviezdneho systému, zapísaním miliárd hviezd a planét na svetlocitlivú dosku zariadenia, ktoré až dodnes marili snahy najsilnejších teleskopov objaviť ich, stalo sa ľahšie pochopiteľným, ako náš solárny systém môže pri narodení dieťaťa ovplyvniť jeho mozog — nedotknutý žiadnym dojmom — jednoznačným spôsobom a podľa prítomnosti na zenite takej alebo onakej zodiakálnej konštelácie."†

TAJNÁ NÁUKA: STROFA V. – FOHAT: DIEŤA SEDMIČKOVÝCH HIERARCHIÍ

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Syntéza vedy,
náboženstva a filozofie

H. P. Blavatská,
Autorka diela „Odhalená Isis"

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda."

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,
117, Nassau Street, New York.

THE MANAGER OF THE *THEOSOPHIST*,
Adyar, Madras.

1888.

Zväz. 1, Strana 106 TAJNÁ NÁUKA

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

STROFA V.

1. **P**RVOTNÍ **S**IEDMI, PRVÝCH SEDEM **D**YCHOV **D**RAKA **M**ÚDROSTI, PRODUKUJÚ V ICH OTOČENÍ ZO SVOJICH SVÄTÝCH ROTUJÚCICH **D**YCHOV **O**HNIVÝ **V**ÍCHOR (*a*).

KOMENTÁR

(*a*) Toto je, snáď, na vysvetlenie najzložitejšia zo všetkých Strôf. Jej jazyk je pochopiteľný len pre toho, kto je dôkladne zbehlý vo východných alegóriách a ich zámerne zahalenej frazeológii. Isto vyvstane otázka, “Veria okultisti vo všetkých týchto ‘Staviteľov,’ ‘Lipikov’ a ‘Synov Svetla’ ako v Entity, alebo sú len imagináciami?” Na toto je odpoveď daná jasne: “Po náležitej podpore imaginácie zosobnených Síl musíme pripustiť existenciu týchto Entít, pokiaľ by sme neodmietli existenciu duchovnej humánnosti v rámci fyzického ľudstva. Pretože hostitelia týchto Synov Svetla a ‘Mysľou-zrodených Synov’ prvého prejaveného Lúča **N**EPOZNANÉHO **V**EŠKERENSTVA, sú pravým koreňom duchovného človeka.” Pokiaľ nechceme veriť nefilozofickej dogme špeciálne stvorenej duše pre každý ľudský zrod — čerstvému prísunu denne sa rynúcich, od “Adama” — musíme pripustiť okultné učenia. To tu bude vysvetlené. Teraz sa však pozrime, aký môže byť okultný význam tejto Strofy.

Náuka učí, že stať sa božským, úplne vedomým bohom, - áno, dokonca tie najvyššie – prastaré **D**uchovné **I**NTELIGENCIE, musia prejsť ľudskou fázou. A keď hovoríme ľudskou, neplatí to len pre naše pozemské ľudstvo, ale pre smrteľníkov, ktorí obývajú akýkoľvek svet, *t.j.*, pre tie Inteligencie, ktoré dosiahli zodpovedajúcu rovnováhu medzi hmotou a duchom, akou sme i *my* prešli, od stredného bodu Štvrtej Koreňovej Rasy Štvrtého Kruhu, ktorý bol schválený. Každá Entita si musela vydobiť právo stať sa božskou prostredníctvom vlastnej skúsenosti. Hegel, veľký nemecký mysliteľ, túto pravdu určite poznal alebo ju intuitívne cítil, keď hovoril, že Nevedomý vyvinul Svet len “v nádeji na dosiahnutie jasného vedomia seba samého,” stania sa, inými slovami, ČLOVEKOM; pretože toto je tiež tajným významom zvyčajnej Puranickej frázy O Brahmovi, ktorý je

neustále “pohnutý túžbou tvoriť.” Toto vysvetľuje tiež skrytý kabalistický význam výroku: “*Dych* sa stáva kameňom; kameň rastlinou; rastlina zvieraťom; zviera človekom, človek duchom; a duch bohom“. Mysľou-zrodení Synovia, Rišiovia, Stavitelia, atď., všetci boli ľuďmi — akýchkoľvek foriem a tvarov — v iných svetoch a predchádzajúcich Manvantara.

Tento subjekt tým, že je tak veľmi mystický, je preto najobtiažnejším na vysvetlenie vo všetkých jeho podrobnostiach a významoch; keďže je v ňom obsiahnuté celé mystérium evolučného stvorenia. Veta alebo dve v ňom živo privolávajú do mysle podobne ako v Kabale a frazeológii Kráľa Žalmistu (civ.), keďže obidvaja, hovoriac o Bohu, ukazujú mu robenie z vetra svojho posla a z jeho “vyslancov planúci oheň.” Ale v ezoterickej náuke sa používa obrazne. „Ohnivý Vietor” je rozžeravený Kozmický prach, ktorý nasleduje len magneticky, ako železné piliny nasledujú magnet, smerujúc myšlienku „Tvorivých Síl.” A predsa tento kozmický prach je niečím viac; pretože každý atóm vo Vesmíre má v sebe potenciál vedomia vlastného ja, a je, ako Leibnitzove Monády, Univerzom v sebe samom, a pre seba samého. *Je to atóm a anjel.*

V tejto spojitosti by sa malo poznamenať, že jedna z významných osobností modernej Evolucionistickej školy, pán A. R. Wallace, v diskusii o nedostatočnosti „prirodzeného výberu”, ako jediný faktor vo vývoji fyzického človeka prakticky pripúšťa celý bod, o ktorom tu diskutujeme. Domnieva sa, že evolúcia človeka bola riadená a podporovaná vyššími Inteligenciami, ktorých pôsobenie je potrebným faktorom v schéme Prírody. Ale keď sa už činnosť týchto Inteligencií na jednom mieste pripustila, je len logickým záverom rozširovať ju stále ďalej a ďalej. Nie je možné povedať „a“ a nepovedať „b“.

2. **S**PRAVILI Z NEHO POSLA ICH VÔLE (*a*). **D**ZYU SA
STÁVA **F**OHAT; **B**YSTRÝ **S**YN **B**OŽÍCH **S**YNOV, KTORÝCH SYNOVIA SÚ **L**IPIKOVIA,*
ROBÍ POSLA. ON JE KOŇOM, A
Poznámka(y) ——————————————
* Rozdiel medzi “Staviteľmi,” Planetárnymi Duchmi, a Lipikami nesmieme strácať zo zreteľa. (Pozrite Čís. 5 a 6 tohto komentára.)

MYŠLIENKA JE JAZDCOM (*t.j., on je pod vplyvom ich vedúcej myšlienky*). **P**RECHÁDZA AKO BLESK OHNIVÝMI OBLAKMI (*kozmické hmly*) (*b*); ROBÍ TRI, A PÄŤ, A SEDEM KROKOV CEZ SEDEM OBLASTÍ NAD A SEDEM POD (*byť svetom*). **D**VÍHA SVOJ HLAS, A VOLÁ NESPOČETNÉ ISKRY (*atómy*) A SPÁJA ICH DOKOPY (*c*).

(*a*) Toto ukazuje “Prvotných Siedmich“ použijúc pre ich *Vahan* (vozidlo, alebo manifestovaný subjekt, ktorý sa stáva symbolom Sily, ktorá ho riadi), Fohat, zavolaný v dôsledku, “Posol ich vôle” — ohnivý víchor.

“Dzyu sa stáva Fohat” — samotné vyjadrenie to ukazuje. Dzyu je jednou skutočnou (magickou) znalosťou, alebo Okultnou Múdrosťou; ktorá, jednajúc s večnými pravdami a prvotnými príčinami, stáva sa takmer všemocnosťou, keď sa použije správnym smerom. Jej protikladom je Dzyu-mi, ten, ktorý sa zaoberá len ilúziami a nepravdivými zjavmi, ako v našich exoterických moderných vedách. V tomto prípade je Dzyu vyjadrením kolektívnej Múdrosti Dhjána-Buddhov.

(*b*) Keďže sa predpokladá, že čitateľ nie je oboznámený s Dhjána-Buddhami, malo by sa tiež hneď povedať, že *podľa Orientalistov* existuje päť Dhjána, ktorí sú “nebeskými” Buddhami, ktorých ľudskí Buddhovia sú manifestáciami vo svete formy a hmoty. Avšak ezotericky, Dhjána-Buddhov je sedem, z ktorých len päť sa doposiaľ manifestovalo,* a dvaja majú prísť v šiestej a siedmej Koreňovej rase. Oni sú, takpovediac, večnými prototypmi Buddhov, ktorí sa objavujú na tejto zemi, z ktorých každý má svoj špecifický božský prototyp. Tak, napríklad, Amitabha je Dhjána-Buddha Gautama Šakjamuniho, manifestujúc sa prostredníctvom neho, kedykoľvek sa táto veľká Duša inkarnuje na zemi, ako sa On inkarnoval v Tzon-kha-pa.† Tak ako syntéza siedmich Dhjána-Buddhov, Avalokitešvara bol prvým Buddhom (Logos), tak je Amitabha vnútorným “Bohom” Gautamu, ktorý sa v Číne nazýva Amita(-Buddha). Oni sú, ako p. Rhys Davids

Poznámka(y) ——————————————

** Pozrite si A. P. Sinnettov “Ezoterický Buddhizmus,” 5. komentované vydanie, str. 171-173.*

† Prvý a najväčší reformátor, ktorý založil „Žlté-Čiapky“ („Yellow-Caps“), Gyalugpy. Narodil sa v roku 1355 A.D. v Amdo, a bol Avatarom Amitabhu, nebeského mena Gautama Buddhu.

---

správne vyhlasuje, “veľkolepé náprotivky v mystickom svete, oslobodené od znehodnocujúcich podmienok tohoto materiálneho života” každého pozemského smrteľného Buddhu — oslobodení Manuši-Buddhovia ustanovení pre vládnutie Zemi v tomto Kruhu. Oni sú “Buddhovia Kontemplácie,” a sú všetci Anupadaka (bez rodičov), *t.j.*, samo-zrodení z božskej esencie. Exoterické učenie, ktoré hovorí, že každý Dhjána-Buddha má schopnosť tvorenia zo seba samého, rovnako tak nebeský syn — Dhjáni-Bódhisattva — ktorý, po smrti Manuši (ľudského) Buddhu, musí vykonávať prácu toho druhého, spočíva v skutočnosti, že vzhľadom k najvyššej iniciácii vykonanej jedným zo zatienených “Duchom Buddhu” — (ktorému orientalisti pripisujú stvorenie piatich Dhjáni-Buddhov!), — kandidát sa stáva vlastne Bodhisattvom, stvoreným tak Vysokým Zasväcujúcim.

(*c*) Fohat, súc jednou z najdôležitejších, ak nie najdôležitejšou povahou ezoterickej Kozmogónie, by sa mala opísať podrobne. Ako v najstaršej Gréckej Kozmogónii, odlišujúc sa značne od neskoršej mytológie, Eros je treťou osobou v prvotnej trojici: Chaos, Gaea, Eros: zodpovedajúci kabalistickému En-Soph (pre Chaos v Priestore, [[*Chaino*]], “prázdnote”) Bezhraničnému Všetkému, Šekinah a Z Pradávnych Dní, alebo Svätému Duchu; takže Fohat je jednou vecou v ešte nemanifestovanom Vesmíre a inou vo fenomenálnom a Kozmickom Svete. V tom druhom, on je tou Okultnou, elektrickou, životnou silou, ktorá, pod Vôľou Tvorivého Logosu, zjednocuje a zostavuje všetky formy, dávajúc im prvý impulz, ktorý sa stáva v čase zákonom. Ale v neprejavenom Vesmíre, Fohat tým už viac nie je, tak ako Eros je neskorším žiarivým, okrídleným Amorom, Láskou. Fohat ešte nemá nič do činenia s Kozmom, keďže Kozmos nie je zrodený, a bohovia stále spia na prsiach “Otca-Matky.” Je abstraktnou filozofickou ideou. Sám ešte nič neprodukuje; je jednoducho tou potenciálnou tvorivou silou, na základe ktorej činnosti sa delí Noumenon všetkých budúcich javov, takpovediac, aby sa znovu zjednotil v mystickom

supersenzuálnom zákone, a vyžaroval tvorivý lúč. Keď „Božský Syn” vyšľahne, Fohat sa potom stáva hnacou silou, aktívnou Mocou, ktorá spôsobí, že Jeden sa stane Dvomi a Tromi — na Kozmickej úrovni manifestácie. Trojitý Jeden sa odlišuje od mnohých, a potom je Fohat transformovaný na tú silu, ktorá zostavuje elementárne atómy a spôsobuje, že sa zhlukujú a kombinujú. Odozvu tohto prastarého učenia nachádzame v rannej Gréckej mytológii. Erebos a Nux sa narodili z Chaosu, a za činnosti Erosa, zrodili vo svojej zmene AÉter a Hemeru, svetlo nadradených a svetlo podriadených alebo zemských oblastí. Temnota generuje svetlo. Pozrite si v **!**Puránach Brahmovu “Vôľu” alebo túžbu tvoriť; a vo Sanchoniathonovej Fénickej Kozmogónii, náuku Túžba, [[*pothos*]], je princípom tvorenia.

Fohat úzko súvisí s “jedným životom.” Z Neznámeho Jedného, Nekonečnej úplnosti, manifestovaného jedného, alebo periodického, Manvantarického Božstva, vyžaruje; a toto je Univerzálna Myseľ, ktorá, oddelená od svojho Prameňa-Zdroja, je Demiurgom alebo tvorivým Logosom západných kabalistov, a štvor-tvárovým Brahmom hinduistického náboženstva. Vo svojej úplnosti, videná z hľadiska manifestovanej Božskej Myšlienky v ezoterickej náuke, reprezentuje Hostiteľov vyšších tvorivých Dhjána Čohanov. Súčasne s evolúciou Univerzálnej Mysle, skrytá Múdrosť Ádi-Buddhu — Jedna Najvyššia a večná — manifestuje seba ako Avalokitešvaru (alebo manifestovaného Išvaru), ktorý je Osirisom Egypťanov, Ahura-Mazda Zoroastriánov, Nebeským Človekom Hermetického filozofa, Logosom Platonikov, a Átmanom Védistov.* Činnosťou manifestovanej Múdrosti, alebo Mahat, reprezentovanej týmito nespočetnými centrami duchovnej Energie v Kozme, odraz Univerzálnej Mysle, ktorý je Kozmickou Predstavivosťou a intelektuálnou Silou sprevádzajúc takú predstavivosť, stáva sa objektívne Fohatom buddhistického ezoterického filozofa. Fohat, bežiaci popri siedmich princípoch Akáše, koná na základe manifestovanej substancie alebo Jedného Elementu, ako je to deklarované vyššie, a jeho diferencovaním do rôznych centier Energie, uvádza do pohybu zákon Kozmickej Evolúcie, ktorý, v poslušnosti voči Predstavivosti Univerzálnej Mysle, privádza do existencie všetky rôzne stavy bytia v manifestovanom Solárnom Systéme.

Solárny Systém, privedený do existenie týmito vplyvmi, pozostáva zo Siedmich Princípov, ako všetko ostatné v rámci týchto centier. Také je učenie trans-Himalájskeho Ezoterizmu. Avšak, každá filozofia má svoj vlastný spôsob rozdelenia týchto princípov.

Poznámka(y) ———————————————

** Zdá sa, že pán Subba Row ho identifikoval a nazval Logosom. (Pozrite si jeho štyri prednášky o “Bhagavadgíte” v Theosophist.)*

Fohat je potom zosobnená elektrická životná sila, transcendentálne spájajúca Jednota všetkých Kozmických Energií, na neviditeľných ako aj na prejavených úrovniach, činnosť ktorej sa ponáša — na nesmiernej stupnici — na tú od žijúcej Sily vytvorenej vôľou, v takých javoch, kde zdanlivo subjektívne jedná podľa zdanlivo objektívneho a poháňa ho k činu. Fohat nie je len živý Symbol a Nádoba tej Sily, no okultisti na neho pozerajú ako na Entitu — sily, podľa ktorých jedná súc kozmické, ľudské i pozemské, a uplatňujúce svoj vplyv jednotlivo na všetkých tých úrovniach. Na pozemskej úrovni je jeho vplyv citeľný v magnetickej a aktívnej sile vytváranej silnou túžbou magnetizéra. Na Kozmickej je prítomný v konštruktívnej energii, ktorá vykonáva, vo formovaní vecí — od planetárneho

systému po svätojánsku mušku i jednoduchú sedmokrásku — plán v mysli prírody, alebo v Božskej Myšlienke, s ohľadom na vývoj a rast toho konkrétneho diela. On je, metafyzicky, zobjektivizovanou myšlienkou bohov; “Slovo vytvorilo telo,” na nižšej stupnici, a poslom Kozmických a ľudských predstavivostí: aktívnou silou v Univerzálnom Živote. Vo svojom druhotnom aspekte je Fohat Solárnou Energiou, elektrickou životnou tekutinou,* a zachovávajúcou štvrtý

Poznámka(y) ——————————————

** V roku 1882 bol Prezident Teozofickej Spoločnosti, Plk. Olcott vyhrešený, pretože v jednej zo svojich prednášok tvrdil, že Elektrina je hmota. Avšak také je učenie Okultnej Náuky. “Sila,” “Energia,” je pre ňu možno lepším názvom pokým európska veda vie tak málo o jej pravej povahe; predsa je hmotou, tak ako je hmotou Éter, keďže je tak atomická, hoci niekoľko odvrstvení od posledne menovaného. Zdá sa komické týmto argumentovať, pretože tá vec je pre vedu nezmerateľnou, a preto sa nemôže nazývať hmotou. Elektrina je “nemateriálnou” v tom zmysle, že jej molekuly nie sú predmetom vnímania a experimentu; predsalen môže byť — a Okultizmus to tvrdí — atomickou; z toho dôvodu je hmotou. Ale dokonca aj predpoklad, že bolo nevedecké hovoriť o tom v takých termínoch, keď sa raz Elektrina nazýva vo Vede zdrojom Energie, jednoducho Energiou, a Silou — kde je tá Sila alebo Energia, o ktorej sa dá uvažovať bez rozmýšľania o hmote? Maxwell, matematik a jedna z najväčších autorít ohľadom Elektriny a jej javov, povedal pred rokmi, že Elektrina je hmota, nie iba pohyb. “Ak akceptujeme hypotézu, že elementárne látky sú zložené z atómov, nemôžeme sa vyhnúť záveru, že tiež elektrina, kladná ako aj záporná, je rozdelená na definované elementárne časti, ktoré sa správajú ako atómy elektriny.” (Helmholtz, Faraday Lecture, 1881). Pôjdeme ďalej než to, a budeme tvrdiť, že Elektrina nie je len Látka, ale že je emanáciou z Entity, ktorá nie je ani Boh ani Diabol, ale jedna z nespočetných Entít, ktoré vládnu a vedú náš svet podľa večného **Z**ákona **K**ARMY. (Pozrite dodatok k tejto knihe.)*

---

princíp, takpovediac, zvieraciu Dušu Prírody, alebo — Elektrinu. V Indii je Fohat spojený s Višnuom a Suryou v rannom ryse (prvého) Boha; pretože Vishnu nie je v Rig Véde vysokým bohom. Meno Višnu pochádza z koreňa *viš*,” preniknúť,” a Fohat sa nazýva “Prenikajúci” a Výrobca, pretože tvaruje atómy zo surového materiálu.* Vo svätých textoch Rig Védy je Višnu tiež “manifestáciou Solárnej Energie,” a je opísaný ako kráčajúci cez Sedem oblastí Vesmíru v troch krokoch, Védický Boh majúci málo spoločné s Višnuom neskoršej doby. Preto sú tí dvaja identickí v tomto zvláštnom ryse, a jeden je kópiou toho druhého.

Tých “tri a sedem” krokov odkazuje na Sedem sfér osídlených človekom ezoterickej Náuky, ako aj na Sedem oblastí Zeme. Hoci časté námietky údajných Orientalistov, na Sedem Svetov alebo sfér našej planetárnej reťaze sa zreteľne odkazuje v exoterických hindských písmach. Ale ako zvláštne sú všetky tieto čísla spojené s podobnými číslami v iných Kozmogóniách a s ich symbolmi, je možné vidieť z porovnaní a paralelizmov, ktoré vykonali študenti starých náboženstiev. Tie “tri kroky Višnu” cez “sedem oblastí Univerza” z Rig Véd, vysvetľovali komentátori rôzne ako význam “oheň, blesk a Slnko” kozmicky; a keď boli prijaté v Zemi, atmosfére a oblohe; tiež ako “tri kroky” škriatka (inkarnácia Višnu),

hoci viac filozoficky — a v astronomickom zmysle, úplne správne — Aurnavabha ich vysvetľuje akoby boli rôznymi pozíciami slnka, vychádzajúce, poludňajšie a zapadajúce. Ezoterická filozofia samotná to vysvetľuje jasne, a Zohar to vyložil veľmi filozoficky a komplexne. Hovorí sa a bez obalu demonštruje, že na začiatku bol Elohim (Elhim) nazývaný Echod, “jeden,” alebo “Božstvo je jeden v mnohých,” veľmi jednoduchá idea v panteistickom ponímaní (vo svojom filozofickom zmysle, samozrejme). Potom prišla zmena, “Jehovah je Elohim,” teda zjednotenie mnohopočetnosti a činiac prvý krok smerom k Monoteizmu. Teraz k otázke, “Ako je Jehovah Elohimom?” odpoveďou je, “Prostredníctvom troch Krokov” zdola.

Poznámka(y) ——————————————

** Je dobre známe, že keď sa umiestni na vibrujúcu kovovú dosku piesok, vznikne séria pravidelných zaoblených obrazcov rôzneho druhu. Dokáže veda poskytnút úplné vysvetlenie tejto skutočnosti?*

Význam je jasný.* Všetci sú symbolmi a obrazmi, navzájom a súvzťažne, z Ducha, Duše a Tela (človek); z kruhu transformovaného do Ducha, Duša Sveta, a jeho telo (alebo Zem). Vykročiac z Kruhu Nekonečna, ktorý žiadny človek nechápe, Ain-Soph (kabalistické synonymum pre Parabrahman, pre Zeroana Akerne, z Mazdeánov, alebo pre kohokoľvek iného “**N**EPOZNATEĽNÉHO”) sa stane “Jedným” — **E**CHOD, **E**KA, **A**HU — potom sa on (alebo ono) transformuje evolúciou na Jedného v mnohých, Dhjáni-Buddhov alebo Elohimov, alebo znovu Amšaspends, jeho tretí Krok vykonávajúci sa do vytvorenia tela, alebo “Človeka.” A z človeka, alebo Jah-Hova, “muž žena,” *vnútorná* božská entita sa stane, na metafyzickej úrovni, ešte raz Elohimom.

Kabalistická idea je identická s ezoterizmom archaickej periódy. Tento ezoterizmus je spoločnou vlastnosťou všetkých, a nepatrí ani Árijskej 5. Rase, ani žiadnej z jej početných Podrás. Nemôže si na ňu uplatňovať nárok Turaniánska, takzvaná, Egyptská, Čínska, Chaldejská, ani žiadna zo Siedmich divízií Piatej Koreňovej Rasy, ale skutočne patrí Tretím a Štvrtým Koreňovým Rasám, ktorých potomkov nájdeme v semienkach Piatej, najrannejších Árijcov. Kruh bol u každého národa symbolom Neznámeho — “Bezhraničný Priestor,” abstraktná forma vždy prítomnej abstrakcie — Nepoznateľné Božstvo. Predstavuje neobmedzený Čas vo Večnosti. Zeroana Akerne je tiež “Nekonečný Kruh Neznámeho Času,” z ktorého Kruh vydáva žiariace svetlo — Univerzálne Slnko, alebo

Ormazd† — a posledne menovaný

△ Poznámka(y) ——————————————

** Čísla 3, 5 a 7 sú prominentné v teoretickom slobodomurárstve, ako je to ukázané v “Izis.” Slobodomurár píše: — “Je 3, 5 a 7 krokov na ukázanie kruhovej chôdze. Tri tváre z 3, 3; 5, 3; a 7, 3; atď., atď. Niekedy to prichádza v tejto forme — 753/2 = 376.5 a 7635/2 = 3817.5 a pomer 20612/6561 stôp pre mieru laket’ dáva mieru Veľkej Pyramídy,” atď., atď. Tri, päť a sedem sú mystické čísla, a to posledné a to prvé veľmi oceňujú tak Slobodomurári, ako aj Parsiovia — trojuholník súc symbolom Božstva všade. (Pozrite Masonic Cyclopedia, a “Pythagorean Triangle,” Oliver.) Ako samozrejmosť, doktori bohoslovia (Cassel, napríklad), ukazujú Zohar vysvetľujúc a podporujúc Kresťanskú trojicu (!). Avšak, je to ten posledne menovaný, ktorého pôvod je z*

*Pohana, v Archaickom Okultizme a Symbológii. Tie tri kroky sa vzťahujú metafyzicky na zostup Ducha do hmoty, Logosu padajúceho ako lúč do Ducha, potom do Duše, a nakoniec do ľudskej fyzickej formy človeka, v ktorej sa stáva **ŽI**VOTOM.*

† Ormazd je Logos, "Prvý Zrodený" a Slnko.

---

je identický s Kronosom, v jeho AEolianskej forme, tej ako Kruhu. Pretože kruh je Sar, a Saros, alebo cyklus, a bol Babylonským bohom, ktorého kruhový horizont bol viditeľným symbolom neviditeľného, zatiaľ čo slnko bolo tým JEDNÝM Kruhom, z ktorého pokračovali Kozmické orby, a ktorých bol považovaný za vodcu. Zero-ana, je Čakra alebo kruh Višnu, mysteriózny emblém, ktorý je podľa definície mystický, "krivkou takej povahy, ktorá sa týka nejakej najmenšej možnej časti, ak sa tá krivka predĺži jedným alebo druhým smerom, bude pokračovať a nakoniec znovu vstúpi do seba samej, a vytvorí jednu a tú istú krivku — alebo to, čo my nazývame kružnica." Nemohla byť poskytnutá žiadna lepšia definícia prirodzeného symbolu a zjavnej povahy Božstva, ktorá, majúc svoj obvod všade (nekonečný), má preto svoj stred tiež všade; inými slovami, je v každom bode Vesmíru. Neviditeľné Božstvo je taktiež Dhjána Čohanmi, alebo Rišiami, prvotnou sedmičkou, a deviatkou, bez, a desiatkou, vrátane svojej zlučovacej jednotky; z ktorej vstupuje do Človeka. Vracajúc sa ku Komentáru (4) Strofy IV., čitateľ pochopí prečo, zatiaľ čo je v rámci toho uvedená trans-Himalájska Čakra

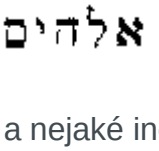

a astronomických právd.* Ich Rišiovia a bohovia, ich Démoni a Hrdinovia, majú historické a etické významy, a Árijci nikdy nenechali svoje náboženstvo spočívať náležite na fyziologických symboloch, ako to robili Hebrejci. Toto je možné nájsť v exoterických Hindských Písmach. To, že tieto správy sú neprehľadné, je ukázané v ich vzájomnom protirečení, v takmer každej Puranskej a epickej básni sa nachádza odlišná stavba. Pri ezoterickom čítaní — všetky dávajú ten istý význam. Takže jeden opis vymenúva Sedem svetov, okrem dolných svetov, tiež počtom sedem; týchto štrnásť horných a dolných svetov nemá

Poznámka(y) ——————————————————

** Kabalista, ktorý v zatiaľ nepublikovanom diele porovnáva Kabalu a Zohar s Árijským Ezoterizmom, nám povie, že "Hebrejské jasné, krátke, strohé a presné módy ďaleko prevyšujú rozpravu Hindov — práve ako paralela Žalmistu hovoriaceho, 'Moje ústa rozprávajú mojím jazykom, neviem nič o Tvojich číslach' (lxxi., 15). . . . Hindský Glyf ukazuje svojou nedostatočnosťou vo veľkej zmesi náhodných smerov to isté cudzie perie, ktoré mali Gréci (lživí Gréci), a že slobodomurárstvo: ktoré v úsečnej (a zjavnej) núdzi Hebrejčiny ukazuje, že ten neskoršie menovaný prišiel dolu z oveľa vzdialenejšieho staroveku, a bol zdrojom (!?), alebo blízkym starým pôvodným prameňom než ktorýkoľvek z nich." To je úplne chybné. Naši učení kolegovia a dopisovatelia súdia zjavne Hindské náboženské systémy na základe ich Šástier a Purán, pravdepodobne tých posledne menovaných, a navyše v ich modernom preklade, ktorý je Orientalistami znetvorený na nepoznanie. Je to kvôli ich filozofickým systémom, že sa člověk musí obrátiť k ich ezoterickému učeniu, ak by si predsavzal porovnať ich. Niet pochýb, že symbolika Pentateuchu a dokonca Nového Zákona, pochádza z rovnakého zdroja. Nie je Cheopsova Pyramída, ktorej všetky miery sa nachádzajú zopakované Profesorom Piazzi Smytheom v Šalamúnovom neskutočnom a bájnom chráme, neskoršieho dátumu ako Mojžišove knihy? A preto, ak existuje akákoľvek veľká zhoda tak ako sa tvrdí, musí byť kvôli otrockému kopírovaniu zo strany Židov, nie zo strany Egypťanov. Židovské glyfy — a dokonca ich jazyk, Hebrejčina — nie sú pôvodné. Sú požičané od Egypťanov, od ktorých Mojžiš získal svoju múdrosť; od Koptského, pravdepodobne príbuzného, ak nie rodiča starého Féničana z Hyksósu, ich (údajných) predkov, ako Jozef ukazuje vo svojom "Proti Apionovi," I., 25. Hej; ale kto sú Hyksóski pastieri? A kto sú Egypťania? História ohľadom tej záležitosti nevie nič, a špekuluje a teoretizuje v hĺbkach príslušného vedomia svojich historikov. (Pozrite Odhalená Izis, zväz. II., s. 430-438.) "Khemizmus, alebo stará Koptčina," hovorí Bunsen, "pochádza zo západnej Ázie, a obsahuje určitý zárodok Semitského, takto dosvedčujúc prvotnú príbuznú jednotu Árijskej a Semitskej rasy"; a umiestňuje veľké udalosti v Egypte do obdobia 9000 rokov pred Kristom. Skutočnosťou je, že v archaickom Ezoterizme a Árijskom myslení nachádzame veľkolepú filozofiu, zatiaľ čo v Hebrejských záznamoch nájdeme len najprekvapivejšiu dômyselnosť vo vynaliezaní apoteózy falického uctievania a sexuálnej teogónie.*

---

nič do činenia s klasifikáciou sedmičkovej reťaze a patrí do čiste aéterických, neviditeľných svetov. Tieto budú zaznamenané inde. Postačí zatiaľ ukázať, že sú zámerne označované za také, akoby patrili do reťaze. "Iné vymenovanie nazýva Sedem svetov — zem, obloha, nebo, stredná oblasť, miesto narodenia, sídlo požehnaných a príbytok pravdy; umiestňujúc

‘Synov Brahmu’ do šiestich divízií, a stanovujúc, že piata, alebo Jana Lóka, je tá, kde sa znovu zrodia zvieratá, ktoré boli zničené vo všeobecnom vzplanutí.” (pozrite *Hindu Classical Dictionary.*) Skutočné ezoterické učenie je dané v “Symbolizme.” Ten, kto je na to pripravený, pochopí skrytý význam.

3. **O**N JE VEDÚCIM DUCHOM A VODCOM. **K**EĎ ZAČÍNA PRÁCU, ODDEĽUJE ISKRY NIŽŠIEHO KRÁĽOVSTVA (*minerálne atómy*), KTORÉ PLÁVAJÚ A CHVEJÚ SA RADOSŤOU VO SVOJICH ŽIARIACICH PRÍBYTKOCH (*plynné mraky*), A VYTVÁRAJÚ TÝM ZÁRODKY KOLIES. **U**MIESTŇUJE ICH DO ŠIESTICH SMEROV PRIESTORU A JEDNO DO STREDU — CENTRÁLNE KOLESO (*a*).

(*a*) “Kolesá,” ako už bolo vysvetlené, sú centrami sily, okolo ktorej sa rozširuje prvotná Kozmická hmota, a prechádzajúc cez všetkých šesť fáz konsolidácie, končí transformáciou do glóbov alebo sfér. Je to jedna zo základných dogiem Ezoterickej Kozmogónie, že počas Kálp (alebo aeónov) života, POHYB, ktorý v priebehu periód Oddychu “pulzuje a chveje sa prostredníctvom každého driemajúceho atómu”* (Komentár v Dzyan), predpokladá stále rastúcu

Poznámka(y) ———————————————

** Je možné sa spýtať, čo autor aj urobil, “Kto by zistil rozdiel v tom pohybe, keď je celá príroda zredukovaná na svoju pôvodnú esenciu, a nemôže byť nikto — dokonca ani žiadny z Dhjáni-Čohanov, ktorí sú všetci v Nirváne — kto by to videl?” Odpoveď na toto je: “Všetko v Prírode sa musí posúdiť prostredníctvom analógie. Hoci tie najvyššie Božstvá (Archanjeli alebo Dhjáni-Buddhovia) nie sú schopní vniknúť do mystérií, ktoré sú príliš ďaleko nad naším planetárnym systémom a viditeľným Kozmom, predsa existovali veľkí vizionári a proroci v dávnych časoch, ktorým bolo umožnené vnímať záhadu Dychu a Pohybu retrospektívne, keď systémy svetov oddychovali a ponorili sa do svojho periodického spánku.”*

---

tendenciu, od prvého prebudenia sa Kozmu k novému “Dňu,” ku kruhovému pohybu. “Božstvo sa stáva VÍCHROM.” Tiež sa nazývajú Rotae — pohybujúce sa kolesá nebeských okruhov zúčastňujúcich sa na stvorení sveta — keď význam odkazuje na oživujúci princíp hviezd a planét; pretože v Kabale ich predstavujú Ofanimovia, Anjeli Sfér a hviezd, z ktorých sú informujúce Duše. (Pozrite *Kabala Denudata*, “*De Anima*,” s. 113.)

Tento zákon vírivého pohybu v prvotnej hmote, je jednou z najstarších koncepcií gréckej filozofie, ktorej prví historickí Mudrci boli takmer všetci Zasvätencami Mystérií. Gréci to mali od Egypťanov, a tí posledne menovaní od Chaldejcov, ktorí boli žiakmi Brahmínov ezoterickej školy. Leukipos a Démokritos z Abdéry — žiaci Mágov — učili, že tento krúživý pohyb atómov a sfér existoval veky.* Hiketas, Heraklides, Ekfantos, Pythagoras a všetci jeho žiaci vyučovali rotáciu zeme; a Aryabhata z Indie, Aristarchos, Seleukos a Archimedes vypočítali jej otáčanie tak vedecky, ako to robia astronómovia teraz; zatiaľ čo teória Elementálnych Vírov bola známa Anaxagorovi, a zachovával ju 500 rokov pred Kristom, alebo takmer 2 000 rokov predtým, než ju prijali Galileo, Descartes, Swedenborg a nakoniec, s jemnými zmenami, Sir W. Thomson. (Pozrite si jeho „*Vírivé Atómy*“). Všetky

také vedomosti, aby bolo spravodlivosti učinené zadosť, sú len ozvenou archaickej náuky, akýsi pokus vysvetliť, čo sa teraz koná. Ako ľudia za posledných pár storočí prichádzali na tie isté myšlienky a závery, ktoré boli vyučované ako samozrejmé pravdy v utajení Adyty pred tuctami

Poznámka(y) ————————————————

** "Náuku o rotácii zeme okolo osi vyučoval pytagorejský Hiketas, pravdepodobne už v roku 500 pred Kristom. Učil ju tiež jeho žiak Ekfantus, a Heraklides, žiak Platóna. Nehybnosť Slnka a orbitálnu rotáciu zeme ukázal Aristarchos zo Samosu už v roku 281 pred Kristom, aby boli domnienky súhlasiace s faktami pozorovania. Heliocentrickú teóriu učil okolo roku 150 pred Kristom Seleukus zo Seleucie na Tigrise. — [Učil ju v roku 500 pred Kristom Pytagoras. — H.P.B.] Hovorí sa tiež, že Archimedes hlásal Heliocentrickú teóriu v diele nazvanom Psammites. Guľatosť zeme zreteľne vyučoval Aristoteles, ktorý apeloval kvôli tvaru tieňa Zeme na mesiaci v zatmeniach (Aristoteles, De Coelo, lib. II, kap. XIV.). Tú istú myšlienku obhajoval Pliny (Nat. Hist., II., 65). Zdá sa, že tieto názory sa stratili z vedomostí na dobu viac ako tisíc rokov. . . ." (Porovnávacia Geológia, Časť IV., "Pre-Kantovská úvaha," s. 551, Alex. Winchell, LL.D.).*

---

milénií, je otázkou, ktorá sa zodpovedá oddelene. Niektorých k tomu viedol prirodzený pokrok vo fyzike a nezávislé pozorovanie; ale ďalších - ako Kopernika, Swedenborga a niekoľko iných — ktorých veľké učenie, napriek tomu, že pochádzalo oveľa viac z intuitívnych než získaných myšlienok, zdokonalených zvyčajným spôsobom v priebehu štúdia.* (Pozrite si „Mystérium o Buddhovi.")

"Šiestimi smermi Priestoru" sa tu mieni "Dvojitý Trojuholník," spojenie a zmiešanie čistého Ducha a Hmoty, Arupa a Rupa, ktorých Symbolom sú Trojuholníky. Tento dvojitý Trojuholník je znakom Višnu, ako aj pečaťou Šalamúna, a Sri-Antara Brahmínov.

4. **F**OHAT SLEDUJE ŠPIRÁLOVITÉ LÍNIE PRE ZJEDNOTENIE ŠIESTICH DO SIEDMEHO — **K**ORUNA (*a*); **A**RMÁDA **S**YNOV **S**VETLA STOJÍ PRI KAŽDOM UHLE (*a*) **L**IPIKA — UPROSTRED KOLESA. **O**NI (*Lipikovia*) HOVORIA, "TOTO JE DOBRÉ" (*b*). **P**RVÝ BOŽSKÝ SVET JE PRIPRAVENÝ, PRVÝ (*je teraz*), DRUHÝ (*svet*), POTOM "**B**OŽSKÝ **A**RUPA" (*beztvarý Vesmír*

Poznámka(y) ————————————————

** Ten Swedenborg, ktorý eventuálne nemohol vedieť nič o ezoterických myšlienkach Buddhizmu, sa vo svojich všeobecných koncepciách nezávisle priblížil Okultnému učeniu, je to ukázané v jeho eseji o Vírivej Teórie. V jej Clissoldovom preklade, citovanom Prof. Winchellom, nájdeme nasledujúce zhrnutie: — "Prvá Príčina je Nekonečná alebo Neobmedzená. Toto dáva existenciu Prvému Konečnému alebo Obmedzenému." (Logos v Jeho prejavení a Universum.) "Ten, ktorý produkuje hranicu, je analogický k pohybu. (Pozrite prvú Strofu, hore.) Vytvorená hranica je bod, Esenciou ktorého je Pohyb; ale keďže je bez častí, táto Esencia nie je skutočným Pohybom, ale len snahou oň" (V našej Náuke nie je „snahou", ale zmenou z večnej vibrácie v neprejavenom na Vírivý Pohyb vo fenomenálnom alebo prejavenom Svete). . . "Z tohoto prvého pokračuje Rozšírenie,*

Priestor, Tvar a Následnosť alebo Čas. Ako v Geometrii bod vytvára čiaru, čiara povrch a povrch trojrozmerným telesám, tak tu snaha bodu smeruje k čiaram, povrchom a trojrozmerným telesám. Inými slovami, Vesmír je obsiahnutý v ovo, v prvom prirodzenom bode . . . Pohyb, ktorým snaha smeruje, je kruhový, keďže kruh je najdokonalejší zo všetkých tvarov. . . Najdokonalejší tvar Pohybu . . . musí byť ustavične kruhový, takpovediac, musí pokračovať zo stredu k okraju a od okraja k stredu." (Citované z Principia Rerum Naturalia.) Toto je čistý a jednoduchý Okultizmus. Myšlienky) SA ODRÁŽA V **Č**HAJALÓKA (*tienistý svet prvotnej formy, alebo intelektuálny*) PRVÝ ODEV **A**NUPADAKA (*c*).

(*a*) Toto sledovanie "Špirálovitých línií" odkazuje na evolúciu princípov človeka, ako aj Prírody; evolúciu, ktorá sa uskutočňuje postupne (ako to bude vidieť v Knihe II., "Pôvod Ľudských Rás"), ako všetko ostatné v prírode. Šiesty princíp v Človeku (Buddhi, Božská Duša), hoci číry dych je v našich koncepciách stále niečo materiálne, keď sa porovnáva s božským "Duchom" (Atma), ktorého je nosičom alebo vozidlom. Fohat, v jej kapacite **B**OŽSKEJ **L**ÁSKY (*Amor*), elektrická Sila afinity a sympatie, je ukázaná alegoricky ako pokúšajúca sa priniesť čistého Ducha, Lúč neoddeliteľný od JEDNÉHO absolútneho, do zjednotenia s Dušou, tie dva predstavujúce v Človeku **M**ONÁDU, a v Prírode prvý spoj medzi tým vždy nepodmieneným a prejaveným. "Prvý je teraz druhým" (svet) — od Lipikov — odkazuje na to isté.

(*b*) "Armáda" v každom uhle je Hostiteľom anjelských Bytostí (Dhjána-Čohanov) ustanovených pre vedenie a dozeranie na každú príslušnú oblasť od začiatku do konca Manvantara. Oni sú "Mystickí Strážcovia" Kresťanských Kabalistov a Alchymistov, a týkajú sa, symbolicky ako aj kozmogonicky, numerického systému sveta. Čísla, s ktorými sú tieto nebeské Bytosti spojené, sú nesmierne obtiažne na vysvetlenie, keďže každé číslo odkazuje na niekoľko skupín výrazných ideí, podľa príslušnej skupiny „Anjelov", ktorú má určené zastupovať. Tu je *uzol* v štúdiu symboliky, s ktorou sa tak veľa učencov, neschopních ho rozviazať prostredníctvom jej rozuzlenia, uprednostnilo zaoberať, ako sa Alexander zaoberal Gordickým uzlom; preto ako priamy výsledok chybné koncepcie a učenia.

"Prvý je Druhým," pretože "Prvý" sa v skutočnosti nemôže očíslovať alebo považovať za Prvého, keďže je to ríša noumenona v jeho primárnom prejavení: prah k Svetu Pravdy, alebo Sat, prostredníctvom ktorého nás dosahuje priama energia, ktorá vyžaruje z tej jednej reality — Bezmenné Božstvo. Znovu, nepreložiteľný výraz **S**AT (*Súcno*) má pravdepodobne viesť k chybnej koncepcii, keďže ten, ktorý je prejavený, nemôže byť **S**AT, ale je niečím fenomenálnym, nie večným, ani, po pravde, dokonca stálym. Je súčasný a zároveň existujúci s Jedným Životom, „Výhradný," ale ako prejav je to stále Mája — ako tie ostatné. Tento "Svet Pravdy" je možné popísať len slovami Komentára ako „Jasná hviezda padla zo srdca Večnosti; maják nádeje, na ktorom Sedem Lúčov zavesí Sedem Svetov Bytia." Skutočne; keďže tí sú Sedmimi Svetlami, ktorých odrazy sú ľudskými nesmrteľnými Monádami — Atma, alebo ožarujúcim Duchom každého tvora ľudskej rodiny. Najprv, toto sedmičkové Svetlo; potom: —

(c) „Božský Svet" — nespočítateľné Svetlá osvetľovali prastaré Svetlo — Buddhis, alebo beztvaré božské Duše, posledného Arupa (beztvarého) sveta; "Celkové Množstvo," v mysterióznom jazyku starej Strofy. V Katechizme, Majster sa pýta žiaka: —

“*Zdvihni svoju hlavu, ó Učeň; vidíš jedno, alebo nespočítateľné svetlá nad sebou, horiace na tmavej polnočnej oblohe?*”

“*Vnímam jeden Plameň, ó Gurudéva, vidím bezpočetné, neoddeliteľné iskry žiariace v ňom.*”

“*Dobre hovoríš. A teraz sa pozri okolo seba a do seba. To svetlo, ktoré horí vnútri Teba, cítiš ho nejako odlišne od svetla, ktoré žiari v Tvojich Ľudských Bratoch?*”

“*Nie je žiadnym spôsobom odlišné, hoci väzeň je držaný v otroctve Karmou, a hoci jeho vonkajší odev klame neznalého, ktorý hovorí, ‘Tvoja Duša a Moja Duša.’*”

Radikálna jednota konečnej esencie každej podstatnej časti zlúčenín v Prírode — od Hviezdy po minerálny Atóm, od najvyššieho Dhjána Čohana po najmenšie nálevníky, vo vrcholnom význame pojmu, a či aplikované na duchovné, intelektuálne alebo fyzické svety — toto je ten jeden základný zákon v Okultnej Vede. “Božstvo je bezhraničné a nekonečne expandujúce,” hovorí Okultný axióm; a z toho dôvodu, ako je poznamenané, meno Brahmu.* Existuje hlboká filozofia, ktorá je podkladom najrannejších uctievaní na svete, a to Slnka a Ohňa. Zo všetkých Elementov známych fyzike, je Oheň ten, ktorý vždy unikal konečnej analýze. Presvedčivo sa tvrdí, že

Poznámka(y) ———————————————

** V Rig Véde nachádzame mená Brahmanaspati a Brihaspati striedajúce sa a ekvivalentné navzájom. Pozrite tiež „Brihad Upanišad”; Brihaspati je božstvo nazývané „Otec bohov.”*

Vzduch je zmesou obsahujúcou plyny kyslík a dusík. Na Univerzum a Zem pozeráme ako na hmotu zloženú z určitých chemických molekúl. Hovoríme o prvotných desiatich Zemiach, obdarujúc každú gréckym alebo latinským názvom. Hovoríme, že voda je, chemicky, zlúčeninou kyslíka a vodíka. Ale čo je **O**HEŇ? Dostaneme vážnu odpoveď, že je efektom horenia. Je žiarom a svetlom a pohybom, a vzájomným vzťahom fyzikálnych a chemických síl vo všeobecnosti. A táto vedecká definícia je filozoficky doplnená teologickou vo Websterovom slovníku, ktorý vysvetľuje oheň ako “nástroj trestu alebo trest nekajúcneho v inom stave” — tom “stave,” mimochodom, o ktorom sa predpokladá, že je duchovný; ale beda! Prítomnosť ohňa by sa zdala byť presvedčivým dôkazom jeho materiálnej povahy. Predsa, hovoriac o ilúzii s ohľadom na jav tak jednoduchý, pretože sú dobre známe, Profesor Bain hovorí (*Logika.* Časť II.): „Zdá sa, že veľmi dobre známe fakty nemajú potrebu vysvetľovať sami seba a že sú prostriedkami vysvetlenia, čokoľvek je možné na ne prispôsobiť. Takže sa predpokladá, že vrenie a odparovanie tekutiny je veľmi jednoduchý jav, ktorý si nevyžaduje žiadne vysvetlenie, a uspokojivé vysvetlenie vzácneho javu. To, že voda by sa mala vysušiť je, pre neinformovanú myseľ, vec úplne zrozumiteľná; zatiaľ čo pre človeka, ktorý je oboznámený s fyzikálnou vedou, je kvapalný stav neobvyklý a nevysvetliteľný. Zapálenie ohňa plameňom je VEĽKÁ VEDECKÁ OBTIAŽNOSŤ, a predsa to tak vidí iba málo ľudí“ (s. 125).

Čo hovorí ezoterické učenie čo sa týka ohňa? “Oheň,” hovorí, “je najdokonalejší a nefalšovaný odraz JEDNÉHO PLAMEŇA, v Nebi ako aj na Zemi. Je to Život a Smrť, pôvod a koniec každej materiálnej veci. Je to božská „SUBSTANCIA“ „Takže, nie len

UCTIEVAČ OHŇA, Párs, ale dokonca túlajúce sa divoké kmene Ameriky, ktoré prehlasujú o sebe, že sú „zrodení z ohňa“, ukazujú vo svojej viere viac vedy a pravdy v poverách, než všetky špekulácie modernej fyziky a výuky. Kresťania, ktorí hovoria: “Boh je žijúci Oheň,” a hovoria o Svätodušných „Ohnivých Jazykoch” a o „horiacom kre” Mojžiša, je tak veľmi uctievačom ohňa, ako akýkoľvek iný „pohan“. Rozekruciáni, spomedzi všetkých mystikov a Kabalistov, boli tí, ktorí definovali Oheň tým pravým a najsprávnejším spôsobom. Obstarajte šestákovú lampu, len zabezpečte stálu dodávku oleja, a budete môcť rozsvietiť jej plameňom lampy, sviečky a ohne celej zemegule bez toho, aby z toho plameňa ubudlo. Ak Božstvo, to základné Jedno, je večná a nekonečná substancia („Pán Tvoj Boh je stravujúci oheň”) a nikdy nestrávený, potom sa nezdá byť rozumné, že by sa malo Okultné učenie považovať za nefilozofické, keď hovorí: “A tak svety Arupa a Rupa vytvorili:
z **J**EDNÉHO svetla sedem svetiel; z každého z tých siedmich, sedem krát sedem,” atď., atď.

5. **F**OHAT UČINÍ PÄŤ KROKOV (*už učiniac prvé tri*) (*a*), A VYTVORÍ OKRÍDLENÉ KOLESO PRI KAŽDOM ROHU ŠTVORCA PRE ŠTYROCH SVÄTÝCH . . . . . A ICH ARMÁDY (*hostiteľov*) (*b*).

(*a*) Tie „kroky,” ako to už bolo vysvetlené (pozrite Komentár ohľadom Strofy **IV**.), odkazujú na Kozmické a tiež Ľudské princípy — z ktorých tie posledne menované pozostávajú, v exoterickom rozdelení, z troch (Duch, Duša a Telo), a v ezoterickom počítaní, zo siedmich princípov — tri lúče Esencie a štyri aspekty.* Tí, ktorí študovali „*Ezoterický Buddhizmus*” p. Sinnetta, dokážu to pomenovanie ľahko uchopiť. Existujú dve ezoterické školy — alebo skôr jedna škola, rozdelená do dvoch častí — jedna pre vnútorných Učňov, druhá pre vonkajších alebo polo-odborných čélov na druhej strane Himalájí; prvá učiac sedmičkové, tá druhá šesťnásobné rozdelenie ľudských princípov.

Z Kozmického uhla pohľadu, Fohat činiac „päť krokov”, tu odkazuje na päť horných úrovní Vedomia a Bytia, ten šiesty a siedmy (počítajúc smerom nadol) súc astrálnym a pozemským, alebo dvomi nižšími úrovňami.

(*b*) “Štyri okrídlené kolesá v každom rohu . . . . . pre štyroch svätých a ich armády (hostiteľov)” . . . . . Títo sú „štyria Maharadžovia” alebo veľkí Králi Dhjána-Čohanov, Dévovia, ktorí vládnu, každý nad jednou zo štyroch svetových strán. Oni sú Vladármi alebo Anjelmi, ktorí vládnu nad Kozmickými Silami Severu, Juhu,

Poznámka(y) ———————————————

** Štyri aspekty sú telo, jeho život alebo vitalita a “Dvojník” tela, triáda, ktorá zmizne so smrťou osoby, a Kama-rupa, ktorá sa dezintegruje v Kama-loka.*

Východu a Západu, Silami majúcimi každá odlišnú okultnú vlastnosť. Tieto BYTOSTI sú tiež spojené s Karmou, keďže tá posledne menovaná potrebuje fyzikálne a materiálne činitele pre vykonávanie jej ustanovení, ako štyri druhy vetrov, napríklad, údajne priznané Vedou, že majú svoje príslušné zlé a blahodarné vplyvy na zdravie Ľudstva a každej žijúcej veci. V rímskokatolíckej náuke existuje okultná filozofia, ktorá vykresľuje rôzne verejné pohromy, ako epidémie chorôb, vojny a tak ďalej, po neviditeľných „Poslov” zo

Severu a Západu. „Sláva Boha prichádza z cesty Východu" hovorí Ezekiel; zatiaľ čo Jeremiáš, Izaiáš a Žalmista uisťujú svojich čitateľov, že všetko zlo pod Slnkom pochádza zo Severu a Západu — ktorého tvrdenie, keď sa aplikuje na židovský národ, znie ako nepopierateľné proroctvo pre nich samotných. A toto sa popisuje aj pre Sv. Ambróza (On Amos, k. iv.) prehlasujúc, že je to presne z toho dôvodu, že „preklíname Severný Vietor, a že počas ceremónie krstu začíname obrátením sa na Západ (Hviezdny), zrieknutím sa toho lepšieho, ktorý ho obýva; po čom sa obrátime na Východ."

Viera v „Štyroch Maharadžov" — Vladárov Štyroch svetových strán — bola univerzálna a teraz je vierou Kresťanov,* ktorí ich nazývajú, podľa Sv. Augustína, „Anjelskými Silami" a „Duchmi", keď sa sami vymenujú, a „Diablami", keď ich nazývajú Pohania. Ale kde je rozdiel medzi Pohanmi a Kresťanmi v tomto prípade? Nasledujúc Platóna, Aristoteles vysvetľoval, že výraz [[*stoicheia*]] bol chápaný len ako význam nehmotných princípov umiestnených na každé zo štyroch veľkých oddielov nášho Kozmického sveta na ich riadenie. Takže, nič viac než činili Kresťania, velebia a uctievajú Živly a svetové (imaginárne) strany, a tiež „bohov", ktorí im príslušne vládli. Pre cirkev existujú dva druhy Hviezdnych bytostí,

Poznámka(y) ——————————————

** Učený Vossius hovorí vo svojom Theol. Cir. I. VII.: "Hoci Sv. Augustín povedal, že každá viditeľná vec na tomto svete má anjelskú silu ako dohliadateľa blízko nej, nie sú to jednotlivci ale celé druhy vecí, ktoré musia byť jasné, každý taký druh majúc svojho príslušného anjela, ktorý naň dozerá. On je v tomto zajedno so všetkými filozofmi . . . Pre nás sú títo anjeli duchmi oddelenými od predmetov . . . zatiaľ čo pre filozofov (pohanských) boli bohmi." Berúc do úvahy Rituál založený Rímsko-Katolíckou Cirkvou pre "Duchov Hviezd," tí posledne menovaní vyzerajú podozrivo ako „Bohovia," a neoceňovala ich a nemodlila sa k nim viac staroveká a moderná pohanská spodina, než teraz v Ríme činia vysoko-kultúrni Katolícki Kresťania.*

Anjeli a Diabli. Pre Kabalistu a Okultistu existuje ale jeden; a žiadny z nich nečiní žiadny rozdiel medzi „Rektormi Svetla" a Kozmokrátormi, alebo „Rektormi tenebrarum harum," ktorých si Rímska Cirkev predstavuje a objavuje ich v „Rektorovi Svetla", akonáhle je nazývaný iným menom než tým, ktorým ho ona oslovuje. To nie je „Rektor" alebo „Maharadža", kto trestá alebo odmeňuje, s alebo bez „Božieho" povolenia alebo nariadenia, ale člověk samotný — jeho skutky alebo Karma, priťahujúc jednotlivo a kolektívne (ako niekedy v prípade celých národov), každý druh zla a pohromy. Vytvárame PRÍČINY, a tieto prebúdzajú príslušné sily v hviezdnom svete; ktorých sily sú magneticky a neodolateľne priťahované k tým — a reagujú na — tých, ktorí vytvárajú tieto príčiny; či sú také osoby prakticky konatelia zla, alebo jednoducho Myslitelia, ktorí vymýšľajú neplechy. Myšlienka je hmota,* ako nás učí moderná Veda; a „každá častica existujúcej hmoty musí byť registrom všetkého, čo sa stalo," ako profánne hovoria vo svojich "*Princípoch Vedy*" páni Jevons a Babbage. Moderná Veda je čoraz viac priťahovaná každým dňom do víru Okultizmu; neúmyselne, bez pochýb, stále veľmi rozumne. Dve hlavné teórie vedy — spätných vzťahov medzi Mysľou a Hmotou — sú Monizmus a Materializmus. Tieto dve

pokrývajú celý základ negatívnej psychológie s výnimkou akoby okultných názorov panteistických nemeckých škôl.†

Poznámka(y) ————————————————

** Samozrejme, nie v zmysle nemeckého Materialistu Moleschotta, ktorý nás uisťuje, že „Myšlienka je pohybom hmoty," tvrdenie takmer neprekonanej absurdnosti. Duševné a telesné stavy sú ako také v úplnom protiklade. Ale to neovplyvňuje stav, že každá myšlienka, okrem svojho fyzikálneho sprievodného javu (změna mozgu), dokazuje objektívny — hoci pre nás supersenzitívne objektívny — aspekt na astrálnej úrovni. (Pozrite si „Okultný Svet," s. 89, 90.)*

† Názory našich súčasných vedeckých mysliteľov, čo sa týka vzťahov medzi mysľou a hmotou, môžu byť zredukované na dve hypotézy. Tieto ukazujú, že obidva názory rovnako vylučujú možnosť nezávislej Duše, odlišnej od fyzického mozgu, prostredníctvom ktorého pôsobí. Sú to: —

*(1.) **M**ATERIALIZMUS, teória, ktorá pokladá duševné javy za produkt molekulárnej zmeny v mozgu; t.j., ako dôsledok transformácie podnetu do pocitu (!). Tá hrubšia škola raz zašla tak ďaleko, že identifikovala myseľ so „špecifickým spôsobom podnetu" (!!), ale tento názor teraz šťastne považuje za absurdný väčšina ľudí z oblasti vedy.*

*(2.) **M**ONIZMUS, alebo Náuka o Jedinej Substancii, je jemnejšou formou negatívnej psychológie, ktorú jeden z jej zástancov, Profesor Bain, šikovne nazýva „opatrný materializmus." Táto náuka, ktorá nariaďuje veľmi široký súhlas, počítajúc medzi svojich zástancov takých mužov ako Lewis, Spencer, Ferrier a ďalších, zatiaľ čo predpokladá, že myšlienka a duševné javy všeobecne tak radikálne kontrastujú s hmotou, pokladá oboje za zhodné s tými dvomi stranami, alebo aspektmi jednej a tej istej substancie v niektorých z jej stavov. Myšlienka, hovoria, je úplne v protiklade s materiálnymi javmi, ale musí byť tiež považovaná len za „subjektívnu stránku nervového podnetu", čokoľvek môžu týmto naši učení muži myslieť.*

Zväz. 1, Strana 125 SKUTOČNÝ VÝZNAM SVÄTYNE

V Egyptských chrámoch, podľa Clemensa Alexandrina, obrovský záves oddeľoval svätyňu od miesta zhromaždenia. Židia to tak tiež mali. V obidvoch bol záves ťahaný ponad päť stĺpov (Pentakel) symbolizujúcich ezotericky našich päť zmyslov a päť Koreňových rás, zatiaľ čo štyri farby závesu predstavovali štyri svetové strany a štyri zemské elementy. To celé bolo alegorickým symbolom. Prostredníctvom štyroch vysokých Vládcov nad štyrmi stranami a Elementami sa našich päť zmyslov môže stať poznatkom skrytých právd Prírody; a vôbec nie, ako podľa Clemensa, že sú to elementy *per se*, ktoré vybavili Pohanov božskou Vedomosťou alebo znalosťou Boha.* Zatiaľ čo Egyptský emblém bol duchovný, ten, ktorý mali Židia, bol čisto materialistický, a skutočne, oceňoval len slepé Elementy a imaginárne „Strany." Pretože aký bol význam štvorcovej svätyne, ktorú postavil Mojžiš v divočine, ak nemala ten istý kozmický význam? „Ty urobíš záves . . . modrý, purpurový a šarlátový" a „päť stĺpov z akáciového dreva pre záves . . . štyri mosadzné krúžky v štyroch jeho rohoch . . . dosky z jemného dreva pre štyri strany, Sever, Juh, Západ a Východ . . . Svätyňa . . . s Cherubínmi zručnej práce." (Exodus, k. xxvi., xxvii.)

Svätyňa a štvorcové nádvorie, Cherubovia a všetko, bolo presne také isté, ako tie v Egyptských chrámoch. Štvorcová forma Svätyne znamenala práve tú istú vec, ako stále znamená dodnes, v obecne zrozumiteľnom uctievaní Číňanov a Tibeťanov — štyri svetové strany znamenajú to, čo štyri strany pyramíd, obeliskov a iných takých štvorcových stavieb. Josephus sa snaží celú tú vec vysvetliť. Prehlasuje, že stĺpy Svätyne sú také isté,

Poznámka(y) ——————————————

** Takže veta, „Natura Elementorum obtinet revelationem Dei," (V Clemensovej Stromata, R. IV., ods. 6), platí pre obidva, alebo pre žiadne. Konzultujte v Zendoch, zväz. II., s. 228, a Plutarchovu De Iside, ako to porovnáva Layard, Academie des Inscriptions, 1854, Zväz. XV.*

---

ako tie postavené pri Týre pre štyri Elementy, ktoré boli umiestnené na piedestáloch, na ktorých štyri uhly smerovali k štyrom svetovým stranám: dodajúc, že "uhly piedestálov mali rovnako štyri postavy Zverokruhu" na nich, čo predstavovalo tú istú orientáciu (*Antiquities I.*, VIII., k. xxii.).

Tú ideu je možné sledovať v Zoroastrijských jaskyniach, v chrámoch Indie vytesaných do skaly, ako aj vo všetkých svätých štvorhranných budovách staroveku, ktoré pretrvali dodnes. Toto určite ukazuje Layard, ktorý nachádza štyri svetové strany a štyri prvotné elementy v náboženstve každej krajiny, v tvare štvorhranných obeliskov, štyroch stranách pyramíd atď., atď. Nad týmito elementami a ich bodmi, štyria Maharadžovia boli vladármi a riaditeľmi.

Keby študent vedel o nich viac, mal by ale porovnať Víziu Ezechiela (kap. i.) s tým, čo je známe z Čínskeho Buddhizmu (dokonca v jeho exoterických učeniach); a preskúmať vonkajší tvar týchto "Veľkých Kráľov." Podľa názoru Rev. Josepha Edkinsa, oni sú „Dévami, ktorí sú každý na čele jedného zo štyroch kontinentov, na ktoré Hindovia rozdeľujú svet."* Každý vedie armádu duchovných bytostí na ochranu ľudstva a Buddhizmu. Bez protekcie Buddhizmu, tie štyri nebeské bytosti sú presne toto. Oni sú ochrancami ľudstva a tiež Agentmi Karmy na Zemi, zatiaľ čo Lipikovia sa starajú o Ľudstvo v budúcnosti. Zároveň sú štyrmi žijúcimi stvoreniami, „ktoré majú podobnosť človeka" Ezechielových vízií, nazvaných prekladateľmi Biblie „Cherubovia," „Serafovia" atď.; a Okultistami „okrídlené Glóby," „Ohnivé Kolesá" a v Hinduistickom Panteóne množstvom rôznych názvov. Všetci títo Gandharvovia, „Sladkí Speváci," Asurovia, Kinnarovia a Nágovia, sú alegorickými opismi „štyroch Maharadžov." Serafovia sú ohnivými Hadmi Neba, ktorých nachádzame v pasáži popisujúcej Horu Meru ako: „vznešené zhromaždenie slávy, ctihodný úkryt bohov a nebeských chóristov . . . . nedosiahnuteľnú hriešnymi ľuďmi . . . . pretože je strážená Hadmi." Nazývajú sa Pomstiteľmi, a „Okrídlenými Kolesami."

Ich poslanie a charakter je objasnený, pozrime sa, čo

Poznámka(y) ——————————————

** Stalo sa, že Hindovia rozdelili svet na sedem kontinentov, exotericky ako aj ezotericky; a ich štyria kozmickí Dévovia sú ôsmi, vládnúci nad ôsmymi stranami priestoru a nie Kontinentami. (Porovnajte „Čínsky Buddhizmus," s. 216.)*

---

hovoria o Cheruboch vykladači Kresťanskej Biblie: — „Slovo označuje v Hebrejčine, plnosť znalostí; títo anjeli sa tak nazývajú pre ich znamenité Znalosti, a boli preto používaní na potrestanie ľudí, ktorí predstierali božské Znalosti.” (Vyložené Crudenom v jeho Konkordancii, z Genesis iii., 24.) Veľmi dobre; a neurčito, ako sú aj tie informácie, ukazuje to, že Cherub v bráne záhrady Edenu po „Páde,” navrhol ctihodným Vykladačom ideu trestu spojeného so zakázanou Vedou alebo božskými Znalosťami — tým, čo všeobecne vedie k ďalšiemu „Pádu,” toho od bohov, alebo „Boha,” v mienení človeka. Ale starý dobrý Cruden nevedel nič o Karme, nech je mu odpustené. Predsa je tá alegória sugestívna. Od Meru, príbytku bohov, je vzdialenosť k Edenu veľmi malá, a od Hindských Hadov k Ofitským Cherubom, tretí z tých siedmich bol Drak, separácia je stále menšia, pretože obaja strážili vchod do ríše Tajných Znalostí. Ale Ezechiel jasne popisuje štyroch Kozmických Anjelov: „Pozrel som sa, a zazrel som víchricu, oblak a oheň objímajúci ho . . . tiež z jeho stredu vzišiel obraz štyroch žijúcich bytostí . . . mali podobu človeka. A každá mala štyri tváre a štvoro krídiel . . . tvár človeka a tvár leva, tvár býka a tvár orla . . . ” („Človek” tu nahrádzal „Draka.“ Porovnajte „*Ofitskí Duchovia.*”*) . . . „Teraz, keď som uzrel tie žijúce bytosti, uvidel som jedno koleso nad Zemou s jeho štyrmi tvárami . . . takpovediac koleso uprostred kolesa . . . pretože podpora žijúcej bytosti bola v kolese . . . ich zjav bol ako ohnivé uhlie . . .” atď. (Ezechiel, k. i.)

Existujú tri hlavné skupiny Staviteľov a tak mnoho Planetárnych Duchov a Lipikov, každá skupina je rozdelená ešte do Siedmych podskupín. Je nemožné, hoci v tak veľkom diele ako je toto, pustiť sa do podrobného prieskumu dokonca len troch základných skupín, keďže by si to vyžadovalo dodatočný zväzok. „Stavitelia” sú predstaviteľmi prvých „Mysľou-Zrodených” Entít, preto z prastarých Rišiov-Pradžapati: tiež zo Siedmich veľkých Bohov Egypta, z ktorých Osiris je hlavným zo Siedmich Amšaspendov Zoroastriánov,

Poznámka(y) ——————————————

* *Anjeli uznávaní Rímsko-Katolíckou Cirkvou, ktorí sa zhodujú s týmito „Tvárami“, boli u Ofitov: — Drak — Rafael; Lev — Michael; Býk alebo vôl — Uriel; a Orol — Gabriel. Títo štyria robia spoločnosť štyrom Evanjelistom, a tvoria predslov Evanjeliám.*

---

s Ormazdom na čele; alebo „Siedmich Duchov Tváre”: Sedem Sefirotov oddelených od prvej Trojice, atď., atď.*

Oni vybudujú, alebo skôr prebudujú každý „Systém“ po „Noci“. Druhá skupina Staviteľov je Architektom výhradne nášho planetárneho reťazca; a tretia, pôvodca nášho Ľudstva — Makrokozmický prototyp mikrokozmu.

Planetárni Duchovia sú informujúcimi duchmi Hviezd vo všeobecnosti, a obzvlášť Planét. Oni vládnu osudom ľudí, ktorí sú všetci narodení pod jednou alebo inou z ich konštelácií; druhá a tretia skupina prislúchajúce k iným systémom majú tie isté funkcie, a všetky vládnu rozličným oblastiam v Prírode. V Hindskom exoterickom Panteóne sú strážnymi božstvami, ktoré vládnu nad ôsmymi stranami priestoru — štyrmi svetovými a štyrmi medzistranami — a nazývajú sa *Loka-Palovia*, „Podporovatelia alebo strážcovia Sveta” (v našom viditeľnom Kozme), z ktorých sú hlavní Indra (Východ), Yama (Juh), Varuna (Západ) a Kuvera (Sever); ich slony a ich manželky prislúchajúc, samozrejme, predstavivosti a dodatočnej myšlienke, hoci všetci z nich majú okultný význam.

Lipikovia (ktorých popis poskytuje Komentár Strofy IV. č. 6) sú Duchmi Sveta, zatiaľ čo Stavitelia sú len naše vlastné planetárne božstvá. Tí prví patria k najokultnejšej časti Kozmogenézy, ktorú tu nie je možné udať. Či Adepti (dokonca tí najvyšší) poznajú tento anjelský rád v úplnosti jeho trojitých stupňov, alebo len ten nižší spojený so záznamami nášho sveta, je niečo, čo autorka nie je pripravená povedať, a inklinovala by skôr k posledne menovanej domnienke. Z jeho najvyššieho stupňa sa vyučuje len jedna vec: Lipikovia sú spojení s Karmou — súc jej priamymi Zaznamenávateľmi.†

Poznámka(y) ————————————————

** Židia, chránia Kabalistov, nemajúc žiadne názvy pre Východ, Západ, juh a Sever, vyjadrili myšlienku prostredníctvom slov znamenajúcimi pred, za, vpravo a vľavo a veľmi často poplietli tie výrazy exotericky, činiac takto slepé miesta v Biblii zmätenejšími a ťažšími na vyloženie. Pridajte k tomuto skutočnosť, že zo štyridsiatich siedmych prekladateľov Biblie Kráľa Anglicka Jamesa I. „len traja rozumeli Hebrejsky, a dvaja z týchto zomreli predtým, ako boli preložené Žalmy" (Royal Masonic Cyclopaedia), a človek môže ľahko pochopiť, akú spoľahlivosť možno klásť na anglickú verziu Biblie. V tomto diele sa všeobecne nasleduje Rímsko-Katolická verzia Douay.*

† Symbolom pre Sväté a Tajné Znalosti bol všeobecne v staroveku Strom, ktorým bolo tiež myslené Posvätné písmo alebo Záznam. Z toho dôvodu slovo Lipikovia, „zapisovatelia" alebo pisári; „Draci," symboly múdrosti, ktorí chránia Stromy Poznania; Zlatá „jabloň" jabĺk Hesperíd; „Plodné Stromy" a vegetácia hory Meru chránené Hadom. Juno dávajúc Jupiteru, pri jej svadbe s ním, Strom so zlatým ovocím, je ďalšou formou Evy, ponúkajúcej Adamovi jablko zo Stromu Poznania.

STROFA V. — *Pokračovanie*

6. **L**IPIKOVIA VYMEDZUJÚ TROJUHOLNÍK, TEN PRVÝ (*zvislá čiara alebo obrázok* 1.), KOCKU, TÚ DRUHÚ, A PENTAGRAM VO VNÚTRI VAJCA (*kruh*) (*a*). **T**O JE KRUH NAZÝVANÝ „**N**EPREKRAČOVAŤ" PRE TÝCH, KTORÍ ZOSTÚPIA A VYSTÚPIA (*ako tiež pre tých*), KTORÍ, V PRIEBEHU KALPY POSTUPUJÚ SMEROM K VEĽKÉMU DŇU „**B**UĎ S NAMI" (*b*). . . **T**AKTO BOLI VYTVORENÉ **A**RUPA A **R**UPA (*Beztvarý Svet a Svet Foriem*); Z JEDNÉHO SVETLA SEDEM SVETIEL; Z KAŽDÉHO Z TÝCH SIEDMICH SEDEMKRÁT SEDEM SVETIEL. „**K**OLESÁ" STRÁŽIA **K**RUH.

Strofa pokračuje rýchlou klasifikáciou Rádov Anjelskej Hierarchie. Zo skupiny Štyroch a Siedmich vyžaruje „mysľou zrodená" skupina Desiatich, Dvanástich, Dvadsaťjeden atď., všetky tieto rozdelené znovu do podskupín sedmičkových, deviatkových, dvanástkových čísel, a tak ďalej, pokým sa myseľ nestratí v tomto nekonečnom výpočte nebeských zástupov a Bytostí, každá majúc svoju určitú úlohu pri vládnutí vo viditeľnom Kozme počas jeho existencie.

(*a*) Ezoterický význam prvej vety Sloky je, že tí, ktorí sa nazývali Lipikovia, Zaznamenávatelia Karmickej hlavnej knihy, činia nepreniknuteľnú bariéru medzi osobným EGOM a neosobným JA, Noumenom a Rodičovským Zdrojom toho predchádzajúceho. Preto tá alegória. Oni vymedzujú prejavený svet hmoty v rámci Kruhu „Neprekračovať". Tento svet je symbolom (objektívnym) JEDNÉHO rozdeleného na mnohé, na úrovniach

Ilúzie, Adi („Prvého”) alebo Eka („Jedného”); a tento Jeden je kolektívnym zoskupením, alebo celosťou, hlavných Stvoriteľov alebo Architektov tohoto viditeľného vesmíru. V Hebrejskom Okultizme je ich meno aj Achath, ženský, „Jedna,” a Achod, znovu „Jeden”, ale mužský. Monoteisti mali výhody (a stále majú) z dômyselného ezoterizmu Kabaly aplikujúc meno, ktoré je Jednou Najvyššou Esenciou známe JEJ prejavením, Sefirot-Elohim, a nazývajú ju Jehova. Ale toto je dosť svojvoľné a proti všetkému rozumu a logike, keďže výraz Elohim je podstatné meno v množnom čísle, identické so slovom v množnom čísle *Chiim*, často zmiešaným s Elohim.* Okrem toho, v Okultnej metafyzike existujú, správne povedané, dva „JEDEN” — Jeden na nedosiahnuteľnej úrovni Absolútna a Nekonečna, na ktorej nie sú možné žiadne špekulácie, a druhý „Jeden” na úrovni Emanácií. Ten prvý menovaný nemôže ani vyžarovať ani byť rozdelený, keďže je večný, absolútny a nemenný. Ten Druhý, súc, takpovediac, odrazom toho Prvého (pretože je to Logos alebo Íšvara, vo Svete Ilúzie), môže robiť toto všetko.† Vyžaruje zo seba samého — ako horná Sefirotálna Trojica vyžaruje nižších sedem Sefirotov — sedem Lúčov alebo Dhjána Čohanov; inými slovami, Homogénne sa stáva Heterogénnym, „Hypotetická Pralátka” sa diferencuje do Elementov. Ale pokiaľ sa nevrátia do svojho prvopočiatočného Elementu, nikdy nemôžu prejsť za Laya, alebo nulový bod.

Preto tá alegória. Lipikovia oddeľujú svet (alebo úroveň) čistého ducha od úrovne Hmoty. Tí, ktorí „zostupujú a vzostupujú” — inkarnujúce sa Monády, a ľudia snažiaci sa smerom k očisteniu a „vzostúpeniu,” ale stále celkom nedosiahnuc cieľ — smú prekročiť „kruh Neprekračovať“ len v deň „Buď s Nami”; ten deň, kedy človek, oslobodiac sa z kruhu nevedomosti, a spoznajúc

Poznámka(y) ———————————————

** Veta v Sefer Džezirah a niekde inde: „Achath-Ruach-Elohim-Chiim” označuje Elohim prinajlepšom ako obojpohlavných, ženský element takmer dominujúci, ako by sa to čítalo: “JEDNA je Ona Duch Elohim Života.” Ako bolo povedané hore, Echath (alebo Achath) je ženské, a Echod (alebo Achod) mužské, obidva znamenajúci JEDEN.*

† Tento metafyzický princíp môže byť ťažko lepšie opísaný ako v prednáškach „Bhagavadgíty“ pána Subba Rowa: “Múlaprakriti (zahalenie Parabrahmam) pôsobí ako jedna energia prostredníctvom Logosu (alebo ‘Eswara’). Teda Parabrahmam je tou podstatou, z ktorej začína centrum energie do existencie, ktoré budem zatiaľ nazývať Logos. . . . Kresťania ho nazývajú Verbum, . . . a je to božský Kristus, ktorý je večný v lone svojho otca. Buddhisti ho nazývajú Avalokitéšvara. . . . V takmer každej náuke formulujú existenciu centra duchovnej energie, ktoré je nezrodené a večné, a ktoré existuje v lone Parabrahmam v čase Pralaja, a začína ako centrum vedomej energie počas Kozmickej aktivity. . . . „Pretože, ako prednášajúci predpokladal hovoriac, Parabraham nie je toto ani tamto, nie je to dokonca vedomie, keďže sa to nemôže vzťahovať k hmote alebo k niečomu podmienenému. Nie je to Ego ani Ne-Ego, ani dokonca Átma, ale skutočne ten jeden zdroj všetkých manifestácií a spôsobov existencie.

úplne neoddelenosť Ega v rámci svojej osobnosti — chybne považované za svoje vlastné — od **U**NIVERZÁLNEHO EGA (Anima Supra-Mundi), prechádza postupne do Jednej

Podstaty, aby sa stalo nie len jednej „s nami” (prejavené univerzálne životy, ktoré sú „JEDNÝM” ŽIVOTOM), ale s tým samotným pravým životom.

Astronomicky, „**K**RUH **N**EPREKRAČOVAŤ”, ktorý Lipikovia kreslia okolo Trojuholníka, ten Prvý, Kocka, ten Druhý a Pentagram na vymedzenie týchto tvarov, je takto znovu ukázaný pre obsiahnutie symbolu 31415, alebo koeficientu stále používaného v matematických tabuľkách (hodnota pí), geometrické tvary tu zastupujú numerické čísla. Podľa všeobecných filozofických učení, tento kruh je nad oblasťou toho, čo sa v astronómii nazýva hmloviny. Ale toto je chybné poňatie topografie a popisov, udaných v Puranických a iných exoterických Písmach o 1008 svetoch a nebeských klenbách Dévalóka. Samozrejme existujú svety, v ezoterických ako aj v svetských učeniach, v takých nevypočítateľných vzdialenostiach, že svetlo najbližších z nich, ktoré práve dosiahlo našich moderných Chaldejcov, zanechalo svoj svetelný zdroj dlho pred dňom, v ktorom boli vyslovené slová „Buď Svetlo”; ale toto nie sú svety na úrovni Dévalóka, ale v našom Kozme.

Chemik prichádza k *laya* alebo nulovému bodu úrovne hmoty, s ktorou sa zaoberá, a potom sa náhle zastaví. Fyzik alebo astronóm počíta miliardami míľ nad hmlovinou, a potom sa tiež náhle zastaví; pre polo-zasväteného Okultistu bude predstavovať tento laya-bod ako existujúci na niektorej úrovni, ktorá, ak aj nie fyzikálna, stále je pre ľudský intelekt predstaviteľná. Ale úplný Zasvätenec *vie,* že kruh „Neprekračovať” nie je ani lokalitou, ani sa nedá zmerať vzdialenosťou, ale že existuje v absolútnosti nekonečna. V tomto „Nekonečne” úplného Zasvätanca neexistuje ani výška, šírka ani hrúbka, ale všetko je nezmerateľná hĺbka, dosahujúca z fyzikálneho po „para-para-metafyzické.” Pri použití slova „dolu,” podstatná hĺbka — „nikde a všade” — nie je myslená hĺbka fyzikálnej hmoty.

Ak niekto hľadá starostlivo cez exoterické a hrubo antropomorfné alegórie populárnych náboženstiev, dokonca v týchto je možné matne vnímať náuku zakotvenú v kruhu „Neprekračovať”, takto chráneného prostredníctvom Lipikov. Takže ju človek nájde dokonca v učeniach sekty Vedantin Visištadvaity, najvytrvalejšie antropomorfnej v celej Indii. Pretože čítame o oslobodenej duši, že: —

Po dosiahnutí Mókša (stav blaženosti znamenajúci „oslobodenie z Bandha” alebo otroctva), blaženosť sa ním užíva v mieste nazvanom **P**ARAMAPADHA, mieste, ktoré nie je materiálne, ale vytvorené zo Suddasatwa (podstaty, z ktorej je vytvorené telo Íšvaru — „Pána”). Tam, Muktovia alebo Dživatmovia (Monády), ktorí dosiahli Mókša, nikdy viac nepodliehajú vlastnostiam hmoty ani Karmy. „Ale ak si to zvolia, *v záujme činenia dobra pre svet*, smú sa inkarnovať na Zem.”* Cesta do Paramapadha, alebo nemateriálnych svetov, z tohoto sveta, sa nazýva Dévajana. Keď osoba dosiahne Mókša a telo zomrie: —

„Dživa (Duša) ide so Sukšma Sarira† zo srdca tela, do Brahmarandra v korune hlavy, stúpajúc Sušumnu, nervom spájajúcim srdce s Brahmarandrou. Dživa preniká Brahmarandrou a ide do oblasti Slnka (Surjamandala) cez Lúče solaru. Potom ide, cez tmavý bod v Slnku, do Paramapadha. Dživa je riadená na svojej ceste Najvyššou Múdrosťou získanou prostredníctvom Jógy.‡ Dživa takto pokračuje do Paramapadha za pomoci Athivahikov (nosičov pri prechode), známych pod menom Arči-Ahaovia . . . Aditja, Pradžapati atď. Archis, ktorí sú tu spomínaní, sú isté čisté Duše, atď., atď.” (Visishtadwaita Catechism, od Pundit Bhashyacharya, F.T.S.)

Žiadny Duch okrem „Zaznamenávateľov” (Lipikov) nikdy neprekročil zakázanú líniu, ani tak žiadny neučiní, až do dňa nasledujúcej Pralaje, pretože to je hranica, ktorá oddeľuje konečné — akokoľvek nekonečné v pohľade človeka — od naozaj **N**EKONEČNÉHO. Duchovia, ktorí sú spomínaní, ako tí, ktorí „vzostupujú a zostupujú”, sú „Hostitelia“ toho, čo voľne nazývame „nebeské Bytosti.” Ale oni v skutočnosti nie sú z toho druhu.

Poznámka(y) ——————————————

** Tieto dobrovoľné reinkarnácie sa v našej Náuke spomínajú ako Nirmanakajas (preživšie duchovné princípy ľudí).*

† Sukšma-sarira, „snu podobné” zdanlivé telo, ktorým sú odení nižší Dhjánovia nebeskej Hierarchie.

‡ Porovnajte tento ezoterický princíp s Gnostickou náukou nachádzanou v „Pistis-Sofia” (Poznanie = Múdrosť), v ktorej pojednaní je Sophia Achamoth ukázaná stratená vo vodách Chaosu (hmoty), na jej ceste do Najvyššieho Svetla, a Kristus oslobodzujúci ju a pomáhajúci jej na správnu Cestu. Všimnite si dobre, „Kristus” u Gnostikov znamenal neosobný princíp, Átman Vesmíru, a Átma v duši každého človeka — nie Ježiša; hoci v starých koptských manuskriptoch v Britskom Múzeu je „Kristus” takmer konštantne nahrádzaný „Ježišom.”

Oni sú Entitami vyšších svetov v hierarchii Bytia, tak nezmerateľne vysokými, že nám sa musia javiť ako Bohovia, a súhrnne — **B**OH. Ale tak sa my, smrteľní ľudia, musíme javiť mravcovi, ktorý uvažuje na stupnici svojej vlastnej kapacity. Mravec môže tiež vidieť všetkým známy mstiaci prst osobného Boha prostredníctvom chlapčiska, ktorý v jednom momente na základe impulzu darebáctva, zničí jeho mravenisko, v chronológii hmyzu prácu mnohých týždňov — dlhých rokov. Mravec, ktorý to pociťuje akútne, a pripisujúc tú nezaslúženú pohromu kombinácii Prozreteľnosti a hriechu, môže v tom tiež, tak ako človek, vidieť výsledok hriechu jeho prarodiča. Kto vie a kto to môže potvrdiť alebo poprieť? Odmietnutie pripustiť v celom Solárnom systéme akékoľvek iné rozumné a intelektuálne bytosti na ľudskej úrovni, než nás samotných, je najväčšou nadutosťou našej doby. Všetko čo má veda právo potvrdiť, je, že neexistujú žiadne viditeľné Inteligencie žijúce v tých istých podmienkach ako my. Nemôže úplne poprieť možnosť, že sú svety v rámci svetov, za úplne odlišných podmienok oproti tým, ktoré sú podstatou prirodzenosti nášho sveta; ani nemôže poprieť, že môže existovať určitá obmedzená komunikácia* medzi niektorými z tých svetov a naším vlastným. K tým najvyšším, ako nás učia, patrí sedem rádov čisto božských Duchov; k tým šiestym nižším patria hierarchie, ktoré môžu byť príležitostne videné a počuté ľuďmi, a ktorí predsa komunikujú s ich potomkami Zeme; ktorých potomstvo je nerozlučiteľne s nimi spojené, každý princíp v človeku majúci svoj priamy zdroj v povahe tých veľkých Bytostí, ktoré nám poskytujú príslušné neviditeľné elementy v nás. Fyzikálna Veda je vítaná pri uvažovaní nad fyziologickým mechanizmom žijúcich bytostí, a pri pokračovaní jej plodných snáh pri pokuse rozriešiť naše pocity, naše vnímania, mentálne a duchovné, do funkcií ich neorganických vozidiel. Predsa, všetko, čo sa niekedy malo vykonať v tomto smere, už bolo vykonané, a Veda nepôjde ďalej.

Poznámka(y) ——————————————

** Najväčší filozof európskeho pôvodu, Imanuel Kant nás uisťuje, že taká komunikácia nie je nijako nepravdepodobná. „Priznávam, že som veľmi ochotný prehlasovať existenciu Nemateriálnych povâh vo svete, a umiestniť svoju vlastnú dušu do triedy týchto bytostí. Neskôr sa, neviem kde, alebo kedy, predsa ukáže, že ľudská duša stojí v tomto živote v nezrušiteľnom spojení so všetkými nemateriálnymi povahami v duchovnom svete, že podľa nich vzájomne jedná a prijíma od nich dojmy." (Traume eines Geistersehers, citoval C. C. Massey, vo svojom predslove k Von Hartmannovmu „Spiritismus.")* Ona je pred mŕtvym múrom, na tvári ktorého sleduje, ako si predstavuje veľké fyziologické a psychické objavy, ale z ktorých každý jeden sa neskôr ukáže nie lepší ako pavučiny upradené prostredníctvom jej vedeckých fantázií a ilúzií. Samotné tkanivá našej objektívnej štruktúry sú podriadené analýze a výskumom fyziologickej vedy.* Šesť vyšších princípov v nich sa navždy bude vyhýbať ruke, ktorú vedie animus, ktorý úmyselne ignoruje a odmieta Okultné Vedy.

„Veľký Deň **B**UĎ-S-NAMI," je potom prejavom jedinej hodnoty, ktorá leží v jeho doslovnom preklade. Jeho význam sa tak ľahko neodhaľuje verejnosti, neoboznámenej s mystickými princípmi Okultizmu, či skôr Ezoterickej Múdrosti alebo „Buddhizmu." Je to výraz príznačný pre ten posledne menovaný, a tak nejasný pre svetského človeka ako ten výraz Egypťanov, ktorí nazvali to isté „Deň **P**RÍĎ-K-NÁM,"† ktorý

Poznámka(y) ———————————————

* *Napr., všetok ten moderný fyziologický výskum v spojitosti s psychologickými problémami ukazuje, a vzhľadom k povahe vecí, mohol ukázať je, že každá myšlienka, vnem a pocit je doprevádzaný opätovným zoradením molekúl určitých nervov. Domnienka načrtnutá vedcami typu Buchnera, Vogta a ďalších, že myšlienka je molekulárny pohyb, si vyžaduje úplnú abstrakciu učinenú zo skutočnosti nášho subjektívneho vedomia.*

† *Pozrite si „Le Livre des Morts," od Paula Pierreta; „Le Jour de 'Viens a nous' . . . c'est le jour ou Osiris a dit au Soleil: Viens! Je le vois rencontrant le Soleil dans l'Amenti." (Kap. xvii., s. 61.) Slnko tu zastupuje Logos (alebo Krista, alebo Hóra) ako centrálnu Esenciu synteticky, a ako rozptýlenú esenciu vyžarovaných Entít, rozdielnych v substancii, ale nie v esencii. Ako vyjadril prednášajúci Bhagavadgíty, „nesmie sa predpokladať, že Logos je iba samostatným centrom energie prejavenej z Parabrahmam; existujú nespočetné iné centrá . . . a ich počet je takmer nekonečný na prsiach Parabrahmam." Preto výrazy, „Deň Príď k nám" a „Deň Buď s nami," atď. Práve ako štvorec je Symbolom Štyroch svätých Síl alebo Mocí — Tetraktis — tak Kruh ukazuje hranicu v rámci Nekonečnosti, ktorú žiadny človĕk nemôže prekročiť, dokonca v duchu, ani Déva ani Dhjána Čohan. Duchovia tých, ktorí „zostupujú a vzostupujú" počas priebehu cyklickej evolúcie, majú prekročiť „okovaný svet" len v deň ich priblíženiu sa k prahu Paranirvány. Ak ho dosiahnu — budú odpočívať na prsiach Parabrahmam, alebo „Neznámej Temnoty," ktorá sa potom stáva pre všetkých Svetlom — počas celého obdobia Mahápralaja, „Veľkej **N**OCI," a síce 311 040 000 000 000 rokov absorpcie v Brahmovi. Deň „Buď-S-Nami" je toto obdobie odpočinku alebo Paranirvána. Pozrite si tiež ďalšie údaje ohľadom tohto špecifického vyjadrenia, deň „Príď-K-Nám," Pohrebný rituál Egypťanov, od Viscounta de Rouge. Súvisí s Dňom Posledného Súdu Kresťanov, ktorý bol ich náboženstvom veľmi zmaterializovaný.*

je identický s predchádzajúcim, hoci sloveso „buď“ v tomto zmysle je možno stále lepšie nahradiť jedným z dvoch slov „Zostaň” alebo „Zotrvaj-s-nami,” keďže sa týka toho dlhého obdobia **O**DPOČINKU, ktoré sa nazýva Paranirvána. Keďže v exoterickej interpretácii Egyptských obradov sa duša každej zosnulej osoby — od Hierofanta po posvätného býka Apisa — stala Osirisom, bola Osirifikovaná, hoci Svätá Náuka vždy učila, že skutočná Osirifikácia bola údelom každej Monády len po 3 000 cykloch Existencií; v danom prípade. „Monáda,” zrodená z povahy a pravej Esencie „Siedmich” (jej najvyšší princíp stávajúc sa okamžite uchovaným v Siedmom Kozmickom Elemente), musí vykonať svoju sedmičkovú rotáciu cez Cyklus Bytia a foriem, od najvyššej po najnižšiu; a potom znovu od človeka k Bohu. Pri prahu Paranirvány to pokračuje jeho prvotnou Podstatou a stáva sa znovu Absolútnom.

TAJNÁ NÁUKA: STROFA VI. – NÁŠ SVET, JEHO RAST A VÝVOJ

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Syntéza vedy,
náboženstva a filozofie

H. P. Blavatská,
Autorka diela „Odhalená Isis“

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda.“

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,
117, Nassau Street, New York.
THE MANAGER OF THE *THEOSOPHIST*,
Adyar, Madras.

1888.

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

STROFA VI.

1. **S**ILOU **M**ATKY **M**ILOSRDENSTVA A **P**OZNANIA (*a*), **K**WAN-**Y**IN,* „**T**ROJICA" **K**WAN-**Š**AI-**Y**IN PREBÝVAJÚCA V **K**WAN-**Y**IN-**T**IEN (*b*), **F**OHAT, DYCH ICH POTOMKOV, **S**YN **S**YNOV, VOLAJÚC Z DOLNEJ PRIEPASTI (*chaos*) ZDANLIVÚ FORMU **S**IEN-**T**CHAN (*náš Vesmír*) A SEDEM ELEMENTOV: —

(*a.*) Matka Milosrdenstva a Poznania je nazývaná „trojicou" Kwan-Šai-Yin, pretože v jej vzájomných vzťahoch, metafyzických a kozmických, ona je „Matkou, Manželkou a Dcérou" *Logosu*, práve ako sa v neskorších teologických prekladoch stala „Otcom, Synom a (ženským) Duchom Svätým" — *Šakti* alebo Energiou — Esenciou troch. Takže v Ezoterizme Védantských, *Daiviprakriti*, Svetlo prejavené prostredníctvom Íšvara, *Logosu*,** je v jednom a tom istom čase Matkou a tiež Dcérou Logosu alebo Verbom Parabrahmam; zatiaľ čo to z trans-Himalájskych učení je — v hierarchii alegorickej a metafyzickej teogónie — „MATKOU" alebo abstraktnou, ideálnou hmotou, Mulaprakriti, Koreň Prírody; — z metafyzického hľadiska, vzájomný vzťah Adi-Bhuta, prejavený v Logose, Avalokitešvara; — a z čisto okultného a

Poznámka(y) ————————————————

** Táto strofa je preložená z čínskeho textu, a mená, ako ekvivalenty pôvodných výrazov, sú zachované. Skutočné ezoterické pomenovanie nie je možné poskytnúť, keďže by čitateľa len zmiatlo. Brahmanická náuka k nim nemá žiadny ekvivalent. Vach zdá sa, že sa v mnohých aspektoch približuje čínskemu Kwan-Yin, ale pod týmto názvom v Indii neexistuje žiadne bežné uctievanie, ako je v Číne Kwan-Yin. Žiadny exoterický náboženský systém nikdy neprijal ženského Stvoriteľa, takže žena bola považovaná a braná od samého úsvitu populárnych náboženstiev za nižšiu oproti mužovi. Len v Číne a Egypte sa Kwan-Yin a Izis umiestňovali na jednej úrovni s mužskými bohmi. Ezoterizmus ignoruje obidve pohlavia. Jeho najvyššie Božstvo je bezpohlavné, keďže je bez formy, ani Otec ani Matka; a jeho prvé prejavené bytosti, nebeské ako aj pozemské, stávajú sa len postupne obojpohlavnými a nakoniec oddelenými v odlišných pohlaviach.*

*** The „Theosophist" z februára, 1887, s. 305, prvá prednáška o Bhagavadgíte.*

Kozmického, Fohat,* „Syn Syna," obojpohlavná energia vyplývajúca z tohoto „Svetla Logosu," a ktorá sa prejavuje na úrovni objektívneho Univerza ako skrytá, tak veľmi až je odhalená, Elektrina — ktorá je **Ž**IVOTOM.

(*b*) *Kwan-Yin-Tien* znamená „melodické nebo Zvuku," príbytok Kwan-Yin, alebo doslovne „*Božský Hlas*". Tento „Hlas" je synonymom *Verba* alebo Slova: „Reč," ako vyjadrenie myšlienky. Takže sa môže sledovať v spojení s, a dokonca pôvodom hebrejského *Bath-Kol*, „dcéra Božského Hlasu," alebo Verbum, alebo mužský a ženský Logos, „Nebeský Človek" alebo Adam Kadmon, ktorý je zároveň Sefira. Toho posledne menovaného isto

predchádzala hinduistická Vach, bohyňa Reči, alebo Slova. Pretože Vach — dcéra a ženská časť, ako je stanovené Brahmom, „vytvorená bohmi" — je spolu s Kwan-Yin, s Izis (tiež *dcéra*, manželka a *sestra* Osirisa) a ďalšími bohyňami, ženským *Logosom*, takpovediac, bohyňou *aktívnych* síl v Prírode, Slovo, Hlas alebo Zvuk a Reč. Ak je Kwan-Yin „melodickým Hlasom," takisto je Vach; „ľúbezná krava, ktorá dojí potravu a vodu" (ženský princíp) — „ktorá nám dáva výživu a potravu," ako Matka-Príroda. V diele stvorenia sa spája s Pradžapati. Ona je mužským a ženským *ad libitum*, ako Eva je s Adamom. A ona je formou Aditi — princípom vyšším ako *Éter* — v Akáši, syntéza všetkých síl v Prírode; takže Vach a Kwan-Yin sú obidve magickou mohutnosťou Okultného zvuku v Prírode a Éteri — ktorých „Hlas" volá Sien-Tchan, mätúcu formu Univerza z Chaosu a Siedmich Elementov.

Takže v Manu Brahma (tiež *Logos*) je ukázané rozdelenie jeho tela na dve časti, mužskú a ženskú, a vytvorenie v tom posledne menovanom, kto je Vach, Viradž, kto je on samotný, alebo znovu Brahma — týmto spôsobom učený Vedantinský Okultista hovorí o tej „bohyni," vysvetľujúc dôvod, prečo sa Íšvara (alebo Brahma) nazýva *Verbum* alebo *Logos*; prečo sa vlastne nazýva Sabda Brahmam: —

Poznámka(y) ————————————————

** Hovorí prednášajúci na s. 306: „Evolúcia sa začína prostredníctvom intelektuálnej energie Logosu, nielen na základe potencialít uzavretých v Mulaprakriti. Toto svetlo Logosu je spojením . . . medzi objektívnou hmotou a subjektívnou myšlienkou Íšvara (alebo Logosu). Nazýva sa v niekoľkých Buddhistických knihách Fohat. Je to ten nástroj, s ktorým pracuje Logos."*

„Vysvetlenie, ktoré sa vám chystám poskytnúť, sa bude javiť ako úplne mystické; ale ak mystické, má obrovský význam, keď sa správne pochopí. Naši starí autori povedali, že *Vach* je zo štyroch druhov (pozrite Rig Védy a Upanišády). *Vaikhari-Vach* je to, čo prejavujeme. Každý druh *Vaikhari-Vach* existuje vo svojom *Madhyama*, ďalej v jeho *Pasyanti* a nakoniec vo svojej *Para* forme.* Dôvod, prečo sa toto Pranava nazýva Vach, je ten, že štyri princípy veľkého Kozmu zodpovedajú týmto štyrom formám *Vach*. Teda celý prejavený solárny Systém existuje vo svojej *Sukšma* forme v svetle alebo energii *Logosu*, pretože jeho energia sa zachytáva a prenáša do Kozmickej hmoty. . . . Celý Kozmos vo svojej objektívnej forme je *Vaikhari-Vach*, svetlo *Logosu* je *Madhyama* forma, a samotný Logos *Pasyanti* forma, a Parabrahm *Para* forma alebo aspekt toho Vach. Práve prostredníctvom svetla tohoto vysvetlenia sa musíme pokúsiť pochopiť určité prehlásenia, ktoré učinili rôzni filozofi za tým účelom, že prejavený Kozmos je *Verbum* prejavené ako Kozmos" (pozrite Prednášku o Bhagavadgíte, spomínanú vyššie).

STROFA VI. — *Pokračovanie*

2. **R**ÝCHLY A **Ž**IARIACI **J**EDEN PRODUKUJE SEDEM *Layu*** (*a*) CENTIER, NAD KTORÝMI ŽIADNY NEZVÍŤAZÍ DO VEĽKÉHO DŇA „**B**UĎ SA NAMI" — A UMIESTŇUJE

SVET NA TÝCHTO VEČNÝCH PODKLADOCH, OBKLOPUJÚC **S**IEN-**T**CHAN S **E**LEMENTÁRNYMI **Z**ÁRODKAMI (*b*).

(*a.*) Sedem *Layu* centier je sedem bodov Nula, použijúc výraz Nula v tom istom zmysle ako ho používajú chemici, pre indikovanie bodu, v ktorom v Ezoterizme začína stupnica počítania diferencovania. Od Centier — nad ktorými nám Ezoterická filozofia umožňuje vnímať nejasné metafyzické obrysy „Siedmich Synov" Života a Svetla, Sedem Logosov Hermetických a všetkých ostatných filozofov — začína

Poznámka(y) ————————————————

** O Madhya sa hovorí ako o tom, koho počiatok a koniec sú neznáme, a Para znamená nekonečný. Tieto výrazy sa všetky týkajú nekonečna a delenia času.*

*** Zo Sanskritského Laya, bodu hmoty, kde diferenciácia ustala.*

---

diferenciácia elementov, ktoré vstupujú do konštitúcie nášho Solárneho Systému. Často sa kládla otázka, aká je presná definícia Fohat a jeho síl a funkcií, keďže sa zdá, že zastáva to z Osobného Boha, ako je to chápané v populárnych náboženstvách. Odpoveď už bola daná v komentári k Strofe V. Ako je to dobre povedané v prednáškach o Bhagavadgíte, „Celý Kozmos musí nevyhnutne existovať v Jednom Zdroji energie, z ktorej vyžaruje toto svetlo (*Fohat*)." Či narátame princípov v Kozme a človeku ako sedem alebo len ako štyri, jeho síl, a síl vo fyzickej Prírode je Sedem; a ten istý odborník uvádza, že „*Pragna*, alebo kapacita vnímania, existuje v siedmich rôznych aspektoch zodpovedajúcich siedmim stavom hmoty" (*Osobný a neosobný Boh*). Pretože, „práve tak ako sa ľudská bytosť skladá zo siedmich princípov, diferencovaná hmota v Solárnom Systéme existuje v siedmich rôznych stavoch" (*tamtiež*). Takisto Fohat.* On je Jeden a Sedem, a na Kozmickej úrovni je za všetkými takými prejavmi ako svetlo, teplo, zvuk, súdržnosť atď., atď., a je „duchom" **E**LEKTRINY, ktorá je **Ž**IVOTOM Univerza. Ako abstrakciu to nazývame **J**EDEN **Ž**IVOT; ako o objektívnej a evidentnej Realite, hovoríme o sedmičkovej stupnici prejavu, ktorá začína na hornej priečke Jednou Nepoznateľnou **K**AUZALITOU, a končí ako Všadeprítomná Myseľ a Život imanentný v každom atóme Hmoty. Takže, zatiaľ čo veda hovorí o jeho vývoji prostredníctvom hrubej hmoty, slepej sily a nezmyselnom pohybe, Okultisti poukazujú na *inteligentný* **Z**ÁKON a *vnímajúci* **Ž**IVOT, a dodávajú, že Fohat je vedúcim Duchom tohoto všetkého. Predsa nie je vôbec žiadnym osobným bohom, ale emanáciou tých ďalších Síl za ním, ktoré Kresťania nazývajú „Poslovia" ich Boha (ktorý je v skutočnosti len Elohim, alebo skôr jedným zo Siedmich Stvoriteľov nazývaných Elohim), a my, „Poslovia prvotných Synov Života a Svetla."

(*b.*) „Elementárne Zárodky", s ktorými vypĺňa Sien-Tchan („Vesmír") z Tien-Sin („Nebo Mysle," doslovne, alebo to, ktoré je absolútne), sú Atómami Vedy a Monádami Leibnitza.

Poznámka(y) ————————————————

** „Fohat" má niekoľko významov. (Pozrite si Strofu V., Komentár nižšie). On sa nazýva „Staviteľ Staviteľov," Sila, ktorá zosobňuje, formujúc náš Sedmičkový reťazec.*

STROFA VI. — *Pokračovanie*

3. **Z**O SIEDMICH (*elementov*) — PRVÝ PREJAVENÝ, ŠESŤ UTAJENÝCH; DVA PREJAVENÉ — PÄŤ UTAJENÝCH; TRI PREJAVENÉ — ŠTYRI UTAJENÉ; ŠTYRI VYTVORENÉ — TRI SKRYTÉ; ŠTYRI A JEDEN TSAN (*zlomok*) ODHALENÉ — DVA A JEDNA POLOVICA UTAJENÉ; ŠESŤ SA MÁ PREJAVIŤ — JEDEN OSTÁVA BOKOM (*a*). NAKONIEC, SEDEM MALÝCH KOLIES SA OTÁČA; JEDNO DÁVAJÚC ZROD DRUHÉMU (*b*).

(*a.*) Hoci tieto Strofy odkazujú na celý Vesmír po Mahapralaji (celkovom zničení), predsa táto veta, ako ktorýkoľvek študent Okultizmu môže vidieť, odkazuje tiež prostredníctvom analógie na evolúciu a konečné vytvorenie prvotných (hoci zložených) Siedmich Elementov na našej Zemi. Z týchto sú štyri elementy teraz úplne prejavené, zatiaľ čo ten piaty — Éter — je prejavený len čiastočne, keďže sme sotva v druhej polovici Štvrtého Kola, a následne sa Piaty Element prejaví úplne len v Piatom Kole. Svety, zahŕňajúce náš vlastný, kde sa samozrejme, ako zárodky, primárne vyvinuli z jedného Elementu na jeho druhom stupni („Otec-Matka," diferencovaná Duša Sveta, nie čo sa označuje „Nad-Duša" podľa Emersona), či to nazývame v modernej Vede Kozmickým prachom a Ohňovou Hmlou, alebo v Okultizme — Akášou, Dživátmanom, božským Astrálnym Svetlom, alebo „Dušou Sveta." Ale tento prvý stupeň Evolúcie bol v náležitom priebehu času nasledovaný budúcim. Žiaden svet, tak ako žiadne nebeské teleso, by nemohlo byť skonštruované na objektívnej úrovni, Elementy neboli dostatočne diferencované už od ich prvotného *Ilus*, odpočívajúc v *Laya*. Ten posledný menovaný výraz je synonymom Nirvány. Je to v skutočnosti Nirvanický rozklad všetkých látok, splynutých po životnom cykle do latencie ich prvotných podmienok. Je to jasný, ale beztelový tieň hmoty, *ktorý bol*, rísou negatívnosti — v ktorom ležia skryté počas ich obdobia odpočinku aktívne Sily Sveta. Teraz, hovoriac o Elementoch, je z toho stála výčitka Pradávnych, že oni „považovali svoje Elementy za jednoduché a nerozložiteľné."* Ešte raz, toto je neospravedlniteľné vyhlá-

Poznámka(y) ————————————————

* Tiene našich prehistorických predkov by mohli vrátiť kompliment moderným fyzikom, že teraz nové objavy v chémii viedli p. Crookesa, FRS (člena Kráľovskej spoločnosti, pozn. prekl.), aby pripustil, že Veda je ešte tisíc míľ od znalostí najjednoduchšej molekuly zložitej prírody. Od neho sa dozvedáme, že taká vec ako skutočne jednoduchá molekula, úplne homogénna, je v chémii *terra incognita*. „Kde máme skončiť?" pýta sa; „neexistuje žiadna cesta vedúca von z tohoto zmätku? Musíme buď vykonať elementárne skúšky také ťažké, že nimi dokáže prejsť len 60 alebo 70 kandidátov, alebo musíme otvoriť skúškové dvere tak naširoko, že počet prijatí bude obmedzený len počtom uchádzačov?" A potom ten učený džentlmen udáva pozoruhodné príklady. Hovorí: „Vezmite si prípad ytria. Má svoju určitú atómovú hmotnosť, v každom ohľade sa správalo ako jednoduchý útvar, element, ku ktorému by sme mohli skutočne pridať, ale z ktorého by sme nemohli odobrať. Predsa toto ytrium, tento predpokladaný homogénny celok, pri podrobení sa určitej metóde frakcionácie sa rozloží na časti nie absolútne identické medzi sebou navzájom, a podstúpi stupňovanie vlastností. Alebo si vezmite prípad didymia. Tu bol útvar zrádzajúci všetky uznávané znaky prvku. Bolo s veľkými ťažkosťami oddelené od ostatných útvarov, ktoré sa svojimi vlastnosťami približovali blízko k nemu, a počas tohoto kľúčového procesu podstúpil veľmi vážnu úpravu a veľmi blízke preskúmanie. Ale potom prišiel iný chemik, ktorý upravujúc tento predpokladaný homogénny útvar prostredníctvom špecifického

procesu frakcionácie, rozložil ho na dva útvary praseodymium a neodymium, medzi ktorými sú postrehnuteľné určité rozdielnosti. Dokonca nemáme žiadnu istotu, či sú neodymium a praseodymium jednoduché útvary. Naopak, rovnako prejavujú symptómy štiepenia. Teda, ak jeden predpokladaný prvok pri spávnom zaobchádzaní obsahuje rozdielne molekuly, určite máme právo sa opýtať, či by sa podobné výsledky nemohli získať u iných prvkov, snáď u všetkých prvkov, ak sa s nimi zaobchádza správnym spôsobom. Môžme sa dokonca opýtať, kde sa má proces triedenia zastaviť — proces, ktorý, samozrejme, predpokladá obmeny medzi jednotlivými molekulami každého druhu. A v týchto následných oddeleniach prirodzene nachádzame útvary približujúce sa stále viac a viac k sebe navzájom." (Prezidentský predslov pred Kráľovskou spoločnosťou chemikov, marec 1888.)

---

senie; keďže rozhodne ich zasvätení filozofi môžu sotva podliehať takému nespravodlivému obvineniu, keďže sú to od začiatku oni, ktorí vynašli alegórie a náboženské mýty. Ak by boli neznalí Rôznorodosti ich Elementov, nemali by žiadne zosobnenia Ohňa, Vzduchu, Vody, Zeme a AÉteru; ich Kozmickí bohovia a bohyne by nikdy neboli bývali požehnaní takým potomstvom, toľkými synmi a dcérami, elementmi zrodenými *z* a *v rámci každého príslušného Elementu*. Alchemické a okultné javy by boli klamom a nástrahou, dokonca teoreticky, ak by Pradávni boli bývali neznalí možností a korelatívnych funkcií a atribútov každého elementu, ktorý vstupuje do zloženia Vzduchu, Vody, Zeme a dokonca *Ohňa* — ten posledne menovaný do týchto dní terra inkognita pre modernú Vedu, ktorá je povinná nazývať to Pohybom, evolúciou svetla a tepla, stavom roznietenia, — definujúc ho stručne podľa jeho vonkajších aspektov, a zostávajúc neznalá jeho povahy. Ale to, čo sa zdá, že Moderná Veda nevníma, je to, že tak diferencované, ako mohli byť tie jednoduché chemické atómy — ktoré archaická flozofia nazývala „stvoritelia ich vlastných Rodičov," otcov, bratov, manželov ich matiek, a tých matiek dcéry ich vlastných synov, ako Aditi a Dakša, napríklad — diferencované ako boli tieto elementy na začiatku, stále neboli spojenými útvarmi známymi vede tak ako sú známe teraz. Ani Voda, Vzduch, Zem (všeobecne synonymum pre pevné látky) neexistovali vo svojej súčasnej forme, predstavujúc tri skupenstvá rozpoznané Vedou; pretože všetky tieto sú produkciami už opätovne skombinovanými prostredníctvom atmosfér kompletne sformovaných planét — dokonca na oheň — a tak v prvých obdobiach formovania zeme boli niečím celkom *sui generis*. Teraz, keď sú podmienky a zákony vládnúce nášmu solárnemu systému úplne vyvinuté; a keď sa atmosféra našej zeme, ako každej inej planéty, stala, takpovediac, svojou vlastnou zaťažkávacou skúškou, Okultná Veda učí, že sa v priestore molekúl deje ustavičná výmena, alebo skôr v prostore atómov, súvzťažných, a takto meniacich svoje kombinujúce ekvivalenty na každej planéte. Niektorí muži Vedy, a tí spomedzi najväčších fyzikov a chemikov, začínajú tušiť tento fakt, ktorý je Okultistom známy už veky. Spektroskop ukazuje len približnú podobnosť (na externom dôkaze) pozemskej a hviezdnej látky; nie je schopný ísť vôbec ďalej, ani ukázať, či sa atómy navzájom priťahujú tým istým spôsobom a za tých istých podmienok, ako sa predpokladá na našej planéte, fyzikálne a chemicky. Teplotný rozsah, od najvyššieho stupňa po najnižší, ktorý sa dá koncipovať, je možné si predstaviť, že je jedným a tým istým v a pre celý Svet; predsa však, jeho vlastnosti, iné ako vlastnosti rozloženia a opätovného spojenia, sa odlišujú na každej planéte; a takto atómy vstupujú do nových foriem existencie, netušených a

nepoznateľných pre fyzikálnu Vedu. Ako je to už vyjadrené v „Piatich rokoch Teozofie," podstata Kometárnej hmoty, napríklad, „je úplne odlišná od akejkoľvek chemickej alebo fyzikálnej charakteristiky, s ktorými sú oboznámení tí najväčší chemici a fyzici zeme" (s. 242). A dokonca tá hmota, počas rýchleho prechodu našou atmosférou, podstupuje vo svojej povahe určitú zmenu. Takto sa nielen samotné elementy našich planét, ale aj všetkých jej sestier v Solárnom Systéme, odlišujú navzájom vo svojich kombináciách tak značne, ako od Kozmických elementov za našimi Solárnymi hranicami.* Preto sa nemôžu brať ako štandard pre porovnanie s tým istým v iných svetoch.† Uchovávané v ich panenskom, pôvodnom stave v lone Večnej Matky, každý atóm zrodený nad prahom jej ríše, je odsúdený k nepretržitej diferenciácii. „Matka spí, predsa vždy dýcha." A každý dych vysiela do úrovne prejavu jej Menlivých diel, ktoré, nesené vlnou emanácie, sú rozptýlené prostredníctvom Fohat, a hnané smerom k a nad túto alebo inú planetárnu atmosféru. Keď sú už zachytené tou posledne menovanou, atóm sa stratí; jeho pôvodná čistota navždy zmizne, pokiaľ ho Osud nerozloží tým, že ho vedie k „prúdu ODLIVU" (okultný výraz znamenajúci celkom odlišný proces, ktorý bežný termín naznačuje); kedy môže byť nesený ešte raz k hranici, kde sa rozpadol, a vyletiac, nie do Priestoru *hore*, ale do Priestoru *vnútri*, bude prenesený v stave diferenciálnej rovnováhy a šťastne sa znovu absorbuje. Ak by mal skutočne učený Okultista-alchymista napísať „Život a Dobrodružstvá Atómu", zaručil by si týmto večný výsmech moderného chemika, možno tiež jeho následnú

Poznámka(y) ————————————————

** Toto znovu potvrdzuje ten istý muž vedy v tej istej prednáške, ktorý cituje Clerka Maxwella, hovoriac „že elementy nie sú absolútne homogénne." Píše: „Je ťažké predstaviť si selekciu a elimináciu stredných variet, pretože kam mohli tieto eliminované molekuly odísť, keďže máme dôvod veriť, že vodík, atď., stabilných hviezd je zložený z molekúl vo všetkých ohľadoch identických s našimi vlastnými." A dodáva: „V prvom rade môžeme vysloviť pochybnosť o tejto absolútnej molekulárnej identite, keďže sme až doteraz nemali žiadne prostriedky, aby sme došli k záveru okrem prostriedkov poskytnutých prostredníctvom spektroskopu, zatiaľ čo je uznané, že pre presné porovnávanie a rozlišovanie spektra dvoch telies, by sa mali skúmať v identických stavoch teploty, tlaku a všetkých ďalších fyzikálnych stavoch. S istotou sme videli v spektre slnka žiarenia, ktoré sme neboli schopní identifikovať."*

† „Každý svet má svoj Fohat, ktorý je všadeprítomný vo svojej vlastnej sfére pôsobnosti. Ale existuje toľko Fohat, koľko je svetov, každý sa odlišuje silou a stupňom manifestácií. Jednotliví Fohat tvoria jeden Univerzálny, Kolektívny Fohat — aspektovú-Entitu jedinej absolútnej Ne-Entity, ktorá je absolútnym Bytím, 'SAT.' Hovorí sa: „Milióny a miliardy svetov sú produkované v každom Manvantara". Preto musí existovať mnoho Fohat, ktorých považujeme za vedomé a inteligentné Sily. Toto, nepochybne, znechucuje vedecké mysle. Avšak Okultisti, ktorí majú pre to dobré dôvody, považujú všetky sily Prírody za skutočné, i keď nadzmyslové stavy Hmoty; a za možné objekty vnímania pre Bytosti obdarené potrebnými zmyslami.

---

vďačnosť.* Akokoľvek to môže byť, „*Dych Otca-Matky vydáva chlad a žiaru a stáva sa horúcim a porušeným, aby sa ešte raz ochladil, a aby bol očistený na večných prsiach*

Podvedomia,” hovorí Komentár. Člověk absorbuje chladný, čistý vzduch na vrchu hory, a vyvrhuje ho von nečistý, horúci a transformovaný. Takže — vyššia atmosféra je ústami, a tá nižšia pľúcami každej planéty — človek našej planéty dýcha len odpad „Matky;” preto „je odsúdený k smrti na ňom.”†

(*b*) Proces spomínaný ako „malé kolesá poskytujúce zrod, jedno tomu druhému,” prebieha v šiestej oblasti zhora, a na úrovni najmateriálnejšieho sveta zo všetkých v prejavenom Kozme — na našej pozemskej úrovni. Týchto „Sedem Kolies” je náš planetárny reťazec (pozrite Komentár č. 5 a 6). „Kolesami” sú všeobecne mienené rôzne sféry a centrá síl; ale v tomto prípade sa týkajú nášho sedmičkového okruhu.

———————

STROFA VI. — *Pokračovanie*

4. **B**UDUJE ICH V PODOBNOSTI STARŠÍCH **K**OLIES (*svetov*), UMIESTŇUJÚC ICH NA NEZNIČITEĽNÉ CENTRÁ (*a*).
AKO ICH **F**OHAT BUDUJE? **Z**BERÁ OHNIVÝ PRACH. **V**YTVÁRA GULE OHŇA, POHYBUJE SA CEZ NE A OKOLO NICH, VLIEVAJÚC DO NICH ŽIVOT; POTOM ICH UVÁDZA DO POHYBU, NIEKTORÉ JEDNÝM, NIEKTORÉ INÝM SMEROM. **S**Ú CHLADNÉ — OTEPĽUJE ICH. **S**Ú SUCHÉ — ZVLHČUJE ICH. **S**VIETIA — OVIEVA ICH A OCHLADZUJE (*b*).

TAKTO JEDNÁ **F**OHAT OD JEDNÉHO *Svitania* K DRUHÉMU POČAS SIEDMICH **V**EČNOSTÍ.***

(*a*) Svety sú vybudované „ako podobizeň starších Kolies” — *t.j.*, tých, ktoré existovali v predchádzajúcich Manvantaras a prešli do Pralaja,

Poznámka(y) ———————————————

** Naozaj, ak je taký domnelý Chemik náhodou intuitívny, a na chvíľu by vystúpil zo zabehnutého poriadku striktne „Exaktnej Vedy,” ako učinili Alchymisti dávnej doby, mohol by byť odmenený za svoju odvahu.*

† Ten, kto by alotropizoval pomalý kyslík do Ozónu pre zmeranie alchemickej aktivity, zredukujúc ho na jeho čistú podstatu (na čo existujú prostriedky), objavil by tým náhradu za „Elixír Života” a pripravil by ho na praktické využívanie.

‡ Obdobie 311 040 000 000 000 rokov, podľa Brahmanických výpočtov.

---

pretože **Z**ÁKON pre zrodenie, rast a rozpad všetkého v Kozme, od Slnka po larvu svätojánskej mušky v tráve, je **J**EDNÝM. Je to večné dielo dokonalosti s každým novým zjavom, ale Látka-Hmota a Sily sú všetky jedným a tým istým. Ale tento **Z**ÁKON jedná na každej planéte prostredníctvom nepatrných a menlivých zákonov. „Nezničiteľné Centrá Laja” majú veľkú dôležitosť, a ich význam sa musí úplne pochopiť, aby sme mali jasný pojem Archaickej Kozmogónie, ktorej teórie teraz prešli do Okultizmu. V súčasnosti sa dá uviesť jedna vec. Svety nie sú vybudované *na*, ani *nad*, ani v centrách *Laja*, nulový bod je stavom, vôbec nie matematickým bodom.

(*b*) Majte na pamäti, že o Fohat, konštruktívnej Sile Kozmickej Elektriny, sa hovorí, metaforicky, že vytryskol ako Rudra z Brahmy „z mozgu Otca a lona Matky," a potom sa premenil na mužskú a ženskú, *t.j.*, polaritu, na pozitívnu a negatívnu elektrinu. Má *siedmich synov*, ktorí sú *jeho bratmi*; a Fohat je nútený zrodiť sa znovu a znovu, kedykoľvek si ktorýkoľvek dvaja z jeho synov-bratov hovejú *v príliš blízkom kontakte* — či v objatí alebo v boji. Aby tomuto zamedzil, spája a zjednocuje tých s rozdielnou povahou a oddeľuje tých s podobnými temperamentmi. Toto sa, samozrejme, týka, ako každý vidí, elektriny generovanej trením a zákona zahŕňajúceho príťažlivosť medzi dvoma objektmi s rozdielnou, a odporu medzi tými s rovnakou polaritou. Tých Sedem „Synov-bratov," avšak predstavuje a zosobňuje sedem foriem Kozmického magnetizmu nazývaného v *praktickom Okultizme* „Sedem Radikálov," ktorých spolupôsobiacimi a aktívnymi potomkami sú, okrem iných energií, Elektrina, Magnetizmus, Zvuk, Svetlo, Teplo, Súdržnosť atď. Okultná Veda definuje všetky tieto ako Nadzmyslové účinky v ich skrytom správaní, a ako objektívne javy vo svete zmyslov; tie prvé spomenuté vyžadujúc si abnormálne schopnosti pre ich vnímanie — tie druhé, naše bežné fyzické zmysly. Všetky sa týkajú, a sú emanáciami, stále viac nadzmyslových duchovných vlastností, nie stelesnených prostredníctvom, ale patriacim k reálnym a vedomým PRÍČINÁM. Pokúsiť sa o popis takých ENTÍT by bolo horšie ako zbytočné. Čitateľ musí mať na pamäti, že podľa nášho učenia, ktoré sa týka tohoto fenomenálneho Vesmíru ako veľkej *Ilúzie*, čím bližšie je teleso k **N**EZNÁMEJ SUBSTANCII, tým viac sa približuje k *realite*, keďže sa tým viac vzďaľuje od tohoto sveta *Máje*. Preto, hoci molekulárne zloženie ich tiel nie je odvoditeľné z ich manifestácií na tejto úrovni vedomia, predsa však (z hľadiska adepta Okultistu) vlastnia príznačnú, objektívnu, ak nie materiálnu štruktúru, v relatívne noumenálnom — ako protiklad k fenomenálnemu — Vesmíre. Muži vedy ich môžu označovať Sila alebo Sily generované hmotou, alebo „spôsobmi jej pohybu," ak budú; Okultizmus vidí v týchto účinkoch „Elementálne" (sily), a, v priamych príčinách ich produkujúc, inteligentní **B**OŽSKÍ Pracovníci. Dôverné spojenie tých Elementálov (vedených neomylnou rukou Vládcov) — ich súvzťažnosť, ako by sme to mohli naszvať — s elementmi čistej Hmoty, má za následok naše pozemské javy, ako svetlo, teplo, magnetizmus, atď., atď. Samozrejme, nikdy nebudeme súhlasiť s Americkými Substancialistami* , ktorí nazývajú každú Silu a Energiu — či Svetlo, Teplo, Elektrinu alebo Súdržnosť — „Entitou;" pretože toto by bolo ekvivalentné k tomu, ako keby sa nazval hluk produkovaný otáčaním sa kolies vozidla *Entitou* — takže pomýlením si a identifikovaním toho hluku" s vodičom *vonku*, a vedúcou Hlavnou Inteligenciou vo *vnútri* vozidla. Ale určite dáme ten názov „vodičom" a týmto vedúcim Inteligenciám — vládnucim Dhján Čohanom, ako je to ukázané. „Elementály," Prírodné Sily, jednajú, hoci neviditeľné, alebo skôr nepostrehnuteľné, druhotné Príčiny a v nich samotných účinky prvotných Príčin za Závojom všetkých pozemských javov. Elektrina, svetlo, teplo atď., boli výstižne nazvané „Duch alebo Tieň Hmoty v Pohybe," *t.j.*, nadzmyslové stavy hmoty, ktorých účinky sme len my schopní poznávať. Pre rozšírenie je potom prirovnanie uvedené hore. Vnímanie svetla je ako zvuk otáčajúcich sa kolies — čisto fenomenálny efekt, nemajúci žiadnu existenciu mimo pozorovateľa; najbližšia bezprostredná príčina vnímania je porovnateľná s vodičom — nadzmyslový stav hmoty v pohybe, Prírodná Sila alebo Elementál. Ale, dokonca za týmto, stoja — práve ako vlastník vozidla riadi vodiča zvnútra — vyššie a *noumenálne* príčiny, *Inteligencie*, z ktorých podstaty vyžarujú tieto Stavy „Matky,"

vytvárajúc nespočetné miliardy Elementálov alebo psychických Prírodných Duchov, práve ako každá kvapka vody vytvára svoje fyzikálne

Poznámka(y) ————————————————

** Pozrite „Vedecká Aréna," mesačný Žurnál venovaný súčasnému filozofickému učeniu a jeho vplyvu na náboženskú myšlienku Veku. New York: A. Wilford Hall, Ph.D., LL.D., Editor. (1886, júl, august a september.)*

---

nepatrné Nálevníky. (Pozrite „Bohovia, Monády a Atómy," v Časti III.) Je to Fohat, kto vedie prenos princípov z jednej planéty na ďalšiu, z jednej hviezdy na ďalšiu — hviezdu-dieťa. Keď planéta zomrie, jej informačné princípy sa prenesú na *laja* alebo spiace centrum, s potenciálnou ale latentnou energiou v ňom, ktoré sa takto prebudí do života a začne sa formovať na nové hviezdne teleso. (*Viď nižšie, „Zopár Teozofických Mylných Predstáv, atď.")*

Najpozoruhodnejšie je, že zatiaľ čo čestne priznávajúc svoju celkovú neznalosť pravej Povahy dokonca pozemskej hmoty — prvotná látka súc považovaná viac za sen než za triezvu realitu — fyzici by mali seba stavať do pozície sudcov, predsa len tej hmoty, a žiadať si poznať, čo je a čo nie je schopná vykonať v rôznych kombináciách. Vedci ju poznajú (hmotu) sotva povrchne, a predsa budú dogmatizovať. Je to „spôsob pohybu" a nič iné. Ale tá *sila*, ktorá je obsiahnutá v dychu žijúcej osoby pri sfukovaní smietky prachu zo stola, je tiež, a nepopierateľne, „spôsobom pohybu"; a nie je tak nepopierateľne vlastnosťou hmoty, alebo častíc toho prachu, a vyžaruje zo žijúcej a mysliacej Entity, ktorá sa nadýchla, či už ten impulz vznikol vedome alebo nevedome. Naozaj, obdariť hmotu — niečo, čo doteraz nie je známe — obsiahnutou vlastnosťou nazvanou Sila, ktorej povaha je stále menej známa, je vytvorenie oveľa vážnejšej prekážky ako tá, ktorá spočíva v prijatí zásahu našich „Prírodných-Duchov" v každom prírodnom jave.

Okultisti, ktorí nehovoria — ak by sa vyjdrovali správne — že *hmota*, ale len *látka* alebo *podstata* hmoty, je nezničiteľná a večná, (*t.j.*, Koreň všetkého, *Mulaprakriti*): uisťujú, že všetky takzvané Sily Prírody, Elektrina, Magnetizmus, Svetlo, Teplo atď., atď., majúce ďaleko od toho, že sú spôsobmi pohybu materiálnych častíc, sú *existujúce, t.j.*, vo svojej základnej konštitúcii, diferencovanými aspektmi toho Univerzálneho Pohybu, o ktorom sa diskutuje a ktorý je vysvetlený na prvých stranách tohoto zväzku (*viď Predslov*). Keď sa hovorí, že Fohat produkuje „Sedem Centier Laja," znamená to, že z formatívnych alebo kreatívnych dôvodov sa **V**EĽKÝ **Z**ÁKON (Teisti ho môžu nazývať Bohom) zastaví, alebo skôr modifikuje svoj trvalý pohyb na siedmich neviditeľných bodoch v oblasti prejaveného Vesmíru. „*Veľký Dych prekopáva Priestorom sedem dier do Laja, aby spôsobil ich rotáciu v priebehu Manvantara*" (Okultný Katechizmus). Povedali sme, že Laja je to, čo Veda môže nazývať Nulový bod alebo línia; ríša absolútneho negativizmu, alebo jedna skutočná, absolútna Sila, NOUMENON Siedmeho Stavu, ktorý neznale nazývame a uznávame ako „Silu"; alebo znovu Noumenon Nediferencovanej Kozmickej Látky, ktorá samotná je nedosiahnuteľným a nepoznateľným predmetom konečného vnímania; koreň a základ všetkých stavov objektívnosti a tiež subjektívnosti; neutrálna os, nie tá mnohých aspektov, ale jej centrum. Môže slúžiť pre objasnenie významu, ak sa pokúšame predstaviť si neutrálne centrum — sen tých, ktorí by objavili večný pohyb. „Neutrálne

centrum” je, z jedného hľadiska, vymedzujúcim bodom akéhokoľvek daného súboru zmyslov. Takže, predstavte si dve nasledujúce úrovne hmoty, ako už boli utvorené; každá z týchto zodpovedajúca vhodnému súboru orgánov vnímania. Sme nútení priznať, že medzi týmito dvomi úrovňami hmoty sa uskutočňuje nepretržitá cirkulácia; a ak nasledujeme atómy a molekuly (povedzme) tej nižšej v ich transformácii nahor, tieto sa dostanú do bodu, kde prejdú všetky spolu ponad rozsah schopností, ktoré využívame na nižšej úrovni. V skutočnosti, pre nás hmota nižšej úrovne zmizne z nášho vnímania do ničoho — alebo skôr prechádza do vyššej úrovne, a stav hmoty prislúchajúcej takému bodu prechodu musí isto vlastniť špeciálne a nie ľahko objaviteľné vlastnosti. Takých „Sedem Neutrálnych Centier”* sa potom produkuje prostredníctvom Fohat, ktorý, ako to hovorí Milton —

„Skutočné základy (sú) zahájením budovania . . .”

urýchľuje hmotu do aktivity a evolúcie.

Prvotný Atóm (anu) sa nemôže násobiť, ani vo svojom pred-genetickom stave, ani vo svojej prvo-geneite; preto sa nazýva „CELKOVÝ POČET,” obrazne, samozrejme, keďže taký „CELKOVÝ POČET” je neobmedzený. (Viď Dodatok k tejto Knihe.) To, čo je priepasťou ničotnosti pre fyzika, ktorý pozná len svet viditeľných príčin a následkov, je bezhraničným Priestorom Božského *Pléna* pre Okultistu. Medzi mnohými inými námietkami náuky nekonečnej evolúcie a opätovnej involúcie (alebo opätovnej absorbcie) Kozmu, proces ktorý, podľa Brahminickej a Ezoterickej Náuky, je bez začiatku alebo konca, Okultistovi je povedané, že to nemôže byť, keďže „pri všetkých tých pripusteniach

Poznámka(y) ——————————————————

** Taký, veríme, je názov použitý p. Keelym, z Philadelphie, vynálezcom slávneho „Motora” — smerujúci, ako jeho obdivovatelia dúfajú, k revolucionalizácii motorovej sily sveta — k tomu, čo znovu nazýva „Éterické Centrá.”*

---

modernej vedeckej filozofie je nutnosťou Prírody zastať.” Ak sa má tendencia Prírody „zastať” považovať za tak presvedčivý protest proti Okultnej Kozmogónii, „Ako,” môžme sa opýtať, “zodpovedajú Pozitivisti, Voľnomyšlienkári a Vedci šík aktívnych hviezdnych systémov okolo nás?” Mali večnosť na “zastanie”; prečo potom nie je Kozmos obrovskou nehybnou masou? Dokonca o mesiaci sa verí, že je mŕtvou planétou len hypoteticky, „zastanie” a nezdá sa, že by astronómia bola oboznámená s mnohými takými mŕtvymi planétami.* Tá otázka je nezodpovedateľná. Ale odhliadnuc od tohoto sa musí poznamenať, že myšlienka množstva „transformovateľnej energie” v našom malom systéme dospievajúcom ku koncu je založená čiste na klamnej koncepcii „bieleho-horúceho, rozžeraveného Slnka” ustavične vyžarujúceho svoje teplo bez kompenzácie do Priestoru. Na toto odpovieme, že príroda zastavuje a stráca sa z objektívnej úrovne, len aby sa znovu objavila po dobe odpočinku zo subjektívnosti a ešte raz znovu povstala. Náš Kozmos a Príroda bude zastavovať, len aby sa znovu objavili na dokonalejšej úrovni po každej **P**RALAJI. *Hmota* východných filozofov nie je „hmotou” a Prírodou západných metafyzikov. Pretože čo je Hmota? A predovšetkým, čo je naša vedecká filozofia, ale tá, ktorú tak zaslúžene a úctivo definoval Kant ako „Vedu *limitovanú* našimi Vedomosťami”? K čomu ju priviedli mnohé pokusy učinené Vedou pre zviazanie, spájanie a definovanie

všetkých tých javov organického života prostredníctvom obyčajných fyzikálnych a chemických manifestácií? Pre špekuláciu všeobecne — obyčajné mydlové bubliny, ktoré praskajú jedna za druhou, predtým ako bolo mužom Vedy dovolené objaviť skutočné fakty. Všetkému tomuto by bolo možné sa vyhnúť, a pokrok vedomostí by pokračoval gigantickými krokmi, len ak by sa Veda a jej filozofia boli zdržali prijatia hypotéz ohľadom obyčajných jednostranných Vedomostí o *ich* Hmote.**

Poznámka(y) ———————————————

** Mesiac je mŕtvy, len pokiaľ sa to týka jeho vnútorných „princípov" — t.j., psychicky a duchovne, avšak to tvrdenie sa môže zdať absurdným. Fyzicky je mesiac možno len polo-paralyzovaným telom. V Okultizme sa spomína výstižne ako „pomätená matka," veľký hviezdny šialenec.*

*** Príklad Uránu a Neptúnu, ktorých satelity, štyri a jeden sa otáčali každý zvlášť, ako sa uvažovalo, v obežných dráhach od Východu na Západ, zatiaľ čo všetky ostatné satelity rotujú zo Západu na Východ, je veľmi dobrý, ukazujúc, aké nespoľahlivé sú všetky a priori špekulácie, dokonca aj keď sa zakladajú na tej najprísnejšej matematickej analýze. Slávna hypotéza ohľadom vytvorenia nášho Solárneho Systému z hmlovinových prstencov, navrhnutá Kantom a Laplaceom, bola predovšetkým založená na hore uvedenej skutočnosti, že všetky planéty sa otáčali v tom istom smere. Na tejto skutočnosti je matematicky demonštrované počas obdobia Laplaceho, že tento veľký astronóm, počítajúci s teóriou pravdepodobností, ponúkal staviť tri miliardy k jednej, že ďalšia objavená planéta bude mať vo svojom systéme tú istú osobitosť pohybu smerom na Východ. Bolo povedané, že nemenné zákony vedeckej matematiky sa „zhoršili ďalšími experimentami a pozorovaniami". Táto myšlienka Laplaceho omylu prevažuje všeobecne dodnes, ale niektorým astronómom sa konečne podarilo demonštrovať (?), že chyba bola v prijatí Laplaceho tvrdenia kvôli omylu; a teraz sa podnikajú kroky na jeho opravu bez pritiahnutia všeobecnej pozornosti k prehmatu. Mnoho takých nepríjemných prekvapení je v zásobe pre hypotézy dokonca čisto fyzikálneho charakteru. Aké ďalšie dezilúzie potom nemusia existovať v otázkach transcendentálnej, Okultnej Povahy? V každom prípade, Okultizmus učí, že takzvaná „spätná rotácia" je faktom.*

Ak žiadny fyzický intelekt nie je schopný spočítať zrnká piesku pokrývajúceho pár míľ morského pobrežia; alebo preskúmať definitívnu povahu a podstatu tých zrniek, hmatateľných a viditeľných na dlani prírodovedca, ako môže ktorýkoľvek materialista vymedziť zákony meniace podmienky a bytie atómov v prvotnom chaose, alebo vedieť čokoľvek určité ohľadom schopností a sily ich atómov a molekúl pred a po ich formácii do svetov? Tieto nemenné a večné molekuly — oveľa hrubšie v priestore než zrnká na oceánskom pobreží — sa môžu odlišovať vo svojej konštitúcii pozdĺž línie ich úrovní existencie, ako sa duša-substancia odlišuje od svojho vozítka, tela. Každý atóm má sedem úrovní bytia alebo existencie, ako nás učia, a každá úroveň je riadená svojimi špecifickými zákonmi evolúcie a absorpcie. Neznalí akýchkoľvek, dokonca aj približných, chronologických údajov, z ktorých začínajú pokusy uzniesť sa na veku našej planéty alebo pôvodu solárneho systému, astronómovia, geológovia a fyzici sa s každou novou hypotézou vzďaľujú viac a viac od brehov skutočnosti do nesmiernych hĺbok špekulatívnej

ontológie.* Zákon analógie v pláne štruktúry medzi trans-Solárnymi systémami a intra-Solárnymi planétami, nevyhnutne nesúvisí s konečnými podmienkami, ktorým podlieha každé viditeľné telo na tejto našej úrovni bytia. V Okultnej Vede je tento zákon prvým a najdôležitejším kľúčom ku Kozmickej fyzike; ale musí sa študovať vo svojich najmenších detailoch, a, "otočiť sa

Poznámka(y) ————————————————

** Okultisti, ktorí majú najdokonalejšiu dôveru vo svoje vlastné, presné záznamy, astronomické a matematické, vypočítavajú vek Ľudstva, a tvrdia, že to posledne menované (ako oddelené pohlavia) existuje v tomto Cykle len 18 618 727 rokov, ako vyhlasujú Brahmanické učenia a dokonca niektoré Hinduistické kalendáre.*

Sedem krát," predtým, ako ho človek dokáže pochopiť. Okultná filozofia je jedinou vedou, ktorá ho môže učiť. Ako potom môže niekto udeliť pravdu alebo nepravdu výroku Okultistu, že „Kozmos je večný vo svojej nepodmienenej kolektivite, a konečný, avšak vo svojich podmienených manifestáciách" na toto jednostranné vyhlásenie, že „je nutnosťou Prírody zastať?"

S týmito veršami — 4. Sloha Strofy VI. — končí tá časť Strof, ktoré sa týkajú Univerzálnej Kozmogónie po poslednej Mahapralaja alebo Univerzálnej deštrukcii, ktorá, keď príde, zmetie z Priestoru každú diferencovanú vec, Bohov tak ako atómy, ako aj mnoho suchých listov. Od tohoto verša ďalej sa Strofy týkajú len nášho Solárneho Systému všeobecne, s planetárnymi reťazcami v ňom, deduktívne, a obzvlášť histórie našej planéty (4. a jej reťazca). Všetky Strofy a verše, ktoré nasledujú v tejto Knihe I., sa odvolávajú len na evolúciu našej Zeme a na nej. S ohľadom na tú posledne menovanú, prevláda zvláštny názor — zvláštny len z moderného vedeckého hľadiska, samozrejme — ktorý by sa mal uviesť v známosť.

Ale predtým, ako sa budú celkom nové a dosť prekvapujúce teórie prezentovať čitateľovi, musí sa začať na úvod niekoľkými slovami na vysvetlenie. Toto je absolútne nutné, keďže tieto teórie nie sú v rozpore len s modernou vedou, ale odporujú, v určitých bodoch, skorším vyhláseniam iných Teozofov, ktorí tvrdia, že zakladajú svoje vysvetlenia a vyjadrenia týchto učení na tej istej autorite ako my.*

Toto môže podnietiť myšlienku, že medzi vykladačmi tej istej náuky existuje protirečenie; zatiaľ čo rozdiel v skutočnosti vzniká z neúplnosti informácie poskytnutej skorším autorom, ktorí takto vyvodili nejaké chybné závery a zotrvávali v predčasných špekuláciách, v snahe prezentovať verejnosti kompletný systém. Takže čitateľ, ktorý už je študentom Teozofie, nesmie byť prekvapený, že na týchto stranách nájde korekciu určitých vyhlásení učinených v rôznych Teozofických dielach, a tiež vysvetlenie určitých bodov, ktoré zostali nejasné, pretože ostali nevyhnutne neúplné. Mnohé z nich sú otázky, ktorých sa dokonca ani autor „Ezoterického Buddhizmu" (najlepšie a

Poznámka(y) ————————————————

** „Ezoterický Buddhizmus" a „Človek."*

---

najpresnejšie zo všetkých takých diel) nedotkol. Na druhej strane, uviedol niekoľko chybných názorov, ktoré teraz musia byť prezentované v ich pravom, mystickom svetle, pokiaľ je súčasný autor schopný tak učiniť.

Urobme teda krátku prestávku medzi práve objasnenými Slohami a tými, ktoré nasledujú, pretože Kozmické obdobia, ktoré ich oddeľujú, majú nesmierne trvanie. Toto nám poskytne dostatočný čas, aby sme sa pozreli z vtáčej perspektívy na niektoré body vzťahujúce sa k Tajnej náuke, ktoré boli prezentované verejnosti vo viac či menej nejasnom a občas nesprávnom svetle.

TAJNÁ NÁUKA: STROFA VI. – TEOZOFICKÉ MYLNÉ PREDSTAVY

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Syntéza vedy,
náboženstva a filozofie

H. P. Blavatská,
Autorka diela „Odhalená Isis“

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda.“

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,
117, Nassau Street, New York.
THE MANAGER OF THE *THEOSOPHIST*,
Adyar, Madras.

1888.

Zväz. 1, Strana 152 TAJNÁ NÁUKA

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

NIEKOĽKO SKORÝCH TEOZOFICKÝCH MYLNÝCH PREDSTÁV TÝKAJÚCICH SA PLANÉT, KRUHOV A ČLOVEKA

Medzi jedenástimi vynechanými Strofami* je jedna, ktorá poskytuje úplný popis formácie planetárnych reťazcov jedného za druhým, potom ako bola zahájená prvá Kozmická a Atómová diferenciácia v jednoduchom *Akozmizme*. Je zbytočné hovoriť o „zákonoch, vznikajúcich keď sa Božstvo pripravuje tvoriť", pretože (*a*) zákony alebo skôr **Z**ÁKON je odveký a večný; a (*b*) že Božstvo je Zákon, a *vice versa*†. Okrem toho, jeden večný **Z**ÁKON odhaľuje všetko v (jestvujúcej) manifestovanej Prírode na sedemnásobnom princípe; medzi ostatnými, bezpočetnými kruhovými reťazcami svetov, zloženými zo siedmich zemegúľ, odstupňovanými na štyroch nižších úrovniach sveta formácie (tie tri ďalšie patria k Archetypálnemu Univerzu). Z týchto siedmich len *jedna, tá najnižšia a najhmotnejšia z tých zemegúl*, je v rámci našej úrovne alebo prostriedkov vnímania, tých šesť ďalších ležiacich mimo neho a preto súc neviditeľné pre pozemské oko. Každý takýto reťazec svetov je potomstvom a stvorením ďalšieho, *nižšieho*, a reťazca *smrti* — takpovediac *jeho reinkarnácie*. Aby sme to učinili jasnejším: povedali sme o planétach — z ktorých *len sedem* bolo považovaných za posvätné, keďže im vládli tí najvyšší vladári alebo bohovia, a vôbec nie preto, lebo pradávni nevedeli nič o tých ďalších‡ — že každá z týchto, či známa alebo neznáma, je sedmičková, keďže je reťazcom, ku ktorému patrí Zem (viď „Ezoterický

Poznámka(y) ————————————————

* *Pozrite poznámku, ktorá nasleduje Komentár na predchádzajúcej strane, a tiež súhrn Strof v Predslove, strana 22.*

† *naopak, pozn. prekl.*

‡ *Oveľa viac planét je vymenovaných v Tajných Knihách, než v moderných astronomických dielach.*

Buddhizmus"). Napríklad, všetky také planéty ako Merkúr, Venuša, Mars, Jupiter, Saturn, atď., atď., alebo naša Zem, sú pre nás také viditeľné ako je naša zemeguľa, pravdepodobne, viditeľná pre obyvateľov iných planét, ak nejakí sú, pretože oni sú všetci na tej istej úrovni; zatiaľ čo nadradené spolu-zemegule týchto planét sú na iných úrovniach dosť mimo úrovne našich pozemských zmyslov. Keďže ich relatívna poloha je uvedená ďalej, a tiež v diagrame priloženom ku Komentárom Verša 7 Strofy VI., niekoľko slov vysvetlenia je všetko, čo je v súčasnosti potrebné. Títo neviditeľní spoločníci kuriózne súvisia s tým, čo nazývame „princípy v Človeku." Tí siedmi sú na troch materiálnych úrovniach a jednej duchovnej úrovni, zodpovedajúc trom *Upadhi* (materiálne základne) a jednému duchovnému vozidlu (*Vahan*) našich siedmich princípov v ľudskom oddelení. Ak si za účelom jasnejšieho mentálneho poňatia predstavíme ľudské princípy, ktoré sa majú usporiadať ako v nasledujúcej schéme, získame pripojený diagram súvzťažností: —

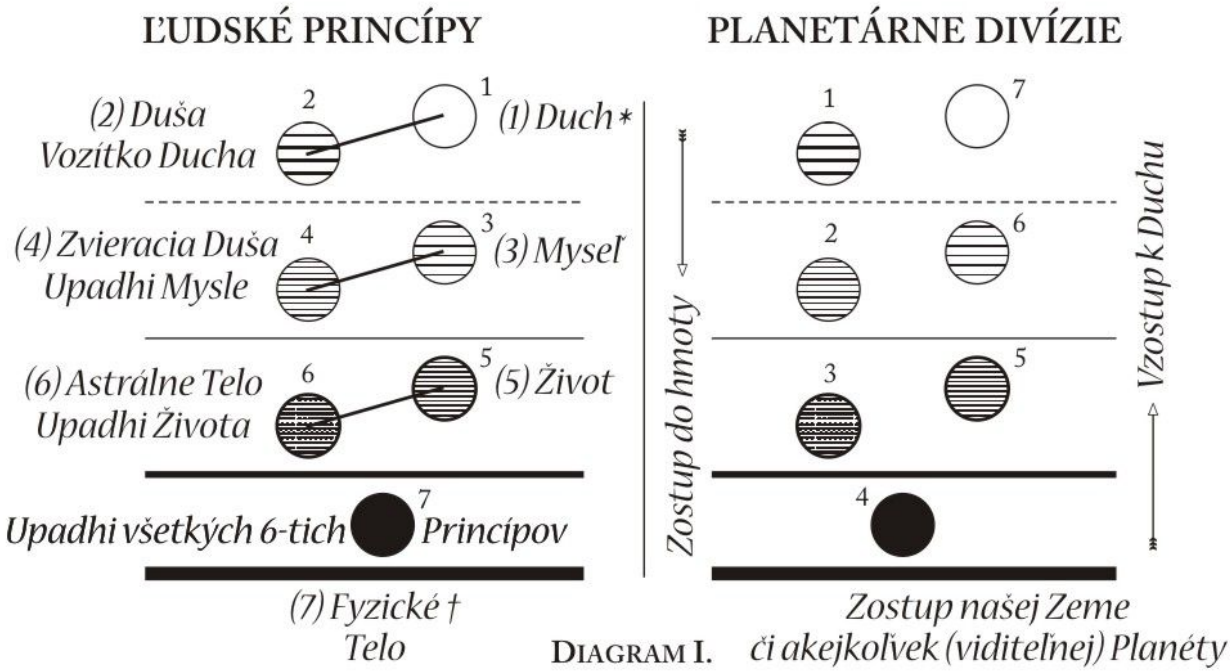

DIAGRAM I.

DIAGRAM I.

Poznámka(y) ———————————————

** Ako pokračujeme tu od Univerzálnych k Jednotlivým, namiesto používania induktívnej alebo Aristotelovskej metódy, čísla sú obrátené. Duch je vymenovaný ako prvý namiesto siedmeho, ako sa zvyčajne robí, ale, popravde, nemalo by sa robiť.*

† Alebo ako zvyčajne vymenované podľa spôsobu Ezoterického Buddhizmu a iných: 1, Átma; 2, Buddhi (alebo Spirituálna Duša); 3, Manas (Ľudská Duša); 4, Kama Rupa (Vozidlo Túžob a Vášní); 5, Linga Sarira; 6, Prána; 7, Sthula Sarira.

Tmavé horizontálne línie nižších úrovní sú Upadhi v jednom prípade, a úrovňami v prípade planetárneho reťazca. Samozrejme, čo sa týka ľudských princípov, diagram ich neumiestňuje celkom v poradí, predsa ukazuje súvzťažnosť a analógiu, k čomu je teraz smerovaná pozornosť. Ako čitateľ uvidí, je to prípad zostupu do hmoty, vyrovnanie — v mystickom a tiež fyzickom zmysle — tých dvoch, a ich premiešanie pre veľký nastávajúci „boj života", ktorý očakáva obidve *entity*. „Entita" sa môže považovať za zvláštny termín pre použitie v prípade zemegule; ale starovekí filozofi, ktorí videli zem ako obrovské „zviera", boli vo svojom pokolení múdrejší ako naši moderní geológovia; a Plínius, ktorý nazval Zem našou láskavou opatrovateľkou a matkou, jediný element, ktorý nie je nepriateľský k človeku, hovoril pravdivejšie ako Watts, ktorý v nej videl podnožku Boha. Pretože Zem je len podnožkou človeka v jeho vzostupe do vyšších oblastí; predsieňou —

„. . . . . do slávnych palácov,
cez ktorú sa pohybujúci dav neustále tlačí."

Ale toto ukazuje len to, ako obdivuhodne okultná filozofia vtesnáva všetko do Prírody, a o čo logickejšie sú jej zásady, než bezduché hypotetické špekulácie fyzikálnej vedy.

Dozvediac sa takto veľa, mystik bude lepšie pripravený pochopiť okultné učenie, hoci každý formálny študent modernej vedy môže, a pravdepodobne bude, považovať túto vec za absolútny nezmysel. Avšak študent okultizmu trvá na tom, že teória, o ktorej sa v súčasnosti diskutuje, je oveľa filozofickejšia a pravdepodobnejšia než ktorákoľvek iná. Je rozhodne logickejšia ako teória, ktorá nedávno pokročila a ktorá učinila z mesiaca projekciu extrudovanej časti našej Zeme, keď tá posledne menovaná bola iba zemeguľou vo fúzii, roztavenou plastickou masou.*

Hovorí sa, že planetárne reťazce majú svoje „Dni" a svoje

Poznámka(y) ——————————————

** Hovorí autor diela „Moderná veda a moderné myslenie," pán Samuel Laing: „Astronomické závery a teórie založené na tak neurčitých údajoch, že zatiaľ čo v niektorých prípadoch poskytujú nesmierne stručné výsledky, ako tie z 15 miliónov rokov pre celý minulý proces vzniku solárneho systému, v iných poskytujú výsledky takmer neuveriteľne dlhé, ako v tých, ktoré predpokladajú, že mesiac bol odhodený, keď Zem rotovala tri hodiny, zatiaľ čo maximálne skutočné spomalenie získané z pozorovania by si vyžadovalo 600 miliónov rokov, aby spôsobilo jej rotáciu za dvadsaťtri hodín namiesto dvadsaťštyri" (s. 48). A ak na tom fyzici trvajú, prečo by mala chronológia Hindov byť vysmiata ako prehnaná?*

„Noci" — *t.j.*, obdobia aktivity alebo života, a nečinnosti alebo smrti — a správajú sa na nebi ako ľudia na Zemi: vytvárajú si svoje sympatie, starnú, a osobne zanikajú, ich duchovné princípy žijú len v ich potomstve ako pozostatok nich samotných.

Bez pokusu o veľmi zložitú úlohu zdieľania celého procesu vo všetkých jeho kozmických detailoch, môže byť povedané dosť, aby bola o ňom poskytnutá približná predstava. Keď je planetárny reťazec vo svojom poslednom Kruhu, jeho Zemeguľa 1 alebo A, predtým než nakoniec *zaniká*, pošle celú svoju energiu a „princípy" do neutrálneho centra latentnej sily, do „centra laja," a tým informuje nové jadro nediferencovanej substancie alebo hmoty, *t.j.*, privolá ho k aktivite alebo mu dá život. Predpokladajme, že sa taký proces uskutočnil v lunárnom „planetárnom" reťazci; predpokladajme znovu, kvôli argumentu (hoci teória pána Darwina, citovaná nižšie, bola nedávno vyvrátená, aj keď tá skutočnosť ešte nie je zistená prostredníctvom matematického výpočtu), že mesiac je oveľa starší ako Zem. Predstavte si šesť spolu-zemegúľ mesiaca — aeóny predtým, ako sa vyvinula prvá zemeguľa z našich siedmich — práve v tej istej pozícii vo vzájomnom vzťahu, aký teraz zastávajú spolu-zemegule nášho reťazca so zreteľom na našu Zem. (Pozrite v „Ezoterickom Buddhizme," „Stvorenie Človeka," a „Planetárny Reťazec.") A teraz bude jednoduché, predstaviť si z lunárneho reťazca Zemeguľu A, informujúcu Zemeguľu A z pozemského reťazca, a — umieranie; Zemeguľu B z toho predchádzajúceho, odosielajúcu potom svoju energiu Zemeguli B z nového reťazca; potom Zemeguľu C z lunárneho, vytvárajúc svoje potomstvo, guľu C z pozemského reťazca; potom Mesiac (náš Satelit*) vylievajúci do

Poznámka(y) ——————————————

** On je satelitom, nepopierateľne, ale toto nečiní neplatnou teóriu, že dal Zemi všetko okrem svojho tela. Pretože aby trvala Darwinova teória, okrem práve vyvrátenej hypotézy*

(pozrite poslednú poznámku), je potrebné vymyslieť stále viac odporujúcich si špekulácií. Mesiac sa vraj ochladil takmer šesťkrát rýchlejšie ako Zem (Winchellov „Život Sveta"): „Ak má Zem 14 000 000 rokov od svojej inkrustácie, Mesiac má len jedenásť a dve tretiny miliónov rokov od toho stupňa . . ." atď. A ak je náš Mesiac len škvrnou z našej Zeme, prečo nie je možné zriadiť žiadnu podobnú domnienku pre Mesiace iných planét? Astronómovia „nevedia." Prečo by Venuša a Merkúr nemali mať žiadne satelity, a ak existujú, čím boli sformované? Pretože, ako hovoríme, veda má na otvorenie mystérií prírody len jeden kľúč — kľúč hmoty, zatiaľ čo okultná filozofia má sedem kľúčov a vysvetľuje tie, ktoré veda nevidí. Merkúr a Venuša nemajú žiadne satelity, ale mali „rodičov" práve tak ako zem. Obidve sú oveľa staršie ako Zem a predtým, než tá druhá menovaná dosiahne siedmy Kruh, jej materský Mesiac by sa rozpustil riedkeho vzduchu, ako majú „Mesiace" iných planét, alebo nemajú, ako-kde, keďže existujú planéty, ktoré majú niekoľko mesiacov — znovu mystérium, ktoré nevyriešil žiadny OEdipus astronómie.

---

najnižšej zemegule nášho planetárneho kruhu — Zemegule D, našej Zeme — všetok svoj život, energiu a sily; a prenesúc ich do nového centra, stanúc sa vlastne *mŕtvou planétou*, na ktorej sa rotácia od narodenia našej zemegule takmer zastavila. Mesiac je teraz chladnou, zostatkovou kvantitou, tieňom ťahajúcim sa za novým telom, do ktorého sú preliate jeho žijúce sily a „princípy". Teraz je odsúdená k záhube na dlhé veky, ktoré kedy sledovali Zem, aby ju pritiahlo jej potomstvo a aby ho pritiahla ona.
Neustále *vysávaná* svojim dieťaťom, pomstí sa napustením ho skrz-naskrz zlým, neviditeľným a jedovatým vplyvom, ktorý vyžaruje z okultnej strany jej povahy. Pretože ona je *mŕtva*, s ešte *žijúcim telom*. Častice jej rozpadajúceho sa tela sú plné aktívneho a deštruktívneho života, hoci telo, ktoré sformovali, je bez duše a mŕtve. Preto sú jej vyžarovania zároveň blahodarné i škodlivé — táto okolnosť nachádzajúc svoju paralelu na zemi v skutočnosti, že tráva a rastliny nie sú nikde vlhkejšie a prosperujúcejšie, než na hroboch; zatiaľ čo zároveň je to cintorín alebo vyžarovanie mŕtvoly, ktoré zabíjajú. A ako u všetkých upírov a vampírov, mesiac je priateľom čarodejníkov a nepriateľom neopatrných. Od archaických aeónov a neskorších časov čarodejníc z Thessaly, dolu k niektorým z dnešných *tantrík* z Bengálska, jeho povaha a vlastnosti boli známe každému Okultistovi, ale pre fyzikov zostali zatvorenou knihou.

Taký je mesiac z astronomického, geologického a fyzikálneho hľadiska. Čo sa týka jeho metafyzickej a psychickej povahy, musí zostať v tomto diele okultným tajomstvom, ako to bolo vo zväzku o „Ezoterickom Buddhizme," nehľadiac na skôr sangvinické vyhlásenie, ktoré tam bolo učinené na s. 113 (5. vydanie), že „v hádanke ôsmej sféry teraz nezostalo veľa záhadného." Toto sú naozaj témy, „pri ktorých sú adepti veľmi zdržanliví vo svojej komunikácii s nezasväteným žiakom," a keďže nikdy neschválili ani nedovolili žiadne zverejnené špekulácie, čím menej sa povedalo, tým lepšie.

Predsa bez stúpenia na zakázanú pôdu „ôsmej sféry", môže byť užitočným uviesť niekoľko ďalších faktov s ohľadom na ex-monády lunárneho reťazca — „lunárnych predkov" — keďže zohrávajú Vedúcu časť v nastávajúcej *Antropogenéze*. Toto nás privádza priamo k sedmičkovému zloženiu človeka; a keďže neskôr vyvstali nejaké diskusie o tej najlepšej klasifikácii, ktorá sa má prijať pre rozdelenie mikrokozmickej entity, teraz sa pripojili dva systémy s náhľadom na uľahčenie porovnania. Pripojený krátky článok je z pera p. T.

Subba Rowa, vzdelaného Vedantínskeho učenca. Uprednostňuje Brahmanické rozdelenie Rádža Jógy, a z metafyzického pohľadu má úplnú pravdu. Ale, keďže je to otázkou jednoduchej voľby a prospešnosti, v tomto diele sa pridržame „časovo ocenenej" klasifikácie trans-Himalájskej „Arhatskej Ezoterickej Školy." Nasledujúca tabuľka a jej vysvetľujúci text je dotlačený z „Teozofistu" z Madrasu, a sú obsiahnuté tiež v „Piatich rokoch teozofie": —

SEDMIČKOVÉ ROZDELENIE V RÔZNYCH INDICKÝCH SYSTÉMOCH

„Dolu uvádzame tabuľkovú formu klasifikácií prijatých Buddhistami a Vedantickými učiteľmi princípov človeka: —

KLASIFIKÁCIA V EZOTERICKOM BUDDHIZME	VEDANTÍNSKA KLASIFIKÁCIA	KLASIFIKÁCIA V OSLOBODZUJÚCEJ RÁDŽA JÓGE
1. Sthula Sarira	Annamaja kosa *	} Sthulopadhi §
2. Prána†	} Pránamaja kosa	
3. Vozítko Prány ‡		
4. Kama Rupa	} Manomaja kosa	} Sukšmopadhi
5. Myseľ { (*a*) Vôľa a city, atď. / (*b*) Vignanam	Vignanamaja kosa	
6. Duchovná Duša ||	Ánandamaja kosa	Karanopadhi
7. Átma	Átma	Átma

Poznámka(y) ————————————————

** Kosa (koša) je doslovne „Plášť", plášť každého princípu*

† „Život"

‡ Astrálne telo alebo Linga Sarira

§ Sthula-Upadhi, alebo základ princípu

|| Buddhi

Z predchádzajúcej tabuľky vidieť, že tretí princíp v Buddhistickej klasifikácii nie je oddelene spomenutý vo Védantskom rozdelení, keďže je len vozidlom Prány. Vidieť tiež, že Štvrtý princíp je zahrnutý v tretej Kosa (Plášti), keďže ten istý princíp je vozidlom sily vôle, ktorá je ale energiou mysle. Musí si tiež všimnúť, že Vignanamaja Kosa sa považuje za odlišnú od Manomaja Kosa, keďže sa po smrti rozdelí nižšia časť mysle, ktorá má takpovediac bližšiu podobnosť so štvrtým princípom než so šiestym; a jej vyššia časť, ktorá sa pripája k tej posledne menovanej, a ktorá je, v skutočnosti základom vyššej duchovnej individuality človeka.

Môžeme tu tiež poznamenať pre našich čitateľov, že klasifikácia spomenutá v poslednom stĺpci je pre všetky praktické účely spájaná s Rádža Jógou, tou najlepšou a najjednoduchšou. Hoci existuje sedem princípov v človeku, avšak sú len tri odlišné Upadhi (základy), z ktorých v každom môže jeho Atma fungovať nezávisle od ostatných. Tieto tri Upadhi môžu byť Adeptom oddelené bez toho, že by sa zabil. Nemôže však od seba oddeliť sedem princípov bez zničenia svojej konštitúcie."

Študent bude teraz lepšie pripravený vidieť, že medzi tromi Upadhi Rádža Jógy a jej Atma, a našimi tromi Upadhi, Atma, a ďalšími tromi deleniami, je v skutočnosti len veľmi malý rozdiel. Okrem toho, keďže každý adept v cis-Himalájskej alebo trans-Himalájskej Indii, z Patandžaliho, Aryasanga alebo Mahajána školy, sa musí stať Rádža Jogínom, musí preto prijať klasifikáciu Oslobodzujúcej Rádža v princípe a teórii, k akejkoľvek klasifikácii sa uchyľuje pre praktické a okultné dôvody. Takže, veľmi málo záleží na tom, či človek hovorí o *troch Upadhi s ich tromi aspektmi* a Átma, večnej a nesmrteľnej syntéze, alebo ich nazýva „siedmimi princípmi."

Pre výhodu tých, ktorí možno nečítali, alebo, ak čítali, možno jasne nepochopili, v Teozofických spisoch, náuka o sedmičkových reťazcoch svetov v Solárnom Kozme, je vyučované stručne takto: —

1. Všetko v metafyzickom ako aj vo fyzickom Vesmíre je sedmičkové. Z toho dôvodu každé hviezdne teleso, každá planéta, či viditeľná alebo neviditeľná, je obdarená šiestimi sprievodnými zemeguľami. (Pozrite graf č. 3, po verši 6 tohto komentára.) Evolúcia života pokračuje na týchto siedmich zemeguliach alebo telesách od 1. do 7. v Siedmich **K**RUHOCH alebo Siedmich Cykloch.

2. Tieto zemegule sú tvorené procesom, ktorý Okultisti nazývajú „znovuzrodenie planetárnych reťazcov (alebo prstencov)." Keď sa vstúpi do siedmeho a posledného Kruhu jedného z takých prstencov, najvyššia alebo prvá zemeguľa „A," nasledovaná všetkými ostatnými až po poslednú, miesto aby vstúpila do istej chvíle oddychu — alebo „zatemnenia," ako v ich predchádzajúcich Kruhoch — začne odumierať. „Planetárny" zánik (*pralaja*) je naporúdzi, a jeho hodina nastala; každá zemeguľa musí previesť svoj život a energiu do ďalšej planéty. (Pozrite diagram č. 2 *infra**, „Mesiac a Zem.")

3. Naša Zem, ako viditeľný zástupca svojich neviditeľných nadradených spolu-zemegúľ, jej „páni" alebo „princípy" (pozrite diagram č. 1), musí žiť, tak ako ostatné, prostredníctvom siedmich Kruhov. Počas prvých troch, sa formuje a konsoliduje; počas štvrtého sa usadzuje a tvrdne; počas posledných troch sa postupne vracia do svojej primárnej éterickej formy: takpovediac zduchovnie.

4. Jej Ľudstvo sa plne vyvíja len v Štvrtom – našom súčasnom Kruhu. Až po tento štvrtý Cyklus Života, sa označuje ako „ľudstvo" len pre nedostatok vhodnejšieho výrazu. Ako larva, ktorá sa stáva kuklou a motýľom, Človek, alebo skôr ten, ktorý sa stáva človekom, prechádza cez všetky formy a kráľovstvá počas prvého Kruhu a cez všetky ľudské tvary počas dvoch nasledujúcich Kruhov. Prichádzajúc na našu Zem pri zahájení Štvrtého v súčasných sériách životných cyklov a rás, ČLOVEK je prvou formou, ktorá sa tam objavuje, pričom mu predchádzali len kráľovstvá minerálov a rastlín — dokonca to posledne menované *sa rozvinulo a pokračovalo vo svojom ďalšom vývoji prostredníctvom človeka*. Toto bude vysvetlené v Knihe II. Počas troch Kruhov, ktoré majú prísť, Ľudstvo,

ako zemeguľa, na ktorej žije, bude mať vždy tendenciu pokračovať vo svojej prvotnej forme, tej od Hostiteľov Dhjána Čohanov. Človek má tendenciu stať sa Bohom a potom — **B**OHOM, ako každý atóm vo Vesmíre.

„Začínajúc tak skoro ako pri 2. kruhu, Evolúcia pokračuje už na celkom inej úrovni. Je to len počas 1. kruhu, kedy sa (nebeský) človek stáva ľudskou bytosťou na zemeguli A (opätovne sa stáva) minerálom, rastlinou, zvieraťom, na zemeguli B a C atď. Proces sa úplne mení

Poznámka(y) ————————————————

* nižšie, pozn. prekl.

---

od druhého kruhu; ale naučili ste sa múdrosti a rozvážnosti . . . a radím vám, *aby ste nepovedali nič predtým, než na to nastane čas***.** . .” (Výňatok z Učiteľových listov na rôzne témy.)

5. Každý cyklus života na Zemeguli D (naša Zem)* je zložený zo siedmich koreňových rás. Začínajú Éterickou a končia spirituálnou na dvojitej línii fyzickej a morálnej evolúcie — od začiatku pozemského kruhu po jeho záver. (Jeden je „planetárnym kruhom” od Zemegule A po Zemeguľu G, siedmy; ďalší, „kruh zemegule,” alebo *pozemský*).

Toto je veľmi dobre popísané v „Ezoterickom Buddhizme” a nepotrebuje nateraz žiadne ďalšie vysvetlenie.

6. Prvá koreňová rasa, *t.j.*, prví „ľudia” na zemi (bez ohľadu na formu) boli potomkami „nebeských ľudí,” nazývaných správne v Indickej filozofii „Lunárnymi Predkami” alebo Pitris, z ktorých existuje sedem tried alebo Hierarchií. Keďže toto všetko bude dostatočne vysvetlené v nasledujúcich častiach a v Knihe II., nie je tu potrebné nič z toho povedať.

Ale tie dve už spomenuté diela, obe pojednávajúce o témach z okultnej náuky, si vyžadujú zvláštnu poznámku. „Ezoterický Buddhizmus” je v Teozofických kruhoch príliš dobre známy, a dokonca aj pre vonkajší svet, preto je nutné, aby nastúpil obšírne na základe hlavných bodov tu uvedených. Je to vynikajúca kniha, a robí stále viac a viac vynikajúcej práce. Ale to nemení nič na skutočnosti, že obsahuje isté mylné predstavy, a že viedla mnohých Teozofov i laických čitateľov k chybnému poňatiu Tajných Východných Náuk. A čo viac, zdá sa byť trochu príliš materialistickou.

„**Č**LOVEK,” ktorý prišiel neskôr, bol pokusom prezentovať archaickú náuku z ideálnejšieho hľadiska, preložiť niektoré vízie v a z Astrálneho Svetla, vyjaviť niektoré učenia sčasti zhromaždené z Majstrových myšlienok, ale žiaľ nepochopených. Toto dielo hovorí tiež o evolúcii skorých Rás človeka na Zemi, a obsahuje niektoré vynikajúce strany filozofického charakteru. Ale zatiaľ je to len zaujímavá malá mystická romanca. Nesplnila svoje poslanie, pretože neboli prítomné podmienky požadované pre správny preklad týchto vízií. Z toho dôvodu sa čitateľ nesmie diviť, ak naše Zväzky týmto skorším popisom v niekoľkých podrobnostiach protirečia.

Poznámka(y) ————————————————

* *V tomto diele sa nezaujímame o ďalšie Zemegule, iba ak mimochodom.*

Ezoterická „Kozmogónia” vo všeobecnosti, a obzvlášť evolúcia ľudskej Monády, sa tak podstatne odlišuje v týchto dvoch knihách a v iných Teozofických dielach napísaných nezávisle *začiatočníkmi*, že sa stáva nemožným pokračovať so súčasným dielom bez špeciálnej zmienky o týchto dvoch skorších zväzkoch, pretože obidva majú množstvo obdivovateľov — obzvlášť „Ezoterický Buddhizmus”. Nastal v tomto smere čas pre vysvetlenie niektorých záležitostí. Teraz sa musia skontrolovať a opraviť chyby prostredníctvom pôvodných učení. Ak má jedno zo spomenutých diel príliš výrazný odklon smerom k materialistickej vede, to druhé je rozhodne príliš idealistické, a občas je fantastické.

Z náuky — skôr nepochopiteľnej pre západné mysle — ktorá sa zaoberá periodickými „zahaleniami” a následnými „Kruhmi” Zemegúľ pozdĺž ich kruhových reťazcov, sa zrodili prvé zmätky a mylné predstavy. Jeden taký má odkaz na „členov *Piatych*-” a dokonca „*Šiestych*-Kruhoch.” Tí, ktorí vedeli, že Kruh bol predchádzaný a nasledovaný dlhou *Pralajou*, prestávkou na oddych, ktorá vytvorila medzi dvomi Kruhmi nepriechodnú priepasť až kým neprišiel čas pre obnovený cyklus života, nedokázali rozumieť „omylu” rozprávania o „*piatych* a *šiestych* Kruhoch” v našom *Štvrtom* Kruhu. Gautama Buddha, ako sa verilo, bol členom Šiesteho-Kruhu, Platón a niektorí ďalší veľkí filozofi a mysle, „členmi Piateho-Kruhu.” Ako to tak mohlo byť? Jeden Majster učil a tvrdil, že na Zemi existovali takí „členovia Piateho-Kruhu“ dokonca teraz; a hoci sa *patrí povedat*, že ľudstvo bolo „v Štvrtom Kruhu,” na ďalšom mieste *sa zdalo*, že povedal, že sme boli v Piatom. K tejto „apokalyptickej odpovedi” sa vrátil iný Učiteľ: — „Zopár kvapiek dažďa nevytvorí Monzún, hoci ho predchádzajú.” . . . Nie, nie sme v Piatom Kruhu, ale ľudia Piateho Kruhu sem prichádzajú počas posledných niekoľkých tisícov rokov.” Toto bolo horšie ako hádanka Sfingy! Študenti Okultizmu podriadili mozgy najdivokejšiemu dielu špekulácie. Počas značnej doby sa pokúšali predbehnúť OEdipa a zmieriť tie dve vyhlásenia. A keďže Majstri boli ticho ako samotná kamenná Sfinga, boli obvinení z nekonzistencie, „protirečenia” a „nesúladov.” Ale jednoducho umožňovali pokračovanie v špekuláciách, *aby naučili lekciu*, ktorú Západná myseľ veľmi potrebuje. V ich domýšľavosti a arogancii, keďže v ich zvyku materializovania každej metafyzickej koncepcie a termínu bez ponechania akéhokoľvek priestoru pre Východnú metaforu a alegóriu, pomiešali Orientalisti Hinduistickú exoterickú filozofiu, a Teozofi teraz robili to isté čo sa týka ezoterických náuk. Dodnes je zrejmé, že tí posledne menovaní celkom nepochopili význam pojmu „Členovia Piateho a Šiesteho Kruhu.” Ale je to jednoducho toto: každý „Kruh” prináša nový vývoj a dokonca celú zmenu v mentálnej, psychickej, spirituálnej a fyzickej konštitúcii človeka, všetky tieto princípy vyvíjajúc sa vždy na stúpajúcej škále. Z toho vyplýva, že tie osoby, ktoré, ako Konfúcius a Platón, patrili psychicky, mentálne a duchovne k vyšším úrovniam evolúcie, boli v našom Štvrtom Kruhu, keďže priemerný človek bude v Piatom Kruhu, ktorého ľudstvo má predurčené, aby našlo seba, na tejto stupnici Evolúcie, nesmierne vyššej než na akej je naše súčasné ľudstvo. Podobne Gautama Buddha — inkarnácia Múdrosti — bol stále vyšší a väčší ako všetci ľudia, ktorých sme spomenuli, ktorí sa nazývajú členmi Piateho Kruhu, zatiaľ čo Buddha a Šankaračarja sa alegoricky nazývajú Členmi Šiesteho Kruhu. Odtiaľ znovu tá skrytá múdrosť komentára, vysloveného v „unikajúcom” čase — že „zopár kvapiek nerobí Monzún, *hoci ho predchádzajú*.”

A teraz pravda poznámky učinenej v „Ezoterickom Buddhizme” jeho autorom bude plne zrejmá: —

„Je nemožné, *keď sa komplikované fakty celkom neznámej vedy prezentujú neškoleným mysliam prvý krát*, aby sa predložili so všetkými ich primeranými výhradami. . . a abnormálnymi vývojovými trendmi. . . . Musíme byť spokojní a vziať najprv obsiahle pravidlá a potom sa zaoberať výnimkami, a obzvlášť v tomto prípade so štúdiou, v spojení s ktorou *tradičné, všeobecne nasledované, metódy učenia majú za cieľ vtlačiť do pamäte každú sviežu ideu provokujúc dilemu, ktorá to napokon uľahčí*.”

Keďže autor poznámky bol sám, ako hovorí, „neškolenou mysľou” v Okultizme, boli to jeho vlastné domnienky, a jeho lepšie znalosti moderných astronomických špekulácií než archaických náuk ho viedli celkom prirodzene, a nevedome, k tomu, že sa dopustil niekoľkých chýb ohľadom detailu skôr než nejakého „obsiahleho pravidla.” Jednu takú si teraz všimneme. Je nepatrná, predsa sa počíta, že bude viesť mnohých začiatočníkov k chybným predstavám. Ale tak ako boli chybné názory skorších vydaní opravené v *anotáciách* piateho vydania, tak to šieste je možné prehodnotiť a zdokonaliť. Bolo niekoľko dôvodov pre také chyby. (1) Boli kvôli potrebe, v súlade s ktorou sa učitelia namáhali pri poskytovaní toho, čo sa považovalo za „vyhýbavé odpovede”: otázky, súc príliš opakovane zatlačené, aby ostali nepovšimnuté, zatiaľ čo, na druhej strane, *mohli byť len čiastočne zodpovedané*. (2) Táto pozícia, napriek priznaniu, že „lepšie niečo ako nič”, bola len príliš často nepochopená a sotva oceňovaná, hoci mala byť. Následkom toho sa niekedy vyskytli bezdôvodné špekulácie prostredníctvom európskych neodborných čélov. Medzi takými boli (a) „Mystérium ôsmej sféry” vo vzťahu k Mesiacu; a (b) chybné vyhlásenie, že dve z nadradených Zemegúľ pozemského reťazca boli dve z našich dobre známych planét: „okrem Zeme . . . sú *len dva ďalšie svety nášho reťazca, ktoré sú viditeľné*. . . . Mars a Merkúr. . . .” (*Ezoterický Buddhizmus*; s. 136.)

Toto bol veľký omyl. Ale vina zaň sa má pripísať tak nejasnosti a neúplnosti Majstrovej odpovede, ako aj otázke samotného žiaka, ktorá bola rovnako nejasná a neurčitá.

Bola položená otázka: „Aké planéty z tých, ktoré sú známe bežnej vede, okrem Merkúru, patria do nášho systému svetov?” Teda ak prostredníctvom „Systému Svetov” bol náš *pozemský reťazec* alebo „reťaz” zamýšľaná v mysli toho, kto sa pýta, namiesto „Solárneho Systému Svetov,” ako by to malo byť, potom, samozrejme, odpoveď bude pravdepodobne nepochopená. Pretože odpoveďou bolo: „Mars atď., a štyri ďalšie planéty, o ktorých astronómia nevie nič. Ani A, B ani YZ nie sú známe, ani ich nie je možné vidieť fyzickými prostriedkami, akokoľvek zdokonalenými.” Toto je jasné: (a) Astronómia, keďže ešte nevie v skutočnosti nič o planétach, ani o pradávnych, ani tých objavených v moderných časoch. (b) Žiadne *sprievodné* planéty od A po Z, *t.j.*, žiadne vyššie zemegule nejakého reťazca v Solárnom Systéme nie je možné vidieť.* Čo sa týka Marsu, Merkúru a „štyroch ďalších planét,” udržiavajú

Poznámka(y) ————————————————

** Samozrejme s výnimkou všetkých planét, ktoré prichádzajú štvrté v počte, ako naša zem, mesiac atď., atď. Kópie všetkých listov obdržaných alebo odoslaných, s výnimkou niekoľkých súkromných — „v ktorých nebolo žiadne učenie” Majster hovorí — sú u autorky. Keďže to bola jej povinnosť na začiatku, odpovedať a vysvetliť určité body,*

ktorých sa dosiaľ nedotkli, je viac než pravdepodobné, že mnohé vysvetlivky na týchto kópiách, autorka vo svojej neznalosti angličtiny a strachu, že povie príliš veľa, mohla poskytnuté informácie popliesť. Berie za to v každom prípade celú vinu na seba. Ale je pre ňu nemožné, aby dovolila študentom dlhšie zostávať pod chybnými dojmami, alebo veriť, že chyba je v ezoterickom systéme.

---

vzťah k Zemi, o ktorom žiadny majster ani vysoký Okultista nikdy nebude hovoriť, a už vôbec nie vysvetľovať jeho povahu.*

Nech je teraz zreteľne uvedené, že načatá teória je nemožná, s dodatočným dôkazom poskytnutým modernou Astronómiou, alebo bez. Fyzikálna veda môže poskytnúť doplňujúci, hoci stále veľmi neistý dôkaz, ale len čo sa týka nebeských telies na rovnakej úrovni materiálnosti ako náš objektívny Vesmír. Mars a Merkúr, Venuša a Jupiter, ako každá dodnes objavená planéta (alebo tie, ktoré ešte stále majú byť objavené), sú všetky, *per se*†, predstaviteľmi takých reťazcov na našej úrovni. Ako je zreteľne uvedené v jednom z početných listov od „Učiteľa“ p. Sinnetta, „existujú iné a nespočetné Manvantarické reťazce zemegúľ, ktoré nesú inteligentné Bytosti v a tiež mimo nášho solárneho systému.” Ale ani Mars, ani Merkúr nepatria *do nášho reťazca*. Sú spolu s ďalšími planétami, sedmičkovými *Jednotkami* vo veľkom množstve „reťazcov” nášho systému, a všetky sú tak viditeľné, ako sú ich *vyššie* zemegule neviditeľné.

Ak sa stále argumentuje, že určité výrazy v Učiteľových listoch boli náchylné k zavádzaniu, prichádza odpoveď: — Amen; tak to bolo. Autor „Ezoterického Buddhizmu” tomu dobre rozumel, keď napísal, že také sú „tradičné spôsoby učenia . . . provokujúc dilemou” . . . *pomôžu*, alebo *nepomôžu* — ako – kedy. V každom prípade, ak sa nalieha, že toto už mohlo byť vysvetlené skôr, vyjavená pravá povaha planét, akými sú, prichádza odpoveď, že: „nebolo podložené, že je účelné tak činiť v čase, keďže by to otvorilo cestu sériám dodatočných otázok, *ktoré by kvôli ich ezoterickej povahe nikdy nemohli byť zodpovedané*, takže by len uvádzali do rozpakov.” Bolo vyhlásené od začiatku a opakovane uplatňované odvtedy čo (1.) žiadny Teozofista, *dokonca ani ako prijatý čéla* — tobôž neodborní *študenti* — by nemohol očakávať, že mu budú *dôkladne a úplne* objasnené tajné učenia, predtým *ako nenávratne nesľúbil sám seba Bratstvu a neprešiel apoň jedným zasvätením*, pretože žiadne obrázky ani čísla nemohli byť dané verejnosti, pretože obrázky a čísla sú kľúčom k ezoterickému systému. (2.) To,

Poznámka(y) ————————————————

* *V tomto istom liste je zreteľne uvedená nemožnosť: — . . . „Pokúste sa pochopiť, že mi kladiete otázky prislúchajúce najvyššiemu zasväteniu; že vám môžem poskytnúť (len) všeobecný pohľad, ale že sa neodvážim ani len započať detaily . . .” napísal jeden z Učiteľov autorovi „Ezoterického Buddhizmu.”*

† *samé o sebe, pozn. prekl.*

čo bolo odhalené, bola jedine ezoterická línia toho, čo je obsiahnuté v takmer všetkých exoterických Písmach svetových náboženstiev — pozoruhodne v Brahmanách, a

Upanišádach Véd, a tiež v Puranách. Bola to malá časť z toho, čo je ďaleko viac vyzradené v súčasných zväzkoch; a dokonca i toto je veľmi neúplné a zlomkovité.

Keď bolo súčasné dielo zahájené, autor, majúc istý pocit, že špekulácie ohľadne Marsu a Merkúru boli chybou, obrátil sa na Učiteľov prostredníctvom *listu* kvôli vysvetleniu a spoľahlivej verzii. Oboje prišlo v pravý čas, a *doslovné* výňatky z nich sú teraz poskytnuté.

„. . . . *Je celkom správne, že Mars je v súčasnosti zastrený, a Merkúr sa len začína z neho dostávať von. Mohli by ste dodať, že Venuša je vo svojom poslednom Kruhu. . . . . Ak ani Merkúr, ani Venuša nemajú satelity, je to kvôli dôvodom* . . . (pozrite poznámku vyššie, kde sú uvedené tieto dôvody), *a tiež pretože Mars má dva satelity, na ktoré nemá žiadne právo. . . . . Phobos, predpokladaný* VNÚTORNÝ *satelit, nie je vôbec satelitom. Ako poznamenal dávnejšie Laplace a teraz Faye (pozrite* COMPTES RENDUS, *Tome XC., s. 569), Fobos udržiava príliš krátky periodický čas, a preto „musí existovať nejaká chyba v materskej myšlienke teórie“, ako Faye plným právom pozoruje. . . . . Znovu, aj (Mars a Merkúr) sú sedmičkovými reťazcami, tak nezávislými od pozemských hviezdnych pánov a nadradených, ako vy ste nezávislí od „princípov“ Daumlinga (Tom Palec) — ktorí boli snáď jeho šiestimi bratmi, s alebo bez nočných čiapok*. . . . . ’*Uspokojenie zvedavosti je pre niektorých ľudí vrcholom poznania,’ povedal Bacon, ktorého postulát tejto samozrejmosti bol tak správny, pretože tí, ktorí s ním boli oboznámení pred ním, nemali pravdu vo vyhradení* ***MÚDROSTI*** *z Vedomostí, a sledovaní limitov toho, čo sa má vydať naraz. . . . Pamätajte: —*

’. . . . . vedomosť prebýva
V hlavách naplnených myšlienkami iných ľudí,
Múdrosť v mysliach pozorných k svojim vlastným. . . .’

*Nikdy to nemôžete vtlačiť príliš hlboko do myslí tých, ktorým odovzdávate niektoré z ezoterických učení**. . .**”*

Tu je opäť viac výňatkov z ďalšieho listu napísaného tou istou autoritou. Tentokrát odpovedajú na niektoré námietky predložené Učiteľom. Zakladajú sa na nesmierne vedeckých, a ako takých zbytočných zdôvodneniach o zmysluplnosti pokusov uzmieriť Ezoterické teórie so špekuláciami Modernej Vedy, a napísal ich mladý Teozof ako varovanie pred „Tajnou Náukou” a s odkazom na ten istý predmet. Vyhlásil, že ak existovali také Zeme spoločnice, „musia byť len trochu menej materiálne ako naša zemeguľa.” Ako to teda bolo, že nemohli byť videné? Odpoveďou bolo: —

„. . . **.** *Ak by boli psychické a duchovné učenia úplnejšie pochopené, stalo by sa skoro nemožným čo i len predstaviť si takú nezrovnalosť. Pokiaľ je bez ťažkostí zmierenie nezmieriteľného — to jest metafyzickej a spirituálnej vedy s vedou prírodnou alebo fyzikou, ’prírodná’ súc synonymom (pre vedcov) tej látky, ktorá spadá pod vnímanie ich telesných zmyslov — bez toho nie je možné skutočne dosiahnuť žiadny pokrok. Naša Zemeguľa, ako sa vyučuje od počiatku, je na spodku oblúka zostupu, kde sa skutočnosť našich vnemov ukazuje vo svojej najhrubšej forme. . . . . Z toho dôvodu je len logické, že zemegule, ktoré zatieňujú našu Zem, musia byť na odlišných a nadradených úrovniach. V krátkosti, ako Zemegule, sú v* SPOLU-ZDRUŽOVANÍ, *ale nie* V TOTOŽNOSTI S NAŠOU ZEMOU *a tak prináležia celkom inému stavu vedomia. Naša planéta (ako všetky tie, ktoré vidíme) je prispôsobená špecifickému stavu svojho ľudského osadenstva, toho*

stavu, ktorý nám umožňuje vidieť púhym okom hviezdne telesá, ktoré sú rovnako dôležité pre našu pozemskú úroveň a substanciu, práve ako ich jednotliví obyvatelia, Jupiterania, Marťania a iní dokážu vnímať náš malý svet: pretože naše úrovne vedomia, líšiace sa v stupni, ale súc toho istého druhu, sú na rovnakej vrstve diferencovanej hmoty. . . . . Čo som napísal, bolo „Menšou Pralajou týkajúcou sa len našich malých REŤAZÍ ZEMEGÚĽ.' *(Nazvali sme reťazce 'Reťazami' v tých dňoch slovného zmätenia.) . . . 'Pretože k takej reťazi patrí naša Zem.' Toto sa malo ukázať jasne, že iné planéty boli tiež 'reťazami' alebo* ***REŤAZCAMI. . .*** *Ak by on (mysliac oponenta) vnímal čo i len matnú siluetu jednej z takých 'planét' na vyšších úrovniach, najprv musí odohnať dokonca aj tenké mraky astrálnej hmoty, ktorá stojí medzi ním a nasledujúcou úrovňou. . . . ."*

Stáva sa zrejmým, prečo sme nedokázali vnímať, dokonca s pomocou tých najlepších pozemských teleskopov, to, čo je mimo nášho sveta hmoty. Len tí, ktorých nazývame adeptami, ktorí vedia, ako namieriť svoj duševný zrak a preniesť svoje vedomie — fyzické a tiež psychické — na iné úrovne bytia, sú schopní hovoriť s autoritou o takých subjektoch. A oni nám povedia jasne: —

„Veďte život potrebný pre získanie takých znalostí a síl, a Múdrosť k vám príde prirodzene. Kedykoľvek ste schopní naladiť vaše vedomie na ktorýkoľvek zo siedmich akordov „Univerzálneho Vedomia," tých akordov, ktoré prúdia pozdĺž ozvučnice Kozmu, vibrujúc z jednej Večnosti do ďalšej; keď ste dôkladne študovali „hudbu Sfér", len potom sa stanete celkom slobodnými, aby ste zdieľali svoje vedomosti s tými, s ktorými je bezpečné tak činiť. Medzitým buďte obozretní. Nevydávajte veľké Pravdy, ktoré sú dedičstvom budúcich Rás, našej súčasnej generácii. Nepokúšajte sa odhaliť tajomstvo bytia a nebytia tým, ktorí nie sú schopní vidieť skrytý význam HEPTACHORDU *Apolla — lýry žiariaceho boha, v každej zo siedmich reťazí, v ktorých prebýva Duch, Duša a Astrálne telo Kozmu, ktorého schránka spadla len teraz do rúk Modernej Vedy. . . . . Buďte obozretní, hovoríme, obozretní a múdri, a predovšetkým dávajte pozor, čomu tí, ktorí sa od vás učia, uveria; aby neklamali iných tým, že klamú seba . . . . pretože taký je osud každej pravdy, s ktorou nie sú ľudia, zatiaľ, oboznámení. . . . . Nechajte radšej planetárne reťazce a iné nad- a pod-kozmické mystériá, aby zostali ríšou snov pre tých, ktorí nemôžu ani vidieť, ani uveriť tomu, čo iní môžu. . . ."*

Má sa ľutovať, že niekoľkí z nás nenasledovali múdru radu; a že mnohé drahocenné perly, mnohé klenoty múdrosti, boli vrhnuté nepriateľovi neschopnému rozumieť ich hodnote a ktorí sa obrátili a roztrhali nás.

„ '*Predstavme si,'* napísal ten istý Majster svojim dvom 'laickým čélom,' ako nazval autora „Ezoterického Buddhizmu" a ďalšieho pána, istý čas jeho spolu-študenta — '*predstavme si,* ŽE NAŠA ZEM JE JEDNOU ZO SKUPINY SIEDMICH PLANÉT ALEBO SVETOV NESÚCICH ČLOVEKA. . . . . (SIEDMICH *planét, ktoré sú posvätnými planétami pradávnej doby, a sú všetky sedmičkové.) Teraz impulz života dosahuje A, alebo skôr ten, ktorému je súdené, aby sa stal A, a ktorý je zatiaľ len kozmickým prachom* („stredom laja") . . *atď.'* "

V týchto raných listoch, v ktorých museli byť termíny vynájdené a slová vytvorené, boli z „Prstencov" veľmi často „Kruhy," z „Kruhov" zas cykly života, a *vice versa*. Pre korešpondenta, ktorý nazval „Kruh" „Prstencom Sveta," Učiteľ napísal: „Verím, že toto

bude viesť k ďalšiemu zmäteniu. Sme dohodnutí, že Kruhom nazveme prechod monády zo Zemegule A do Zemegule G alebo Z. . . 'Prstenec Sveta' je správny. . . Poraďte pánovi . . . dôrazne, aby súhlasil s označením, predtým než pôjde ďalej. . . "

Napriek tejto dohode, do najranejších učení sa vlúdili mnohé chyby kvôli tomuto zmäteniu. Rasy sa dokonca príležitostne zmiešali s „Kruhmi" a „Prstencami", a viedli k podobným chybám v „Človeku." Z toho prvého Majster napísal —

„Nemám povolenie dať vám *celú pravdu*, alebo prezradiť počet izolovaných zlomkov . . . Nedokážem vám vyhovieť."

Táto odpoveď na otázky, „Ak máme pravdu, potom celková existencia pred obdobím človeka je 637," atď., atď. Na všetky otázky týkajúce sa čísel bolo odpoveďou, „Pokúste sa vyriešiť problém 777 inkarnácií. . . . *Hoci mám povinnosť informácie odoprieť . . . predsa ak by ste ten problém vyriešili sami, tak by bolo mojou povinnosťou povedať vám to."*

Ale oni sa nikdy tak nevypracovali, a výsledkami boli — neprestajný zmätok a chyby.

Dokonca učenie o Sedmičkovom zložení hviezdnych telies a o makrokozme — z ktorého sedmičkové rozdelenie mikrokozmu, alebo Človeka — bolo doteraz medzi tými najtajnejšími. V dávnych časoch sa zvyklo prezradiť len pri Zasvätení, spolu s najsvätejšími číslicami cyklov. A ako je uvedené v jednom z Teozofických časopisov,* nad odhalením celého systému Kozmogónie sa neuvažovalo, ani len na jediný moment sa nepovažovalo za možné v čase, kedy sa niekoľko informácií sporo poskytlo v odpovedi na listy písané autorom „Ezoterického Buddhizmu," v ktorom predkladá množstvo otázok. Medzi nimi boli otázky o takých problémoch, *aké by žiadny **MAJSTER**, akokoľvek vysoký a nezávislý by mohol byť, nemal právo zodpovedať, prezradiac takto svetu najstarobylejšie a najarchaickejšie z mystérií pradávnych „univerzitných" chrámov*. Z toho dôvodu len niekoľko z náuk bolo odhalených v širších obrysoch, zatiaľ čo detaily boli neustále odopierané, a všetka námaha ohľadom zistenia viacerých informácií o nich, bola márna od samého začiatku. Toto je dokonale prirodzené. Zo štyroch Vidja — zo siedmich vetiev Poznania, ktoré sa spomínajú menovite v Puránach, „Yajna-Vidja" (vykonávanie náboženských obradov, aby

Poznámka(y) ——————————————

** „Lucifer," Máj, 1888*

---

sa dosiahli určité výsledky); „Mahá-Vidja," veľké (Magické) vedomosti, teraz degenerované na Tantrické uctievanie; „Guhja-Vidja," veda o Mantrách a ich pravom rytme či speve, o mystických zaklínadlách atd. — je to len to posledné, „Átma-Vidja," alebo pravá *Duchovná* a *Božská múdrost*, ktorá môže vrhnúť absolútne a konečné svetlo na učenia tých prvých troch menovaných. Bez pomoci Átma-Vidja tie ďalšie tri nedopadnú lepšie, než *prírodné* vedy na povrchu, geometrické miery, ktoré majú dĺžku a šírku, ale žiadnu hrúbku. Sú ako duša, končatiny a myseľ spiaceho človeka: schopné mechanických pohybov, chaotických snov a dokonca námesačnosti, produkovania viditeľných efektov, ale stimulovaných prostredníctvom inštinktívnych, nie intelektuálnych príčin, zo všetkého najmenej prostredníctvom plne vedomých duchovných impulzov. Dosť veľa je možné poskytnúť a vysvetliť z prvých troch vymenovaných vied. Ale pokým k ich učeniu

neposkytne kľúč Atma-Vidja, zostanú navždy fragmentmi rozbitej učebnice, ako náznaky veľkých právd, matne vnímaných tými najduchovnejšími, ale celkom neprimerane skreslenými prostredníctvom tých, ktorí by najradšej všetkým zlámali krídla.

Potom sa znovu vytvoril v mysliach študentov ďalší veľký zmätok prostredníctvom neúplného výkladu náuky o evolúcii Monád. Pre úplné uvedomenie, oboje, tento proces a proces zrodu Zemegúľ sa musí preskúmať oveľa viac z ich metafyzického aspektu, než z toho, čo by niekto mohol nazvať štatistické hľadisko, zahŕňajúc počty a čísla, ktorých široké používanie je zriedka povolené. Žiaľ, je málo tých, ktorí inklinovali k zvládnutiu týchto náuk len z metafyzického hľadiska. Dokonca aj najlepší zo Západných autorov na základe našej náuky vo svojom diele prehlasuje, že „čistou metafyzikou toho druhu sa teraz nezaoberáme," hovoriac o evolúcii Monád („Ezoterický Buddhizmus," s. 46). A v takom prípade, keď Učiteľ v liste pre neho podotkne, „Prečo toto kázanie o našich náukách, všetka táto práca smerom nahor a plávanie *in adversum flumen**? Prečo by sa mal Západ . . . učiť . . . od Východu . . . ten, ktorý nikdy nemôže splniť požiadavky špeciálnych chutí estetiky?" A upriamuje pozornosť svojho korešpondenta „k obávaným ťažkostiam, s ktorými sa stretávame (Adepti) v každom pokuse, ktorý činíme pre objasnenie našej metafyziky Západnej mysli."

Nuž a smie; pretože *mimo* metafyziky nie je možná žiadna okultná filozofia, žiadny ezoterizmus. Je to ako pokus vysvetliť túžby a náklonnosti, lásku a nenávisť, tie najsúkromnejšie a najsvätejšie hnutia

Poznámka(y) ———————————————

** proti prúdu, pozn. prekl.*

---

duše a mysli žijúceho človeka, prostredníctvom anatomického popisu hrude a mozgu jeho mŕtveho tela.

Poďme teraz preskúmať dva vyššie zmienené princípy a sotva zmieňované v „Ezoterickom Buddhizme," a doplniť ich do takej miery, aká je v našich silách.

TAJNÁ NÁUKA: STROFA VI. – VYSVETLENIA TÝKAJÚCE SA ZEMEGÚĽ A MONÁD

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Syntéza vedy,
náboženstva a filozofie

H. P. Blavatská,
Autorka diela „Odhalená Isis"

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda."

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,
117, Nassau Street, New York.
THE MANAGER OF THE *THEOSOPHIST*,
Adyar, Madras.

1888.

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

[[Táto strana pokračuje z predchádzajúcej časti]]

DODATOČNÉ FAKTY A VYSVETLENIA TÝKAJÚCE SA ZEMEGÚĽ A MONÁD

Je potrebné poznamenať dve vyhlásenia učinené v „Ezoterickom Buddhizme" a citovať autorove zmýšľanie. Na s. 47 (piate vydanie) sa hovorí: —

„ . . . duchovné monády . . . úplne nedokončujú svoju existenciu nerastu na Zemeguli A, potom ju dokončia na Zemeguli B, a tak ďalej. Prechádzajú niekoľkokrát okolo celého kruhu ako nerasty, a potom znovu niekoľkokrát dookola ako rastliny, a niekoľkokrát ako zvieratá. Zámerne sa zatiaľ zdržiavame zachádzať do číslic," atď., atď.

Toto bol múdry kurz, prijatý so zreteľom na veľké utajenie zachovávané ohľadne počtov a čísel. Táto zdržanlivosť sa teraz čiastočne uvoľňuje, ale snáď by bolo lepšie, ak by sa reálne čísla týkajúce sa Kruhov a evolučných obehov vtedy buď vyzradili úplne, alebo celkom odopreli. P. Sinnett dobre rozumel tomuto problému, keď povedal (s. 140), že: „Z dôvodov, ktoré nie sú pre nezasvätencov do božského jednoduché, držitelia okultných vedomostí sa obzvlášť zdráhajú rozširovať fakty týkajúce sa Kozmogónie, hoci je to pre nezasvätencov ťažké pochopiť, prečo by mali byť odopreté."

Že tam boli také dôvody, je evidentné. Avšak, je to práve táto zdržanlivosť, ktorá spôsobuje väčšinu zmätených predstáv niektorých východných i západných žiakov. Ťažkosti vo forme súhlasu s dvoma konkrétnymi posudzovanými doktrínami sa zdali veľké práve kvôli absencii nejakého údaja, o ktorý by sa dalo oprieť. Ale bolo to tam. Pre čísla patriace k Okultným nie je možné poskytnúť výpočty — ako Majstri mnohokrát vyhlásili — mimo kruh zaručených čélov, a dokonca ani títo nemôžu porušiť pravidlá.

Aby sa veci učinili jednoduchšími, bez dotýkania sa matematických aspektov náuky, uvedené učenie sa môže rozšíriť a môžu sa vyriešiť niektoré nejasné body. Keďže evolúcia Zemegúľ a Monád je tak tesne premiešaná, spravíme z dvoch učení jedno. Pokiaľ ide o Monády, čitateľ má mať na pamäti, že východná filozofia odmieta západné teologické dogmy novo-stvorenej duše pre každé narodené dieťa, keďže je to nefilozofické, a tiež v hospodárení Prírody nemožné. Musí existovať obmedzené množstvo Monád vyvíjajúcich sa a stávajúcich sa viac a viac dokonalými prostredníctvom ich asimilácie mnohých za sebou idúcich osobností, v každom novom Manvantara. Toto je absolútne nevyhnutné so zreteľom na náuky Znovuzrodenia, Karmy, a postupný návrat ľudskej Monády do svojho zdroja — *absolútneho* Božstva. Takže, hoci hostitelia viac alebo menej pokročilých Monád sú takmer nespočítateľní, sú stále koneční, ako všetko v tomto Vesmíre diferenciácie a konečnosti.

Ako je to zobrazené v dvojitom grafe ľudských „princípov" a vzostupujúcich Zemegúľ reťazcov svetov, existuje večné zreťazenie príčin a následkov, a dokonalá analógia, ktorá prebieha skrz, a spája, všetky línie evolúcie. Jedno plodí druhé — zemegule ako osobnosti. Ale začnime od začiatku.

Všeobecný náčrt procesu, ktorým sa formujú následné planetárne reťazce, bol práve poskytnutý. Kvôli zamedzeniu budúcim mylným predstavám, je možné poskytnúť určité ďalšie detaily, ktoré tiež osvetlia históriu ľudstva na našom vlastnom reťazci, potomstve reťazca Mesiaca.

V schémach na s. 172, Obr. 1, predstavuje „lunárny reťazec" siedmich planét pri počiatku svojho siedmeho alebo posledného Kruhu; zatiaľ čo Obr. 2 predstavuje „zemský reťazec", ktorý bude, ale ešte nejestvuje. Sedem Glóbusov každého reťazca je rozlíšených v ich cyklickom poradí písmenami A až G, Glóbusy reťazca Zeme súc ďalej označené krížikom — + — symbolom Zeme.

Teraz musí byť pripomenuté, že Monády, obiehajúce okolo akéhokoľvek sedmičkového reťazca, sú rozdelené do siedmich tried alebo hierarchií, podľa svojich príslušných stupňov evolúcie, vedomia a prospešnosti. Nasledujme teda poradie ich objavenia sa na planéte A, v prvom Kruhu. Časopriestory medzi objavením sa týchto hierarchií na akomkoľvek Glóbuse sú tak nastavené, že keď sa Trieda 7, posledná, objaví na Glóbuse A, Trieda 1, prvá, práve prešla na Glóbus B, a tak ďalej, krok za krokom, všetko okolo reťazca.

Znovu, v Siedmom Kruhu Lunárneho reťazca, keď Trieda 7, posledná, ukončí Glóbus A, tak Glóbus, namiesto toho, aby zaspal, ako to robil v predchádzajúcich Kruhoch, začne umierať (začne ísť do svojej planetárnej pralaje);* a pri umieraní následne prenáša, ako to práve bolo povedané, svoje „princípy," alebo životné elementy a energiu, atď., jeden za druhým na nové „laja-centrum," ktoré začína formovanie Glóbusu A na Zemskom Reťazci. Podobným procesom prechádza každý Glóbus „lunárneho reťazca" jeden za druhým,

každý formujúc nový Glóbus „zemského reťazca.” Náš Mesiac bol štvrtým Glóbusom zo série, a bol

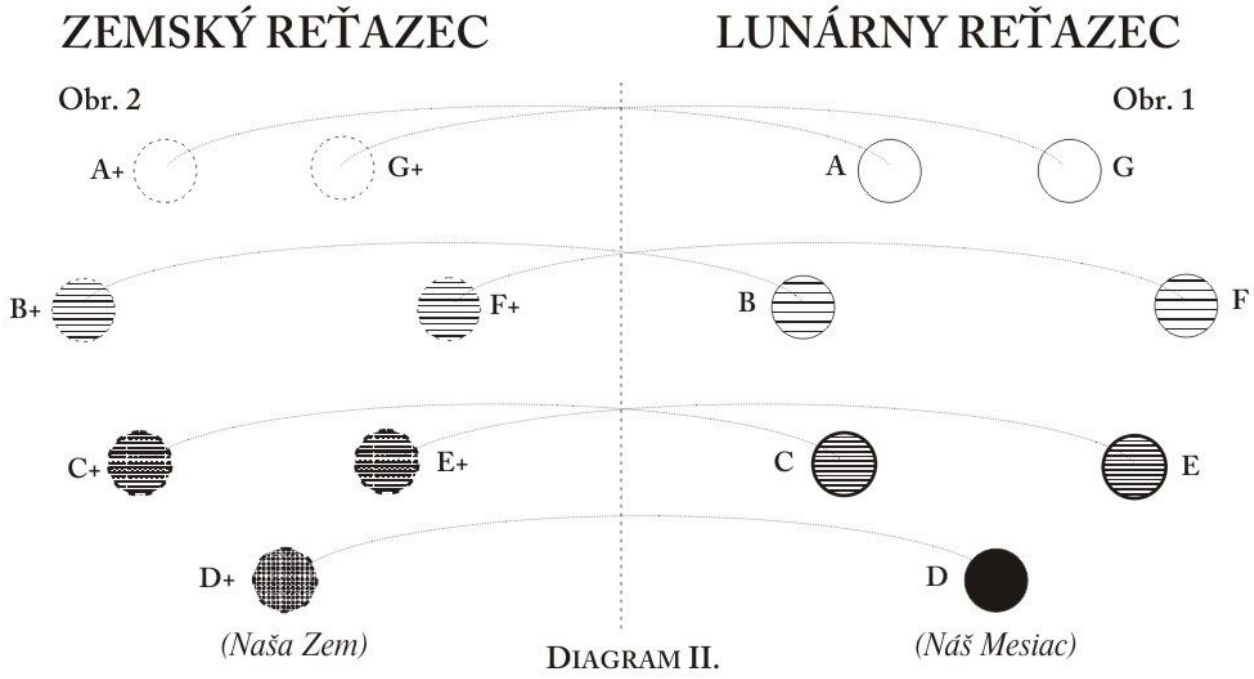

DIAGRAM II.

na tej istej úrovni vnímania ako naša Zem. Ale Glóbus A z lunárneho reťazca nie je úplne „mŕtvy“, dokým prvé Monády prvej triedy neprešli od Glóbusu G alebo Z, posledného z „lunárneho reťazca” do Nirvány,

Poznámka(y) ———————————————

* Okultizmus rozdeľuje obdobia Odpočinku (Pralaja) do niekoľkých druhov; existuje *individuálna* pralaja každého Glóbusu, ako ľudstvo a život prechádzajú na ďalšiu; sedem menších Pralaja v každom Kruhu; *planetárna* Pralaja, kedy sa sedem *Kruhov* dokončí; *Solárna* Pralaja, kedy je celý systém na konci; a nakoniec Univerzálna Maha — alebo Brahma — Pralaja pri uzavretí „Veku Brahma.” Toto sú tri hlavné *pralaja* alebo „deštrukčné periódy.” Existuje mnoho ďalších menších, ale s tými sa v súčasnosti nezaoberáme.

ZEM, DIEŤA MESIACA

ktorá ich čaká medzi dvomi reťazcami; a podobne pre všetky ďalšie Glóbusy, ako je uvedené, každá dávajúc zrod príslušnej zemeguli „zemského reťazca.”

Ďalej, keď je Glóbus A z nového reťazca pripravený, inkarnuje sa naň prvá trieda alebo Hierarchia Monád z Lunárneho reťazca v najnižšej ríši, a tak ďalej jeden za druhým. Výsledkom tohto je, že je to len prvá trieda Monád, ktorá dosiahne ľudský stav vývoja počas prvého Kruhu, pretože druhá trieda, na každej planéte, prichádzajúca neskôr, nemá čas na dosiahnutie toho stupňa. Takže Monády Triedy 2 dosahujú vznikajúci ľudský stupeň len v Druhom Kruhu, a tak ďalej až do stredu Štvrtého Kruhu. Ale v tomto bode — a na tomto Štvrtom Kruhu, v ktorom sa ľudský stupeň *úplne* vyvinie — sa „Dvere” do ľudskej ríše zatvoria; a odteraz je množstvo „ľudských” Monád, *t.j.*, Monád na ľudskom stupni vývoja, dokončený. Pretože Monády, ktoré nedosiahli ľudský stupeň vývoja do tohto bodu, nachádzajú sa kvôli evolúcii samotného ľudstva tak ďaleko vzadu, že dosiahnu ľudský

stupeň len na záver siedmeho a posledného Kruhu. Preto na tomto reťazci nebudú ľudia, ale budú tvoriť ľudstvo budúcich Manvantara a budú odmenení tým, že sa spolu stanú „Ľuďmi“ na vyššom reťazci, takto získajúc svoje Karmické odškodnenie. Pre toto ale existuje *jedna ojedinelá výnimka*, kvôli veľmi dobrým dôvodom, o ktorých budeme hovoriť ďalej. Toto však vysvetľuje rozdielnosť v rasách.

Takto sa stáva zrejmým, aká dokonalá je analógia medzi procesmi Prírody v Kozme a v individuálnom človeku. Ten posledne menovaný žije prostredníctvom svojho životného cyklu, a umiera. Jeho „vyššie princípy,” zodpovedajúce vo vývoji planetárneho reťazca cyklickým Monádam, prechádzajú do Dévačanu, ktorý zodpovedá „Nirváne” a stavom odpočinku ležiacim medzi dvoma reťazcami. Nižšie „princípy” Človeka sú dezintegrované v čase a Príroda ich znovu používa pre vznik nových ľudských princípov, a ten istý proces sa uskutočňuje v dezintegrácii a vzniku Svetov. Analógia je takto tým najistejším sprievodcom pochopenia Okultných učení.

Toto je jedno zo „siedmich mystérií Mesiaca,” a teraz je odhalené. Sedem „mystérií” nazývajú Japonci *Yamabúsis*, sekta mystikov Lao-Tse a asketickí mnísi z Kioto, Dzenodó — „sedem klenotov.” Lenže japonskí a čínski Buddhistickí askéti a Zasvätenci sú, ak je to možné, ešte viac mlčanlivejší pri dávaní svojich „Znalostí”, než Hindovia.

No čitateľovi sa nesmie dovoliť, aby pustil zo zreteľa Monády, a musí byť osvietený, čo sa týka ich povahy, pokiaľ je to povolené, bez porušenia najvyšších mystérií, pri ktorých si pisateľ žiadnym spôsobom nerobí nárok, že pozná ich posledné či konečné slovo.

Monadický Hostiteľ sa môže zhruba rozdeliť do troch veľkých tried: —

1. Najvyvinutejšie Monády (Lunárni Bohovia alebo „Duchovia,” v Indii nazývaní Pitriovia), ktorých funkciou je prejsť v prvom Kruhu celým trojitým cyklom nerastných, rastlinných a zvieracích ríš vo svojich najéterickejších, ľahkých a úplne nevyvinutých formách, aby sa odeli, a asimilovali do povahy novovytvoreného reťazca. Sú to tie, ktoré najskôr dosiahli ľudskú formu (ak môže existovať nejaká forma v ríši takmer subjektívneho) na Zemeguli A v prvom Kruhu. Preto sú to oni, ktorí vedú a predstavujú ľudský element počas druhého a tretieho Kruhu, a nakoniec vyvinú svoje tiene na začiatku Štvrtého Kruhu pre druhú triedu, alebo pre tých, ktorí prídu za nimi.

2. Tie Monády, ktoré majú ako prvé dosiahnuť ľudský stupeň počas tri a pol Kruhu, a stať sa ľuďmi.*

Poznámka(y) ————————————————

* Sme nútení tu použiť zavádzajúce slovo „Ľudia,” a toto je jasný dôkaz toho, ako málo je ktorýkoľvek európsky jazyk prispôsobený na vyjadrenie týchto jemných rozdielov.

Je logické, že títo „Ľudia“ sa nepodobali na dnešných ľudí, formou ani povahou. Prečo potom, ako sa môžme opýtať, ich vôbec nazývať „Ľuďmi”? Pretože neexistuje žiadny iný výraz v nijakom západnom jazyku, ktorý približne vyjadruje tú zamýšľanú predstavu. Slovo „Človek“ aspoň indikuje, že tieto bytosti boli „MANUOVIA,” mysliace entity, akokoľvek odlišné formou a intelektom od nás. Ale v skutočnosti boli, pokiaľ sa týka duchovnosti a intelektu, skôr „bohmi“ ako „Ľuďmi.”

S tými istými prekážkami jazyka sa stretávame pri popise „stupňov“, ktorými Monáda prechádza. Metafyzicky povedané, samozrejme je to absurdita, hovoriť o „vývoji“ Monády, alebo povedať, že *ona* sa stane „Človekom.” Ale akýkoľvek pokus o zachovanie metafyzickej presnosti jazyka pri používaní takého jazyka, ako je angličtina, by si vyžadoval aspoň tri ďalšie zväzky tohto diela, a znamenalo by to množstvo doslovného opakovania, ktoré by bolo nesmierne únavné. Je logické, že **M**ONÁDA nemôže postupovať ani sa vyvíjať, alebo dokonca byť ovplyvňovaná zmenami stavov, ktorými prechádza. *Nie je z tohto sveta ani úrovne*, a môže sa porovnávať len s nezničiteľnou hviezdou božského svetla a ohňa, vrhnutou na našu Zem ako brvno spásy pre osobnosti, v ktorých prebýva. Je to pre tú posledne menovanú, ktorá sa jej pridŕža; a takto sa spoluúčastní na jej božskej povahe, získajúc nesmrteľnosť. Ponechaná sama na seba, Monáda sa nepridŕža nikoho, no ako „brvno“, je nesená k ďalšej inkarnácii prostredníctvom vytrvalého prúdu evolúcie.

3. Zaostávajúci; Monády, ktoré sú oneskorené, a ktoré vôbec nedosiahnu z dôvodu Karmických prekážok ľudský stupeň počas tohto cyklu alebo Kruhu, neprichádzajúc o jednu výnimku, o ktorej sa bude hovoriť inde, ako už bolo sľúbené.

Teraz je evolúcia *externej* formy tela okolo *astrálu* produkovaná pozemskými silami, práve tak ako v prípade nižších ríš; ale evolúcia vnútorného alebo skutočného ČLOVEKA je čisto duchovná. Teraz to už viac nie je prechádzanie neosobnej Monády cez mnohé a rôzne formy hmoty — obdarené prinajlepšom inštinktom a vedomím na celkom odlišnej úrovni — ako v prípade externej evolúcie, ale cestami „pútnickej duše” cez rôzne *stavy nielen hmoty* ale Seba-vedomia a seba-vnímania, alebo *vnemu* z vnímania. (Pozrite „*Bohovia, Monády a Atómy.*”)

MONÁDA sa vynára zo svojho stavu duchovného a intelektuálneho nevedomia; a, preskočiac prvé dve úrovne — príliš blízko ABSOLÚTNEHO na dovolenie akejkoľvek korelácie s čímkoľvek na nižšej úrovni — dostáva sa priamo na úroveň Mentality. Ale tam nie je v celom vesmíre žiadna úroveň so širším okrajom, alebo širšou pôsobnosťou vo svojich takmer nekonečných gradáciách vnemových kvalít a kvalít vnímania, než táto úroveň, ktorá má vo svojom otočení primeranú menšiu úroveň pre každú „formu,” od monády nerastov až do chvíle, kedy tá monáda prostredníctvom evolúcie rozkvitne do BOŽSKEJ MONÁDY. Ale celý ten čas je stále jednou a tou istou Monádou, odlišujúcou sa len vo svojich inkarnáciách, cez svoje vždy následné cykly čiastočného alebo úplného zatemnenia ducha, či čiastočného alebo úplného zatemnenia hmoty — dvoch pólových protikladov — ako vystupuje do ríš mentálnej duchovnosti, alebo zostupuje do hĺbok materiálnosti.

Vráťme sa k „Ezoterickému Buddhizmu.” Je tam uvedené s ohľadom na enormné obdobie ležiace medzi epochou nerastov na Zemeguli A, a epochou človeka,* že: „Úplný vývoj

Poznámka(y) ——————————————

** Výraz „Epocha človeka” je tu použitý kvôli nevyhnutnosti nazvať štvrtú ríšu, ktorá nasleduje po zvieracej. Ale popravde, „Človek“ na Zemeguli A počas Prvého Kruhu nie je nijaký Človek, ale jeho prototyp alebo bezrozmerný obraz z astrálnych oblastí.*

epochy nerastov na Zemeguli A, pripravuje cestu pre rastlinný vývoj, a akonáhle začne, životný podnet nerastov pretečie na Zemeguľu B. Potom, keď je rastlinný vývoj na Zemeguli A ukončený a začne zvierací vývoj, rastlinný životný podnet pretečie na Zemeguľu B, a podnet nerastu prechádza na Zemeguľu C. Potom nakoniec prichádza ľudský životný podnet na Zemeguľu A." (Strana 49.)

A tak to pokračuje počas troch Kruhov, kedy to ochabuje, a nakoniec sa zastaví na prahu našej Zemegule, v Štvrtom Kruhu; pretože ľudské obdobie (bytia pravého fyzického človeka), siedme, je dosiahnuté. Toto je evidentné, pretože ako bolo povedané, „ . . . jestvujú procesy evolúcie, ktoré predchádzajú ríšu nerastov, a takto vlna evolúcie, vskutku niekoľko vĺn evolúcie, predchádza vlnu nerastov vo svojom postupe okolo sfér" (tamtiež).

A teraz musíme citovať z ďalšieho článku, „Nerastná Monáda" v diele „*Päť Rokov Teozofie*," s. 273 *et seq.*

„Jestvuje sedem ríš. Prvá skupina zahrňuje tri stupne elementálov, alebo rodiacich sa centier síl — od prvého stupňa diferenciácie (od) Múlaprakriti (alebo skôr Pradhana, prvotná homogénna podstata) po svoj tretí stupeň — *t.j.*, od úplného nevedomia po polo-vnímanie; druhá alebo vyššia skupina zahŕňa ríše od rastlín po človeka; ríša nerastov takto formujúc stredný alebo bod obratu v stupňoch „Monadickej Esencie," považovanej za evolučnú energiu. Tri stupne (sub-fyzické) na elementálnej strane; ríša nerastov; tri stupne na objektívnej fyzickej* strane — toto je (prvých alebo predbežných) sedem spojení evolučného reťazca."

„Predbežné", pretože sú prípravné, a hoci patria v skutočnosti k prirodzeným, predsa by sa mali správnejšie opísať ako pod-prirodzená evolúcia. Tento proces robí zastávku vo svojich stupňoch na Treťom, na prahu Štvrtého stupňa, kedy sa stáva, na úrovni prirodzenej evolúcie, prvým skutočne na človeka zameraným stupňom, takto formujúc s tromi elementálnymi ríšami desiatku, Sefirotálne číslo. Je to v tomto bode, že začína: —

„Pokles ducha do hmoty ekvivalentný k vzostupu vo fyzickej

Poznámka(y) ————————————————

** Fyzická tu znamená diferencovaná pre kozmické účely a prácu; „fyzická strana," predsa len, ak cieľ vnímania bytostí z iných úrovní je pre nás na našej úrovni úplne subjektívny.*

---

evolúcii; opätovný vzostup z najhlbších hlbín materiálnosti (nerast) smerom k svojmu *stavu quo ante**, s príslušnou stratou konkrétneho organizmu — až po Nirvánu, nulový bod diferencovanej hmoty." („*Päť rokov Teozofie*," s. 276.)

Preto sa stáva zjavným, že to, čo sa v *Ezoterickom Buddhizme* vecne nazýva „Vlnou evolúcie," a nerastným, rastlinným, zvieracím a ľudským impulzom," sa zastavuje pri dverách našej Zemegule, pri jej Štvrtom cykle alebo Kruhu. Je to v tomto bode, že Kozmická Monáda (Buddhi) sa spojí a stane sa vozidlom Átmického Lúča, *t.j.*, prebudí sa (Buddhi) k jeho vnímaniu (Átman); a takto vstúpi na prvý krok nového sedmičkového rebríka evolúcie, ktorá ho prípadne bude viesť k desiatemu (počítajúc od najnižšieho smerom nahor) Sefirotálnemu stromu, Korune.

Všetko vo Vesmíre nasleduje analógiu. „Ako hore, tak dole”; Človek je mikrokozmom Vesmíru. To, čo sa deje na duchovnej úrovni, sa opakuje na Kozmickej úrovni. Konkretizácia nasleduje líniu abstrakcie; korešpondujúce s najvyšším musí byť to najnižšie; materiálne k duchovnému. Takto, korešpondujúc so Sefirotálnou Korunou (alebo hornou triádou) jestvujú tri elementálne Ríše, ktoré predchádzajú Nerastné (pozrite graf na s. 277 v diele *Päť rokov Teozofie*), a ktoré, používajúc jazyk Kabalistov, zodpovedajú v Kozmickej diferenciácii svetom Formy a Hmoty od Super-Duchovnej k Archetypálnej.

Čo je potom „Monáda?” A aký vzťah má k Atómu? Nasledujúca odpoveď sa zakladá na vysvetleniach daných ako odpoveď na tieto otázky v hore citovanom článku: „Nerastná Monáda,” ktorý napísal autor.

„Všetko a nič,” je odpoveďou na druhú otázku, „pre atóm alebo molekulu, ako v súčasnosti existujú vo vedeckom poňatí. Nie je to možné porovnať ani s mikroskopickým organizmom, raz zatriedeným medzi polygastrické nálevníky, a teraz považované za rastlinu, a zatriedené medzi Riasy; ani nie je celkom Monas Peripatetikov. Fyzicky alebo konštitučne sa nerastné monády odlišujú, samozrejme, od ľudskej monády, ktorá nie je ani fyzická ani jej konštitúciu nie je možné vyjadriť chemickými symbolmi ani prvkami.” Skrátka, keďže duchovná Monáda je Jedna, Univerzálna, Neobmedzená a Nekonečná, ktorej lúče, predsa len formujú to, čo my, v našej nevedomosti, nazývame „Individuálnymi Monádami” ľudí,

Poznámka(y) ——————————————

** predošlému stavu, pozn. prekl.*

---

tak Nerastná Monáda — súc na opačnom bode kruhu — je tiež Jedna — a z nej pokračujú nespočetné fyzické atómy, ktoré Veda začína považovať za individualizované.

Ako inak by niekto mohol doložiť a vysvetliť matematicky evolučný a špirálový progres Štyroch Ríš? „Monáda” je kombináciou posledných dvoch „princípov” v človeku, 6. a 7., a správne povedané, termín „ľudská monáda” platí len pre duálnu dušu (Átma-Buddhi), nie pre jej najvyšší duchovný oživujúci Princíp, samotný Átma. Ale keďže Duchovná Duša, ak je odlúčená od posledne menovaného (Átma), nemohla by mať žiadne bytie, žiadna bytosť by sa takto nenazývala . . . . Teraz Monádová, alebo skôr Kozmická Esencia (ak je taký výraz povolený) v nerastnom, rastlinnom a zvieracom, hoci sa tá istá cez série cyklov od najnižšieho elementálového až po Ríšu Dévov, predsalen odlišuje v stupnici postupu. Bolo by veľmi zavádzajúce predstaviť si Monádu ako oddelenú Entitu, vlečúc sa svojou pomalou cestou zvláštnou trasou cez nižšie Ríše, a po nespočetných sériách transformácií vykvitnúc do ľudskej bytosti; v krátkosti, že Humboldtova Monáda sa datuje spätne k Monáde atómu pazúrika. Namiesto toho, aby sa povedalo „Nerastná Monáda,” správnejšou frazeológiou vo fyzikálnej Vede, ktorá diferencuje každý atóm, by samozrejme bolo nazvať ju „Monádou manifestujúcou sa vo forme Prakriti nazývanej Ríša Nerastov.” Atóm, ako je znázornený v štandardnej vedeckej hypotéze, nie je čiastočkou niečoho, oživenou prostredníctvom niečoho psychického, smerujúcou po aeónoch k rozkvetu ako človek. Ale je to konkrétna manifestácia Univerzálnej Energie, ktorá samotná sa ešte nestala individualizovanou; postupnou manifestáciou jedného Univerzálneho Monas. Oceán (hmoty) sa nerozdeľuje do svojho potenciálu a základných kvapiek, pokým

rozmach životného impulzu dosiahne evolučný stupeň narodenia človeka. Tendencia smerom k segregácii do individuálnych Monád je postupná, a u vyšších zvierat prichádza takmer k tomu bodu. Peripatetikovia aplikovali slovo Monas na celý Kozmos, v panteistickom zmysle; a Okultisti, prijímajúc túto myšlienku kvôli pohodliu, rozlišujú progresívne stupne evolúcie, konkrétne od abstraktných prostredníctvom termínov, z ktorých príkladmi sú „Nerastná, Rastlinná, Zvieracia (atď.), Monáda". Ten termín znamená jedine to, že prílivová vlna duchovnej evolúcie prechádza cez oblúk svojho kruhu. „Monádová Esencia" sa začína neznateľne diferencovať smerom k individuálnemu vedomiu v Rastlinnej Ríši. Keďže Monády sú nezlúčené veci, ako to správne definoval Leibnitz, je to duchovná esencia, ktorá ich oživuje v ich stupňoch diferenciácie, ktorá náležite vytvára Monádu — nie zhluk atómov, ktorý je len vozítkom a látkou, cez ktoré rozochvieva nižšie a vyššie stupne inteligencie.

Leibnitz si predstavoval Monády ako elementárne a nezničiteľné jednotky obdarené silou *dávania a prijímania* s rešpektom k iným jednotkám, a tak stanovujúc všetky duchovné a fyzické javy. Je to on, kto vynašiel termín vnímanie, ktorý spolu s nervovým (nie vnímaním, ale skôr) — vzruchom, vyjadruje stav Monádového vedomia prostredníctvom všetkých Ríš až po Človeka.

Takže je možno nesprávne nazývať na striktne metafyzických riadkoch Átma-Buddhi MONÁDOU, keďže z materialistického pohľadu je duálna a preto zložená. Ale keďže Hmota je Duch, a *naopak*; a keďže Vesmír a Božstvo, ktoré informuje je neodmysliteľne oddelené jedno od druhého; tak je to v prípade Átma-Buddhi. Ten posledne menovaný, súc vozítkom toho predošlého, Buddhi stojí v tom istom vzťahu k Átma, ako Adam-Kadmon, Kabalistický Logos, k En-Soph alebo Múlaprakriti k Parabrahma.

Niekoľko slov o Mesiaci.

Môže padnúť otázka, čo sú „Lunárne Monády," o ktorých sa práve hovorilo? Popis siedmich tried Pitriov príde neskôr, teraz je však možné uviesť niekoľko všeobecných vysvetlení. Musí byť každému jasné, že sú Monádami, ktoré, ukončiac svoj životný cyklus na lunárnom reťazci, ktorý je podriadený pozemskému reťazcu, sa naň inkarnovali. Ale existujú ešte nejaké ďalšie detaily, ktoré je možné dodať, hoci hraničia príliš blízko so zakázanou pôdou, než aby sa o nich úplne pojednávalo. Posledné slovo mystéria je vyzradené len adeptom, ale môže byť uvedené, že náš satelit je len hrubým telesom svojich neviditeľných princípov. Vidiac potom, že ako existuje 7 Zemí, tak existuje 7 Mesiacov, ten posledný samotný súc viditeľným; to isté platí pre Slnko, ktorého viditeľné telo sa nazýva Maya, odraz, práve tak, ako je telo človeka. „Skutočné Slnko a skutočný Mesiac sú také neviditeľné, ako skutočný človek," hovorí okultná maxima.

A je možné *en passant* poznamenat*, že tí pradávni nakoniec neboli takí pochabí, keď prví odštartovali myšlienku „siedmich mesiacov." Pretože hoci

Poznámka(y) ——————————————————

** mimochodom, pozn. prekl.*

sa táto koncepcia teraz berie výhradne ako astronomická miera času vo veľmi materializovanej forme, predsa sa odtiaľ vylupuje význam, stále je možné rozpoznať stopy úplne filozofickej idei.

V skutočnosti je Mesiac satelitom Zeme len z jedného hľadiska, totiž, že fyzicky Mesiac obieha okolo Zeme. Ale z každého iného hľadiska je to Zem, ktorá je satelitom Mesiaca, a nie *vice versa*. Prekvapujúcim sa môže zdať, že to tvrdenie nie je bez potvrdenia vedeckými znalosťami. Dokázané to je prostredníctvom prílivov a odlivov, cyklických zmien v mnohých formách ochorenia, ktoré súvisí s lunárnymi fázami; môže byť vystopované v raste rastlín, a je veľmi výrazné vo fenoméne ľudského tehotenstva a počatia. Dôležitosť Mesiaca a jeho vplyvu na Zem uznávali v každom starovekom náboženstve, obzvlášť v židovskom, a zaznamenali ho mnohí pozorovatelia psychických a fyzických fenoménov. Ale, pokiaľ Veda vie, Zemské dianie na Mesiaci je obmedzené fyzikálnou príťažlivosťou, ktorá spôsobuje, že krúži na jej obežnej dráhe. A ak by oponent trval na tom, že samotný tento fakt je dostatočným dôkazom toho, že Mesiac je skutočne satelitom Zeme na iných úrovniach diania, je možné odpovedať otázkou, či matka, ktorá chodí okolo kolísky svojho dieťaťa a dozerá naň, je nadriadenou svojho dieťaťa alebo je od neho závislá; hoci v jednom zmysle je jeho satelitom, predsa však je určite staršia a úplnejšie vyvinutá ako dieťa, ktoré stráži.

Je to teda Mesiac, ktorý zohráva tú najväčšiu a najdôležitejšiu úlohu, jednak vo formovaní samotnej Zeme, tak aj v jej zaľudnení ľudskými bytosťami. „Lunárne Monády“ alebo Pitriovia, predchodcovia človeka, sa v skutočnosti stávajú človekom samotným. Oni sú „Monádami”, ktoré vstupujú do cyklu evolúcie na Zemeguli A, a ktoré, ako to práve bolo ukázané, prechádzajúc okolo reťazca planét, vyvíjajú ľudskú formu. Na začiatku ľudského stupňa Štvrtého Kruhu na tejto Zemeguli sa „prehrýzli“ svojimi astrálnymi dvojníkmi z “opičích foriem“, ktoré vyvinuli v Kruhu III. A je to táto subtílna, jemnejšia forma, ktorá slúži ako model, okolo ktorého Príroda buduje fyzického človeka. Tieto „Monády” alebo „božské iskry” sú takto „Lunárnymi” predchodcami, samotnými Pitriami. Pretože títo „Lunárni Duchovia” sa musia stať „Ľuďmi”, aby ich „Monády” mohli dosiahnuť vyššiu úroveň aktivity a seba-vedomia, *t.j.*, úroveň Manasa-Putras, tými, ktorí

Poznámka(y) ———————————————

** naopak, pozn. prekl.*

---

obdarúvajú „bezvedomé” schránky, vytvorené a informované od Pitriov, „mysľou” v neskoršej časti Tretej Koreňovej Rasy.

Tým istým spôsobom „Monády” alebo Egá ľudí siedmeho Kruhu našej Zeme, potom ako naše vlastné Zemegule A, B, C, D, *et seq.†*, lúčiac sa so svojou životnou energiou, informujú a tým povolajú do života iné laja-centrá, smerujúce k žitiu a konaniu na stále vyššej úrovni bytia — tým istým spôsobom Pozemskí „Predchodcovia” vytvárajú tých, ktorí sa stanú ich nadradenými.

Stáva sa teraz jasným, že v Prírode existuje trojitá evolučná schéma, pre formovanie troch *periodických Upadhi*; alebo skôr troch oddelených schém evolúcie, ktoré sú v našom systéme v každom bode nevyprostiteľne pretkané a premiešané. Toto sú Monádové (alebo

duchovné), intelektuálne, a fyzické evolúcie. Tieto tri sú konečné aspekty alebo odrazy na poli Kozmickej Ilúzie ÁTMA, siedmej, JEDNEJ REALITY.

1. Monádové sa týka, ako to naznačuje názov, rastu a vývoja stále vyšších fáz činnosti Monády v spojení s: —

2. Intelektuálnom, reprezentovaným Manasa-Dhjániovia (Solárnymi Dévami alebo Agnišwatta Pitriami) „darcami inteligencie a vedomia”* človeku a: —

3. Fyzičnom, reprezentovaným Čhajas lunárnych Pitriov, okolo ktorých Príroda vytvorila súčasné fyzické telo. Toto telo slúži ako vozítko pre „rast“ (aby sme použili zavádzajúce slovo) a transformácie prostredníctvom Manas a — kvôli hromadeniu skúseností — konečné na nekonečné, prechodné na Večné a Absolútne.

Každý z týchto troch systémov má svoje vlastné zákony, a je ovládaný a vedený rôznymi skupinami najvyšších Dhjániov alebo „Logoi‡.” Každý je zastúpený v konštitúcii človeka, Mikrokozme veľkého Makrokozmu; a je to zjednotenie týchto troch prúdov v ňom, ktoré ho činia komplexnou bytosťou, akou je teraz.

„Príroda,” fyzikálna evolučná Sila, by nikdy nedokázala vyvíjať inteligenciu bez pomoci — môže vytvárať len „bezduché formy,” ako to bude vidieť v našej „**A**NTROPOGENÉZE.” „Lunárne Monády“ nemôžu postupovať, pretože ešte nemali dostatočný dotyk s formami

Poznámka(y) ———————————————

* *Vid Záver v Časti II. tejto Knihy*

† a nasledujúcich, pozn. prekl.

‡ plurál od slova „Logos”, pozn. prekl.

---

vytvorenými „Prírodou” dovoliac akumuláciu ich skúseností prostredníctvom jej prostriedkov. Sú to Manasa-Dhjániovia, ktorí vypĺňajú ten rozdiel, a predstavujú evolučnú silu Inteligencie a Mysle, spojivo medzi „Duchom” a „Hmotou” — v tomto Kruhu.

Tiež sa musí vziať do úvahy, že Monády, ktoré vstúpia do evolučného cyklu na Zemeguli A v prvom Kruhu, sú vo veľmi odlišných stupňoch vývoja. Z toho dôvodu sa tá záležitosť stáva trochu komplikovanou. . . . Poďme si to zrekapitulovať.

Najvyvinutejšie Monády (lunárne) dosiahnu ľudský zárodočný stupeň v prvom Kruhu; stanú sa pozemskými, hoci veľmi éterickými ľudskými bytosťami ku koncu Tretieho Kruhu, zostávajúce na nej (zemeguli) prostredníctvom obdobia „zahalenia“ ako semienka pre budúce ľudstvo v Štvrtom Kruhu, a takto sa stávajú priekopníkmi Ľudstva na začiatku tohto, Štvrtého Kruhu. Iní dosiahnu Ľudský stupeň len počas neskorších Kruhov, *t.j.*, v druhom, treťom alebo v prvej polovici Štvrtého Kruhu. A nakoniec, tí najviac oneskorení zo všetkých, *t.j.*, tí, ktorí stále obsadzujú zvieracie formy po strednom bode obratu Štvrtého Kruhu — sa vôbec nestanú ľuďmi počas tohto Manwantara. Dosiahnu okraj ľudstva len v závere siedmeho Kruhu, súc vo svojom obrate uvedení do nového reťazca po *pralaji* — staršími priekopníkmi, predchodcami ľudstva, alebo Semenami-Ľudstva (*Sišta*), totiž ľuďmi, ktorí budú v čele všetkých na konci týchto Kruhov.

Študent sotva potrebuje akékoľvek ďalšie vysvetlenie ohľadom úlohy, ktorú v schéme evolúcie zohrali štvrtá Zemeguľa a štvrtý Kruh.

Z predchádzajúcich diagramov, ktoré sú aplikovateľné, *mutatis mutandis**, pre Kruhy, Zemegule alebo Rasy, je vidieť, že štvrtý člen série zastáva jedinečnú pozíciu. Nie ako ostatné, Štvrtá nemá žiadnu „sesterskú" Zemeguľu na tej istej úrovni ako je ona sama, a takto tvorí oporný bod „rovnováhy", reprezentovaný celým reťazcom. Je sférou konečných evolučných úprav, svetom Karmických stupníc, Sieňou Spravodlivosti, kde je rovnováha zrovnaná, čo určuje budúci kurz Monády počas zvyšku jej inkarnácií v cykle. A preto je to tak, že po tomto centrálnom obrate sa presunie do Veľkého Cyklu, — *t.j.*, po strednom bode Štvrtej Rasy v Štvrtom Kruhu na našej Zemeguli — už viac žiadne Monády nemôžu vstúpiť do ľudskej ríše. Dvere sú pre tento Cyklus zatvorené a rovnováha je zrovnaná. Pretože ak by to bolo inak — ak by existovala nová duša,

Poznámka(y) ————————————————

** s nevyhnutnými zmenami v podrobnostiach, pozn. prekl.*

---

stvorená pre každú z nespočetných miliárd ľudských bytostí, ktoré skonali, a ak by neexistovala žiadna reinkarnácia — stalo by sa naozaj ťažkým, poskytnúť priestor pre odtelených „Duchov;" ani by sa nemohla nikdy zúčtovať príčina a následok utrpenia. Je to neznalosť okultných zásad a presadzovanie falošných predstáv pod zámienkou náboženského vzdelávania, ktoré vytvára materializmus a ateizmus ako protest proti tvrdeniam o božskom poriadku vecí.

Jedinými výnimkami k práve uvedenému pravidlu sú „chybné rasy," ktorých Monády už sú vnútri ľudského stupňa, pretože skutočnosť, že tieto „zvieratá" sú neskoršie a dokonca spolovice pochádzajúce z človeka, ich poslednými následníkmi sú ľudoopi a iné opice. Tieto „ľudské podania", úprimne, sú len zdeformované kópie raného ľudstva. Ale tomuto bude venovaná úplná pozornosť v nasledujúcej Knihe.

Pretože široko poňatý Komentár: —

1. „*Každá forma na zemi, a každá smietka (atóm) v Priestore sa snaží vo svojom úsilí smerom k seba-formovaniu nasledujúc model preň umiestnený v ´NEBESKOM ČLOVEKU.´ . . . Jeho (atómová) involúcia a evolúcia, jeho vonkajší a vnútorný rast a vývoj, majú všetky jeden a ten istý objekt — človeka, ako najvyššiu fyzickú a konečnú formu na tejto zemi; MONÁDU, vo svojej absolútnej celosti a v prebudenom stave — ako vrchol božských inkarnácií na Zemi."*

2. „*Dhjániovia (Pitriovia) sú tí, ktorí vyvinuli svojich BHUTA (dvojníkov) zo seba samých, ktorých RUPA (forma) sa stala vozítkom monád (siedmych a šiestych princípov), ktoré dokončili svoj cyklus transmigrácie v troch predchádzajúcich Kalpách (Kruhoch). Potom sa (astrálni dvojníci) stali ľuďmi prvej Ľudskej Rasy Kruhu. Ale neboli úplní, a boli nerozumní."*

Toto bude vysvetlené v Knihách, ktoré nasledujú. Medzitým človek — alebo skôr jeho Monáda — existuje na zemi od úplného počiatku tohto Kruhu. Ale až po našu vlastnú Piatu Rasu, vonkajšie tvary, ktoré zakrývali tých božských astrálnych dvojníkov, sa zmenili a konsolidovali s každou podrasou; súčasne so zmenou formy a fyzickej štruktúry fauny,

keďže sa museli prispôsobiť vždy sa meniacim podmienkam života na tejto zemeguli počas geologických období jej formatívneho cyklu. A takto majú pokračovať v zmene s každou Koreňovou Rasou a každou hlavnou podrasou nadol do konca jednej zo Siedmich v tomto Kruhu.

3. „*Vnútorný, teraz skrytý, človek bol vtedy (v začiatkoch) vonkajším človekom. Potomstvom Dhjániov (Pitriov), on bol 'syn, rovnako ako svoj otec'. Ako lotos, ktorého vonkajší tvar preberá postupne formu vzoru vnútri seba, takto sa forma človeka na začiatku vyvinula z vnútra von. Po cykle, v ktorom človek začal plodiť svoje druhy podľa vzoru prítomnej zvieracej ríše, stalo sa opačné. Ľudský plod teraz nasleduje vo svojich transformáciách všetky formy, ktoré fyzický rám človeka preberal celé tri Kalpy (Kruhy) počas skúšobných pokusov pri Plastickom formovaní okolo monády nevedomou, kvôli nedokonalosti, hmotou, v jej slepých potulkách. V súčasnom veku, fyzické embryo je rastlinou, plazom, zvieraťom, predtým, než sa nakoniec stane človekom, vyvíjajúc vnútri seba svoj vlastný éterický náprotivok, v jeho otočení. Na začiatku to bol ten náprotivok (astrálny človek) ktorý, súc nevedomý, zaplietol sa do siete hmoty."*

Ale tento „človek" patrí k štvrtému Kruhu. Ako je ukázané, MONÁDA prešla, cestujúc a súc uväznená, každou prechodnou formou cez každú ríšu prírody počas troch predchádzajúcich Kruhov. Ale monáda, ktorá sa stáva človekom, *nie je Človekom*. V tomto Kruhu — s výnimkou najvyšších cicavcov po človeku, antropoidov smerujúcich k vymretiu v tejto našej rase, kedy ich monády budú oslobodené a vstúpia do astrálnych ľudských foriem (alebo najvyšších elementálov) Šiestej* a Siedmej Rasy, a potom do najnižších ľudských foriem v piatom Kruhu — žiadne jednotky žiadnej ríše nie sú už viac oživené prostredníctvom monád, ktorým je určené stať sa človekom v ich nasledujúcom stupni, ale len od nižších Elementálov ich príslušných oblastí.†

Posledná ľudská Monáda sa inkarnovala pred začiatkom 5.

Poznámka(y) ——————————————

** Príroda sa nikdy neopakuje, preto antropoidi našich dní neexistovali od obdobia Miocénu; až kým ako všetky krížené plemená, nezačali ukazovať tendenciu, ako plynul čas, viac a viac významnú pre návrat k typu ich prarodiča, čierneho a žltého gigantického Lemuro-Atlanťana. Hľadať „chýbajúci článok" je zbytočné. Pre vedcov uzatvárajúcej sa šiestej Koreňovej rasy, milióny a milióny rokov odvtedy, naše moderné rasy, alebo skôr ich fosílie, sa objavia ako tie z malých nepodstatných opíc — vyhynutých druhov rodu homo.*

† Títo „Elementáli" sa stanú ľudskými Monádami, v ich otočení, len pri nasledujúcom veľkom planetárnom Manvantara.

Koreňovej rasy.* Cyklus metempsychózy† je pre ľudskú monádu uzavretý, pretože sme v Štvrtom Kruhu a v Piatej Koreňovej Rase. Čitateľ bude musieť mať na pamäti — rozhodne každý, kto je oboznámený s „Ezoterickým Buddhizmom" — že Strofy, ktoré nasledujú v tejto Knihe a Knihe II, hovoria o evolúcii len v našom Štvrtom Kruhu. Ten posledne menovaný je cyklom bodu obratu, po ktorom, hmota,

Poznámka(y) ——————————————

** Ako antropoidi tvoria výnimku, pretože neboli plánovaní Prírodou, ale sú priamym produktom a stvorením „nevedomého“ človeka. Hinduisti dávajú ľudoopom a opiciam božský pôvod, pretože ľudia Tretej Rasy boli bohovia z inej úrovne, ktorí sa stali „nevedomými” smrteľníkmi. Tento predmet už bol nadhodený v „Izis Odhalená” pred dvanástimi rokmi, tak jasne ako to vtedy bolo možné. Na s. 278-279 je čitateľ odkázaný na „Brahmínov, ak by poznal dôvod ohľadov, ktoré majú pre opice. Pretože potom by sa (čitateľ) snáď dozvedel — ak by ho Brahman posúdil ako hodného vysvetlenia — že Hinduista vidí v opici to po čom Manu túžil, že by mal: transformáciu druhov najpriamejšie spojených s ľudskou rodinou, vetvu bastardov prichytených pri čine pred finálnym zdokonalením. Mohol by sa ďalej dozvedieť, že v očiach vzdelaného ‘pohana’ je duchovný človek alebo vnútorný človek jednou bytosťou, a jeho pozemská fyzická schránka ďalšou. Tá fyzická povaha, úžasná kombinácia fyzických korelácií síl, vždy speje smerom k dokonalosti, použijúc materiál po ruke; ako pokračuje, modeluje a pretvára, a ukončiac svoju korunujúcu prácu v človeku, predstavuje jeho samotného ako vhodný svätostánok pre zatienenie božského Ducha.”*

Okrem toho, nemecká vedecká práca je spomenutá v poznámke pod čiarou na tej istej strane. Hovorí, že hanoverský vedec nedávno vydal Knihu s názvom „Ueber die Auflosung der Arten durch Naturliche Zucht-wahl,” v ktorej ukazuje, s veľkou duchaplnosťou, že Darwin sa úplne mýlil v sledovaní človeka späť k opici. Naopak tvrdí, že je to opica, ktorá sa vyvinula z človeka. Ukazuje, že na začiatku bolo ľudstvo morálne a fyzicky typmi a prototypmi našej súčasnej Rasy, a našej ľudskej dôstojnosti, prostredníctvom krásy ich formy, pravidelnosti čŕt, lebečného vývoja, vznešenosti citov, hrdinských podnetov a ušľachtilosti ideálnej predstavy. Toto je čisto Brahmanická, Buddhistická a Kabalistická filozofia. Kniha je hojne ilustrovaná diagramami, tabuľkami atď. Uisťuje, že postupné zníženie a degradácia človeka, morálne a fyzicky, je možné ľahko vystopovať cez etnologickú transformáciu smerom dole k našej dobe. A ako jedna časť už degenerovala na opice, tak civilizovaný človek súčasných dní bude nakoniec, pod akciou nevyhnutného zákona nutnosti, tiež sprevádzaný potomkami. Ak smieme súdiť budúcnosť prostredníctvom aktuálnej Súčasnosti, isto sa zdá byť možným, že neduchovné a materialistické telo by malo skončiť ako Simia, skôr ako Serafovia. Ale hoci opice sa vyvinuli z človeka, isto to nie je faktom, že ľudská Monáda, ktorá raz dosiahla úroveň ľudstva, sa niekedy znovu inkarnuje do formy zvieraťa.

† sťahovania duší, pozn. prekl.

---

dosiahnuc svoje najnižšie hĺbky, začína sa ďalej snažiť a zduchovnieť s každou novou Rasou a s každým čerstvým cyklom. Preto študent musí dbať, aby nevidel protirečenie, kde žiadne nie je, ako sa hovorí v „Ezoterickom Buddhizme” vo všeobecnosti o Kruhoch, zatiaľ čo je myslený len Štvrtý, alebo náš súčasný Kruh. Vtedy to bolo dielo formovania; teraz je to dielo reformácie a evolučného zdokonaľovania.

Nakoniec, kvôli uzatvoreniu tejto kapitoly týkajúcej sa rôznych, ale neodvratných mylných predstáv, musíme sa odvolávať na vyjadrenie v „Ezoterickom Buddhizme”, ktoré urobilo veľmi fatálny dojem v mysliach mnohých Teozofov. Jedna nešťastná veta z práve spomínaného diela sa stále vynára na dokázanie materializmu náuky. Na s. 48, 5.

Vydania, Autor, odkazujúc na pokrok organizmov Zemegúľ hovorí, že „ríša nerastov nebude viac vyvíjať rastlinnú . . . než mohla Zem vyvinúť človeka z opice, kým dostala impulz.”

Či táto veta vyjadruje presne myšlienku autora, alebo je jednoducho (ako veríme, že je) *lapsus calami**, môže zostať otvorenou otázkou.

Je skutočným prekvapením zistený fakt, že „Ezoterický Buddhizmus” bol niektorými Teozofmi tak málo pochopený, pokiaľ ich viedol k domnienke, že podporoval Darwinovu evolúciu, a obzvlášť teóriu pôvodu človeka z opičieho predka. Ako píše jeden člen: „Predpokladám, že si uvedomujete, že tri štvrtiny Teozofov a dokonca nezasvätencov si myslí, že čo sa týka evolúcie človeka, Darwinizmus a Teozofia si podávajú ruky.” Nič toho druhu sa pokiaľ vieme nikdy nerealizovalo, ani na to v „Ezoterickom Buddhizme” nie je nejaká ohromná záruka. Bolo opakovane uvádzané, že evolúcia, ako ju učili Manu a Kapila bola základným dielom moderných učení, ale ani Okultizmus ani Teozofia nikdy nepodporovali divoké teórie súčasných Darwinistov — najmenej zo všetkých pôvod človeka z opice. O tomto viac nabudúce. Ale je potrebné prejsť na s. 47 „Ezoterického Buddhizmu,” 5. vydania, aby sa tam našlo vyhlásenie, že „Človek patrí k ríši jasne oddelenej od zvieracej.” S tak jasným a zrozumiteľným vyhlásením pred ním je veľmi zvláštne, že hociktorý dôsledný študent by mal byť tak nesprávne vedený, pokiaľ by nebol pripravený na dávku autorovho hrubého protirečenia.

Poznámka(y) ——————————————

* *omyl pera, pozn. prekl.*

Každý Kruh opakuje na vyššej škále evolučnú prácu predchádzajúceho Kruhu. S výnimkou niektorých vyšších antropoidov, ako práve spomenutý Monadický prítok, alebo skrytá evolúcia, je na konci až do nasledujúceho Manvantara. Ono nemôže byť nikdy dosť často opakované, že úplne rozkvitnuté ľudské Monády musia najprv odstúpiť, objaviac sa pred novou úrodou kandidátov na tejto Zemeguli na začiatku ďalšieho cyklu. Teda tam je prestávka; a to je to, prečo v priebehu Štvrtého Kruhu, sa na Zemi objaví človek skôr než nejaká živočíšna tvorba, ako bude popísané.

Ale to stále upozorňuje na to, že autor „Ezoterického Buddhizmu“ má „kázať darvinizmus“ po celý čas. Isté pasáže by zaiste zapožičali tej domnienke výraz. Okrem Okultistov samotných, ktorí sú pripravení priznať *čiastočnú* korektnosť Darwinovej hypotéze, v neskorších detailoch, podľa zákonov Evolúcie, a po prostrednom bode Štvrtej Rasy. Ten, ktorý sa uskutočnil, fyzika naozaj nemôže poznať, pretože také materiály ležia celkom mimo jej sféry výskumu. Ale čo Okultisti nikdy nepripúšťali, a ani nikdy neuznajú, je to, že človek *bol opica v tomto alebo v ktoromkoľvek inom Kruhu*; alebo že by mohli byť jedným, akokoľvek snáď bol „opičí.“ To je zaručené veľkou autoritou, od ktorej dostal svoje informácie autor „Ezoterického Buddhizmu“.

Teda tým, ktorí konfrontujú Okultistov s týmito riadkami hore uvedeného zväzku: „To je dostatočné ako ukážka, ktorú môžeme uviesť tak rozumne - a ktorú musíme, ak by sme hovorili o týchto materiáloch vo všepojatí životného impulzu dávajúcemu zrod nerastnej forme, od toho istého druhu impulzu týkajúceho sa *pozdvihnutia rasy opíc k rase*

zakrpatených ľudí.„ Tým, ktorým prednesenie tejto pasáže ukazuje na „rozhodný darvinizmus,“ Okultisti odpovedia ukážuc vysvetlenie Majstra („učiteľa“ pána Sinnetta) ktorý tieto riadky poprel, že boli napísané duchom nim prisudzovaným. Kópia tohto listu bola spolu s inými poslaná autorovi pred dvomi rokmi (1886), s ďalšími okrajovými postrehmi, uvádzanými v úvodzovkách v „*Tajnej náuke.*„ To začína vzhľadom na ťažkosti zažívané západnými študentmi, v niektorých zmierujúcich faktoch, toho času daných, s vývinom človeka zo zvieraťa, *t.j.*, z nerastnej, rastlinnej a živočíšnej ríše, a radí študentom držať sa náuky analógie a súhlasnosti. Potom sa to dotýka mystéria Dévov, a dokonca bohovia, musia prejsť cez stavy, ktoré boli súhlasné referujúce na „vtelenie do kovu, vtelenie do rastliny, vtelenie do zvieraťa a nakoniec vtelenie do človeka,“ a tento poukaz vysvetľuje potrebu chyby dokonca v éterických rasách Dhjána Čohanov. Vzhľadom na toto hovorí:

„Doposiaľ, kým tieto 'chyby' pokročili a zduchovnili príliš ďaleko sú násilne hodené späť z korábu Dhjána Čohanov do víru nového prvotného vývinu cez nižšie ríše. . . . .“ Vzápätí je daný len poukaz o mystériu obsiahnutom v alegórii padlých Asurov, čo bude rozvedené a vysvetlené v Knihe II. Keď sa ich Karma dostane na stupeň ľudského vývinu, „oni budú musieť v rámci odškodnenia vypiť kalich horkosti až do dna. Potom sa stanú aktívnou silou a zmiešajú sa s Elementálmi, postúpenými entitami čistej živočíšnej ríše, vyvíjajúc sa krok za krokom k úplnému typu ľudstva.“

Títo Dhjána Čohanovia, ako vidíme, neprešli cez tri kráľovstvá ako to robia nižší Pitriovia; ani sa nevtelili ako človek do Tretej Rasy. Tak ako hovorí učenie:

„Človek v Prvom Kruhu a Prvej Rase na Zemeguli D, našej Zemi, bola éterická bytosť (Lunárny Dhjáni, ako človek), neinteligentný ale superduchovný a príslušný; podľa zákona analógie, k Prvej Rase Štvrtého Kruhu. V každej z ďalších rás a sub-rás . . . rastie on ešte viac do zapuzdreného alebo vteleného bytia, ale je stále prevažne éterický. . . . Je bezpohlavný, a, tak ako zviera a rastlina, vyvíja obludné telá korešpondujúce s jeho hrubším okolím.

„II. Kruh. On (Človek) je stále gigantický a éterický, ale rastie spevňovanie a ďalšie zhustenie do tela, je viac fyzickým človekom. Ešte stále menej inteligentný než duchovný (1), pre myseľ je evolúcia pomalšia a obtiažnejšia než pre fyzickú kostru . . .

„III. Kruh. On má teraz bezchybne pevné alebo kompaktné telo, najprv vo forme obra-ľudoopa, a je teraz inteligentnejší, alebo skôr vychytralejší, než duchovný. Tentoraz na zostupnom oblúku dosiahol bod, kde jeho prvotná duchovnosť je zatmená a zatienená rodiacou sa mentalitou (2). V poslednej polovici Tretieho Kruhu sa jeho gigantická postava zmenšuje, a jeho telo zlepšuje štruktúru, a on sa stáva viac rozumovým tvorom, hoci stále viac ľudoopom než Dévom. . . . (Toto všetko je skoro úplne zopakované v tretej Koreňovej Rase Štvrtého Kruhu.)

„IV. Kruh. Intelekt má v tomto kruhu obrovský vývoj. (Až doteraz) chybné rasy získajú našu (terajšiu) ľudskú reč na tejto zemeguli, na ktorej, od Štvrtej Rasy je jazyk dokonalý a vedomosti vzrastajúce. V tomto čiastočnom bode Štvrtého Kruhu (od Štvrtého Koreňa, alebo Atlantskej rasy) humánnosť plynie osovým bodom malého cyklu Manvantara . . . . svet prekypujúci výsledkom intelektuálnej činnosti a duchovného úpadku . . . .“

Toto pochádza z autentického listu; čo je neskôr nasledované postrehmi a ďalšími vysvetleniami vystopované tou istou rukou vo forme poznámok pod čiarou.

(1.) „*. . . Originálny list obsahuje hlavné učenie – 'pohľad vtáčieho oka' - a nič nešpecifikuje. . . . No hovoriť 'fyzický človek' hoci limitujúce vyjadrenie ranných Kruhov by bolo unášané späť k podivuhodnému a okamžitému 'obalu kože.' . . . Prvá 'Podstata,' prvé 'telo,' prvá 'myseľ" na prvej úrovni vnímania, na prvej Zemeguli v prvom Kruhu, je to čo sa myslelo. Pre Karmu a evolúciu má -*

' . . . zameraný v našej povahe tak čudných extrémov!
Od rozdielnych Podstát úžasne zmiešaných . . .'*

(2.) „*Obnoviť: teraz došiel k bodu (analogickému, a ako Tretia Koreňová Rasa v Štvrtom Kruhu) kde jeho („anjel"-človeka) prvotná duchovnosť, je zatemnená a zatienená rodiacou sa ľudskou mentalitou, a vy máte pravdivú verziu rovno pred očami. . . .*"

Toto sú slová učiteľa - text, slová a vety v zátvorke, a vysvetľujúce poznámky pod čiarou. To sa rozumie, že musí byť obrovský rozdiel v takých termínoch ako „objektivita" a „subjektivita," „hmota" a „spiritualita," keď sú tie isté termíny aplikované na rozdielne úrovne bytia a vnímania. Toto všetko musí byť prijaté vo svojom relatívnom zmysle. A preto sa trochu čudujeme autorovým vlastným úvahám, akokoľvek dychtivý učiť sa, ešte načisto neskúsený v týchto ťažko pochopiteľných náukách, upadá

Poznámka(y) ———————————————

** Myslí sa tu Podstata siedmich hierarchií alebo tried Pitriov a Dhjána Čohanov, ktorí tvoria našu prírodu a Telá.*

---

do omylu. Rozdiel medzi „Kruhmi" a „Rasami" nebol v prijatých listoch vôbec dostatočne definovaný, ani tam nebolo čokoľvek o nutnom skoršom druhu, pretože štandardný východný žiak zistil rozdiel hneď. A čo viac, uvádzať v úvodzovkách listu Majstra (188-), „náuky boli udelené pod nátlakom. . . . Oni boli, takmer, pašovaným tovarom . . . a keď som zostal osamote s jediným dopisovateľom, ďalší, Pán . . . ., zatiaľ vyložil karty na stôl, to málo zostáva povedané bez porušenia zákona." Teozof, „ktorého by sa to mohlo týkať," rozumie tomu, čo to znamená.

Dôsledkom toho všetkého je nula ako už bolo povedané v „listoch" oprávňujúc uistenie, že Okultná náuka kedy učila, alebo nejaký Adept veril nezmyselnej modernej teórii zostupu človeka zo spoločného predka s opicou – antropoida z aktuálneho živočíšneho druhu iba ak obrazne. Dodnes je svet plnší „opičích mužov" než dreva súc „ľudí ako opíc." Opica je posvätná v Indii pretože jej pôvod je Zasvätencom dobre známy, i keď ukrytý hrubým závojom alegórie. Hanuman je syn Pavana (Vayu, „boh vetra"), obludy volanej Kesari, i keď jeho genealógia variuje a Andžany. Čitateľ, ktorý má toto na mysli nájde v Knihe II. na rôznych miestach, celé vysvetlenie tejto šikovnej alegórie. „Ľudia" Tretej Rasy (ktorí separovaní) boli „Bohovia" ich duchovnosti a čistoty, i keď nerozumní, a až doteraz trpiaci nedostatkom myslenia, ako ľudia.

Títo „Ľudia" Tretej Rasy - predchodcovia Atlanťanov - boli len takí opičí, nerozumní obri, ako boli tie bytosti, ktoré v priebehu Tretieho Kruhu, reprezentovali Ľudstvo. Morálne

nezodpovední, to boli títo „ľudia“ tretej Rasy ktorí, cez promiskuitné spojenie s nižšími živočíšnymi druhmi než sú sami, vytvorili chýbajúci článok, ktorý sa stal vekmi neskôr (len v tretej perióde) vzdialeným predchodcom skutočnej opice, ako to teraz nájdeme v opičej rodine.*

Poznámka(y) ———————————————

** A ak toto nájdené naráža na iné vyjadrenia, ktoré ukazuje zviera neskôr než človeka, potom je čitateľ vyzvaný mať na pamäti, že sa tým myslí len placentárny cicavec. V tých dňoch tam boli zvieratá, o ktorých sa zoológii ani nesníva; a spôsoby rozmnožovania neboli identické s názormi, ktoré má na vec moderná fyziológia. Vcelku nie je vhodné dotýkať sa takých otázok verejne, ale tam niet nezrovnalosti alebo nemožnosti v čomkoľvek.*

Takže skoršie učenia, akokoľvek neuspokojivé, vágne a zlomkovité, neučili evolúciu „človeka“ z „opice.“ Ani autor „Ezoterického Buddhizmu” to vo svojom diele nikde v toľkých slovách netvrdí; ale, kvôli svojmu sklonu k modernej vede, používa jazyk, ktorý by snáď mohol takú domnienku ospravedlniť. Človek, ktorý predchádzal Štvrtú, Atlantskú rasu, akokoľvek mohol fyzicky vyzerať ako „gigantická opica” — „napodobenina človeka, ktorá nemala život človeka” — bol stále mysliacim a už hovoriacim človekom. „Lemuro-Atlanťan” bol vysoko civilizovanou rasou, a ak niekto akceptuje tradíciu, ktorá je lepšou históriou než špekulatívna fikcia, ktorá je teraz pod tým názvom podstrčená, bola vyššie, než sme my so všetkými našimi prírodnými vedami a súčasnou degradovanou civilizáciou: Lemuro-Atlanťan uzatvárajúcej rasy takým bol, rozhodne.

A teraz sa môžeme vrátiť k Strofám.

TAJNÁ NÁUKA: STROFA VI. – POKRAČOVANIE

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Syntéza vedy,
náboženstva a filozofie

H. P. Blavatská,
Autorka diela „Odhalená Isis“

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda.“

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,

117, Nassau Street, New York.
THE MANAGER OF THE THEOSOPHIST,
Adyar, Madras.

1888.

Zväz. 1, Strana 191 TAJNÁ NÁUKA

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

[[Táto strana pokračuje z predchádzajúcej časti]]

STROFA VI.

5. **V** ŠTVRTOM (*Kruhu, alebo otáčaní života a bytia okolo „siedmich menších kolies”*) (*a*), SYNOM JE POVEDANÉ, ABY VYTVORILI SVOJE OBRAZY. **J**EDNA TRETINA ODMIETA. **D**VE (*tretiny*) POSLÚCHNU.

Plný význam tejto slohy je možné úplne pochopiť len po prečítaní detailných dodatočných vysvetlení v „Antropogenéze” a jej komentároch, v Knihe II. Medzi touto a posledným Veršom, Verš 4 v tej istej Strofe, sa rozširuje na dlhé veky; a teraz sa tam trblieta úsvit a východ slnka ďalšieho aeónu. Dráma ustanovená na našej planéte je na začiatku svojho štvrtého dejstva, ale pre jasnejšie pochopenie celej hry sa čitateľ bude musieť vrátiť späť predtým, ako bude môcť pokračovať ďalej. Pretože tento verš patrí k všeobecnej Kozmogónii uvedenej v archaických zväzkoch, zatiaľ čo Kniha II. poskytne detailný záznam „Stvorenia”, alebo skôr vzniku prvých ľudských bytostí, nasledovaných druhým ľudstvom, a potom tretím; alebo, ako sa nazývajú, „prvá, druhá a tretia Koreňová rasa.” Ako sa pevná Zem začala tým, že bola guľou tekutého ohňa, ohnivého prachu a jeho protoplazmatického fantómu, tak aj človek.

(*a.*) To, čo je myslené pod kvalifikáciou „Štvrtý“, je vysvetlené ako „štvrtý Kruh“ len autoritou Komentárov. Môže to rovnako znamenať štvrtú „Večnosť“ ako „Štvrtý Kruh“, alebo dokonca štvrtú (našu) Zemeguľu. Pretože, ako bude opakovane ukázané, je to štvrtá Guľa na štvrtej alebo najnižšej úrovni materiálneho života. A stalo sa to tak, že sme v Štvrtom Kruhu, v strednom bode, ktorého dokonalá rovnováha medzi Duchom a Hmotou sa musela uskutočniť.* Komentár vysvetľujúci verš hovorí: —

„Svätí mládenci (bohovia) odmietli rozmnožiť a stvoriť druhy podľa ich podoby, podľa ich druhu. Nie sú pre nás vhodnými formami (rupami). Musia rásť. Odmietajú vstúpiť do

čhajas (tieňov alebo obrazov) svojich podradných. Takže sebecký pocit prevažoval od začiatku, dokonca medzi bohmi, a spadali pod dohľad Karmických Lipikov.”

Museli za to pykať v neskorších narodeniach. Ako trest dostihol bohov, bude možné vidieť v druhom zväzku.

6. **K**LIATBA JE VYSLOVENÁ (*a*): ZRODIA SA V ŠTVRTEJ (*Rase*), UTRPENIE A PRÍČINA UTRPENIA (*b*). **T**OTO JE PRVÁ VOJNA (*c*).

(*a*) Je to univerzálna tradícia, že pred fyziologickým „Pádom,” sa uskutočnilo rozšírenie jedného druhu, či ľudského alebo zvieracieho, prostredníctvom vôle Stvoriteľov, alebo ich potomkov. Bol to Pád Ducha do tvorby, nie Pád smrteľného človeka. Už bolo uvedené, že aby sa stal Seba-Vedomým Duchom, musí ten posledne menovaný prejsť každým cyklom bytia, kulminujúc vo svojom najvyššom bode na zemi v Človeku.

Poznámka(y) ————————————————

** Bolo to, ako uvidíme, v tom období — počas najvyššieho bodu civilizácie a znalostí, ako tiež ľudskej intelektuality, štvrtej, Atlantskej Rasy — ktorá, kvôli finálnej kríze fyziologicko-spirituálnej úpravy rás, sa ľudstvo rozdelilo na svoje dve diametricky opačné cesty: PRAVEJ a ĽAVEJ ruky cesty znalostí alebo Vidja. „Takto bola v tých dňoch zasiata Biela a Čierna Mágia. Semená ležali nejakú dobu latentne, aby vyklíčili len v priebehu skorého obdobia Piatej (našej Rasy).” (Komentár.)*

Duch *sám o sebe* je nevedomá negatívna abstrakciou. Jeho čistota je vrodená, nie získaná zásluhou; z toho dôvodu, ako je už ukázané, aby sa stal najvyšším Dhjan Čohanom, je pre každé Ego nutné dosiahnuť úplné seba-uvedomenie ako človek, *t.j.*, vedomá Bytosť, ktorá je pre nás syntetizovaná v Človeku. Židovskí Kabalisti sa dohadujú, že žiadny Duch by nemohol patriť k božskej hierarchii, pokiaľ by Ruach (Duch) nebol zjednotený do Nefeš (žijúcej Duše), len opakujú Východné Ezoterické učenie. „Dhjani musí byť Átma-Buddhi; keď už sa raz Buddhi-Manas odtrhnú od svojej nesmrteľnej Átma, z ktorej (Buddhi) je vozidlo, Átman prechádza do NE-BYTIA, ktoré je absolútnym Bytím.” Toto znamená, že čisto Nirvánický stav je prechodom Ducha späť k ideálu abstrakcie Bytia, ktoré nemá žiadny vzťah k úrovni, na ktorej náš Vesmír uskutočňuje svoj cyklus.

(*b*) „Kliatba je vyslovená” neznamená, v tomto prípade, že nejaká osobná Bytosť, boh alebo nadradený Duch, ju vyslovili, ale jednoducho to, že príčina, ktorá by mohla vytvoriť zlé výsledky, bola vytvorená, a že účinky Karmickej príčiny by mohli viesť „Bytosti”, ktoré pôsobili proti zákonom Prírody, a takto zdržali jej zákonitý postup, len k zlým inkarnáciám, teda k utrpeniu.

(*c*) „Boli mnohé vojny” odkazuje na niekoľko regulujúcich bojov, duchovných, kozmických a astronomických, ale predovšetkým na záhadu evolúcie človeka, akým je teraz. Sily — čisté Esencie — „ktorým bolo povedané, aby tvorili” je veta, ktorá sa týka záhady, ktorá je vysvetlená, ako už bolo povedané, niekde inde. Nie je to len jedno z najskrytejších tajomstiev Prírody — tajomstvo tvorby, nad ktorého vyriešením dávali embryológovia márne svoje hlavy dokopy — ale takisto božská funkcia, ktorá zahŕňa tú ďalšiu náboženskú, alebo skôr dogmatickú záhadu, „Pád” Anjelov, ako je nazývaný. Satan a jeho rebelantské vojsko takto dokazujú, keď sa vysvetľuje význam alegórie, že odmietli stvoriť

fyzického človeka, len aby sa stali priamymi Spasiteľmi a Stvoriteľmi „*božského* Človeka." Symbolické učenie je viac než mystické a náboženské je čisto vedecké, ako to bude viditeľné neskôr. Pre, namiesto toho, aby zostal obyčajne slepým, fungujúcim médiom, pobádaným a vedeným nezmerným **Z**ÁKONOM, požadoval a posilňoval „rebelantský" Anjel svoje právo na nezávislý názor a vôľu, svoje právo na slobodné pôsobenie a zodpovednosť, keďže človek a anjel sú rovnako pod Karmickým Zákonom.*

„A v Nebi bola vojna. . . . Michael a jeho anjeli bojovali proti Drakovi; a Drak bojoval a jeho anjeli, a nezvíťazil; ani v Nebi už viac nenašli miesto. A Drak bol vyhnaný, ten starý had, nazývaný diablom a Satanom, ktorý podviedol celý svet."

Kabalistická verzia toho istého príbehu je uvedená v diele Codex Nazareus, písme Nazarénov, skutočných mystických Kresťanov Jána Krstiteľa a Zasvätencov Krista. Bahak-Zivo, „Otec Strážnych Duchov," má nariadené vytvoriť stvorenia (tvoriť). Ale, keďže je „neznalý Otca," neučiní tak a zavolá Fetahil, stále čistejšieho ducha, sebe na pomoc, ktorý zlyhá ešte viac. Toto je opakovanie zlyhania „Otcov," pánov svetla, ktorí zlyhávajú jeden za druhým. (Kniha II, Verš 17.)

Teraz budeme citovať z našich skorších Zväzkov: —

„Potom kroky na stupni tvorenia ducha** (takzvanej Zeme, alebo Duše, Psyché, ktoré Sv. Jakub nazýva 'diabolské') nižšia časť *Anima Mundi* alebo Astrálne Svetlo. (Pozrite si záver tejto Slohy). S Nazarénmi a Gnostikmi bol tento Duch

Poznámka(y) ————————————————

** Vysvetľujúc kabalistické názory, autor „Nových aspektov života" hovorí o Padlých Anjeloch, ktorí, „Podľa symbolického učenia, Duch, od bytia jednoducho funkčným dôverníkom Boha, sa stal vlastníkom vôle vo svojom vývoji a vyvinul činnosť; a, nadradiac svoju vlastnú vôľu pred Božskou túžbou v svojom zreteli, tak padol. Z toho dôvodu Kráľovstvo a vláda Duchov a duchovné pôsobenie, ktoré prúdia z a sú produktom vôle Ducha, sú vonku, a sú v kontraste a v protirečení s Kráľovstvom Duší a Božskou činnosťou." Potiaľto je všetko v poriadku; ale čo myslí Autor, keď hovorí, „Keď bol stvorený človek, bol vo svojej konštitúcii ľudským, s ľudskými náklonnosťami, ľudskými nádejami a túžbami. Z tohto stavu padol — do násilia a hrubosti"? Toto je diametricky opačné k nášmu Východnému učeniu, a dokonca ku kabalistickej predstave, pokiaľ ju chápeme, a k samotnej Biblii. Toto vyzerá ako zafarbenie pozitívnej filozofie Korporealizmom a Substancializmom, hoci je to skôr ťažké, cítiť úplne jasný autorov význam (pozrite s. 235). Avšak **P**ÁD, „od prirodzeného do nadprirodzeného a zvieracieho" — nadprirodzený znamená v tomto prípade čisto duchovný — znamená to, čo odporúčame.*

*** Na autorite Irenaeusa, Justina Martyra a samotného „Kódexu", ukazuje Dunlap, že Nazaréni považovali „Ducha" za ženského a Zlú Silu vo svojom spojení s našou Zemou. (Dunlap: „Sod," Syn Človeka, s. 52).*

ženským. Takže duch Zeme vnímajúc Fetahil,* *najnovšieho človeka* (posledného), nádhera bola 'zmenená,' a keďže pre nádheru existovalo 'ubúdanie a poškodenie,' prebúdza Karabtanov,** 'ktorí boli šialení a *bez zmyslu a úsudku*,' a hovorí mu: — 'Povstaň, pozri sa, nádhera (svetlo) *najnovšieho človeka* (Fetahil) bola porušená (v

produkovaní alebo tvorení ľudí), ubúdanie tejto nádhery je viditeľné. Povstaň, príď s tvojou MATKOU (Spiritus) a osloboď sa od obmedzení, ktoré ťa držia, a tých rozsiahlejších než celý svet.' Po ktorom nasleduje zjednotenie šialenej a slepej hmoty, vedené náznakmi ducha (nie *Božského* dychu ale *Astrálneho* ducha, ktorý prostredníctvom svojej dvojitej esencie je už nakazený hmotou); a ponuka MATKY súc prijatá, Spiritus pojme „Sedem Postáv," a sedem *hviezdnych* (planét), ktoré predstavujú tiež *sedem hlavných hriechov*, potomkov astrálnej duše oddelenej od svojho božského zdroja (ducha) a *hmoty*, slepého démona žiadostivosti. Vidiac toto, Fetahil naťahuje svoju ruku smerom k priepasti hmoty, a hovorí: — „Nech Zem existuje, práve tak ako existuje príbytok mocností." Ponoriac svoju ruku do chaosu, ktorý zhusťuje, vytvára našu planétu.***"

„Potom Kódex pokračuje v rozprávaní, ako bol Bahak-Zivo oddelený od Spiritusa, a Strážni Duchovia alebo anjeli od rebelov.**** Potom Mano***** (najväčší), ktorý prebýva s najväčším FERHO, volá Kebar-Zivo (známeho tiež prostredníctvom mena Nebat-Iavar bar Iufin Ifafin), Kormidlo a *Réva* potravy života,****** on súc tretím životom, a ľutujúc rebelujúcich a pochabých Strážnych Duchov, kvôli veľkosti ich ambície, hovorí: „Pán Strážnych Duchov******* (AEóny), pozri sa, čo Strážni Duchovia,

Poznámka(y) ————————————————

* *Fetahil je zajedno s veľkým množstvom Pitriov, ktorí „stvorili Človeka" len ako „ulitu." On bol, s Nazarénmi, kráľom svetla, a stvoriteľom; ale v tomto príklade je on tým nešťastným Prométeom, ktorý sa nezmocní Živého Ohňa potrebného pre vytvorenie božskej Duše, keďže je neznalým tajného mena, nevysloviteľného alebo nevyjadriteľného mena Kabalistov.*
*** Duch Hmoty a Žiadostivosti; „Kamarupa" mínus „Manas," Myseľ.*
**** Pozrite si Franckov „Codex Nazaraeus," a Dunlapov „Sod, Syn Človeka."*
***** Codex Nazaraeus, ii., 233.*
****** Tento Mano Nazarénov sa zvláštne ponáša na Hinduistického Manu, Nebeského Človeka „Rig Véd."*
******* „Ja som pravým Viničom, a môj otec je roľníkom." (Ján xv., 1.)*
******** U Gnostikov, Kristus ako aj Michael, ktorý je s ním v niektorých ohľadoch identický, bol „Vodcom AEónov."*

---

rebelujúci anjeli robia, a o čom sa radia.* Hovoria, 'Nechajte nás zavolať svet, a nechajte nás zavolať 'mocnosti' do bytia. "Strážni Duchovia sú *Princípy*, „Synovia Svetla," ale ty si druhom „*Posla Života*."**

A aby to neutralizovalo vplyv siedmich „zle naklonených" princípov, potomkovia *Spiritusu*, CABAR-ZIO, mocný pán Nádhery, vytvára *sedem ďalších životov* (sedem hlavných cností), ktoré žiaria vo svojej vlastnej forme a svetle „zvysoka"*** a takto znovu zavádzajú rovnováhu medzi dobrom a zlom, svetlom a temnotou.

Tu človek nachádza opakovanie raných *alegorických*, duálnych systémov, ako Zoroastriánskeho, a objavuje zárodok dogmatických a dualistických náboženstiev budúcnosti, zárodok, ktorý vyrástol do takého bujného stromu v cirkevnom kresťanstve. Je to už obrys dvoch „Najvyšších" — Boha a Satana. Ale v Strofách taká predstava neexistuje.

Väčšina zo západných kresťanských Kabalistov — najsamprv Eliphas Lévi — vo svojej túžbe uzmieriť okultné vedy s cirkevnými dogmami, spravili, čo mohli, aby učinili z „Astrálneho Svetla" len a v prvom rade *Pleroma* raných cirkevných otcov, príbytok veľkého množstva Padlých Anjelov, „Archónov" a „Mocností." Ale Astrálne Svetlo, zatiaľ čo bolo len nižším aspektom Absolútna, predsa je duálne. Je to *Anima Mundi*, a nemalo by sa naň nikdy pozerať inak, okrem kabalistických účelov. Rozdiel, ktorý existuje medzi jeho „svetlom" a jeho „Žijúcim Ohňom", by malo byť vždy prítomné v mysli Proroka a „Psychiky." Vyšší aspekt, bez ktorého sa môžu vytvoriť len stvorenia hmoty z toho Astrálneho Svetla, je toto Žijúci Oheň, a je to Siedmy Princíp. Hovorí sa o tom v „Odhalenej Izis," v kompletnom popise toho: —

„Astrálne svetlo alebo *Anima Mundi* je duálne a obojpohlavné. Jeho (ideálna) mužská časť je čiste božská a duchovná, je to *Múdrost*, je to Duch alebo Puruša; zatiaľ čo ženská časť (Spiritus Nazarénov) je nakazená, v jednom zmysle, hmotou, *je* naozaj hmota, a preto je už zlá. Je to životný princíp každého živého stvorenia, a zariaďuje astrálnu dušu, fluidický *perisprit*****, pre ľudí, zvieratá, vtáky vzduchu a všetko živé. Zvieratá majú v sebe len latentný zárodok najvyššej nesmrteľnej duše. . . . . Tento sa neskôr rozvinie

Poznámka(y) ————————————————

* *Codex Nazaraeus, i., 135*
** *tamtiež*
*** *Pozrite si Ferekydesovu Kozmogóniu*
**** *astrálna duša, pozn. prekl*

---

len po sériách nespočetných evolúcií; náuka ktorej evolúcie je obsiahnutá v Kabalistickom axióme: 'Kameň sa stáva rastlinou; rastlina zvieraťom; zviera človekom; človek duchom; a duch bohom.'" (Zväz. I., s. 301, poznámka.)

Sedem princípov východných zasvätencov nebolo vysvetlených, keď bola napísaná "Izis", ale len tri *Kabalistické tváre* polo-exoterickej Kabaly.* Ale tieto obsahujú opis mystickej povahy prvej skupiny Dhjan Čohanov v *regimen ignis*, oblasti a „pravidle (alebo vláde) ohňa," ktorá skupina je rozdelená do troch tried, syntetizovaných od prvej, čo robí *štyri* alebo „Tetraktis." (*Viď Komentáre k Strofe VII. Kniha I.*) Kto študuje Komentáre pozorne, nájde ten istý postup v anjelských podstatách, totiž, od *pasívnych* smerom dolu k *aktívnym*, posledné z týchto Bytostí sú tak blízko k elementu Ahamkara (oblasti alebo úrovni, kde čln Ega či pocit *Ja-som* začína byť definovaný), ako prví jediní sú blízko k nerozlíšenej esencii. Formou sú *Arupa*, netelesní; neskôr *Rupa*, telesní.

V Zväzku II. *Izis* (s. 183 *a nasl.*) filozofické systémy Gnostikov a prvotných židovských kresťanov, Nazarénov a Ebionitov, sú plne zhodnotené. Ukazujú pohľady tých dní – mimo kruh Mojžišových Židov – na Jehovu. Bol identifikovaný všetkými Gnostikmi so zlým skôr, než s dobrým princípom. Pre nich bol *Ilda-Baoth*, „syn Temnoty", ktorého matka, Sofia Achamoth, bola dcérou Sofie, Duchovnej Múdrosti (ženský Duch svätý ranného kresťanstva) – Akáša;** zatiaľ čo Sofia Achamoth stelesňovala nižšie Astrálne Svetlo alebo *Éter*. Ilda-Baoth,*** alebo Jehova je jednoducho jedným z Elohimov, sedem

Poznámka(y) ————————————————————————

** Nachádzajú sa však v chaldejskej Knihe čísel.*
*** Astrálne svetlo je v tom istom vzťahu k Akáši a Anima Mundi ako Satan k Božstvu. Sú jednou a tou istou vecou videnou z dvoch aspektov: duchovného a psychického – super-éterického alebo prepojenia medzi hmotou a čistým duchom, a fyzičnom. Pozri rozdiel medzi intelektom, vyššou božskou múdrosťou a psyché, nižšou a pozemskou. (Sv. Jakub iii. v. 15-17). Pozri „Demon est Deus inversus,“ („Démon je prevrátený Boh,“ pozn. prekl.) časť II. tohto zväzku.*

**** Ilda-Baoth je spojene meno Ilda, , “dieťa,” a Baoth; oboje z vajca, a Baoth, “chaos,” prázdnota, pusto, alebo bezútešnosť; alebo deti zrodené z vajca Chaosu, ako Brahma.*

Tvorivých Duchov, a jeden z nižších Zefirotov. Sám zo seba vytvára siedmich ďalších Bohov, “Hviezdnych Duchov” (alebo lunárnych predkov*), pretože sú všetci rovnakí.** Všetci sú *jeho vlastným obrazom* (“Duchovia tváre”), a odrazmi jedného od druhého, a stávajú sa temnejšími a viac materiálnymi, ako jeden po druhom ustupovali od svojho pôvodcu. Oni tiež obývajú sedem oblastí usporiadaných ako rebrík, keďže jeho stupienky stúpajú hore a klesajú dolu stupnicou ducha a hmoty.*** S Pohanmi a Kresťanmi, s Hindmi a Chaldejcami, s Grékmi a Rímskokatolíkmi — s drobnou obmenou textov v ich interpretácii — všetci boli Strážnymi Duchmi siedmich planét, ako sedem planetárnych sfér našej sedmičkovom reťazci, z ktorých Zem je najnižšia. (Pozri *Izis, Zv. II. s.* 186.) Toto spája “Hviezdnych” a “Lunárnych” Duchov s vyššími planetárnymi Anjelmi a *Saptarišiami* (sedem Rišiov Hviezd) Hindov — ako vedľajších Anjelov (Poslov) týchto “Rišiov,” emanácií, v zostupnej škále, predošlých. Tak, v názore filozofických Gnostikov, boli Boh a Archanjeli teraz uctievaní kresťanmi! “Padlí Anjeli” a legendy “vojny v Nebi” sú teda čisto pohanské a pochádzajú z Indie *via***** Perziu a Chaldeu. Jediný odkaz na to sa v kresťanskom kánone nachádza v Zjaveniach xii., ako je citované niekoľko stránok dozadu.

Takto “Satan,” raz prestane byť videný v poverčivosti, dogmatizme, nefilozofickom duchu cirkví, stanúc sa veľkolepým obrazom toho, ktorý urobil z *pozemského* človeka *božského*; ktorý mu dal v priebehu dlhého cyklu Maha-kalpy právo Ducha Života, a oslobodil ho od Hriechu Nevedomosti, a preto smrti. (Pozri Časť *O Satanovi* v Časti II. Zv. II.)

Poznámka(y) ———————————————

** Jehovove prepojenie s mesiacom v Kabale je študentom dobre známe.*
*** O Nazarénoch pozri Izis, Zv. II. s. 131 a 132; praví nasledovníci pravého Krista boli všetci Nazaréni a Kresťania a boli oponentmi neskorších Kresťanov.*
**** Vide supra (pozri vyššie, pozn. prekl.), schéma lunárneho prstenca siedmich svetov, kde tak ako v našom či nejakom inom reťazci, vyššie svety sú duchovné, zatiaľ čo najnižšie, či Mesiac, Zem, alebo iná planéta, je temná hmotou.*
***** cez, pozn. prekl.*

---

6. **S**TARŠIE KOLESÁ SA OTÁČAJÚ NADOL A NAHOR (*a*). . . . **M**ATKINA IKRA ZAPLNILA CELÝ (*Kozmos*).* **B**OLI TAM BITKY MEDZI **T**VORCAMI A **N**IČITEĽMI, A BITKY

BOJOVANÉ ZA **V**ESMÍR; SEMENO OBJAVUJÚCE SA A ZNOVUOBJAVUJÚCE SA NEPRETRŽITE (*b*).**

(*a*) Teraz po ukončení našej vedľajšej otázky — ktorá, hoci môže prerušiť tok rozprávania, sú nutné pre objasnenie celej schémy — musí sa čitateľ vrátiť ku Kozmogónii. Slovný obrat “Staršie kolesá” odkazuje na svety alebo Zemegule nášho reťazca, keď boli „predošlými Kruhmi.“ Uvádzaná Strofa, vysvetlené ezotericky, je nájdená úplne včlenená v kabalistických prácach. Tam bude nájdená úplná história evolúcie tých nespočítateľných Zemegúľ, ktoré sa vyvíjali v periodických Pralajach, prebudujúc starý materiál na nové formy. Predošlá Zemeguľa sa rozložila a znovu sa objavila premenená a perfektná pre novú fázu života. V Kabale sú svety prirovnávané k iskrám lietajúcim spod kladiva veľkého Architekta – ZÁKONA, ktorý je pravidlami pre všetkých menších Tvorcov.

Nasledujúca porovnávacia schéma ukazuje totožnosť oboch systémov, kabalistického a východného. Trojica vrchných sú tri vyššie úrovne vedomia, odhalené a vysvetlené v oboch školách len Zasväteným, nižšia jediná reprezentuje štyri nižšie úrovne – najnižšia bytie našej úrovne, alebo viditeľného Vesmíru.

Týchto sedem *úrovní* korešponduje so siedmimi *stavmi* vedomia v človeku. Zostáva mu uviesť do súladu tri vyššie stavy v sebe samom k trom vyšším úrovniam v Kozme. Ale predtým, ako sa môže pokúsiť uviesť do súladu, musí zobudiť trojicu „semien“ do života a činnosti. A ako veľmi sú schopní prinášania seba samých k vždy povrchovému chápaniu *Átma-Vidja* (Duch-Poznanie), alebo čo je Súfistami nazývané, *Rohaní!**** V VII. Sekcii tejto knihy, v Oddieli 3,

Poznámka(y) ————————————————

** Čitateľovi je pripomínané, že Kozmos v našich Strofách často znamená len našu Slnečnú sústavu, nie nekonečný Vesmír.*
*** To je čisto astronomické.*
**** Ruhani, pozn. prekl.*

čitateľ nájde stále jasnejšie vysvetlenie horeuvedeného v Komentároch na *Saptaparna* - človek-rastlina. Pozri sa tiež na Sekciu toho názvu v Časti II.

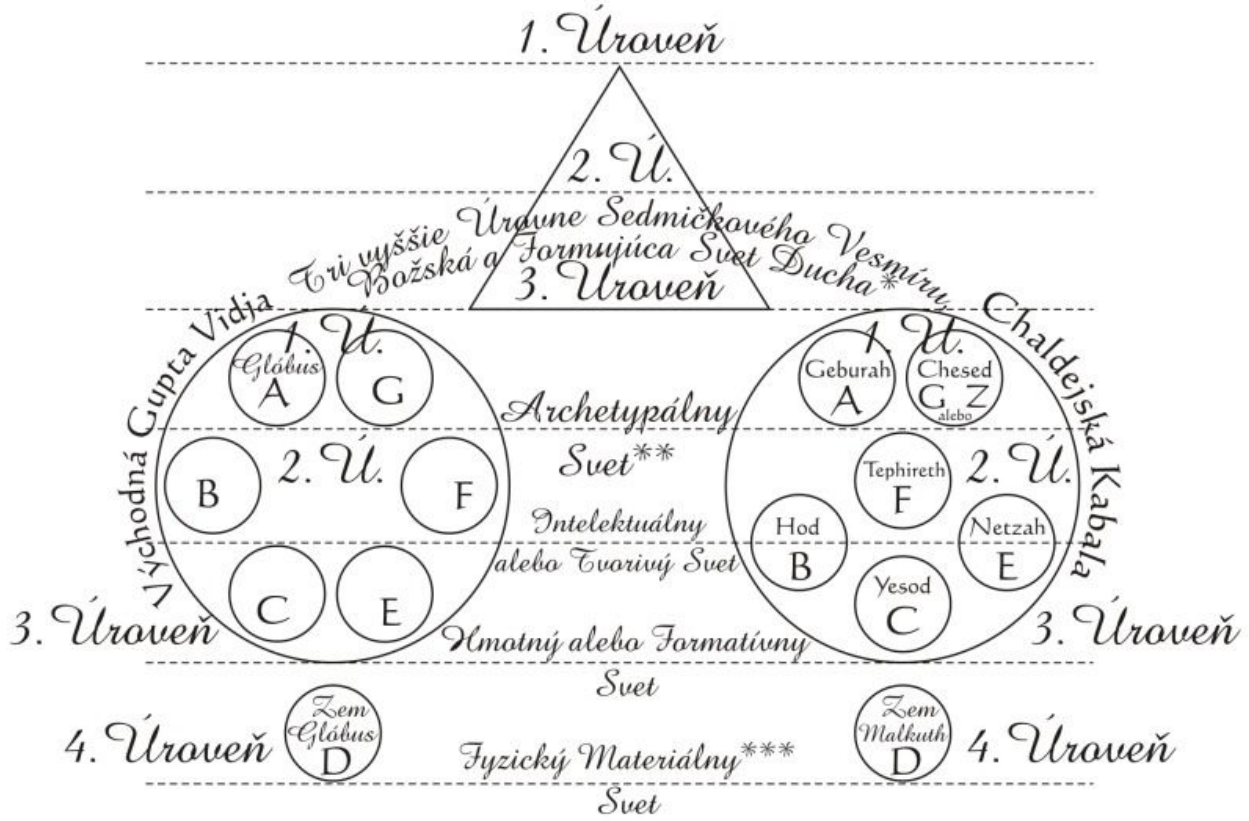

Poznámka(y) k diagramu ————————————————

** Arupa alebo "beztvarý," tam kde forma prestane existovať, na objektívnej úrovni.*
*** Slovo "archetypálny" nesmie byť brané v zmysle, v akom ho chápali Platonici, t.j., ako svet existujúci v Mysli Božstva; ale v ktorej svet urobilo ako prvý model, riadený a zlepšený svetmi, ktoré mali úspech fyzicky – i keď chátrajúce v čistote.*
**** Toto sú štyri nižšie úrovne Kozmického Vedomia, tri vyššie úrovne súc neprístupné ľudskému intelektu ako v súčasnosti vrcholné. Sedem stavov vedomia človeka sa týka úplne inej otázky.*

———————————————

(*b*) „Semená" sa kontinuálne objavujú a strácajú." Tu predstavujú „Semená" „zárodok Sveta," ktorý Veda považuje za hmotné častice vo vysoko zmiernenom stave, ale v Okultnej fyzike za "Duchovné častice," *t.j.*, super-zmyslovú hmotu, existujúcu v stave prvotne diferenciácie.* V teogónii je každé Semeno éterickým organizmom, z ktorého sa neskôr vyvinie nebeská bytosť, Boh.

Na „začiatku," to, čo sa v mystickej frazeológii nazýva „Kozmická *Túžba*", sa premieňa na absolútne Svetlo. Takto svetlo bez akéhokoľvek tieňa by bolo absolútnym svetlom — inými slovami, absolútnou temnotou — ako sa snaží dokázať fyzikálna veda. Ten tieň sa objavuje dolu vo forme prvotnej hmoty, alegorizovanej — ak sa to niekomu páči — v tvare Ducha Tvorivého Ohňa alebo Žiary. Ak si veda, odmietajúc poetickú formu a alegóriu, zvolí vidieť v tejto prvotnej Ohni-Hmle, je vítaná, aby tak urobila. Či jedným alebo druhým spôsobom, či Fohat alebo slávna sila Vedy, bezmenné, a tak zložité, čo sa týka definície ako samotný náš Fohat, to Niečo „spôsobilo, že sa Vesmír pohol kruhovým pohybom," ako to napísal Platón; alebo, ako to vyjadruje Okultné učenie:

“*Centrálne Slnko spôsobuje, že Fohat zhromažďuje prvotný prach vo forme gúľ, aby ich popohnala k pohybu v zbiehavých líniách a nakoniec aby sa priblížili jedna k druhej a spojili sa.” (Kniha Dzyan) . . . . . “Súc roztrúsené v Priestore, bez poriadku alebo systému, zárodky-sveta prichádzajú do častej kolízie, až do ich konečného nahromadenia, v ktorom sa stanú pútnikmi (Kométami). Potom začnú boje a zápasy. Staršie (telesá) priťahujú tie mladšie, zatiaľ čo iné ich odpudzujú. Mnohé zahynú, zhltnuté ich silnejšími spoločníkmi. Tie, ktoré uniknú, sa stanú svetmi.*”**

Poznámka(y) ——————————————

** Aby bolo možné vidieť a oceniť rozdiel — nesmierna rozsadlina, ktorá oddeľuje pozemskú hmotu od jemnejších stupňov super-zmyslovej hmoty — každý astronóm, každý chemik a fyzik by mal byt psychometrom, bez zveličovania; mal by byť schopný vnímať pre seba ten rozdiel, v ktorý teraz odmieta veriť. Pani Elizabeth Denton, jedna z najvzdelanejších, a tiež jedna z najmaterialistickejších a najskeptickejších žien jej doby — manželka profesora Dentona, dobre známeho amerického geológa a autora „Duše vecí” — bola, napriek tomu, pred niekoľkými rokmi jednou z najúžasnejších psychometrov. Toto je to, čo opísala v jednom zo svojich experimentov; s časticou meteoritu umiestnenou na jej čele, v obálke, tá dáma si nebola vedomá, čo obsahuje, povedala:*

„Aký rozdiel medzi tým, čo rozpoznáme ako hmotu tu, a čo sa zdá byť ako hmotou tam! Za prvé, elementy sú také hrubé a také hranaté, čudujem sa, že to všetko dokážeme vydržať, navyše, že túžime pokračovať v našich súčasných vzťahoch k tomu; za ďalšie, všetko elementy sú také jemné, sú tak slobodné od tých veľkých, hrubých hranatostí, ktoré charakterizujú elementy, ktoré sú tu, avšak že si to dokážem všímať oveľa viac, než túto, reálnu existenciu.” (Zväz. III. s. 345-6.)
*** Pri starostlivej analýze a uvažovaní bude toto považované za tak vedecké, akým by to Veda dokázala učiniť, dokonca v našom nedávnom období.*

Boli sme uistení, že existuje niekoľko moderných diel špekulatívneho vkusu o takých bojoch o život v hviezdnom nebi, obzvlášť v nemeckom jazyku. Tešíme sa, že to počujeme, pretože naše Okultné učenie sa stratilo v temnote archaických dôb. Pojednávame o tom úplne v „*Odhalená Izis,*” a predstava evolúcie podobná darwinistickej, boja o život a najvyššiu moc, a „prežitia tých najvhodnejších” medzi vojskami hore, ako vojskami dole, sa vinie obidvomi zväzkami nášho skoršieho diela, napísaného v roku 1876 (*Pozrite si Index v “Odhalenej Izis” slovami “Evolúcia” — “Darwin” — “Kapila” — “Boj o Život,” atď. atď.*) Ale tá idea nebola naša, je predstavou staroveku.

Dokonca puranickí spisovatelia vynaliezavo pretkali alegóriu s Kozmickými faktami a ľudskými dejinami. Ktorýkoľvek symbológ dokáže rozlíšiť astro-kozmickú narážku, hoci nedokáže uchopiť celý význam. Veľké „Vojny v Nebi,” v Puránach; vojny Titanov, v Hesiodovi a iných klasických autoroch; tie „zápasy,” tiež v egyptskej legende medzi Osirisom a Typhonom, a dokonca tie v škandinávskych legendách, všetky odkazujú na ten istý predmet. Severská mytológia na to odkazuje ako na boj Plameňov, synov Muspela, ktorý bojoval na poli Wigred. Všetky tieto sa vzťahujú na Nebo a Zem, a majú dvojitý a často trojitý význam, a ezoterické aplikovanie na veci hore, ako na veci dole. Vzťahujú sa jednotlivo na astronomické, teogonické a ľudské zápasy; na upravenie orbov,

a najvyššiu moc medzi národmi a kmeňmi. „Zápasy o existenciu" a „Prežitie tých najvhodnejších" vládli nadradene od momentu, kedy sa Kozmos manifestoval do bytia, a sotva by mohlo uniknúť oku pozorovateľa starovekých Mudrcov. Z toho dôvodu nepretržité boje Indru, boha Oblohy, s Asurmi — degradovanými z vysokých bohov na Kozmických démonov; a s Vritriami alebo Ah-hi; boje, ktoré prebiehali medzi hviezdami a súhvezdiami, medzi Mesiacom a planétami — neskôr inkarnovanými ako králi a smrteľníci. Z toho dôvodu, tiež Vojna v Nebi, Michaela a jeho Vojska proti Drakovi (Jupiter a Lucifer-Venuša), keď tretina hviezd rebelantského vojska bola mrštená dolu do Priestoru, a „jeho miesto sa už viac nenachádzalo v Nebi." Ako bolo povedané dávno — „Toto je základný a fundamentálny kameň tajných cyklov. Ukazuje, že Brahmíni a Tanaim . . . špekulovali o stvorení a vývoji sveta úplne darwinistickým spôsobom, obaja predvídajúc jeho a svoje zaškolenie v prirodzenom výbere druhov, prežití najsilnejšieho, a transformácie. . . . Existovali staré svety, ktoré zahynuli, porazené novými," atď., atď. („*Odhalená Izis," Zväz. II., s.* 260.) Tvrdenie, že všetky svety (Hviezdy, planéty atď.) — hneď ako je jadro v prvotnej substancii v *laja* (nediferencovanom) stave informované slobodnými princípmi práve *zosnulého* hviezdneho telesa — sa najprv stanú kométami, a potom Slnkami, aby chladli na obývateľné svety, je učenie tak staré ako Rišiovia.

Takže Tajné Knihy zreteľne učia, ako vidíme, astronómiu, ktorá by nebola odmietnutá, dokonca ani moderná špekulácia by tým neskôr dôkladne pochopila jej učenie.

Pretože archaická astronómia, a staroveké, fyzikálne a matematické vedy, vyjadrené názory, identické s názormi modernej vedy, a mnohé z oveľa závažnejších, majú význam. „Boj o život" ako „prežitie toho najsilnejšieho" vo svetoch hore, ako na našej planéte tu dolu, sa zreteľne učia. Toto učenie, avšak, hoci by to nebolo „celkom odmietnuté" Vedou, sa isto má odmietnuť ako integrálny celok. Pretože tvrdí, že existuje len sedem Seba-zrodených „bohov", vyžarovaných z trojicového jedného. Inými slovami, znamená to, že všetky svety hviezdnych telies (vždy v striktnej analógii) sa formujú jeden z druhého, po prvotnej manifestácii na začiatku dokončenia „Veľkého Veku". Zrodenie nebeských telies v Priestore sa prirovnáva k davu alebo veľkému počtu „pútnikov" na festivale „Ohňov." Sedem askétov sa objavuje na prahu chrámu so siedmimi rozsvietenými vonnými tyčinkami. Pri svetle týchto si prvý rad pútnikov rozsvieti svoje vonné tyčinky. Potom si každý askéta začne krútiť svojou tyčinkou okolo hlavy v priestore, a zaopatrí zvyšok ohňom. Takto je to s nebeskými telesami. Centrum laya sa osvetlí a prebudí k životu prostredníctvom ohňov ďalšieho „pútnika," potom sa nové „centrum" ponáhľa do priestoru a stane sa kométou. Je to len po strate jej rýchlosti, a z toho dôvodu jej ohnivý chvost, a že sa „Ohnivý Drak" usadí k tichému a stabilnému životu ako pravidelný, rešpektovaný občan hviezdnej rodiny. Preto sa hovorí: —

Zrodené v nezmerateľných hĺbkach Priestoru, mimo homogénneho Elementu nazvaného Duša Sveta, každé jadro Kozmickej hmoty, náhle vymrštené do bytia, začíne život za tých najnepriateľskejších okolností. Cez série nespočetných vekov, musí prekonávať samostatne miesto v nekonečnostiach. Krúži okolo a okolo medzi hustejšími a už upevnenými telesami, pohybujúc sa prostredníctvom trhnutí, a ťahajúc sa smerom k nejakému danému bodu alebo stredu, ktorý ho priťahuje, pokúšajúc sa vyhnúť, ako loď ťahaná do kanála, s bodovými útesmi a potopenými skalami, inými telesami, ktoré ho striedavo ťahajú a odpudzujú; mnohé zahynú, ich hmota sa rozloží prostredníctvom

silnejších hmôt, a keď sa zrodí v rámci systému, hlavne v rámci neukojiteľných žalúdkov rôznych SÍnc. (*Pozrite si Kom. k Strofe IV*). Tie, ktoré sa pohybujú pomalšie a sú poháňané do elipsovitého kurzu, sú skôr či neskôr odsúdené k zániku. Iné, pohybujúc sa v parabolických krivkách, všeobecne unikajú deštrukcii, kvôli svojej rýchlosti.

Niektorí veľmi kritickí čitatelia si snáď predstavia, že toto učenie, čo sa týka kometárneho stupňa, ktorým prechádzali všetky nebeské telesá, je v protiklade s vyhláseniami, ktoré boli práve učinené ohľadom mesiaca, súc matkou zeme. Možno si budú predstavovať, že je potrebná intuícia pre harmonizovanie tých dvoch. Ale po pravde sa nepožaduje žiadna intuícia. Čo vie veda o Kométach, ich genéze, raste a definitívnom správaní? Nič — absolútne nič! A čo je na tom také nemožné, že centrum laja — hromada kozmickej protoplazmy, homogénna a latentná, keď je náhle oživená alebo keď vzplanie — by sa malo ponáhľať zo svojho lôžka v Priestore a víriť cez bezodné hĺbky, aby posilnilo svoj homogénny organizmus prostredníctvom akumulácie a pridania diferencovaných elementov? A prečo by sa taká kométa nemala usadiť v živote, žiť a stať sa obývanou guľou!

„Príbytkov Fohat je mnoho," hovorí sa. „Umiestňuje svojich štyroch ohnivých (elektro-pozitívnych) Synov do „Štyroch kruhov"; tieto *Kruhy* sú Rovník, Ekliptika, a dve paralely deklinácie, alebo tropické pásmo — dozerajúce na *podnebia*, z ktorých sú umiestnené Štyri mystické Entity. Potom znovu: „Ďalších sedem (synov) je poverených, aby dozerali na sedem horúcich, a sedem chladných *lók* (peklá ortodoxných Brahmínov) na dvoch koncoch Vajca Hmoty (naša Zem a jej póly). Sedem *lók* sa tiež nazýva „Prstence", niekde inde, „Kruhy." Pradávni učinili z polárnych kruhov *sedem* namiesto dvoch, ako robia Európania; pretože o hore Meru, ktorá je Severným pólom, sa hovorí, že má sedem zlatých a sedem strieborných schodov, ktoré k nej vedú.

Zvláštne vyhlásenie učinené v jednej zo Strof: „Synovia Fohat a jeho Synovia boli *žiariví* ako skombinované poludňajšie Slnko a Mesiac;" a že štyria Synovia na *strednom* štvornásobnom Kruhu "*videli* piesne svojho otca a *počuli* jeho Solárne-selénové žiarenie;" je vysvetlené v Komentári týmito slovami: „Chvenie *Fohatických Síl* na dvoch chladných koncoch (Severný a Južný Pól) Zeme, ktorého následkom je viacfarebné žiarenie v noci, majú v sebe niekoľko vlastností Akaša (Éter) *farbu* a tiež zvuk." . . . . . „Zvuk je charakteristický pre Akašu (Éter): generuje vzduch, vlastnosťou ktorého je Dotyk; ktorý sa (trením) stáva produktívnym a produkuje Farbu a Svetlo." . . . . . (Višnu Purána.)

Snáď to hore uvedené sa bude považovať za archaický nezmysel, ale lepšie sa to pochopí, ak si čitateľ pamätá Auroru Borealis a Australis, z ktorých sa obidve vyskytli v samých stredoch pozemských elektrických a magnetických síl. O dvoch póloch sa hovorí, že sú skladmi, nádobami a osloboditeľmi, zároveň majú Kozmickú a pozemskú Vitalitu (Elektrinu); z ktorej prebytku Zem, ak by nebolo týchto dvoch prirodzených „bezpečnostných ventilov," by sa bola roztrhla na kusy pred dávnou dobou. Zároveň je teraz teóriou, že sa nedávno stalo zásadou, že fenomén polárnych svetiel sprevádzajú silné zvuky, ako pískanie, syčanie a praskanie. (Ale pozrite si diela Profesora Trumholdta ohľadom Aurory Borealis, a jeho korešpondenciu týkajúcu sa tejto spornej otázky.)

7. **U**ROB SVOJE VÝPOČTY, **Ó U**ČEŇ, AK BY SI SA NAUČIL KORIGOVAŤ VEK SVOJHO MALÉHO KOLESA (*reťazec*). **J**EHO ŠTVRTÝ HOVORIL, ŽE JE NAŠA MATKA (*Zem*) (*a*). **D**OSIAHNI ŠTVRTÉ „OVOCIE“ ŠTVRTEJ CESTY VEDOMOSTÍ, KTORÉ VEDÚ K **N**IRVÁNE A TY POCHOPÍŠ, PRE TEBA BUDE VIDITEĽNÉ (*b*).

(*a*) “Malé koleso” je náš reťazec gúľ, a štvrtý lúč je naša Zem, štvrtá v reťazci. Je jednou z tých, na ktorú „horúci (pozitívny) dych Slnka“ má priamy efekt.*

Poznámka(y) ————————————————

** Sedem fundamentálnych transformácií zemegúľ alebo božských gúľ, alebo skôr ich podstatná čiastočka hmoty, je opísaná ako nasledovník: (1) homogénna; (2) plynná a žiariaca (prehriata); (3) Tvarohu podobná (hmlovinná); (4) Atómová, Éterická (začiatok pohybu, teda diferenciácie); (5) Zárodočná, ohnivá, (diferencovaná, ale zložená len zo zárodkov Elementov, v ich najskorších stavoch, majúc sedem stavov, keď sa úplne vyvinú na našej zemi); (6) Štvor-vrstvová, hmlová (budúca Zem); (7) Chladná a závislá (od Slnka pre život a svetlo).*

Vypočítať jeho vek však keďže žiak je pozvaný v Strofe, je skôr ťažké, odvtedy čo sme nestanovili čísla Veľkej Kalpy a nesmú sa uverejniť tie z našich malých Júg, okrem približného trvania týchto. „Staršie kolesá sa otáčajú pre jednu Večnosť a jednu polovicu Večnosti,” hovorí sa. Vieme, že pri „Večnosti“ siedma časť 311,040,000,000,000 rokov, alebo znamená vek Brahmu. Ale čo z toho? Vieme tiež, že, najskôr s, ak pokladáme náš základ nad číslami, máme predovšetkým odstrániť zo 100 rokov Brahmu (alebo 311,040,000,000,000 rokov) dva *roky* boli vzaté hore Sandhjami (súmraky), ktoré zanechali 98, tak to musíme priniesť k mystickej kombinácii 14 x 7. Ale *my* nemáme žiadne vedomosti presne v akom čase! Preto je nemožné vyrátať jeho vek, iba ak čas, ktorý je daný od jeho narodenia – čo učitelia odmietajú robiť, zatiaľ. Na konci tejto knihy a v Knihe II., avšak niektoré chronologické rady budú dané. A čo viac, musíme mať na pamäti, že zákon Analógie platí pre svety, rovnako ako pre človeka; a to ako „JEDNO (Božstvo) sa stáva DVOMI (Déva alebo Anjel), a *Dva* sa stane *Tromi* (alebo človekom),“ atď., atď., a tak sme sa učili, že *Tvaroh* (svet-látka) sa stáva pútnikmi, (Kométami) tieto sa stanú hviezdami a hviezdy (centrá vírov) *naše slnko a planéty* – stručne povedané.*

(*b*) Existujú štyri stupne zasvätenia, ktoré sú spomenuté v exoterických dielach, ktoré sú známe jednotlivo v Sanskrite ako „Srotapanna,” „Sagardagan,” „Anagamin” a „Arhan” — štyri cesty k Nirváne, v tomto našom štvrtom Kruhu, nesúc tie isté pomenovania. Arhan, hoci dokáže vidieť Minulosť, Prítomnosť a Budúcnosť, nie je ešte najvyšším Zasvätencom; pretože samotný Adept, *zasvätený* kandidát, sa stáva čélom (žiakom) na vyššieho Zasvätenca. Tri ďalšie vyššie stupne musí prekonať Arhan, ktorý by dosiahol vrchol rebríka Arhatstva. Existujú takí, ktorí ho dosiahli, dokonca v tejto našej piatej rase, ale schopnosti potrebné pre dosiahnutie týchto vyšších

Poznámka(y) ————————————————

** Toto nemôže byť tak veľmi nevedecké, keďže Descartes si tiež myslel, že „planéty sa otáčajú okolo svojej osi, pretože boli kedysi jasnými hviezdami, centrami Vírov.”*

---

stupňov sa úplne vyvinie v priemernom askétovi len na konci tejto Koreňovej Rasy, a v Šiestej a Siedmej. Takže stále budú existovať Zasvätenci a Svetskí ľudia, až do konca tejto menšej Manvantara, prítomného *životného cyklu*. *Arhati* z „ohňovej hmly" siedmeho zvonenia sú jedinými odstránenými z Koreňovej Základne ich Hierarchie — najvyšší na Zemi, a našom Pozemskom reťazci. Táto „Koreňová Základňa" má názov, ktorý sa dá preložiť do angličtiny len niekoľkými zloženými slovami" — „vždy-žijúci-ľudský-Banjan." Táto „Úžasná Bytosť" zostúpila z „vysokej oblasti," ako sa hovorí, v skorej časti Tretieho Veku, pred oddelením pohlaví Tretej Rasy.

Táto Tretia Rasa sa niekedy nazýva súhrnne „Synovia *Pasívnej Jógy*," *t.j.*, bolo to tvorené nevedome prostredníctvom druhej Rasy, o ktorej, keďže bola intelektuálne neaktívna sa predpokladá, že bola sústavne ponorená do určitého druhu prázdnej alebo abstraktnej kontemplácie, ako to vyžadujú podmienky stavu Jógy. V prvej alebo skoršej časti existencie tejto tretej rasy, zatiaľ čo bola ešte v stave čistoty, „Synovia Múdrosti," ktorí, ako bude vidno, sa inkarnovali do tejto Tretej Rasy, produkovali prostredníctvom *Krijašakti* potomstvo nazvané „Synovia Adu" alebo „Ohňa-Hmly," „Synovia Vôle a Jógy," atď. Boli vedomou tvorbou, keďže časť rasy už bola oživená božskou iskrou duchovnej, vyššej inteligencie. Nebola to Rasa, toto potomstvo. Bola to spočiatku úžasná Bytosť, nazvaná „Iniciátor" a po ňom skupina polo-božských a polo-ľudských bytostí. „*Oddelení*" v Archaickej *genesis* na určité účely, sú to tí, v ktorých, ako sa hovorí, sa inkarnovali najvyšší Dhjániovia, „Muniovia a Rišiovia z predchádzajúcich Manvantara" — *aby vytvorili školiace miesto pre budúcich ľudských adeptov*, na tejto zemi a počas súčasného cyklu. Títo „Synovia Vôle a Jógy", zrodení, takpovediac, nepoškvrneným spôsobom, zostali, ako je vysvetlené, celkom bokom od zvyšku ľudstva.

„**B**YTOSŤ" práve spomenutá, ktorá musí zostať neznáma, je *Stromom*, z ktorého sa v nasledujúcich vekoch odpojili všetci veľkí *historicky* známi Mudrci a Hierofanti, ako Riši Kapila, Hermes, Enoch, Orfeus atď., atď. Ako objektívny *človek*, on je tou mysterióznou (pre svetského človeka — vždy neviditeľnou), predsa vždy prítomnou Osobnosťou, o ktorej sú na Východe hojné legendy, obzvlášť medzi Okultistami a študentmi Posvätnej Vedy. Je to on, ktorý mení formu, predsa zostáva vždy tým istým. A je to opäť on, kto drží duchovnú vládu nad

---

zasvätenými Adeptmi po celom svete. On je, ako sa hovorí, „Neznámy Jeden", ktorý má tak veľa mien, a predsa ktorého mená a ktorého skutočná povaha sú neznáme. On je *tým* „Iniciátorom," nazvaným „VEĽKÁ OBETA." Pretože, sediac na prahu SVETLA, pozerá sa do neho zvnútra kruhu Temnoty, ktorý neprekročí; ani neopustí svoje miesto, až do posledného dňa tohto životného cyklu. Prečo samotný Strážca zostáva na svojom mieste, ktoré si sám zvolil? Prečo sedí pri fontáne prvotnej Múdrosti, z ktorej už viac nepije, keďže sa nemá čo naučiť, čo by nevedel — ba, ani na tejto Zemi, ani v nebi? Pretože tí osamelí, pútnici s boľavými nohami na svojej ceste naspäť do svojho *domova* si nikdy nie sú istí do posledného momentu, či nestratili svoju cestu v tejto bezhraničnej púšti ilúzie a hmoty nazvanej pozemský život. Pretože by ochotne ukázal cestu do tej oblasti slobody a svetla, z ktorej je on sám dobrovoľným vyhnancom, každému väzňovi, ktorý sa dokázal oslobodiť z pút tela a ilúzie. Pretože, skrátene, on obetoval samého seba v záujme ľudstva, hoci len niekoľko Vyvolencov môže mať z tej VEĽKEJ OBETY zisk.

Je to pod priamym, tichým vedením tohto **M**AHA — (veľkého) — **G**URU, že všetci ďalší menej božskí Učitelia a inštruktori ľudstva sa stali, od prvého prebudenia ľudského vedomia, sprievodcami skorého Ľudstva. Je to prostredníctvom týchto „Synov Boha", že nedospelé ľudstvo získalo svoje prvé predstavy všetkého toho umenia a vied, ako aj spirituálnych znalostí; a sú to oni, ktorí položili prvý základný kameň tých starovekých civilizácií, ktoré sú pre našu modernú generáciu študentov a učencov takým rébusom.*

Poznámka(y) ————————————————

* Vysvetlime tým, ktorí pochybujú o tomto vyhlásení, objasnime záhadu výnimočných vedomostí, ktorými oplývali pradávni — ktorí sa údajne vyvinuli z nižších a zvieracích - tak ako divosi, *jaskynných ľudí* Paleolitickej doby — z akýchkoľvek ďalších, rovnako dostatočných dôvodov. Nechajme ich, aby sa obrátili k takým dielam, ako sú diela Vitruvia Pollia z Augustovej doby, o architektúre, napríklad, v ktorej všetky pravidlá proporcie sú tými, ktoré *sa vyučujú ako za dávnych časov pri zasväteniach*, ak by sa oboznámil so skutočne božským umením, a pochopil by *hlboký ezoterický význam, ukrytý v každom pravidle a zákone proporcie*. Žiadny človek pochádzajúci z Paleolitického obyvateľa jaskýň by nikdy nedokázal vyvinúť takú vedu bez pomoci, dokonca v miléniách myslenia a intelektuálneho vývoja. Sú to žiaci tých inkarnovaných Rišiov a Dévov tretej Koreňovej Rasy, ktorí odovzdávali svoje znalosti z jednej generácie na ďalšiu, do Egypta a Grécka so svojím, nateraz strateným *princípom proporcie*; tak ako Učeníci Zasvätencov zo 4., Atlanťania, ktorí ho odovzdali svojim *Kyklopom*, „Synom Cyklov" alebo „Nekonečna," z ktorých meno prešlo na predsa neskoršie generácie Gnostických kňazov. „Je to kvôli božskej dokonalosti tých architektonických proporcií, že Pradávni mohli vybudovať tie divy všetkých následných vekov. Ich Chrámy, Pyramídy, Jaskynné chrámy, Kromlechy, Mohyly, Oltáre, dokazujúce, že mali sily strojov a znalosti mechaniky, proti ktorým sa zdajú byť moderné zručnosti ako detská hra, a ku ktorej tá *schopnost* odkazuje na seba ako „diela storukých obrov.'" (*Pozrite si* "*Kniha Boha*," *od Kenealyho*.) Moderní architekti možno vcelku nezanedbali tie pravidlá, ale pridali ešte dostatok empirických inovácií k zničeniu tých správnych proporcií. Je to Vitruvius, kto dal potomkom pravidlá konštrukcie gréckych chrámov postavených nesmrteľným bohom; a desať kníh Marca Vitruvia Pollia o Architektúre, z ktorých jedna, v skratke, *ktorý bol zasvätencom*, sa môže študovať len ezotericky. Druidské kruhy, Dolmeny, Chrámy Indie, Egypta a Grécka, Veže a 127 miest v Európe, ktoré boli nájdené ako „pôvodom Kyklopské" Francúzskym Inštitútom, sú všetky dielom zasvätených Kňazov-Architektov, potomkovia tých, ktorých pôvodne učili „Synovia Boha," plným právom nazývaní „Stavitelia." Toto je to, čo uznanliví potomkovia hovoria o tých následníkoch. „Nepoužívali maltu ani lepidlo, oceľ ani železo, s ktorými by rezali kamene; a predsa boli tak obratne opracované, že na mnohých miestach spoje nie sú vidieť, hoci mnohé z kameňov, ako v Peru, sú 18 stôp hrubé a v stenách pevnosti Cuzco sú kamene stále väčšej veľkosti." (*Acosta*, vi., 14.) „Múry Syene, postavené pred 5400 rokmi, keď to miesto bolo presne pod obratníkom, čo teraz už nie je, boli tak skonštruované, že na poludnie, v presnom momente slnovratu, bol videný celý disk Slnka ako odraz na povrchu — dielo, ktoré by spojené zručnosti všetkých astronómov Európy teraz neboli schopné vykonať." — (Kenealy, "*Kniha Boha*.")

Hoci tieto záležitosti boli sotva naznačené v „*Odhalenej Izis*,” bude dobré pripomenúť čitateľovi, o čom sa hovorilo v Zväz. I., s. 587 až 593, týkajúce sa istého Posvätného Ostrova v Strednej Ázii, a odkázať naň pre ďalšie detaily ku kapitole v Knihe II. o „Synoch Boha a Posvätnom Ostrove.” Avšak zopár ďalších vysvetlení, hoci vychrlených v zlomkovitej forme, môže pomôcť študentovi zazrieť uvedené mystérium.

Aby sme uviedli aspoň jeden detail týkajúci sa týchto záhadných „Synov Boha” jasnými slovami. Je to od nich, týchto Brahmaputrov, že vysokí Dwijaovia, zasvätení Brahmíni starého, plným právom vymáhaného pôvodu, zatiaľ čo moderní Brahmíni, majúci tie najnižšie kasty, veria doslovne, že pochádzajú priamo z úst Brahmu. To je ezoterické učenie, ktoré pridáva a čo viac, ktoré, hoci títo potomkovia (duchovne, samozrejme) „synovia Vôle a Jógy,” sa časom stanú rozdelenými na opačné pohlavia, ako sa ich „*Krijašakti*” predkovia neskôr sami rozdelili; predsa si dokonca ich degenerovaní potomkovia zachovali do dnešných dní uctievanie a rešpekt pre tvorivú činnosť, a stále to sledujú vo svetle náboženského obradu, zatiaľ čo civilizovanejšie národy to považujú za obyčajnú animálnu činnosť. Porovnajte západné pohľady a skúsenosť v týchto záležitostiach s Inštitúciami Manu s ohľadom na zákony Grihasta a manželského života. Pravý Brahmín je takto naozaj „tým, ktorého siedmi praotcovia pili nektár mesačnej rastliny (Soma),” a ktorý je „Trisuparna,” pretože porozumel tajomstvu Véd.

A dodnes, takí Brahmíni vedia, že počas svojich skorých začiatkov, psychický a fyzický intelekt, súc spiacim a vedomie stále nevyvinutým, duchovné predstavy tej rasy boli úplne nespojené s jej fyzickým okolím. Ten *božský* človek prebýval vo svojej zvieracej — hoci externe ľudskej — forme; a ak v ňom bol inštinkt, žiadne seba-uvedomenie neprišlo, aby osvietilo temnotu latentného piateho princípu. Keď Páni Múdrosti, pohnutí zákonom Evolúcie, do neho vliali iskru vedomia, prebudilo to prvý pocit k životu a aktivite, zmysel pre solidaritu, jednoty s jeho duchovnými stvoriteľmi. Ako prvý pocit dieťaťa je pre jeho matku a ošetrovateľku, takže prvé túžby prebúdzajúceho sa vedomia v primitívnom človeku boli pre tých, ktorých element cítil vnútri seba, a ktorý bol predsa vonku, nezávisle od neho. Z toho pocitu vznikla ODDANOSŤ, a stala sa prvým a najprednejším motorom v jeho povahe; pretože je to to jediné, čo je prirodzené v našom srdci, čo je v nás vrodené, a čo považujeme za rovnaké u ľudského dieťaťa a mláďaťa zvierat. Tento pocit nepotlačiteľnej, inštinktívnej túžby u primitívneho človeka je krásne, a niekto by mohol povedať, že intuitívne, popísaný u Carlyleho. „Veľké staroveké srdce,” vykríkol, „ako srdce dieťaťa vo svojej prostote, ako srdce človeka vo svojej opravdivej vážnosti a hĺbke! Nebo je nad ním, kamkoľvek ide alebo kde stojí na zemi; učiniac pre neho celú zem mystickým chrámom, pozemskou záležitosťou sú všetky druhy velebenia. Záblesky svetlých stvorení prebleskujú v bežnom slnečnom svete; anjeli sa vznášajú, prinášajúc Božie posolstvá medzi ľudí . . . . . Div, zázrak, obklopuje človeka; žije v elemente zázraku* . . . . Veľký zákon povinnosti, vysoký ako tieto dve nekonečnosti (nebo a peklo), prevyšujúci všetko ostatné, ničiaci všetko ostatné — bola to realita, a je to jedno: odev

Poznámka(y) ——————————————————

** To, čo bolo prirodzené v pohľade primitívneho človeka, sa stalo len teraz zázračným pre nás; a to, čo bolo pre neho zázrakom, by nikdy nebolo možné vyjadriť v našom jazyku.*

len jeho je mŕtve; podstata toho prežije po všetky časy a celú večnosť!”

Žije nepopierateľne, a usadil sa v celej svojej nevykoreniteľnej sile a moci v Ázijsko Árijskom srdci z Tretej Rasy priamo cez jej prvých „mysľou-zrodených” synov, — plody *Krijašakti*. Ako čas plynul, svätá kasta Zasvätencov produkovala, ale zriedka, a od veku k veku, také dokonalé stvorenia: bytosti oddelené, vnútorne, hoci tie isté ako tí, ktorí ich produkovali, navonok.

Zatiaľ čo v detstve tretej primitívnej rasy: —

„Stvorenie ušľachtilejšieho druhu
Je už potrebné, a preto bol navrhnutý;
Vedomé myšlienky, objemnejšia hruď
Pre rísu formy a hodiace sa pre vládu nad zvyškom. . . . .”

Bolo privolané do bytia, pripravené a dokonalé vozidlo pre inkarnujúcich sa naturalizovaných cudzincov z vyšších sfér, ktorí prevzali ihneď svoje príbytky v týchto formách zrodených z *Duchovnej* VÔLE a prirodzenej božskej sily v človeku. Bolo to dieťa čistého Ducha, mentálne nezmiešané s nejakým nádychom elementu zeme. Jeho fyzická kostra samotná bola z času a života, ako pritiahol svoju inteligenciu priamo zhora. Bol to živý strom božskej múdrosti; a preto sa môže prirovnať k Svetskému Stromu Nórskej Legendy, ktorý nemôže vyschnúť a umrieť, pokým je posledný boj o život bojovaný, zatiaľ čo jeho korene po celý čas hlodá drak Nidhogg; pretože presne tak, telo prvého a svätého Syna Krijašakti hlodal zub času, ale korene jeho vnútornej bytosti zostali navždy neporušené a silné, pretože rástli a rozširovali sa v nebi, nie na zemi. Bol prvým z **P**RVÝCH, a bol semenom všetkých ostatných. Boli ďalší „Synovia Krijašakti”, ktorých vyprodukovalo druhé Duchovné úsilie, ale ten prvý zostal do dnešného dňa Semenom božského Poznania, Jedným a Najvyšším spomedzi pozemských „Synov Múdrosti.” O tomto predmete nemôžeme povedať viac, okrem dodania, že v každom veku — vždy, dokonca v našom vlastnom — boli veľké intelekty, ktoré porozumeli úlohe správne.

Ako prichádza naše fyzické telo do stavu dokonalosti, v ktorom sa teraz nachádza? Počas miliónov rokov evolúcie, samozrejme, predsa nikdy prostredníctvom, alebo zo zvierat, ako to učí materializmus. Pretože, ako hovorí Carlyle: — „. . . Podstata nášho bytia, mystérium v nás, ktoré sa nazýva „Ja,“ — aké slová máme pre takéto veci? — je to dych Neba, najvyššia Bytosť sa odhaľuje v človeku. Toto telo, tieto schopnosti, tento náš život, nie je všetko ako odev pre NEMENOVANÉHO?”

Dych neba, alebo skôr dych života, nazvaný v Biblii *Nefeš*, je v každom zvierati, v každom oživenom fliačiku a rovnako v každom atóme minerálu. Ale žiadny z týchto nemá tak ako človek, vedomie tej povahy, ako je povaha najvyššej Bytosti,* keďže žiadny nemá vo svojej forme tú božskú harmóniu, ktorú má človek. Teraz je, ako povedal Novalis, a odvtedy to nikto nepovedal lepšie, ako to zopakoval Carlyle: —

„Existuje jediný chrám vo vesmíre, a je ním telo človeka. Nič nie je svätejšie ako tá vysoká forma . . . . Dotýkame sa neba, keď položíme ruku na ľudské telo!” „Toto znie ako ozajstná pýcha alebo tiráda,” dodáva Carlyle, „ale nie je to tak. Ak o tom správne premýšľate, vykľuje sa z toho vedecký fakt; vyjadrenie . . . skutočnej pravdy. Sme zázrakom zázrakov, — veľkým nevyspytateľným Mystériom.”

Poznámka(y) ——————————————————

* Nie je žiadny taký národ na svete, v ktorom by pocit oddanosti alebo náboženského mysticizmu bol viac rozvinutý a významný, ako v hindských ľuďoch. Pozrite sa, čo hovorí Max Muller o tejto idiosynkrázii (*jedinečnosti*, pozn. prekl.) a národnej črte vo svojich dielach. Toto je priame dedičstvo od prvotných *vedomých* ľudí Tretej Rasy.

TAJNÁ NÁUKA: STROFA VII. – RODIČIA ČLOVEKA NA ZEMI

सत्यात् नास्ति परो धर्मः ।

Syntéza vedy,
náboženstva a filozofie

H. P. Blavatská,
Autorka diela „Odhalená Izis“

„Žiadne náboženstvo nie je vyššie, ako Pravda.“

Zväzok I. – Kozmogenéza

London:
THE THEOSOPHICAL PUBLISHING COMPANY, LIMITED
7, Duke Street, Adelphi, W.C.
WILLIAM Q. JUDGE,
117, Nassau Street, New York.
THE MANAGER OF THE THEOSOPHIST,
Adyar, Madras.

1888.

KNIHA I.

ČASŤ I.

KOZMICKÁ EVOLÚCIA

KOMENTÁRE

K SIEDMIM STROFÁM A ICH TERMÍNOM, V SÚLADE S ICH ČÍSLOVANÍM, V STROFÁCH A VERŠOCH

[[Predchádzajúca časť]]

STROFA VII.

1. **H**ĽA, ZAČIATOK VNÍMAJÚCEHO ŽIVOTA BEZ FORMY (*a*).

NAJPRV, BOŽSKÉ (*vozidlo*) (*b*), JEDNO OD MATKY-DUCHA (*Átman*);
POTOM **D**UCHOVNÉ — (*Átma-Buddhi, Duch-duša*)* (*c*); (*opäť*) TRI Z JEDNÉHO (*d*), ŠTVRTÉ Z JEDNÉHO (*e*), A PÄŤ (*f*), Z KTOREJ TRI, PÄŤ A SEDEM (*g*) — TÍTO SÚ TROJITÍ A ŠTVORITÍ SMEROM NADOL; „MYSĽOU-ZRODENÍ SYNOVIA PRVÉHO **P**ÁNA (*Avalókitéšvara*) **S**VIETIACI **S**IEDMI (“*Stavitelia”*).** **S**Ú TO ONI, KTO SÚ TEBOU, MNOU, NÍM, **Ó U**ČEŇ; ONI, KTORÍ DOZERAJÚ NA TEBA A TVOJU MATKU, **B**HUMI (*Zem*).

(*a*) Hierarchia Tvorivých Síl je rozdelená na sedem (alebo 4 a 3) ezoterických, v rámci dvanástich veľkých Poriadkov, zaznamenaných v dvanástich znameniach Zverokruhu; sedem z manifestujúcej sa stupnice súc spojených, okrem toho, so Siedmimi Planétami. Všetko toto je ďalej rozdelené do nespočetných skupín božských Duchovných, polo-Duchovných a éterických Bytostí.

Na hlavné Hierarchie medzi týmito sa naznačuje vo veľkom Štvrťovom, alebo v „štyroch telách a troch schopnostiach” Brahmu exotericky, a Pančasjam, päť Brahmov, aleb päť Dhjáni-Buddhov v Buddhistickom systéme.

Najvyššia skupina je zložená z božských Plameňov, takzvaných, o ktorých sa tiež hovorí ako o „Ohnivých Levoch” a „Levoch Života,” ktorých ezoterizmus je bezpečne ukrytý v znamení Leva v Zverokruhu. Je to *jadierko* nadradeného božského Sveta (pozrite si *Komentár* na prvých stranách Dodatku). Sú to beztvaré Ohnivé Dychy, identické v jednom aspekte s vyššou Sefirotickou **T**RIÁDOU, ktorú Kabalisti umiestňujú do „Archetypálneho Sveta.”

Tá istá hierarchia, s tými istými číslami, sa nachádza v Japonskom systéme, v „Začiatkoch“, ako to učia sekty Šintó a Buddhistické sekty. V tomto systéme Antropogenéza predchádza Kozmogenézu, ako Božské prechádza do ľudského, a vytvára —

Poznámka(y) ————————————————

* *Toto sa týka Kozmických princípov.*

** *Sedem tvorivých Rišiov je teraz spojených s konšteláciou Veľkej Medvedice.*

---

uprostred svojho poklesu do hmoty — viditeľný Vesmír. Legendárne osobnosti — poznamenáva úctivo Omoie — „ktoré sa majú chápať ako stereotypizované stelesnenie vyššej (tajnej) náuky, a jej vznešených právd.” Uviesť to v celej dĺžke by zabralo príliš z nášho priestoru, ale niekoľko slov ohľadom tohto starého systému nemôže byť nevhodných. Nasledujúce je krátkym prehľadom tejto Antropo-Kozmogenézy, a ukazuje, ako blízko tie najoddelenejšie predstavy odrážali jedno a to isté Archaické učenie.

Keď všetko, čo bolo až doteraz Chaosom (*Kon-ton*), tri duchovné Bytosti sa objavili na stupni budúcej tvorby: (1) *Ame no ani naka nuši no Kami*, „Božský Vládca Centrálneho

Neba”; (2) *Taka mi onosubi no Kami*, „Vznešený, majestátny Božský potomok Neba a Zeme”; a (3) *Kamu mi musubi no Kami*, jednoducho „Potomok Bohov”.

Títo boli bez formy alebo substancie (naša triáda *arupa*), keďže ani nebeská, ani pozemská látka sa ešte nediferencovala, „ani nebola sformovaná podstata vecí.”

V Zohar — ktorá, ako ju teraz usporiadal a znovu vydal Moses de Leon, s pomocou sýrskych a chaldejských kresťanských gnostikov v XII. storočí, neskôr opravená a revidovaná kresťanmi, je len o niečo menej exoterická ako samotná Biblia — toto božské „Vozidlo” sa už viac neobjavuje tak ako v „Chaldejskej Knihe Čísel.” Dosť pravdivé, Ain-Soph, **A**BSOLÚTNE **N**EKONEČNÉ **N**IČ, používa tiež formu **J**EDNÉHO, manifestovaného „Nebeského človeka” (PRVOTNÁ PRÍČINA) ako svoj voz (*Merkaba* v Hebrejčine; *Vahan* v Sanskrite) alebo vozidlo, do ktorého má klesnúť, a prostredníctvom ktorého sa manifestuje vo svete javov. Ale Kabalisti vôbec neobjasnili, ako **A**bsolútno dokáže čokoľvek použiť, alebo uplatniť akýkoľvek atribút pre čokoľvek, keďže, ako ABSOLÚTNO, je zbavené atribútov; ani nevysvetľujú, že v skutočnosti je to Prvotná Príčina (Platónov *Logos*), pôvodná a večná MYŠLIENKA, ktorá sa, takpovediac, manifestuje prostredníctvom Adama Kadmona, *Druhého* Loga. V „Knihe Čísel” je vysvetlené, že **E**N (alebo *Ain*, Aior) je jediným seba-existentným, zatiaľ čo jeho „HĺbkA” (*Bythos* alebo *Buthon* Gnostikov, nazývaný *Propator*) je len periodická. Ten posledne menovaný je Brahma ako diferencovaný z Brahmu alebo Parabrahm. Je to HĺbkA, Zdroj Svetla, alebo Propator, ktorý je *nemanifestovaným* Logosom alebo abstraktnou *Ideou*, a nie Ain-Soph, *ktorého lúč* používa Adam-Kadmon alebo *manifestovaný* Logos (objektívny Vesmír) „mužský a ženský” — ako voz, prostredníctvom ktorého sa manifestuje. Ale v Zohar čítame nasledovnú nezrovnalosť: „*Senior occultatus est et absconditus; Microprosopus manifestus est, et non manifestus.*” (Rosenroth; *Liber Mysterii*, IV., 1.) Toto je omyl, keďže *Microprosopus* alebo *mikrokozmos*, môže existovať len počas svojich manifestácií, a zaniká počas Maha-Pralají. Rosenrothova Kabala nie je žiadnym sprievodcom, ale veľmi často hádankou.

(*b*) Ako v japonskom systéme, v egyptskom a každej starej kozmogónii — v tomto božskom PLAMENI, Ten „Jeden,” sú osvetlené tri klesajúce skupiny. Majúc svoj potenciál súc vo vyššej skupine, teraz sa stávajú zreteľnými a oddelenými Entitami. Tieto sa nazývajú „Pannami Života,” „Veľkou Ilúziou,” atď., atď., a súhrnne „Šesťcípou Hviezdou.” Tá posledne menovaná je symbolom *Logosu* takmer v každom náboženstve ako prvej emanácie. Je symbolom Višnu v Indii (*Čakra*, alebo koleso), a glyfom Tetragrammatonu, „Toho, ktorý je zo štyroch písmen” alebo — metaforicky — „údov Mikroprosoposu” v Kabale, ktorých je desať a šesť v tomto poradí. Neskorší Kabalisti, avšak obzvlášť Kresťanskí mystici, nenechali na tomto vznešenom symbole kameň na kameni.* Pretože tých „*desat* údov” Nebeského Človeka je desať Sefirotov; ale prvý Nebeský Človek je nemanifestovaný Duch Vesmíru, a nikdy by nemal byť degradovaný na Mikroprosopusa — menšiu Tvár alebo Tvar, prototyp človeka na pozemskej úrovni.** No o tom neskôr. Šesťcípa Hviezda odkazuje na šesť Síl alebo Mocností Prírody, šesť úrovní, princípov atď., atď., všetky syntetizované prostredníctvom siedmeho, alebo stredového bodu v Hviezde. Všetky tieto, zahŕňajúc horné a dolné hierarchie, emanujú z „Nebeskej alebo Nadpozemskej Panny,”*** veľkej matky vo všetkých náboženstvách, Androgýna,

Poznámka(y) ——————————————————

** Naozaj, Mikroprosopus — ktorý je, filozoficky povedané, dosť odlišný od nemanifestovaného večného Logosu, „jedného s Otcom," — bol nakoniec, stáročiami neustáleho úsilia, mudrlantstva a paradoxov, považovaný za jedno s Jehovahom, alebo s JEDINÝM žijúcim Bohom (!), zatiaľ čo Jehovah nie je lepší ako Binah, ženský Sefirot. To našim čitateľom neprestaneme nikdy zdôrazňovať.*

*** Mikroprosopus je, ako bolo práve povedané, manifestovaným Logosom, a takých je mnoho.*

**** Sefira je Korunou, KETHER, len v abstraktnom princípe, ako matematické x (neznáme množstvo). Na úrovni diferencovanej prírody je ona ženským náprotivkom Adama Kadmona — prvého Androgýna. Kabala učí, že slovo „Fiat Lux" (Genezis k. i.) odkazovalo na formáciu a evolúciu Sefirotu, a nie svetla ako náprotivku temnoty. Rabbi Simeon hovorí: "Ó druhovia spoločníci, človek ako emanácia bol mužom aj ženou, Adamom Kadmonom, naozaj, a toto je zmyslom slov „Buď Svetlo, a bolo Svetlo." A toto je dvojnásobný človek." (Výťahy zo Zohar, s. 13-15.)*

** Pozrite nasledujúcu poznámku. Tieto prvky Ohňa, Vzduchu atď., nie sú nám známymi zloženými elementmi.*

*** Toto „Vedomie" nemá žiadny vzťah k nášmu vedomiu. Vedomie „Jedného manifestovaného," ak nie absolútneho, je stále nepodmienené. Mahat (Vesmírna Myseľ) je prvou tvorbou Brahmu-Stvoriteľa, ale tiež Pradhana (nediferencovanej hmoty).*

Sefira-Adam-Kadmon. V tejto *Jednote*, prvotné svetlo je siedmym, alebo najvyšším princípom, *Daivi-prakriti*, svetlom nemanifestovaného Logosu. Ale vo svojej diferenciácii sa stáva *Fohat*, alebo „Siedmimi Synmi." Ten predchádzajúci je symbolizovaný prostredníctvom Centrálneho bodu v dvojitom Trojuholníku; ten posledne menovaný prostredníctvom samotného šesťuholníka, alebo „šiestich údov" Mikroprosopusu, ten Siedmy súc Malkuth, „Nevesta" Kresťanských Kabalistov, alebo naša Zem. Z toho dôvodu vyjadrenia:

„Prvý po 'Jednom' je božský Oheň; druhý, Oheň a AÉter; tretí je zložený z Ohňa, AÉteru a Vody; štvrtý z Ohňa, AÉteru, Vody a Vzduchu." Ten Jeden nesúvisí so zemeguľami nesúcimi Človeka, ale s vnútornými neviditeľnými Sférami. „Tí 'Prvo-Narodení' sú **Ž**IVOTOM, srdcom a pulzom Vesmíru; tí Druhí sú jeho* **M**YSĽOU *alebo Vedomím,"***

ako bolo povedané v Komentári.

(*c*) Druhý Rád Nebeských Bytostí, tých z Ohňa a AÉteru (súvisiacich s Duchom a Dušou, alebo Átma-Buddhi), ktorých mená sú légia, sú ešte bez formy, ale rozhodne „hmotné." Sú prvou diferenciáciou v Sekundárnej Evolúcii alebo „Stvorení" — ako ich mätúco nazývajú. Ako ukazuje meno, sú prototypmi inkarnujúcich sa Džívov alebo Monád, a sú zložené z Ohnivého Ducha Života. Prostredníctvom týchto prechádza, ako čistý slnečný paprslek, lúč, ktorý je nimi vybavený svojím budúcim vozidlom, Božskou Dušou, Buddhi. Tieto priamo súvisia s Hostiteľmi vyššieho sveta *nášho* systému. Z týchto dvojnásobných *Jednotiek* vyžarujú *trojnásobné*.

V kozmogónii Japonska, keď, von z chaotickej hmoty, objavuje sa vajcu podobné jadro, majúce vnútri seba zárodok a mohutnosť všetkého vesmírneho, ako aj všetkého pozemského života, je to „trojnásobný“ práve menovaný, ktorý sa diferencuje. „Mužský aéterický“ (*Yo*) princíp stúpa a ženský celok, alebo viac materiálny princíp (*In*), je uvrhnutý do Vesmíru hmoty, kedy medzi nebeským a pozemským nastane oddelenie. Z tohto ženského, z matky, sa narodí úplne nevyvinutá objektívna bytosť. Je éterická, bez tvaru alebo pohlavia, a predsa je z tohto a matky, z ktorej sa narodí Sedem Božských Duchov, z ktorých bude žiariť *sedem stvorení*, práve ako v Codex Nazaraeus z Karabtanosa a jeho Matky *Spiritus* sa zrodí sedem *zlom disponovaných* (materiálnych) duchov. Bolo by príliš dlhé, uviesť tu japonské mená, ale po preklade, sú v tomto poradí: —

(1.) „Neviditeľný Slobodný,” ktorý je tvorivým logom netvoriaceho „otca,” alebo tvorivým potenciálom neskoršieho prejavu.

(2.) „Duch (alebo Boh) tmavých hlbín“ (Chaosu); ktorý sa stáva diferencovanou hmotou, alebo látkou sveta; tiež ríšou minerálov.

(3.) „Duch Kráľovstva Rastlín,” z „Hojnej Vegetácie.”

(4.) Tento je duálnej povahy, súc zároveň „Duchom Zeme” a „Duchom Pieskov”, ten predchádzajúci obsahujúc potencialitu mužského elementu, ten posledne menovaný potencialitu ženského elementu, obidva tvoriace kombinovanú povahu.

Tieto dva boli JEDNÝM; predsa nevedomí, že sú dvomi.

V tejto dualite boli obsiahnuté (*a*) mužská, tmavá a muskulárna Bytosť, *Isu no gai no Kami;* a (*b*) *Eku gai no Kami*, ženská, jasná a slabšia alebo jemnejšia Bytosť. Potom, tí: —

(5. a 6.) Duchovia, ktorí boli hermafroditickí alebo obojpohlavní, a nakoniec: —

(7.) *Siedmy* Duch, posledný emanovaný z „matky,” objaví sa ako prvá božská ľudská forma zreteľne mužská a ženská. Bolo to siedme stvorenie, ako v Puránach, v ktorých je človek siedmym stvorením Brahmu.
Títo, *Tsanagi-Tsanami*, zostúpili do Vesmíru prostredníctvom nebeského Mostu (mliečna dráha), a „*Tsanagi*, vnímajúc ďaleko dolu chaotickú hmotu oblaku a vody, vrazil svoju ozdobenú kopiju do hlbín, a objavila sa suchá zem.” Potom sa tí dvaja oddelili, aby preskúmali *Onokoro*, novovytvorený ostrovný svet; atď., atď. (*Omoie*).

Také sú japonské exoterické bájky, šupka, ktorá ukrýva jadro tej istej pravdy Tajnej Náuky. Vrátiac sa späť k ezoterickým vysvetleniam v každej kozmogónii: —

(*d*) *Tretí* rád sa týka *Átma-Buddhi-Manas:* Duch, Duša a Intelekt, a nazýva sa „Triády.”

(*e*) *Štvrtým* sú podstatné Entity. Toto je najvyššia skupina medzi *Rupami* (Atómové Formy*). Sú to jasle ľudských, vedomých, duchovných Duší. Nazývajú sa „Nezničiteľní Džívovia,” a vytvárajú prostredníctvom rádu pod ich vlastným prvú skupinu prvého sedmičkového** hostiteľa — veľká záhada ľudskej vedomej a

Poznámka(y) ——————————————

* Stojí za to poznamenať, že zatiaľ čo odmietajúc ako poverčivosť Okultizmu, a tiež náboženstva, teóriu podstatných a neviditeľných Bytostí nazývaných Anjeli, Elementáli atď. — samozrejme, bez toho, aby sa kedy pozreli do filozofie týchto nehmotných Entít, alebo o

nich premýšľali — moderná chémia, následkom pozorovania a objavu, by mala byť nevedome nútená prijať a uznať ten istý pomer pokroku a poriadku v evolúcii chemických atómov, ako to robí Okultizmus, pre oboje, Dhjániov i Atómy — analógia súc ich prvým zákonom. Ako je vidieť vyššie, úplne prvá skupina Rupa Anjelov je štvorková, element, ktorý je pridaný ku každému v klesajúcom poradí. Tak sú atómy, prijímajúc slovník chémie, jednoatómové, dvojatómové a štvoratómové, smerom nadol. Je potrebné mať na pamäti, že Oheň, Voda a Vzduch, alebo takzvané „Elementy prvotného Stvorenia“, nie sú zloženými Elementmi, ktoré sú na Zemi, ale noumenálnymi rovnorodými Elementmi — Duchmi toho. Potom nasledujú sedmičkové skupiny alebo hostitelia. Umiestnené na paralelných líniách v diagrame s Atómami, zdalo by sa, že Povahy tých Bytostí súhlasia na ich zostupnej stupnici postupu so zloženými elementmi, čo sa týka analógie, matematicky identickým spôsobom. Toto odkazuje, samozrejme, len na diagramy vytvorené Okultistami; pretože ak by stupnica Anjelských Bytostí bola umiestnená na paralelnú líniu so stupnicou chemických atómov Vedy — od hypotetického Hélia nadol k Uránu — samozrejme by sa zistilo, že sa odlišujú. Pretože tieto majú príslušné na Astrálnej úrovni len štyri najnižšie rády — tri vyššie princípy v atóme, alebo skôr molekule alebo chemickom prvku, súc postrehnuteľné len okom zasväteného Dangmu. Ale potom, ak si Chémia želala dostať sa na správnu cestu, musela by opraviť svoje tabuľkové usporiadanie podľa usporiadania Okultistov — čo by možno odmietla vykonať.
V Ezoterickej Filozofii, každá fyzická častica súvisí a závisí od svojho vyššieho *noumenonu* — Bytosti, ku ktorej podstate patrí; a hore ako dole, Duchovné sa vyvíja z Božského, psycho-mentálne z Duchovného — poškvrnené zo svojej nižšej úrovne prostredníctvom astrálnej — celá oživená a (zdanlivo) bezduchá Príroda vyvíjajúca sa na paralelných líniách, a priťahujúca svoje atribúty zhora ako aj zdola.

** Číslo sedem nezahŕňa len sedem Entít, ale sedem skupín alebo Hostiteľov, ako to bolo predtým vysvetlené. Najväčšia skupina, Asurovia zrodení v prvom tele Brahmu — , ktorí sa zmenili na „Noc” — sú sedmičkoví, *t.j.*, rozdelení ako Pitriovia do siedmich tried, z ktorých tri sú arupa (bez tela) a štyri s telami. (Viď Višnu Purána, Kniha I.) V skutočnosti sú pravdivejšie našimi *Pitriami* (predkami) než Pitriami, ktorí projektovali prvých fyzických ľudí. (Viď Kniha II.)

Intelektuálnej Bytosti. Pretože tí posledne menovaní sú poľom, v ktorom leží skrytý *vo svojom odňatí* zárodok, *ktorý sa rozpadne do pokolenia*. Ten zárodok sa stane duchovnou mohutnosťou vo fyzickej bunke, ktorá vedie vývoj embrya, a ktorá je príčinou dedičného prenosu schopností a všetkých vrodených kvalít v človeku. Avšak Darwinova teória, o prenose získaných schopností, sa ani neučí ani nie je v Okultizme akceptovaná. Evolúcia, v ňom, pokračuje na celkom iných líniách; fyzickej, podľa ezoterického učenia, vyvíjajúcej sa postupne z duchovnej, mentálnej a psychickej. Táto vnútorná duša fyzickej bunky — táto „duchovná plazma“, ktorá ovláda zárodočnú plazmu — je kľúčom, ktorý jedného dňa musí otvoriť brány terra incognita Biológa, teraz nazývané temnou záhadou embryológie. (*Pozri text a poznámku nižšie.*)

(*f*) Piata skupina je veľmi mysterióznou, keďže sa spája s Mikrokozmickým Päťuholníkom, päťcípou hviezdou reprezentujúcou človeka. V Indii a Egypte boli títo Dhjániovia spájaní s Krokodílom, a ich príbytok je v Kozorožcovi. Toto sú v indickej astrológii synonymné

termíny, keďže toto (desiate) znamenie Zodiaku sa nazýva *Makara*, voľne preložené ako „krokodíl.” Samotné slovo je okultne interpretované rôznymi spôsobmi, ako to bude ďalej ukázané. V Egypte zosnulý človek — ktorého symbolom je pentagram alebo päťcípa hviezda, ktorej body predstavujú končatiny človeka — bola ukázaná symbolicky transformovaná na krokodíla: Sebakh alebo Sevekh „alebo siedmy,” ako hovorí pán Gerald Massey, ukazujúc to ako druh inteligencie, je v skutočnosti drak, nie krokodíl. On je „Drakom Múdrosti” alebo Manas, „Ľudská Duša,” Myseľ, Inteligentný princíp, nazývaný v našej ezoterickej filozofii „Piaty“ princíp.

Hovorí zosnulý „Osirizovaný” v kap. lxxxviii., „Kniha mŕtvych,” alebo *Rituál*, pod glyfom boha vo forme múmie s krokodíľou hlavou: —

(1) „Ja som boh (krokodíl) vládnúci strachu . . . pri príchode jeho Duše medzi ľudí. Ja som boh-krokodíl prinesený kvôli ničeniu” (narážka na deštrukciu božskej duchovnej čistoty keď človek získa vedomosti o dobre a zle; tiež na „padlých“ bohov alebo anjelov každej teogónie).

(2) „Ja som rybou veľkého Hóra (ako je *Makara* „krokodíl,” vozidlom Varuny). Ja som ponorený v Sekten.”

Táto posledná veta poskytuje potvrdenie toho, a opakuje náuku o ezoterickom budhizme, pretože sa zmieňuje priamo o piatom princípe (Manas), alebo skôr najduchovnejšej časti jeho podstaty, ktorá postupne prechádza, je ním absorbovaná, a učinená jedným s Átma-Buddhi po smrti človeka. Pretože Se-khen je obydlím alebo *lóka* boha Khem (Hóra-Osirisa, alebo Otca a Syna), preto „Dévačan” Átma-Buddhi. V Rituáli Mŕtvych je ukázaný zosnulý vstupujúci do Sekhem s Hórom-Thothom a „vynárajúci sa z neho ako čistý duch” (lxiv., 29). Takže zosnulý hovorí (v. 130): „Vidím formy (seba samého, ako rôznych) ľudí večne sa transformujúcich . . . Viem to (kapitola). On, ktorý to vie . . . preberá všetky druhy živých foriem.” . . .

A vo verši 35, oslovujúcom v zaklínadle to, čo je nazývané v egyptskom ezoterizme „zdedené srdce,” alebo reinkarnujúci sa princíp, trvalé **E**GO, zosnulý hovorí: —

„Och, moje srdce, moje zdedené srdce potrebné pre moje transformácie, ... neoddeľuj sa odo mňa pred strážcom Váh. Ty si mojou osobnosťou v mojej hrudi, božským spoločníkom *strážiacim moje telá* (orgány). . . . . .”

Je to v Sekhem, v ktorom leží ukrytá „Tajomná Tvár,” alebo skutočný človek ukrytý pod falošnou osobnosťou, trojnásobný-krokodíl Egypta, symbol vyššej Trojice alebo ľudskej Triády, *Átma, Buddhi* a *Manas*.* Vo všetkých starovekých papyrusoch sa krokodíl nazýva *Sebek* (Siedmy), zatiaľ čo voda je piatym princípom ezotericky; a, ako už bolo uvedené, pán Gerald Massey ukazuje, že krokodíl bol „Siedmou Dušou, nadradenou jednou zo siedmich — Jasnovidec nevidený.” Dokonca exotericky je *Sekhem* sídlom boha Khema, a Khem je Horus mstiaci smrť svojho otca Osirisa, z toho dôvodu trestajúci Hriechy človeka, keď sa stáva odtelenou Dušou. Takže zosnulý

Poznámka(y) ——————————————————

** Jedno z vysvetlení reálneho, hoci skrytého významu tohto egyptského glyfu je ľahké. Krokodíl je prvý, kto očakáva a stretne sa s hltajúcimi ohňami ranného slnka, a veľmi skoro zosobnil slnečnú žiaru. Keď slnko vstalo, bolo to ako príchod na zem medzi ľudí „z*

božskej duše, ktorá informuje Bohov.” Z toho dôvodu ten zvláštny symbolizmus. Múmia si obliekla hlavu krokodíla, aby ukázala, že to bola duša prichádzajúca zo zeme.

„Osirifikovaný” sa stal bohom Khemom, ktorý „zberá pole *Aanroo*,” t.j., zbiera buď svoju odmenu alebo trest, keďže to pole je nebeská lokalita (Dévačan), kde zosnulý je danou *pšenicou*, potravou božskej spravodlivosti. Predpokladá sa, že piata skupina nebeských Bytostí obsahuje v sebe duálne atribúty tak duchovných, ako aj fyzických aspektov Vesmíru; dva póly, takpovediac, z Mahat, Vesmírnej Inteligencie, a duálnej povahy človeka, duchovnej a fyzickej. Z toho dôvodu číslo Päť, znásobené a učinené na desať, spájajúce ho s *Makara*, 10-tym znamením Zverokruhu.

(*g*) Šiesta a siedma skupina sa podieľajú na nižších vlastnostiach Štvorkovej. Sú to vedomé, éterické Entity, také neviditeľné ako Éter, ktoré sú vystrelené ako vetvy stromu z prvej centrálnej skupiny štyroch, a vystreľujú vo svojom obrate nespočetné bočné skupiny, z ktorých nižšie sú Prírodní Duchovia, alebo Elementáli nespočetných druhov a rozmanitosti; od beztvarých a nehmotných — ideálne MYŠLIENKY ich stvoriteľov — dolu k Atómovým, hoci pre ľudské vnímanie neviditeľným organizmom. Tie posledne menované sa považujú za „Duchov Atómov”, pretože sú prvými presunutými (dozadu) z fyzického Atómu — cítiace, ak nie inteligentné stvorenia. Všetky podliehajú Karme, a musia to vyriešiť prechodom každého cyklu. Pretože, ako učí náuka, vo vesmíre neexistujú žiadne také privilegované bytosti, či v našom alebo v iných systémoch, vo vonkajších alebo vnútorných svetoch,* ako anjeli západného a júdejského náboženstva. Dhjan Čohan sa musí stať jedným; nemôže sa zrodiť alebo objaviť náhle na úrovni života ako úplne rozkvitnutý anjel. Nebeská Hierarchia súčasnej Manvantara** bude prenesená do nasledujúceho cyklu života do vyšších, nadradených svetov, a urobí miesto pre novú hierarchiu, zloženú z vyvolených nášho ľudstva. Bytosť je nekonečný cyklus v rámci jednej absolútnej večnosti, v ktorej sa pohybujú nespočetné konečné a podmienené vnútorné cykly. Bohovia, stvorení ako takí, by nejavili žiadnu osobnú zásluhu v tom, že sú bohmi. Taká trieda bytostí, perfektných len na základe špeciálnej nepoškvrnenej povahy v nich prítomnej, v tvári trpiacej a bojujúcej ľudskosti, a dokonca nižšieho stvorenia, by bola

Poznámka(y) ——————————————

** Svet, ktorý keď sa nazýva „vyšší svet”, nie je vyšší z dôvodu svojho umiestnenia, ale pretože je nadradený vlastnosťou alebo podstatou. Predsa je taký svet všeobecne pohanom chápaný ako „Nebo,” a umiestnený nad našimi hlavami.*

*** Manvantara je jednou zo štrnástich etáp Kalpy, pozn. prekl.*

---

symbolom večnej nespravodlivosti svojím charakterom plne Satanskej, vždy prítomným zločinom. Je to anomália a nemožnosť v Prírode. Preto „Štvorka“ a „Trojka“ sa musia inkarnovať tak ako všetky ďalšie bytosti. Táto šiesta skupina ďalej zostáva takmer neoddeliteľnou od človeka, ktorý z nej čerpá všetko, ale jeho najvyššie a najnižšie princípy, alebo jeho duch a telo, päť stredných ľudských princípov súc pravou podstatou tých Dhjániov.* Samotný Božský Lúč (Átman) pokračuje priamo z Jedného. Keď sa opýtate, ako je to možné? Ako je možné pochopiť, že tí „bohovia,” alebo anjeli, môžu byť

v rovnakom čase svojimi vlastnými vyžarovaniami a svojimi osobnými ja? Je to v rovnakom zmysle v materiálnom svete, kde je syn (akosi) svojim otcom, súc jeho krvou, kosťami jeho kostí a telom jeho tela? Na toto učitelia odpovedajú „Skutočne je to tak.” Ale človek musí ísť hlboko do mystéria BYTIA, predtým ako dokáže úplne pochopiť túto pravdu.

2. **T**EN JEDEN LÚČ ZNÁSOBÍ MENŠIE LÚČE. **Ž**IVOT PREDCHÁDZA FORMU, A ŽIVOT PREŽIJE POSLEDNÝ ATÓM (*Formy, Sthula-sarira, externé telo*). **C**EZ NESPOČETNÉ LÚČE LÚČ ŽIVOTA, TEN JEDEN, AKO NIŤ CEZ MNOHÉ KORÁLKY (*perly*) (a).

(*a*) Táto sloha vyjadruje koncepciu — čisto Védantickú, ako už bolo vysvetlené inde — vlákna života, *Sutratma*, bežiace cez následné generácie. Ako potom môže byť toto vysvetlené? Uchýlením sa k podobenstvu, k obvyklej ilustrácii, hoci nevyhnutne nedokonalej, ako musia byť všetky naše dostupné analógie. Avšak, pred uchýlením sa k tomu by som sa opýtala, či sa zdá *neprirodzeným*, zo všetkých „nadprirodzených,” procesov komukoľvek z nás, keď zvážime, že proces známy ako rast a vývoj plodu na zdravé dieťa vážiace niekoľko funtov** — sa vyvíja z čoho? Zo segmentácie infinitezimálne*** malého vajíčka a spermie; potom vidíme, že dieťa sa vyvinie na šesť stôp vysokého človeka! Toto odkazuje na atómovú a fyzickú

Poznámka(y) ——————————————

** Paracelsus ich nazýva Flagae; Kresťania „Strážnymi Anjelmi;” Okultista ich nazýva „Predkovia, Pitriovia;” sú šesťnásobní Dhjan Čohan, majúc šesť duchovných Prvkov v kompozícii svojich tiel — v skutočnosti mínus fyzické telo.*

*** 1 funt = 0,45 kg, pozn. prekl.*

**** infinitezimálne, nekonečne, neobmedzene, súvisiace s nekonečne malými veličinami, pozn. prekl.*

---

expanziu z mikroskopicky malého na niečo veľmi veľké, z — pre púhe oko — neviditeľného, na viditeľné a objektívne. Veda poskytla pre toto všetko; a, odvážim sa povedať, jej teórie, embryologické, biologické a fyziologické, sú dostatočne správne, pokiaľ ide o presné pozorovanie hmotného. Napriek tomu, dve hlavné ťažkosti vedy o embryológii — najmä aké sú sily vo fungovaní vytvorenia plodu, a *príčina* „dedičného prenosu” podobnosti, fyzickej, morálnej alebo mentálnej — nikdy neboli riadne zodpovedané; ani sa nikdy nevyriešia až do dňa, kedy sa vedcom uráči prijať Okultné teórie.* Ale tento fyzikálny jav

Poznámka(y) ——————————————

** Materialistom a evolucionistom Darwinovskej školy by bolo zle poradené, aby prijali nedávno vypracované teórie profesora Weissmanna, autora Beitrage zur Descendenzlehre, s ohľadom na jednu z dvoch záhad Embryológie, ako je to špecifikované vyššie, ktorú zdá sa, vyriešil, — ako si on myslí. Pretože, keď je to vyriešené, Veda vkročí do domény pravdivo okultného, a navždy vykročí z ríše transformácie, ako to učil Darwin. Tie dve sú z hľadiska materializmu nezmieriteľné.*

Z hľadiska Okultistu rieši všetky tieto záhady. Tí, ktorí nie sú oboznámení s novým objavom profesora Weissmana — kedysi horlivého Darwinistu — by sa mali ponáhľať napraviť ten nedostatok. Nemecký embryológ-filozof ukazuje — takto prekračujúc hlavy Grékov Hippokrata a Aristotela, presne naspäť do učení starých Árijcov — jedna infinitezimálna bunka, z miliónov iných pri práci vytvárania organizmu, určujúca sama a bez pomoci, prostredníctvom neustálej segmentácie a množenia, správny obraz budúceho človeka (alebo zvieraťa) v jeho fyzickej, mentálnej a psychickej charakteristike. Je to tá bunka, ktorá vtláča na tvár a formu nového jednotlivca znaky rodičov alebo nejakého vzdialeného predka; je to znovu tá bunka, ktorá na neho prenáša intelektuálne a mentálne idiosynkrazie jeho predkov, a tak ďalej. Táto Plazma je nesmrteľnou časťou našich tiel — jednoducho prostredníctvom procesu postupných asimilácií. Darwinova teória, pozerajúca sa na embryologickú bunku ako na podstatu alebo extrakt všetkých ďalších buniek, sa ruší; nie je schopná vysvetliť dedičný prenos. Avšak existujú dva spôsoby vysvetlenia záhady dedičnosti; buď je podstata zárodočnej bunky obdarená schopnosťou prekročenia celého cyklu transformácií, ktoré vedú k vybudovaniu oddeleného organizmu a potom k reprodukcii identických zárodočných buniek; alebo, tie zárodočné bunky vôbec nemajú svoju genézu v tele jednotlivca, ale pokračujú priamo zo zdedenej zárodočnej bunky prechádzajúcej z otca na syna prostredníctvom dlhých generácií. Je to tá posledne menovaná hypotéza, ktorú Weissmann prijal a na ktorej pracoval; a je to k tejto bunke, ktorou sleduje nesmrteľnú časť človeka. Zatiaľ je všetko v poriadku; a keď sa táto takmer správna teória prijme, ako vysvetlia biológovia prvé objavenie sa tejto večnej bunky? Iba ak človek „rástol" ako „nesmrteľný Zmätok," a vôbec by sa nenarodil, ale by spadol z oblakov, ako sa v ňom zrodila tá embryologická bunka?*

---

neudivuje nikoho, okrem embryológov, prečo by sa náš intelektuálny a vnútorný rast, evolúcia ľudského-duchovného k Božskému-Duchovnému, súc považovaná, alebo zdajúca sa, nemožnejšou než ostatné? Teraz k prirovnaniu.

Kompletná fyzická plazma, o ktorej sme sa zmienili v poslednej poznámke, „Zárodočná Bunka" človeka so všetkými jej materiálnymi možnosťami, s takpovediac „duchovnou plazmou," alebo tekutinou, ktorá obsahuje päť nižších princípov šesť-princípových Dhjan — a máte tajomstvo, ak ste dostatočne duchovní, aby ste ho chápali.

„Keď semeno zvieracieho človeka je vrhnuté do pôdy zvieracej ženy, to semeno nemôže vyklíčiť, pokiaľ nebolo oplodnené piatimi silami (tekutinou alebo vyžarovaním princípov) šesťnásobného Nebeského človeka. Preto Mikrokozmos je zastúpený ako Päťuholník, v Šesťuholníkovej Hviezde, „Makrokozmos." („[[*Antropos*]]," dielo o Okultnej Embryológii, Kniha I.). Potom: „Funkcie *Džívu* na tejto Zemi majú päťnásobný charakter. V minerálnom atóme je spojený s najnižšími princípmi Duchov Zeme (šesťnásobní Dhjániovia); v rastlinnej častici, s ich druhou — *Pránou* (životom); v zvierati, so všetkými týmito plus treťou a štvrtou; v človeku musí zárodok dostať oplodnenie všetkých piatich. Inak sa nenarodí vyššie ako zviera"; teda, vrodený idiot. Takže v samotnom človeku je Džíva kompletný. Čo sa týka jeho siedmeho princípu, je to jeden z Lúčov Vesmírneho Slnka. Každé rozumné stvorenie prijíma len dočasnú pôžičku toho, čo sa musí vrátiť k svojmu zdroju; zatiaľ čo jeho fyzické telo je tvarované prostredníctvom najnižších pozemských

životov, prostredníctvom fyzickej, chemickej a fyziologickej evolúcie. „Požehnaní nemajú nič do činenia s očistou hmoty.” (Kabala, Chaldejská Kniha čísel).

Dochádza k tomuto: Ľudstvo vo svojej prvej prototypovej, tienistej forme, je potomkom Elohimov Života (alebo Pitriov); vo svojom kvalitatívnom a fyzickom aspekte je priamym potomstvom „Predkov,” najnižších Dhjániov, alebo Duchov Zeme; pre svoju morálnu, psychickú a duchovnú povahu, je zadĺžené voči skupine božských Bytostí, meno a charakteristika ktorých bude uvedená v Knihe II. Súhrnne, ľudia sú osobným výtvorom hostiteľov rôznych duchov; oddelene, svätostánkami tých hostiteľov; a príležitostne a jednotlivo, vozidlami niektorých z nich. V našej súčasnej celkom materiálnej Piatej Rase, zemský Duch zo Štvrtej je v nás stále silný; ale približujeme sa k času, kedy kyvadlo evolúcie bude smerovať rozhodne smerom nahor, prinesúc Ľudstvo späť na líniu Spirituality paralelnú s primitívnou treťou Koreňovou Rasou. Počas svojho detstva bolo ľudstvo úplne zložené z týchto Anjelských Hostiteľov, ktorí boli vnútornými Duchmi, ktorí oživovali obludné a gigantické svätostánky Štvrtej Rasy vybudované (ako aj teraz) a skladané nespočetnými myriadami životov.** Táto veta bude vysvetlená v prítomnom Komentári neskôr. „Svätostánky” sa zlepšili v štruktúre a symetrii formy, rastúc a vyvíjajúc sa so zemeguľou, ktorá ich zrodila; ale fyzické zlepšenie sa uskutočnilo na náklady duchovného vnútorného človeka a prírody. Tri stredné princípy v zemi a človeku sa stali s každou rasou materiálnejšími; Duša vykročila smerom dozadu, aby utvorila priestor pre fyzický intelekt; podstatu prvkov stávajúcich sa materiálnymi a kompozitnými prvkami, ktoré sú dnes známe.

Človek nie je, ani nikdy nemohol byť, kompletným produktom „Pána Boha”; ale *je* dieťaťom *Elohim*, takže sa svojvoľne zmenil na mužský rod jednotného čísla. Prví Dhjániovia, poverení, aby „vytvorili“ človeka v ich obraze, mohli len odhodiť svoje tiene, ako krehký model pre Prírodných Duchov hmoty, na ktorých mali pracovať. (Viď Kniha II.) Človek je, nad akúkoľvek pochybnosť, vyformovaný fyzicky z prachu Zeme, ale stvoritelia a tvorcovia boli mnohí. Ani sa nedá povedať, že „Pán Boh vdýchol do jeho nosných dierok dych života,” pokiaľ Boh nie je identifikovaný s „**J**EDNÝM **Ž**IVOTOM,” Všadeprítomným, hoci neviditeľným, a pokiaľ sa tá istá operácia nepripisuje „Bohu” v mene každej *žijúcej Duše* — alebo *Nephesch*, ktorý je *živou* Dušou, nie božským Duchom alebo *Ruach*, ktorý zabezpečuje samotnému človeku božský stupeň nesmrteľnosti, ktorý by žiadne zviera ako také v tomto cykle inkarnácie nikdy nemohlo dosiahnuť. Sú to neadekvátne rozlíšenia vytvorené našimi Západnými metafyzikmi, ktorí, nevediac, súc neschopní pochopiť, a z toho dôvodu prijať, viac ako trojjediného človeka — Ducha, Dušu,

Poznámka(y) ————————————————

* *idiosynkrázia, neprekonateľný, chorobný odpor proti niečomu, pozn. prekl.*

** *Veda, matne chápajúca pravdu, môže nájsť Baktérie a iné infinitezimálne v ľudskom tele, a vidieť v nich iba príležitostných a abnormálnych návštevníkov, ktorým sa pripisujú choroby. Okultizmus — ktorý rozlišuje život v každom atóme a v každej molekule, či v tele minerálu alebo v ľudskom tele, vo vzduchu, ohni alebo vode — potvrdzuje, že naše celé telo je vybudované z takých životov, tá najmenšia baktéria pod mikroskopom súc pre nich v porovnateľnej veľkosti ako slon k tomu najdrobnejšiemu nálevníkovi.*

Telo — takže si mýlia „dych života” s nesmrteľným Duchom.* Toto platí tiež priamo pre Protestantských teológov, ktorí, pri preklade verša 8 z kap. III. vo Štvrtom Evanjeliu, celkom prekrútili jeho význam. V skutočnosti má ten verš znieť „*Vietor* veje, kde má,” namiesto „*Duch* ide, kde chce,” ako je v origináli a tiež v preklade Gréckej Východnej Cirkvi.

Takže filozofia psychických, duchovných a mentálnych vzťahov s fyzickými funkciami človeka je takmer nerozuzliteľným zmätkom. Ani stará Árijská, ani Egyptská psychológia nie je teraz správne pochopená. Ani sa nemôžu asimilovať bez prijatia ezoterického sedmičkového, alebo, rozhodne, Védantického, z piatich častí pozostávajúceho zadelenia ľudských vnútorných princípov. Kvôli nezvládnutiu čoho bude navždy nemožné pochopiť metafyzické a čisto psychické a dokonca fyziologické vzťahy medzi Dhján-Čohanmi, alebo Anjelmi na jednej úrovni, a ľudstvom na tej druhej. Žiadne Východné (Árijské) ezoterické diela neboli doteraz publikované, ale vlastníme Egyptské papyrusy, ktoré jasne hovoria o

Poznámka(y) ——————————————

** Vzdelaný a veľmi filozofický autor diela „Nové aspekty života” by urobil dojem na svojho čitateľa tým, že Nephesh chaiah (žijúca duša), podľa Hebrejcov, „pochádzala, alebo bola produkovaná, vtokom Ducha alebo Dychu Života do prvého pohybu plodu tela človeka v matkinom lone, a mala nahradiť a zaujať miesto toho ducha v takto vytvorenom ja, takže duch prešiel do, stratil sa z očí a zmizol v žijúcej Duši.” Na ľudské telo, myslí si, by sa malo pozerať ako na matricu, v ktorej sa vyvíja Duša (ktorú, ako sa zdá, umiestňuje vyššie ako ducha) — hodnotená funkčne a z hľadiska aktivity, Duša stojí nepopierateľne vyššie v tomto konečnom a podmienenom svete Máji — Duša, ako hovorí, „je definitívne produkovaná z oživeného tela človeka.” Takže autor identifikuje „Ducha” (Átma) jednoducho s „dychom života.” Východní Okultisti budú voči tomuto vyhláseniu namietať, že sa zakladá na chybnej koncepcii, že Prána a Átma alebo Dživátma sú jedna a tá istá vec. Autor podporuje argument poukázaním, že u starovekých Hebrejcov, Grékov a dokonca Latincov, Ruach, Pneuma a Spiritus — nepopierateľne u Židov, a veľmi pravdepodobne u Grékov a Rimanov — znamenala Vietor; grécke slovo Anemos (vietor) a latinské Anima „Duša” majú podozrivý vzťah.*

Toto je veľmi pritiahnuté za vlasy. Legitímne bitevné pole pre rozhodovanie o tejto otázke je ťažké nájsť, keďže sa zdá, že p. Pratt je praktickým, vecným metafyzikom, Kabalistom-Pozitivistom, a Východní metafyzici, obzvlášť Védantínci, sú všetci Idealistami. Okultisti sú tiež z extrémnej ezoterickej Védantínskej školy, a nazývajú Jeden Život (Parabrahm), Veľký Dych a Víchor; ale celkom odpojili siedmy princíp od hmoty, alebo akéhokoľvek vzťahu, či spojenia s ňou.

---

siedmich princípoch alebo „Siedmich Dušiach Človeka.”* Kniha Mŕtvych poskytuje kompletný zoznam „transformácií”, ktorými prechádza každý zosnulý, zatiaľ čo sa zbavuje, jedného za druhým, všetkých tých princípov — materializovaných kvôli priezračnosti do éterických entít, alebo tiel. Okrem toho musíme pripomenúť tým, ktorí sa pokúšajú dokázať, že starovekí Egypťania nevedeli o tom nič a neučili Reinkarnáciu, že o „Duši” (*Egu* alebo *Ja*) zosnulého sa hovorí, že žije vo Večnosti: je nesmrteľná, „súčasníčka Slnečného člnu, a stráca sa spolu s ním,” *t.j.*, pre potreby cyklu. Táto „Duša” *sa vynára z*

Tiaou (ríša *príčiny života*) a pripája sa k žitiu na Zemi *cez deň*, aby sa vracala do *Tiaou* každú noc. Toto vyjadruje periodické existencie Ega. (Kniha Mŕtvych, cvxliii.)

Tieň, astrálna forma, je zničený, „zhltnutý Ureom" (cxlix., 51), *Manes* budú zničení; tie dve dvojičky (4. a 5. princíp) budú roztrúsené; ale Duša-vták, „božská Lastovička — a Ureus Plameňa" (Manas a Átma-Buddhi) budú žiť vo večnosti, pretože sú manželia svojich matiek.**

Podobné rodí podobné. Zem dáva Človeku jeho telo, bohovia (Dhjániovia) jeho päť vnútorných princípov, psychický Tieň, ktorého sú tí bohovia často oživujúcim princípom. **D**UCH (Átman) je jeden — a nerozdelený. Nie je v *Tiaou*.

Čo je teda *Tiaou?* Častá zmienka o tom v „Knihe mŕtvych" obsahuje mystérium. *Tiaou* je cestou Nočného Slnka, spodnou hemisférou, alebo pekelnou oblasťou Egypťanov, ktorú umiestnili na *skrytú stranu Mesiaca*. Ľudská bytosť, v ich

Poznámka(y) ————————————————

* *Vid v Časti II., Kniha II., „Sedem Duší Človeka," rozdelenia urobili jednotlivo páni Gerald Massey a Franz Lambert.*

** *Ďalšia sugestívna analógia medzi Árijským alebo Brahmanským a Egyptským ezoterizmom. Tých prvých menovaných nazývajú Pitriovia, „lunárni predkovia" ľudí; a Egypťania "vytvorení z Mesiaca-Boha," Taht-Esmun, prvého predka človeka. Tento „Mesiac-Boh" „vyjadroval Sedem prírodných síl, ktoré boli pred ním samotným, a boli v ňom sčítané ako jeho sedem duší, ktorých on bol manifestátorom ako ôsmy (z toho dôvodu ôsma sféra). Sedem lúčov Chaldejských Heptakis alebo Iao na Gnostických kameňoch indikujú tie isté sedmičkové duše." . . . „Prvá forma mystických SIEDMICH bola videná tá, ktorá sa má znázorniť v nebi, siedmimi veľkými hviezdami Veľkej Medvedice, konštelácia pridelená Egypťanmi Matke Času, a siedmim elementálnym silám." (Vid Sedem Duší, atď.) Ako je dobre známe každému Hinduistovi, táto istá konštelácia predstavuje v Indii Sedem Rišiov, a ako taká sa nazýva Rikša, a Čitra-Sikhandinas.*

---

ezoterizme, vyšla z Mesiaca (trojité mystérium — astronomické, fyziologické a psychické súčasne); prekročila celý cyklus existencie a potom sa vrátila do svojho rodiska, predtým ako z neho znovu vyšla. Takže zosnulý je ukázaný prichádzajúci na Západ, dostáva svoj rozsudok pred Osirisom, vzkriesený ako boh Horus, a krúžiaci okolo hviezdnych nebies, ktoré sú alegorickým prirovnaním k Ra, Slnku; potom prekročí *Nut* (nebeskú priepasť), vrátiac sa ešte raz do Tiaou: prirovnaný k Osirisovi, ktorý, ako Boh života a reprodukcie, obýva Mesiac. Plutarch (Izis a Osiris, k. xliii.) ukazuje Egypťanov oslavujúcich sviatok nazývaný „Vstup Osirisa do Mesiaca." V kapitole xli. je prisľúbený život po smrti; a obnovenie života je umiestnené pod patronát Osirisa-Lunového, pretože Mesiac bol symbolom obnovenia života alebo reinkarnácie, kvôli jeho rastu, ubúdaniu, umieraniu a znovuobjaveniu každý mesiac. V *Dankmoe*, (iv. 5) sa hovorí: — „Ó, Osiris-Lunový! Ktorý si obnovuje svoje znovuzrodenie." A Safekh hovorí Setimu I. (Marietteho „Abydos", platňa 51), „Ty sa obnovuješ ako boh Luny, keď je dieťaťom." Ešte lepšie je to vysvetlené v papyruse z Louvru (P. Pierret, „Etudes Egyptologiques"): „Párenia a počatia sa vyskytujú, keď on (Osiris-Lunový) je v ten deň v nebi videný." Hovorí Osiris: „Ó, jediný žiariaci lúč

Mesiaca! Vychádzam z cirkulujúcich más (hviezd) . . . . . Otvorte mi Tiaou, pre Osirisa N. Vyjdem počas dňa, aby som učinil, čo musím robiť medzi žijúcimi" („Kniha mŕtvych," k. ii.), — *t.j.*, produkovať počatia.

Osiris bol „manifestáciou Boha v tvorení," pretože pradávni poznali, oveľa lepšie ako moderní, skutočné okultné vplyvy lunárneho telesa na mystériá počatia.* Neskôr, keď sa Mesiac spájal s ženskými bohyňami** — s Dianou, Izis, Artemis,

Poznámka(y) ——————————————————

** V najstarších systémoch nachádzame Mesiac vždy mužský. Takže Soma je, u Hinduistov, druhom hviezdneho Don Juana, „Kráľa," a otcom, albeit illegitimate (hoci nelegitímnym, pozn. prekl.), Buddhu — Múdrosti, ktorý sa týka Okultnej Znalosti, múdrosti nazhromaždenej prostredníctvom dôkladného oboznámenia sa s lunárnymi mystériami vrátane mystérií sexuálneho tvorenia. (Viď „Veľsvätyňa") (Veľsvätyňa, svätostánok, kde prebýva Boh, pozn. prekl.)*

*** Ak by namiesto vyučovania zbytočných lekcií z Biblie v nedeľných školách armády otrhaných a chudobných učili Astrológiu — čo sa týka okultných vlastností Mesiaca a jeho skrytých vplyvov na tvorenie, potom by bola malá potreba zväčšovania strachu populácie, ani uchyľovanie sa k spornej literatúre Maltuziáncov na jeho zastavenie. Pretože je to Mesiac a jeho konjunkcie, ktoré riadia počatia, a každý astrológ v Indii to vie. Počas predchádzajúcich a súčasných rás, prinajmenšom na začiatku tejto rasy, tí, ktorí sa oddávali manželským vzťahom počas určitých lunárnych fáz, ktoré robili tie vzťahy sterilnými, sa považovali za čarodejníkov a hriešnikov. Ale dokonca teraz by sa tie hriechy starých, založené na Okultných znalostiach a ich zneužívaní, javili vhodnejšími než zločiny dnešnej doby, ktoré sa páchajú kvôli úplnej neznalosti, a neviere v takéto okultné vplyvy.*

Juno atď., to spojenie bolo kvôli dôkladným znalostiam fyziológie a ženskej povahy, fyzickej a takisto psychickej. Ale, primárne, Slnko a Mesiac boli jediné viditeľné, a takpovediac, *hmatateľné* [svojimi účinkami] psychické a fyziologické božstvá — Otec a Syn, zatiaľ čo Priestor a vzduch vo všeobecnosti, alebo tá rozloha Neba Egypťanmi nazývaná Nut, bola skrytým Duchom alebo Dychom tých dvoch. Títo „Otec a Syn" boli zameniteľní vo svojich funkciách a pracovali harmonicky spolu vo svojich účinkoch na pozemskú prírodu a ľudstvo; z toho dôvodu boli považovaní za JEDNO, hoc DVAJA v zosobnených Entitách. Obidvaja boli muži, a obidvaja mali svoju špecifickú a tiež spolupracujúcu úlohu v príčinnom vytváraní Ľudstva. Tak veľa z astronomických a kozmických hľadísk bolo videných a vyjadrených v symbolickom jazyku — ktoré sa stali v našich posledných rasách teologickými a dogmatickými. Ale za týmto závojom Kozmických a Astrologických symbolov boli Okultné mystériá Antropografie a prvotnej genézy človeka. A v tomto žiadna znalosť symbolov — alebo dokonca kľúč k *post-diluvianskému**** symbolickému jazyku Židov — nepomôže, zachrániť len s odkazom na to, čo bolo stanovené v národných Svätých písmach pre exoterické použitie; súhrn ktorých, hoci múdro zahalených, bol len najmenšom časťou skutočne primitívnej histórie každého ľudu, často sa týkajúceho, ba čo viac, — ako v Hebrejských Svätých písmach — len pozemského človeka, nie božského života tých národov. Ten psychický a duchovný

prvok patril MYSTÉRIU a INICIÁCII. Existovali veci, ktoré neboli v zvitkoch nikdy zaznamenané, ale, ako v Strednej Ázii, na skalách a v podzemných kryptách.

Napriek tomu boli časy, kedy bol celý svet „jednými perami a jedným poznaním," a Človek vedel o svojom pôvode viac, než vie teraz, a tak vedel, že Slnko a Mesiac, akúkoľvek veľkú časť zohrávajú v konštitúcii, raste a vývoji ľudského tela, neboli priamymi pôvodcami jeho objavenia sa na Zemi; tieto činitele súc, po pravde, žijúce a inteligentné Sily, ktoré Okultisti nazývajú Dhjan Čohanovia.

Čo sa týka tohoto, veľmi vzdelaný obdivovateľ židovského ezoterizmu nám hovorí, že „Kabala dôrazne hovorí, že Elohim je *´všeobecnou abstrakciou´*; čo nazývame v matematike ´konštantným koeficientom´ alebo ´všeobecnou funkciou´ vstupujúcou do všetkých konštrukcií, nie osobitne; to je, podľa všeobecného pomeru 1 ku 31415, (astro-Dhjánické a) Elohistické číslice." Na toto východný Okultista odpovedá: presne tak, je to pre naše fyzické zmysly abstrakciou. Pre naše duchovné vnímania však, a pre naše vnútorné duchovné oko, Elohim alebo Dhjániovia nie sú viac abstrakciou než akými sú pre nás naša duša a duch. Odmietnite jedného a odmietnete ďalšieho — keďže ten, ktorý je *preživšou Entitou v nás*, je čiastočne priamym vyžarovaním z, a čiastočne *tými samotnými nebeskými Entitami*. Ale dokonca Kabala bez obalu ukazuje priamy vzťah medzi Sefirotom, alebo Elohim a ľuďmi.

Preto, keď je nám ukázané, že kabalistická identifikácia Jahveho s Binah, ženský Sefirot, má v tom stále iný, sub-okultný význam, potom a len potom bude Okultista pripravený uznať pravdu Kabalistovi. Dovtedy sa tvrdí, že keďže Jahve je v abstraktnom zmysle „jeden žijúci Boh," jednotné číslo, metafyzická fikcia, a realita len keď je položený na svoje správne miesto ako vyžarovanie a Sefirot* — máme právo tvrdiť, že Zohar (ako dosvedčuje **K**NIHA ČÍSEL, rozhodne), oznamuje pôvodne, predtým, ako to kresťanskí kabalisti znetvorili, a stále oznamuje tú istú náuku ako my; *t.j.*, núti Človeka vyžarovať, nie z jedného Nebeského **Č**LOVEKA, ale zo Sedmičkovej skupiny Nebeských ľudí alebo Anjelov, práve tak ako v „Poimander, Božskej Myšlienke."

(3) **K**EĎ SA JEDEN STANE DVOMI — OBJAVÍ SA „TROJNÁSOBNÝ" (*a*). **T**Í TRAJA SÚ *spojení do*) JEDNÉHO; A JE TO NAŠE VLÁKNO, **Ó U**ČEŇ, SRDCE ČLOVEKA-RASTLINY, NAZÝVANÉ SAPTAPARNA (*b*).

(*a*) „Keď sa JEDEN stane dvomi, objaví sa trojnásobný": totiž, keď Jeden Večný kvapne svoj odraz do oblasti Manifestácie, ten odraz, „Lúč," diferencuje „Vodu Priestoru"; alebo, slovami „Knihy Mŕtvych"; „Chaos ustane, prostredníctvom žiary Lúča Prvotného svetla zaháňajúceho úplnú temnotu pomocou ohromnej magickej sily SLOVA (Centrálneho) Slnka." Chaos sa stáva mužským-ženským, a Voda, liahnuca sa prostredníctvom Svetla, a „trojnásobná bytosť vychádza ako Prvo-rodená." „Osiris-Ptah (alebo RA) vytvorí svoje vlastné údy (ako Brahma) stvorením bohov smerujúcich k zosobneniu jeho fáz" počas Cyklu (xvii., 4). Egyptský Ra, vychádzajúci z HLBINY, je Božskou Univerzálnou Dušou vo svojom prejavenom aspekte, a tak je Narajana, Puruša, "*ukrytá v Akáši a prítomná v Éteri.*"

Toto je metafyzické vysvetlenie, a odkazuje na úplný začiatok Evolúcie, alebo, ako by sme skôr mali povedať, na Teogóniu. Význam Strofy, keď je vysvetlená z iného hľadiska vo svojom odkaze na mystérium človeka a jeho pôvod, je stále ťažšie pochopiť. Aby sa vytvorila jasná predstava toho, čo je mienené, keď Jeden sa stane dvomi, a potom sa

transformujúc do „trojnásobného," študent sa musí dôkladne oboznámiť s tým, čo nazývame „Kruhmi." Ak sa obráti na „Ezoterický Buddhizmus" — prvý pokus o načrtnutie približného obrysu archaickej Kozmogónie — zistí, že „Kruhom" je myslená radová evolúcia rodiacej sa materiálnej prírody, siedmich glóbov nášho reťazca** s ich minerálnym,

Poznámka(y) ————————————————

* Sefirot, Sfira, (dosl.: počítanie, sféra; pl. sfirot) je podľa kabaly emanácia Boha, atribút Boha, božská tvorivá sila, jedna z desiatich sfér, ktoré podmieňujú jestvovanie všetkého súcna a prostredníctvom ktorých sa odhaľuje a poznáva božstvo. Desať (respektíve jedenásť) sefír je usporiadaných do Stromu života (Wikipédia), pozn. prekl.

** Niekoľko nepriateľských kritikov sa snaží dychtivo dokázať, že v našom skoršom zväzku, „Odhalená Izis", sa neučilo o žiadnych siedmich princípoch človeka ani o sedmičkovej konštitúcii nášho reťazca. Hoci v tom diele náuka mohla byť len naznačená, existuje napriek tomu mnoho pasáží, v ktorých je sedmičková konštitúcia človeka a tiež reťazca otvorene zmienená. Hovoriac o Elohim v Zväzku II., strana 420, sa hovorí: „Zostávajú nad siedmym nebom (alebo duchovným svetom), pretože sú to oni, kto, podľa Kabalistov, formovali šesť materiálnych svetov, alebo skôr, pokusy na svetoch, ktoré predchádzali náš vlastný, ktorý, ako hovoria, je siedmy." Naša zemeguľa je, samozrejme, na základe diagramu predstavujúceho „reťazec," siedmou a tou najnižšou; hoci, keďže evolúcia na týchto guliach je cyklická, je štvrtou v zostupnom oblúku hmoty. A znovu, na strane 367, Zväz. II., je napísané: „V egyptských predstavách, *ako v predstavách všetkých ostatných vier založených na filozofii*, človek nebol len . . . zjednotením duše a tela; bol trojicou, keď sa k tomu pridal duch; a okrem toho, vďaka náuke, pozostával z tela, astrálnej formy, alebo tieňa, zvieracej duše, vyššej duše, a pozemskej inteligencie a šiesteho princípu, atď., atď. — siedmeho — **D**UCHA." Tak jasne sa zmieňuje o týchto princípoch, že dokonca v *Indexe*, sa dá na strane 683 nájsť: — „Šesť princípov človeka" — siedmy súc syntézou šiestich, a *nie princípom*, ale lúčom Absolútneho **V**ŠETKÉHO — v striktnej pravde.

---

rastlinným a zvieracím kráľovstvom (človek je tam zahrnutý v posledne menovanom a stojac na jeho čele) počas celého obdobia životného cyklu. Ten posledne menovaný by Brahmíni nazvali „Deň Brahmu." Stručne povedané, je to jedno otočenie „Kolesa" (nášho planetárneho reťazca), ktorý sa skladá zo siedmich glóbusov (alebo siedmich oddelených „Kolies," v tomto čase ponímaných v inom zmysle). Keď evolúcia klesla dolu do hmoty, z planéty A do planéty G, alebo Z, ako ju nazývajú západní študenti, je to jedno Kolo. V strede Štvrtého otočenia, ktoré je naším prítomným „Kolom": „Evolúcia dosiahla svoj vrchol fyzického vývoja, korunovala svoje dielo dokonalým fyzickým človekom, a od tohto bodu začína svoju prácu smerom k duchu." Všetko toto vyžaduje malé zopakovanie, ako je to dobre vysvetlené v „Ezoterickom Budhizme." To, čo bolo sotva nadhodené, a z čoho to málo, čo bolo povedané, pomýlilo mnohých, je pôvod človeka, a práve na toto sa môže vrhnúť o trochu viac svetla, práve dosť na to, aby bola Strofa pochopiteľnejšia, pretože ten proces bude úplne vysvetlený len na jeho legitímnom mieste, v Knihe II.

Každý „Kruh“ (na zostupnej škále) je opakovaním v konkrétnejšej forme Kruhu, ktorý ho predchádzal, ako každá zemeguľa — dolu k našej štvrtej zemeguli (aktuálna zem) — je hrubšou a materiálnejšou kópiou neurčitejšej gule, ktorá ju predchádza v ich postupnom poradí, na troch vyšších úrovniach. (Viď ›› graf v Strofe VI. Komentár 6). Na tejto ceste nahor na vzostupnom oblúku, Evolúcia zduchovňuje a éterizuje, takpovediac, celkovú povahu všetkého, prinášajúc ho na roveň s úrovňou, na ktorej je umiestnená dvojička gule na protiľahlej strane; výsledok súc to, keď je dosiahnutá siedma guľa (v ktoromkoľvek Kruhu) povaha všetkého, čo sa vyvíja, sa vráti k stavu, v ktorom to bolo vo svojom počiatočnom bode — plus, zakaždým, do nového a vyššieho stupňa v stave vedomia. Takže sa stane jasným, že „pôvod človeka,” takzvaný, na tomto našom súčasnom Kruhu, alebo životnom cykle na tejto planéte, musí zastávať to isté miesto v tom istom poradí — ukladať detaily založené na miestnych podmienkach a čase — ako v predchádzajúcom Kruhu. Znovu sa musí vysvetliť a pamätať na to, že ako sa o práci každého Kruhu hovorí ako o práci pridelenej inej skupine takzvaných „Stvoriteľov“ alebo „Architektov,” tak je to pri každej guli; *t.j.*, je pod dohľadom a poradenstvom špeciálnych „Staviteľov” a „Strážcov” — rozličných Dhjan-Čohanov.

Skupina hierarchie, ktorá je poverená „stvoriť“* ľudí, je špeciálna skupina, potom; predsa vyvinula tienistého človeka v tomto cykle, práve tak ako vyššia a stále duchovnejšia skupina ho vyvinula v Treťom Kruhu. Ale ako je to v Šiestom — na zostupnej stupnici Duchovnosti — poslední a siedmi súc pozemskí Duchovia (elementáli), ktorí postupne formujú, budujú a kondenzujú svoje fyzické telo — táto Šiesta skupina sa nevyvíja viac než tienistá forma budúceho človeka, zahmlená, sotva viditeľná priehľadná kópia nich samotných. Stáva sa úlohou piatej Hierarchie — mysteriózne bytosti, ktoré vládnu konštelácii Kozorožca, Makara alebo „Krokodíla” v Indii a tiež v Egypte — aby informovali prázdnu a éterickú zvieraciu formu a urobili z nej Rozumného Človeka. Toto je jeden z tých predmetov, o ktorých sa dá povedať širokej verejnosti veľmi málo. Je to MYSTÉRIUM, skutočne, ale len pre toho, kto je pripravený odmietnuť existenciu intelektuálnych a vedomých duchovných Bytostí vo Vesmíre, obmedzujúc úplné Vedomie na človeka samotného, a to len ako „funkciu Mozgu.” Mnohí medzi Duchovnými Entitami sú tí, ktorí sa telesne inkarnovali do človeka, od začiatku jeho objavenia sa, a ktorí, pre to všetko, stále existujú tak nezávisle ako existovali predtým, v nekonečnostiach Priestoru. . . .

Aby sme to vyložili jasnejšie: neviditeľná Entita môže byť telesne prítomná na zemi, avšak bez opustenia svojho stavu a funkcií v super-zmyslových oblastiach. Ak toto potrebuje vysvetlenie, nemôžeme urobiť nič lepšie, ako pripomenúť čitateľovi podobné prípady v Spiritualizme, hoci také prípady sú veľmi zriedkavé, aspoň čo sa týka povahy inkarnujúcej sa Entity,**

Poznámka(y) ————————————————

** Stvorenie je nesprávne použité slovo, pretože žiadne náboženstvo, dokonca ani sekta Visišta Advaitov v Indii — tá, ktorá antropomorfuje dokonca Parabrahmam — verí v stvorenie z ničoho tak ako veria Kresťania a Židia, ale v evolúcii z pre-existujúcich materiálov.*

*** Takzvaní „Duchovia”, ktorí môžu príležitostne vlastniť sami telá médií, nie sú Monádami alebo Vyššími Princípmi odtelesnených osobností. Taký „Duch” môže byť len buď Elementárnym, alebo — Nirmanakaja.*

---

alebo prevezmúc dočasné vlastníctvo média. Práve ako určité osoby — muži a ženy, vracajúc sa k paralelným prípadom medzi žijúcimi osobami — či z poverenia špecifickej organizácie, alebo prostredníctvom sily získaných mystických vedomostí, môžu byť videní v ich „dvojníkovi” na jednom mieste, zatiaľ čo telo je mnoho míľ vzdialené; takže tá istá vec sa môže stať v prípade vyšších Bytostí.

Človek, z filozofického hľadiska, je v jeho vonkajšej forme jednoducho zvieraťom, sotva dokonalejším ako jeho opiciam podobný predok z tretieho kruhu. Je žijúcim telom, nie žijúcou bytosťou, keďže uvedomenie existencie, „Ego-Sum,”* si vyžaduje seba-vedomie, a zviera môže mať len priame uvedomenie, alebo inštinkt. Toto tak dobre chápali Pradávni, že Kabalista dokonca urobil z duše a tela dva životy, navzájom nezávislé.** Duša, ktorej telesné vozidlo je Astrálnym, étericko-hmotným obalom, by mohla umrieť a človek by stále žil na zemi — *t.j.*, duša by sa mohla oslobodiť a ukončiť prebývanie z rôznych dôvodov — ako je šialenstvo, duchovná a fyzická skazenosť atď.*** Preto to, čo žijúci ľudia (Zasvätenci)

Poznámka(y) ——————————————————

* *Ja som*, pozn. prekl.

** Na str. 340-351 (Genezis Duše) v „*Nových aspektoch života*,” Autor uvádza toto kabalistické učenie: „Oni trvali na tom, že funkčne, Duch a Hmota príslušnej nepriehľadnosti a hustoty mali tendenciu sa zlučovať; a že následne vytvorení Duchovia, v odtelenom stave, boli ustanovení na stupnici, na ktorej boli množené líšiace sa nepriehľadnosti a priehľadnosti Elementálu alebo nestvoreného Ducha. A že títo Duchovia v odtelenom stave priťahovali, privlastnili si, vybrali si a asimilovali Elementálneho Ducha a Elementálnu Hmotu, ktorých stav sa prispôsobil ich vlastnému.” „Preto učili, že v stave stvorených Duchov bol značný rozdiel; a že v dôvernom zväzku medzi Duchovným svetom a svetom Hmoty, čím viac boli Duchovia, nepriehľadnejší v odtelenom stave, priťahovaní smerom k hustejším častiam materiálneho sveta, a preto inklinovali k centru Zeme, kde našli najvhodnejšie podmienky pre svoj stav; zatiaľ čo priehľadnejší Duchovia prešli do aury obklopujúcej planétu, nachádzajúc svoj najredší domov na jej satelite.”

Toto sa týka výhradne našich Elementárnych Duchov, a nemá nič do činenia buď s Planetárnymi, Hviezdnymi, Kozmickými alebo Inter-Éterickými Inteligentnými Silami alebo „Anjelmi”, ako ich nazýva Rímska Cirkev. Židovskí Kabalisti, obzvlášť praktickí Okultisti, ktorí sa zaoberali ceremoniálnou mágiou, sa zamestnávali formálne duchmi Planét a takzvanými „Elementálmi“. Preto toto pokrýva len časť Ezoterického učenia.

*** Možnosť „Duše” (*t.j.*, večného Duchovného Ega) prebývajúcej v neviditeľných svetoch, zatiaľ čo telo pokračuje v žití na Zemi, patrí k okultnej náuke, obzvlášť v Čínskej a Budhistickej filozofii. Viď „Odhalená Izis,” zväz. i., s. 602, pre ilustráciu. Mnohí medzi nami sú ľuďmi *bez duše*, pretože ten jav sa vyskytuje u skazených materialistov, ako aj u osôb “,

ktorí pokročia v svätosti a nikdy sa nevrátia.” (Viď na rovnakom mieste a tiež „Izis,” zväz. ii., s. 369.)

---

môžu robiť, Dhjániovia, ktorí nemajú žiadne fyzické telo, ktoré by im prekážalo, môžu robiť ešte lepšie. Toto bola viera Predpotopných, a rýchlo sa to stáva vierou modernej intelektuálnej spoločnosti, v Spiritualizme, popri Gréckej a Rímskej Cirkvi, ktoré učia všadeprítomnosť svojich anjelov. Zoroastriáni považovali svojich Amšaspendov za duálne entity (Feruerov), aplikujúc túto dualitu — v ezoterickej filozofii, za každú cenu — na všetkých duchovných a neviditeľných obyvateľov nespočetných svetov v priestore, ktoré sú nášmu oku viditeľné. V poznámke Damaskia (šieste storočie) ohľadom Chaldejských zjavení, máme trojitý dôkaz univerzálnosti tejto náuky, pretože hovorí: „V týchto zjaveniach sedem Kozmokratorov sveta, (´Pilierov Sveta,’) ktoré spomína takisto Sv. Pavol, sú dvojité — jedna séria poverená vládnutím nad vyššími svetmi, duchovnými a hviezdnymi, a druhá vedením a dozeraním nad svetmi hmoty.” Taký je tiež názor Jamblicha, ktorý robí evidentný rozdiel medzi archanjelmi a „Archontmi.” (Viď „De Mysteriis,” časť ii., k. 3.) Hore uvedené sa môže aplikovať, samozrejme, na rozlíšenie medzi stupňami alebo rádmi duchovných bytostí, a to v tom zmysle, že Rímsko-Katolícka Cirkev sa pokúša interpretovať a učiť ten rozdiel; pretože zatiaľ čo sú archanjeli v jej učení božskí a svätí, ich dvojníkov odsudzuje ako diablov.* Ale slovo „feruer” nemá byť chápané v tomto zmysle, pretože znamená jednoducho opačnú alebo protiľahlú stranu niektorej vlastnosti alebo kvality. Takže keď Okultista hovorí, že „Démon je zlou stranou Boha“ (zlo, druhá strana mince), nemyslí dve oddelené

Poznámka(y) ——————————————

** Táto identita medzi Duchom a jeho materiálnym „dvojníkom” (v človeku je to opačne) vysvetľuje stále lepšie ten zmätok, ktorý už v tomto diele bol spomenutý, učinený v menách a individualitách, ako tiež v číslach, Rišiov a Pradžapatiov; obzvlášť medzi tými z obdobia Satjajugy a Mahabharatanu. Tiež to vrhá dodatočné svetlo na to, čo učí Tajná Náuka s ohľadom na Koreň a Semeno Manuov (viď Knihu ii. „O prvotných Manuoch ľudstva”). Nielen tí predchodcovia nášho ľudstva, ale každá ľudská bytosť, ako nás učia, má svoj pravzor v Duchovných Sférach; pravzor, ktorý je najvyššou esenciou jeho siedmeho princípu. Takto sa zo siedmich Manuov stane 14, Koreňový Manu súc Prvotnou Príčinou, a „Semeno-Manu” jej účinkom; a keď ten posledne menovaný dosiahne od Satjajuga (prvý stupeň) k heroickému obdobiu, títo Manuovia alebo Rišiovia sa stanú počtom 21.*

---

skutočnosti, ale dva aspekty alebo strany tej istej Jednoty. Teraz ten najlepší žijúci človek by sa javil, bok po boku s Archanjelom — ako je to opísané v Teológii — ako diabol. Z toho dôvodu určitá príčina pre podceňovanie nižšieho „dvojníka,” ponoreného oveľa hlbšie v hmote, než jeho originál. Ale stále je tam malý dôvod považovať ich za diablov, a toto je presne to, čo Rímsko-Katolíci tvrdia proti všetkému rozumu a logike.

(*b*) Záverečná veta tejto slohy ukazuje, ako archaická je viera a náuka, že človek je vo svojej konštitúcii sedemnásobný. Vlákno bytosti, ktoré oživuje človeka a prechádza všetkými jeho osobnosťami, alebo znovuzrodeniami na tejto Zemi (narážka na Sutratma),

vlákno, na ktorom sú okrem toho napnutí všetci jeho „Duchovia” — sa vinie z esencie „trojnásobného,” „štvornásobného” a „päťnásobného”; ktorí obsahujú všetko predchádzajúce. *Pančasikha*, súhlasne s Bhagavata Purána (V. XX. 25-28), je jedným zo siedmich *Kumarov*, ktorí idú do Sveta-Dvipa, aby velebili Višnu. Ďalej budeme vidieť, aké je spojenie medzi „slobodnými” a cudnými synmi Brahmu, ktorí sa odmietajú „množiť,” a pozemskými smrteľníkmi. Zatiaľ je zrejmé, že „Človek-Rastlina,” Saptaparna, takto odkazuje na sedem princípov, a človek sa porovnáva so sedem-listou rastlinou tohto názvu*, ktorá je medzi Budhistami tak posvätná.

Ohľadom ďalších detailov týkajúcich sa Saptaparny a dôležitosti čísla sedem v okultizme, ako tiež v symbolike, je čitateľ odkázaný na Časť II., Kniha II., o Symbolizme: Časti o „*Saptaparna*,” „Sedmičkové číslo vo Védach,” atď. atď.

Poznámka(y) ————————————————

** Egyptská alegória v „Knihe mŕtvych”, ktorá už bola spomenutá, hymnus, ktorý sa týka odmeny „Duše,” tak pripomína našu Sedmičkovú Náuku, ako je poetický. Zosnulému je pridelení kus zeme na poli Aanroo, na ktorom Maneovia, zbožnené tiene mŕtvych, zbierajú, ako žatvu, ktorú zasiali svojimi činmi v živote, obilie sedem lakťov vysoké, ktoré rastie na území rozdelenom na 14 a 7 častí. Toto obilie je potravou, z ktorej žijú a prosperujú, alebo ktoré ich zabije, v Amenti, ríši, ktorej doménou je pole Aanroo. Pretože, ako sa hovorí v hymnuse, (viď kap. xxxii. 9) zosnulý je v ňom buď zničený, alebo sa stane čistým duchom pre Večnosť, ako následok „Sedemkrát sedemdesiat sedem životov”, ktoré uplynú, alebo ktoré majú uplynúť, na Zemi. Predstava pozberaného obilia ako “plodov našich činov” je veľmi názorná.*

---

4. **J**E TO KOREŇ, KTORÝ NIKDY NEUMIERA, TROJJAZYČNÝ PLAMEŇ ŠTYROCH KNÔTOV* (*a*) . . . **K**NÔTY SÚ ISKRY, KTORÉ SA ŤAHAJÚ Z TROJJAZYČNÉHO PLAMEŇA (*ich vyššej triády*), KTORÝ VYSTREĽUJE SEDMIČKOU, ICH PLAMEŇOM; LÚČE A ISKRY **M**ESIACA ODRÁŽANÉHO V BEŽIACICH VLNÁCH VŠETKÝCH RIEK ZEME („*Bhúmi*,“ alebo “*Prithivi*”)** (*b*).

(a) „Trojjazyčný plameň”, ktorý nikdy neumiera, je nesmrteľná duchovná triáda — Átma-Buddhi a Manas — uskutočnenie posledne menovaných asimilovaných prvými dvomi po každom pozemskom živote. Tie „štyri knôty”, ktoré vychádzajú a sú zahasené, sú štyri nižšie princípy, vrátane tela.

„Ja som troj-knôtový Plameň a moje knôty sú nesmrteľné,” hovorí zosnulý. „Vstupujem na územie Sekhema (Boh, ktorého ruka seje semeno činu produkovaného odtelenou dušou) a vstupujem do oblasti Plameňov, ktoré zničili svojich protivníkov,” *t.j.*, zbavili sa hriech tvoriacich „štyroch knôtov.” (Viď kap. i., vii., „Kniha Mŕtvych,” a „Mystériá Ro-stan.”***)

(*b*) Práve tak ako miliardy jasných iskier tancujú na vodách oceánu, nad ktorým svieti jeden a ten istý Mesiac, tak naše prchavé osobnosti — zdanlivé obálky nesmrteľnej MONÁDY-EGA — mihocú sa a tancujú na vlnách Máji. Trvajú a ukazujú sa, ako tisíce iskier vyrobených mesačnými lúčmi, len tak dlho, ako Kráľovná Noci vyžaruje svoj ligot na bežiace vody života: obdobie Manvantara; a potom zmiznú, lúče — symboly našich

večných Duchovných Eg — sami preživšie, znovu splývajúce, a súc, ako boli predtým, zajedno s Matkou-Zdrojom.

Poznámka(y) ————————————————

* Trojjazyčný plameň štyroch knôtov korešponduje so štyrmi jednotami a tromi pármi Sefirotálneho stromu (viď ›› Komentár k Strofe VI.).

** Je zbytočné znovu opakovať, že výrazy, ktoré sa tu uvádzajú, sú prekladmi zo Sanskritu; pretože pôvodné výrazy, v Európe neznáme a neslýchané, by čitateľa len viac zmiatli a účelu by neposlúžili.

Autori

Helena P. Blavatská

Zdroj: https://miesta.net/clanok/tajna-nauka-predhovor-a-uvod